

PCnet

bilgisayar ve internet dergisi

Ocak 2012 Sayı: 172 Yıl: 15 Fiyat: 7,00 TL www.PCnet.com.tr

**SON 5 YILIN
PCnet ARŞİVİ
DVD'DE!**

**Tam 60 sayılı dev
içerik arşivi dijital
olarak elinizde**

İNTERNETTEN PARA KAZANIN

Sahip olduğunuz becerileri ve boş vakitlerinizi kullanarak internet üzerinden para kazanmanızı sağlayacak onlarca yöntem

- Fotoğraflarınızı satın
- Tasarım yapın
- Sitenize reklam alın
- Özel ders verin
- Yazar olun
- Çeviri yapın
- E-ticarete atılın
- Eski eşyalarınızı satın
- Kâr ortağı olun
- Oyun oynayarak kazanın
- Küçük işler yapın
ve çok daha fazlası...

OYUNCU DİZÜSTÜLERİ

Oyun
severlere
yönelik en
güçlü dizüstü
bilgisayarlar

SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ

Etkili
araçlarla
sosyal
medyanın
tozunu attırın

47 KÜÇÜK YAZILIM

Yer kaplamayan,
bedava
ve başarılı
yazılımları
derledik

ULTRABOOK ATAĞI ONLINE ANTİVİRÜSLER

Erdal KAPLANSEREN

Blog: teknolog.com - icimdekiler.com
Twitter/[kaplanseren](https://twitter.com/kaplanseren) - Facebook/[erdalkaplanseren](https://facebook.com/erdalkaplanseren)

2011'den aldıklarım ve 2012'ye devredenler

Yazan, düşünen herkesin zamanla bir derdi var. Ben de zamanı takvimlerle değil de, içimizden geçtiği hâliyle ölçmek isteyenlerdenim. Bu yüzden belki de yaş kıyaslamaları ve yıl dönümleri pek ilgimi çekmiyor. Biz ne kadar zamanı çerçeve olarak kullanmak istesek de, hayat kendi akışını buluyor. Örneğin akımların, modanın ve tarzların belirlediği belli dönemler oluyor. Bu 8-10 yıllık evreler için 60'lar, 70'ler, 80'ler, 90'lar diyoruz. Aslında o dönemlerin detaylı analizini yapınca, 60'lar olarak bildiğimiz dönemin 60'ların ortasında başlayıp 70'lerin ortasına kadar sürdüğünü; 80'lerden kastedilen akımın da 80'lerin ortalarıyla 90'ların ilk dönemini kapsadığını gayet net anlarız. Hayat kendi akışını buluyor, takvimlere takılmıyor.

Fakat insan kendisine bazı çerçeveler belirlemek istiyor. En çok da hedef koyarken ihtiyaç duyuyoruz. Hem iş hem de özel hayatımda düzenli ve planlı olmaya gayret ediyorum. Plan yaparken de muhakkak belli bir zaman hedefi belirliyoruz. Bunu ben genelde mevsimlere göre belirliyorum. Örneğin bu kış içinde başlamayı ve bitirmeyi düşündüğüm bazı projelerim var.

Geçen sene bu ay, bu sayfada "2011'den bazı isteklerim var" başlığıyla birtakım hedeflerimi sıralamıştım. 10 maddelik listeye şimdi bakıyorum da... Kabul etmek gerekirse, tamamını yapamayacağımı en baştan biliyordum. Yazmakta olduğum romanımı bitirmek ilk hedefimdi, nasip olmadı; zira 2. ve 3. maddede bahsettiğim web projelerim ve diğer işlerim epeyce vaktimi aldı. Teknoloji blog'um teknolog.com'u ve fotoğraf blog'um icimdekiler.com'u düzenli yayına aldım. Şu anda ikisinin günlük toplam ziyaretçi sayısı 4.000'in üzerine çıktı. 2012'deki hedefim, her bir blog'umun günlük ziyaretçi sayısını 10.000'ler seviyesine çıkarmak.

4. maddedeki, oğlum Çınar'la uzun bir seyahate baba-oğul çıkma hedefimi de 2012'ye erteliyorum. Sanırım 2012'de ikimiz de buna daha hazır olacağız. :)

Ayda 2 kitap okuma hedefimi tutturmanın haklı sevincini yaşıyorum. Okumak, neredeyse yazmak kadar güzel. 2012'de daha çok okumak istiyorum. Üstelik, 2012 hedeflerimden biri, Ayraç.com adresinde "bir kitap, bir hayat" sloganıyla kapsamlı bir kitap blog'u tutmak. Bu kış Ayraç.com'u ayağa kaldırmayı planlıyorum.

Ulusal bir gazetede tekrar yazmaya başlama hedefim de beklemede. 2012'ye devreden bir iş olarak duruyor. 2011 ortalarında başladığım Hürriyet Tekno TV adlı video projem, hesapta olmayan iyi işlerden biri oldu. Ortalama 30 bin izlenen videolar yapıyoruz orada. Web TV konusunda ufuk açan bir iş yaptık.

7. maddede iki yeni enstrüman çalmaya başlamak gibi harika bir hedefim vardı ve ne yazık ki bu da 2012'ye devrildi. Fakat 8. madde olarak yazdığım, "kendi bestelerimi stüdyo ortamında kaydetme" hedefimi tutturdum. Kişisel blog'um kaplanseren.com'dan iki tanesini dinleyebilirsiniz.

9. maddedeki 6 yeni şehir görme hedefimi de fazlasıyla yerine getirdim. Birbirinden güzel şehirler ekledim listeme. 2012'de daha uzak ve zorlu coğrafyaları görme amacım var. 10. ve son maddede bahsettiğim elektronik aletlerin çoğunu alma şansım oldu.

Genel olarak baktığımda fena görünmüyor liste. 2012'ye devredenler ve yeni hedeflerle birlikte zorlu ama heyecanlı bir yıl beni bekliyor. İyi, mutlu, sağlıklı ve aşk dolu bir yıl diliyorum.

BÜYÜK DEĞİŞİME HAZIR OLUN!

Türkiye'nin bilgisayar ve internet dergisi PCnet, önümüzdeki Şubat'ta yeni yüzü ve içeriğiyle sizlerle olacak. İlk bakışta tasarımıdaki çarpıcı değişimi fark edeceksiniz. Sayfaları çevirdikçe, içerikteki büyük dönüşümü ve zenginliği göreceksiniz. Yeni PCnet için çalışıyoruz, hazır olun.

YAYINCI Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

İcra Kurulu Başkanı	Mehmet Y. YILMAZ
Yayın Direktörü	Gökhan SUNGURTEKİN
Yayın Yönetmeni (Sorumlu)	Erdal KAPLANSEREN erdal@PCnet.com.tr
Editör	Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr
Donanım Editörü	Pamir KIZILTUĞ pamir@PCnet.com.tr
Sayfa Yapımcısı	Eylem AKSÜNGER eylem@PCnet.com.tr
Webmaster	Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr
Katkıda Bulunanlar	A. Kıvanç TANRIKULU, Serdar CEVHER, Ayberk KİMSİZ, Eren KAPLANSEREN, Murat DELİGÖZ, Daron DEDEOĞLU, Ömür İklim DEMİR, Kavel ULUDOĞAN, Görkem YILDIRIM, Yunus Emre ŞAHİN, Ayşenur ŞAHİN, Doğan POLAT, Umut YILMAZ

Ankara Temsilcisi	Erdal İPEKŞEN 0 (312) 207 00 71-207 00 95
-------------------	--

Web:	www.PCnet.com.tr
E-posta:	PCnet@PCnet.com.tr

Yönetim Genel Yayın Koordinatörü	Yeşim DENİZEL
Tüzel Kişi Temsilcisi	Murat KÖKSAL
Satış Direktörü	Orhan TAŞKIN
Finans Direktörü	Didem KURUCU
Üretim Direktörü	Servet KAVASOĞLU

Reklam Grup Başkanı	Vicky HABİF
Grup Başkan Yardımcısı	Koray BİLİCİ
Reklam Satış Müdürleri	Hatice TARHAN Tel: 0 212 336 53 37 Sevil HOŞMAN Tel: 0212 336 53 17 Nusret KIRIMLIOĞLU Tel: 0 212 336 53 60 (3 hat) Faks: 0 212 336 53 90 Maya Akar Center Kat:7 Büyükdere Cad. No:100-102 34394 Esenyurt / İSTANBUL
Reklam Teknik Müdürü	

Kurumsal İletişim Direktörü	Neslihan SADIKOĞLU
-----------------------------	--------------------

Rezervasyon	Tel: 0 212 336 53 00 - 57 - 59 Faks: 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam	Tel: 0 (312) 207 00 72-73
İzmir Reklam	Tel: 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar	Tel: 0 212 336 53 70 Faks: 0 212 336 53 91

Yönetim Yeri	Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli /İSTANBUL
	Tel: 0 212 410 35 74 Faks: 0 212 410 33 57

Baskı: Doğan Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Doğan Medya Tesisleri Hoşdere Yolu C Blok
34850 Esenyurt / İSTANBUL
0 212 622 19 00

Dağıtım: Yaysat A.Ş. 0 212 622 22 22
Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık

© PCnet Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. PCnet Dergisi'nin isim ve yayın hakkı, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Abone Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
Pazar hariç her gün 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

DB Okur Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
Dergimizle birlikte aldığınız DVD'lerdeki sorunlar için
Okur Hizmetleri Hattı'mızla iletişime geçebilirsiniz.

İNTERNETTEN PARA KAZANIN

Sahip olduğunuz becerileri ve boş vakitlerinizi kullanarak internet üzerinden para kazanmanızı sağlayacak onlarca yöntem

- Fotoğraflarınızı satın
- Tasarım yapın
- Sitenize reklam alın
- Özel ders verin
- Yazar olun
- Çeviri yapın
- E-ticarete atılın
- Eski eşyalarınızı satın
- Kâr ortağı olun
- Oyun oynayarak kazanın
- Başkalarının işlerini görün ve çok daha fazlası...

36

20

49

52

66

İÇİNDEKİLER

Ocak 2012

YAZARLAR

- 3 **Erdal KAPLANSEREN**
Editörden
- 46 **Pamir KIZILTUĞ**
Full HD'nin ötesi
- 68 **Görkem YILDIRIM**
Gelecek ayın bombası iPad 3 olabilir
- 84 **Selim ŞUMLU**
İlahî "com"edya
- 94 **Serdar CEVHER**
Linux, masaüstü trenini nasıl kaçırdı?
- 100 **Ömür İklim DEMİR**
Bir gün herkes 15 dakikalığına soyunacak
- 106 **Daron DEDEOĞLU**
HTML5 yeni kral mı?
- 120 **A. Kıvanç TANRIKULU**
Zaman tüneli ve acı-tatlı gerçekler

GİRİŞ BÖLÜMLERİ

- 5 **DVD'de bu ay**
- 8 **Haber**
- 14 **Hotspot**

DONANIM

- 20 **Ürün inceleme**
- 48 **Ayın sistem önerileri**
- 49 **Anakart ve işlemci seçimi**
- 52 **Test: Oyuncu dizüstüleri**
- 58 **GPU VE RAM overclock'lama**
- 62 **Fan temizliği**
- 66 **Ultrabook'lara merhaba**

LINUX

- 86 **Linux Mint 12**
- 88 **"Evinize koşun, Atari'yle coşun!"**
- 89 **Panorama**

DOSYA

- 70 **Karmaşık problemlere basit çözümler**

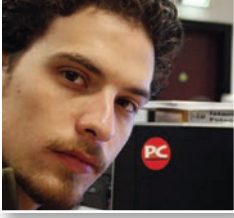
YAZILIM

- 74 **47 küçük yazılım**
- 80 **Meşhur mobil oyunlar**
- 90 **Ayın yazılımları**
- 96 **Hack'lendiniz mi?**

İNTERNET

- 102 **Online antivirüs hizmetleri**
- 108 **Multimedya indirme**
- 110 **Uzaktan erişim**
- 112 **Mobil programlamaya tıklayın!**
- 116 **Sosyal medya araçları**
- 122 **Piri Reis'in Seyir Defteri**

DVD'DE BU AY

A. Kivanç TANRIKULU
kivanc@PCnet.com.tr

SON 5 YILIN PCNET ARŞİVİ DVD'DE

PDF formatındaki dergi arşivi, kütüphanesinde yer açmak isteyen okurlarımız için fırsat sunuyor.

BİLGİSAYAR başından kalkmadan PCnet'in geçmiş sayılarındaki içeriğe kolayca ulaşmanızı sağlayacak olan son 5 yılın PCnet arşivi, bu ay DVD'de yer alıyor. Kütüphanenizde yer kaplayan dergi sayılarını (Onları asla atmayın!) artık güvenli bir yerlere taşıyabilirsiniz.

CD, DVD ve Blu-ray diskler oluşturmak ve kopyalamakta kullanabileceğiniz oldukça başarılı bir yazılım olan Ashampoo Burning Studio 2012, bu ay PCnet'in okurlarına hediyesi. Bu yazılım,

optik medyalarla veri yazma işini hayli kullanışlı arayüzler üzerinden yapmanıza olanak tanıyor. Açık kaynak kodlu işletim sistemlerine ilgi duyanlar için bu ay DVD'mizde popüler Linux dağıtımlarından biri olan Linux Mint yer alıyor. DVD'de bulacağınızı ISO dosyasını kullanarak bir CD oluşturduktan sonra işletim sisteminizi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Dikkat: Bilgisayarınıza yeni bir işletim sistemi kurarken dikkatli olmalısınız. Yapacağınız bir hata, önceki işletim sisteminiz-

de yer alan bilgileri geri getirilemeyecek şekilde kaybetmenize sebep olabilir.

Her ay olduğu gibi bu ay da ayın yazılımları, güncel oyun demoları ve HD fragmanlar PCnet DVD'sinde yer alıyor.

PCNET ARŞİVİ

Kütüphanelerinde yer açmak isteyen PCnet okurları için büyük fırsat! Son 5 yılın tüm PCnet sayıları PDF formatında DVD'mizde.

ASHAMPOO BURNING STUDIO 2012

CD, DVD ve Blu-ray diskler oluşturmak ve kopyalamakta kullanabileceğiniz başarılı Ashampoo yazılımı tam sürüm olarak DVD'de.

LINUX MINT 12

Son zamanların en popüler Linux dağıtımlarından biri olan Linux Mint'in son sürümüne ait ISO dosyası.

EDİTÖRÜN SEÇİMİ YAZILIMLAR

- Kingsoft PC Doctor
- iPhotoDraw
- PC Tools AntiVirus Free
- Game Downloader
- Graphs Made Easy
- Horloger
- NoDupe
- Way
- Aero QLaunch
- Free Clipboard Manager
- Process Lasso

HD FRAGMANLAR

- Alvin and the Chipmunks - Chipwrecked!
- War Horse
- Mission: Impossible - Ghost Protocol
- The Darkest Hour
- The Adventures of Tintin

POPÜLER OYUN DEMOLARI

- Afterfall: InSanity
- The Adventures of Tintin: The Secret of the Unicorn
- The Book of Unwritten Tales

Günümüzün olmazsa olmazı:

Mürekkep püskürtmeli yazıcılar

TeknoDanışman bu ay çok fonksiyonlu ve mürekkep püskürtmeli bir yazıcı alırken nelere dikkat etmeniz gerektiği konusunda size yardımcı oluyor.

Yazıcılarda günümüzün trendi çok işlevli olanlar. Yazıcı, tarayıcı, fotokopi makinesi ve hatta faks (bazı modellerde) gibi ayrı ayrı satın alınabilecek ürünlerin tümü uzun bir süredir “çok işlevli” çatısı altında buluşmuş durumda. Tüm ürünlerin ayrı ayrı satın alınması hem maliyet hem de çalışma alanı açısından olumsuzlukları beraberinde getiriyor.

Çok işlevli sınıfında yer alan ürünlerin birçoğu son kullanıcılara hitap etmesi açısından profesyonel seviyede bileşenler içermezse de, daha fazlasına ihtiyaç duyan kullanıcıların her zaman ayrı olarak bileşenleri temin etme şansı bulunuyor. Örnek vermek gerekirse, bugün çok profesyonel bir tarayıcıya ihtiyacınız varsa bunu ayrı bir şekilde edinebilirsiniz. Alacağınız ürünün yetenekleri doğrultusunda fiyatı da değişiklik gösterebilir. Yine de genel anlamda “çok işlevli” sınıfında yer alan ürünler birçok kullanıcının ihtiyacına cevap verecek nitelikte. Yeterlilik seviyesinde sunulan ürünlerden daha fazlasını aramak çoğu zaman gereksiz oluyor.

Fiyatlar artık çok uygun

A4 büyüklüğünde yeni bir tarayıcı satın almak istediğinizi varsayalım. Her şekilde 100 TL'yi gözden çıkartmanız gerekiyor. Mürekkep püskürtme teknolojisine sahip renkli yazıcılarsa kısmen daha uygun fiyatlı ve 50 TL'ye bulunabiliyor. Fotokopi ve faks makineleri ise genelde ofis standartlarına göre üretildiğinden, taleplere hızlı ve ekonomik şekilde cevap verebilmeleri adına yüksek fiyatlı oluyorlar. Dolayısıyla tek başına bir ev veya küçük çapta ofis kullanıcısının bu denli yatırıma girmesi doğru olmuyor. Çok işlevli yazıcılardaysa tarayıcı, yazıcı ve fotokopi gibi özellikler standart. Bazı mo-

dellerde faks özelliğini de görebilirsiniz. Günümüzde 100 TL'ye yakın fiyatlara bile çok fonksiyonlu yazıcı satın alabiliyorsunuz. Üstelik birden fazla cihazın kalabalığıyla uğraşmamak da cabası. Kısacası çok işlevli yazıcılar sayesinde birçok kullanıcının ciddi masraflardan kurtulduğu gerçeğini görmezden gelmemek gerekiyor. Size de tavsiyemiz, eviniz veya küçük çapta olan ofisiniz için yeni bir yazıcı alacaksanız tercihinizi mutlaka çok işlevli bir üründen yana yapmanız yönünde. Faks özelliğini içeren ürünlerde ise donanımsal eklentiler ve vergilendirmeler nedeniyle biraz daha yüksek fiyatlar sizi bekliyor olacak.

Fotoğraflarınızı evde basın

Gelişen teknolojiyle beraber artık renkli baskı özelliği bulunan tüm yazıcılarda fotoğraf

baskısı gerçekleştirilebiliyor. Çok işlevli yazıcılar da bu gruba dâhil. Hatta giriş seviyesindeki uygun fiyatlı modeller dışında sunulan seçenekler genelde bu işlev için çeşitli özelliklerle donatılıyor. Örneğin, ürünlerde bellek kartı okuyucu veya USB girişi sunulabiliyor ve böylelikle bilgisayarınız o an çalışmasa bile fotoğraflarınızın kayıtlı bulunduğu bellekten baskı şansına sahip oluyorsunuz. Bellek ürünlere takıldığında kısa sürede algılanıyor ve fotoğraf dosyaları -varsa- LCD ekran vasıtasıyla karşınıza getiriliyor. Basılacak olan fotoğrafın seçimi kontrol düğmeleri sayesinde gerçekleştiriliyor. Eğer fotoğrafın kırpma, kesme ve efekt gibi düzenlemelere ihtiyaç duyduğunu düşünüyorsanız yazıcılardaki dâhili yazılımlar sayesinde bilgisayar başında olmadan durumun üstesinden gelebilirsiniz.

TAŞINABİLİR BİLGİSAYAR

1-Casper

CN.TKI-2430B

2-Packard Bell

Dot S-E3-571TK

3-Samsung

NP-NC110-A06TR

4-Casper

CN.TKP-940B

5-Toshiba

Satellite L775-124

Casper CN.TKI-2430B

• DDR3 bellek • 1,3 MP web kamera • 15,6 inç ekran • Intel Core i5 2430M işlemci • 500 GB sabit disk • HDMI çıkışı • Windows 7 Home Basic 64 bit işletim sistemi • 8 GB sistem belleği • 1366 x 768 ekran çözünürlüğü • Dört adet USB 2.0 arabirimi • Bellek kartı okuyucu

Sipariş kodu

125032060

TELEVİZYON

1-Samsung

UE-22D5003

2-Philips

42PFL7696

3-LG

42LW570S

4-LG

42LW5400

5-Samsung

UE-40D5000

Samsung UE-22D5003

• 22 inç ekran büyüklüğü • 1920 x 1080 piksel çözünürlük • 100 Hz panel tazeleme teknolojisi • 515 x 350 x 124 mm boyutlar • 3,5 kg ağırlık

Sipariş kodu

110011886

CEP TELEFONU

1-Nokia

5130

2-Samsung

S5660

3-Samsung

E2220

4-Alcatel

OT-799

5-Nokia

X1-01

Nokia 5130

• GSM 850/900/1800/1900 band • 320x240 piksel ekran • 6 saate kadar konuşma süresi • 288 saate kadar bekleme süresi • Bluetooth • 2 megapiksel kamera • 4x dijital zoom • FM Radyo

Sipariş kodu

Kırmızı: 145011021

Mavi: 145011022

Gümüş: 145011179

FOTOĞRAF MAKİNESİ

1-Nikon

Coolpix S2500

2-Canon

PowerShot A2200

3-Sony

Cyber-shot DSC-W510

4-Samsung

ES80

5-Kodak

M522

Nikon Coolpix S2500

• 12 Megapiksel çözünürlük • 4x optik zoom • 4x dijital zoom • 2,7" LCD ekran • ISO 1600 hassasiyet ayarı • Türkçe menü

Sipariş kodu

Siyah: 135174996

Gümüş: 135174995

Televizyon dizilerini çok seviyoruz

Google tarafından her yıl, yıl içinde aramalarda yükselen trendlerin açıklandığı Zeitgeist, bu yıl da 2011 yılının en önemli olayları ve en son trendlerini gözler önüne serdi. Google Türkiye'nin farklı kategorilerde belirlediği yükselen arama trendleri listesinde bu yıl yerli diziler ön plana çıkıyor. En hızlı

yükselen aramalar listesinde geçen yıldan bu yana en çok konuşulan yapımlar arasında yer alan Muhteşem Yüzyıl dizisi ilk sıraya oturdu. Listenin ikinci sırasında e-devlet uygulaması yer alırken, üçüncü sıraya ise yine bir başka Türk dizisi olan Adını Feriha Koydum yerleşti. Google Zeitgeist'in aramalarda en hızlı yükselen kişi kategorisinde ani ölümüyle büyük üzüntü yaratan Defne Joy Foster ilk sırada yer aldı. Katıldığı yetenek yarışmasında ünlünen illüzyonist Aref ikinciliğe yerleşirken, trafik kazasında hayatını kaybederek hayranlarını üzen Türk Halk Müziği Sanatçısı Kıvrıkcık Ali listenin üçüncü sırasında yer aldı. Google Zeitgeist'in "En hızlı yükselen 10 şarkısı" listesinde Türkçe pop şarkıları ağırlığını hissettirdi. Bengü "Aşkım" şarkısıyla liste başı olurken, "Hoşça kal" şarkısıyla Şebnem Ferah ikinci sırada yer aldı. Listenin üçüncü sırasına ise "Sanane" şarkısıyla İsmail

YK yerleşti.

Dünyadaki aramalarda; nefret edilmesi en çok sevilen şarkıcı Rebecca Black'i, Adele ve ardından trafik kazasında hayatını kaybeden Jackass filmlerinden tanınan Ryun Dunn takip ediyor. Sosyal ağ siteleri ve piyasaya çıkmaları sabırsızlıkla beklenen Battlefield 3 oyunu ve iPhone 5 onları takip etti.

2011'de en hızlı yükselen aramalar

1. Muhteşem Yüzyıl
2. e-Devlet
3. Adını Feriha Koydum
4. Trendyol
5. Aşk Tesadüfleri Sever
6. Acunn
7. Wolfteam
8. İncir Reçeli
9. Defne Joy Foster
10. Aref

Hatay Arkeoloji Müzesi internete taşındı

Haziran 2011'de yüzüncü yaşını kutlayan IBM, 100. yılının en önemli projelerinden bir tanesini Hatay'da hayata geçirdi. IBM öncülüğündeki gönüllülük girişimi çerçevesinde, dünyanın en zengin mozaik koleksiyonlarından birine sahip Hatay Arkeoloji Müzesi'ndeki mozaikleri, tarihi ve sanat eserlerini, Hatay'a ait diğer kültürel zenginlikleri dünyaya tanıtmak üzere bir sanal müze projesi oluşturuldu. 13 ay önce Antakya'da düzenlenen IBM Çözüm Ortakları Liderler zirvesinde gündeme gelen Hatay Sanal Arkeoloji Müzesi, 15 Aralık 2011 tarihinde T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın katıldığı bir törenle ziyaretçilerin kullanımına açıldı.

Proje kapsamında şu ana kadar 72 mozaik, 18 heykel ve Hatay'a ait 10 kültürel mirasın fotoğrafları ve videoları çekilerek sanal müzeye aktarıldı. 360 derece görüntüleme seçeneği, bilgisayarlar için Flash ve mobil cihazlar için HTML versiyonlar, tanıtım videoları ve fotoğrafları, kapsamlı envanter bilgileri, Türkçe ve İngilizce dil seçenekleri gibi özellikleriyle sanal müze projesi, tarihe damgasını vuran eserleri web sitesi üzerinden ziyaretçilerin kullanımına açtı.

Ziyaret etmek için: www.hatayarkeolojimuzesi.gov.tr

İFM'deki fuarlar artık cebinizde

İstanbul Fuar Merkezi, yeni bir mobil uygulamayla karşınızda. Alternatif Medya'nın sistem ve teknik ortaklığıyla devreye sokulan mobil uygulama sayesinde artık fuar organizatörleri ve fuar ziyaretçileri, aranan şeye kolay bir şekilde ulaşmanın rahatlığını yaşayacak. İstanbul Fuar Merkezi yetkilileri, Apple App Store'dan ücretsiz olarak indirilebilen mobil iPhone uygulamasının, detaylı kullanımıyla kullanıcılara kolaylık sağladığını ifade ediyorlar.

İFM iPhone uygulaması; İFM hakkında, fuar ile ilgili ajanda, fuar takvimi, ifmtv, nasıl ulaşırım, canlı yayın, genel arama, en yakın fuar ve haberler bölümleriyle ziyaretçilerin yorulmadan fuarı rahatlıkla gezebilmesini sağlıyor.

Bilgi için: www.ifm.com.tr

Xerox artık "bulut"a da tanyor

Xerox, tarayıcı ürünleri portföyünü piyasaya sunduğu yeni Xerox DocuMate 3125 model tarayıcıyla genişletiyor. Xerox DocuMate 3125'de taranan dokümanlar arşivlenebiliyor, ağ üzerindeki herhangi bir bilgisayara kopyalanabiliyor ya da buluta (cloud) gönderilebiliyor. Xerox DocuMate 3125'de bulunan "Tek Tuş (Visioneer OneTouch)" uygulamasının bir uzantısı olarak geliştirilen Visioneer CONNECT özelliği ile kullanıcılar, tek bir tuşa basarak kâğıt dokümanları tanyor ve buluta (cloud) yükleyebiliyor. Google Dokümanlar, Evernote, FilesAnywhere, OfficeDrop ve DropBox gibi kurumların sunduğu bulut alanlarından kullanıcılar ücretsiz olarak yararlanabiliyor. Küçük tasarımıyla dikkat çeken Xerox DocuMate 3125, USB 2.0 bağlantısını destekliyor. Aynı anda çift taraflı (dubleks) tarama yapabilen Xerox DocuMate 3125, 200 dpi çözünürlüğünde dakikada tek taraflı 25 sayfa ve önlü arkalı 44 görüntü tanyor. Xerox DocuMate 3125'in 50 sayfalık otomatik doküman besleyicisi (ADF) bulunuyor. Plastik kartlar, kartvizitler, ehliyet, nüfus cüzdanı gibi küçük ebatlı farklı tipteki belgeler de Xerox DocuMate 3125 ile kolayca taranabiliyor.

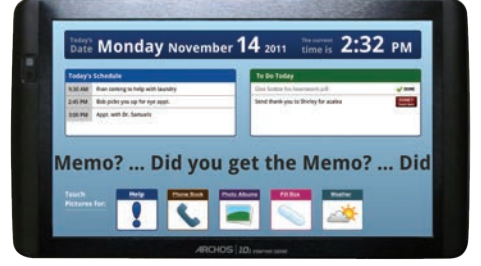
Bilgi için: www.xerox.com.tr

Hafıza sorununuz mu var?

Avrupa'nın en büyük tablet PC üreticisi olan Archos, bu kez de hafıza problemi yaşayan kişilere özel geliştirilen projeye adından söz ettiriyor. Not anlamına gelen Memo adıyla sunulan ve 10 inçlik Archos tablet bilgisayarlar üzerinden çalışan proje, kullanıcılara ilaç saatleri, reçete bilgilerini hatırlatıyor, önemli telefonlara hızlı ve güvenilir erişim sağlıyor. Mesajlar, otomatik uyarılar ve diğer tüm özellikler aile bireyleri ve sağlık personeli tarafından web sitesi üzerinden programlanabiliyor. Bu projede hafıza sorunu yaşayan kişilerin, bilgisayar kullanmayı bilmesi de gerekmiyor. Projenin bir diğer dikkat çeken yanı ise hafıza destek ünitesine gerek kalmadığında ürün, Android programlaması yapılarak standart bir tablet olarak kullanılmaya devam ediyor. Memo'da günlerden hangisi olduğu, saat, günlük, haftalık ve aylık takvim ile yapılacaklar listesi yer alıyor. Günlük hava raporunun belirtildiği ekranda gelecek üç günlük hava tahmini de veriliyor. Tüm bu detaylar, okunmayı kolaylaştıracak şekilde büyük görseller ve büyük yazı karakterleri ile belirtiyor. İlaç kutusu başlığı altında yer alan özel bölümde kullanıcının alması gereken ilaçlar programlanıyor. Sekiz ayrı numara hızlı arama moduna alınarak kişilerin sevdikleriyle en kısa ve kolay yoldan iletişime geçmeleri sağlanıyor.

Bilgi için: www.lidyagrup.com.tr ve www.archos.com

Mozilla, yılı Firefox 9'la kapattı

Bu yıl benimsediği "hızlı sürüm döngüsü" sayesinde yeni özellikleri ve geliştirmeleri kullanıcılarına daha hızlı ulaştırmayı hedefleyen Mozilla, bir yıl içinde Firefox 4'ten Firefox 9'a ulaştı. Özgür yazılımın en önemli isimlerinden olan Firefox, yenilikçiliğinden taviz vermeyerek Microsoft ve Google gibi dev rakiplerine meydan okumaya devam ediyor.

Firefox 9'un Windows, Mac ve Linux sürümleri yeni JavaScript geliştirmeleri sayesinde web'de gezintilerinizi belirgin ölçüde hızlandırıyor. Son Firefox güncellemesi; JavaScript performansını artıran ve çok sayıda resim, video, oyun ve 3B grafik içeren zengin web sitelerinin çok daha hızlı yüklenmesini ve çalışmasını sağlayan Type Arabirimi'ni içeriyor. Type Arabirimi, analiz yapmak

ve daha verimli kodlar üretmek için JaegerMonkey JIT derleyicisiyle tümeleşen bir SpiderMonkey JavaScript motoru özelliği. Type Arabirimi ile gelen Firefox, Kraken ve V8 gibi performans testlerine göre %3'a kadar daha hızlı. İndirmek için: www.mozilla.com

Hem bilgisayar hem de televizyon

ASUS, dünyanın ilk Windows tabanlı, 1920 x 1080 ekran çözünürlüğüne sahip 27 inç LED ve dokunmatik ekrana sahip hepsi bir arada bilgisayarı ET2700'ü tanıttı. Çoklu dokunmatik desteği olan üründe hem yatay hem de dikey görüş açısı 178 dereceye ulaşılıyor. Bu sayede salonda televizyon olarak da rahatlıkla kullanılabilir. Heyecan verici 10 parmak dokunmatik ekransa oyun oynama alışkanlıklarına farklı bir yaklaşım kazandırıyor.

ET2700, isteğe bağlı olan Blu-ray kombo sürücü ve dâhili bir TV kartıyla kullanıcılara dokunmatik TV olarak eğlence alternatifi oluşturuyor. Yan panellerinde yer alan ve veri aktarım hızını en üst seviyede tutan 2 USB 3.0 bağlantı noktası, 1 eSATA/USB 2.0 portu ve SD kart okuyucusu bulunan ET2700, arka tarafındaki HDMI girişiyle ekranını 27 inçlik bir oyun konsoluna dönüştürebiliyor. Dilerseniz duvara asarak da kullanılabilen ET2700, tam bir eğlence cihazı olarak göz dolduruyor.

Sınıfında dünyanın en hızlısı

AMD, dizüstü bilgisayarlar için dünyanın en hızlı tek grafik işlemcili ekran kartı AMD Radeon HD 7970'i duyurdu. AMD Radeon HD 7970, 28nm üretim teknolojiyle geliştirilmiş ilk grafik işlemcisine sahip. AMD Radeon HD 7970 ile piyasaya sunulacak Yeni Nesil Grafik Çekirdeği (GCN) Mimarisi ise milimetre kare başına

performansta önceki nesle göre %150'den fazla artış sağlıyor. PCI Express 3.0 ve AMD CrossFire Teknolojisini destekleyen AMD Radeon HD 7970, yeni nesil oyunlarda fark yaratacak. Kartta bulunan PCI Express 3.0 standardı benzersiz görüntü kalitesi sağlarken, GDDR5 bellek de grafik işlemcisi performansını

arttırıyor. Akıllı AMD PowerTune ve AMD ZeroCore Power Teknolojileri sayesinde AMD Radeon HD 7970, enerji verimliliğini azamiye çıkarırken daha yüksek performansı mümkün kılıyor. AMD Radeon HD 7970, 9 Ocak 2012'den itibaren dünya çapında ve belirli modellerde 549 dolardan başlayan fiyatlarla satışa sunulacak.

Samsung 300 milyon telefon sattı

Samsung Electronics, 2011'de yıllık cep telefonu satışlarının Samsung tarihinde ilk kez 300 milyon adede ulaştığını duyurdu.

Samsung'un Mobil İletişim Bölümü Başkanı JK Shin konuya ilişkin açıklamasında, "Bu rekor düzeydeki satış rakamlarından dolayı inanılmaz gururluyuz. Bu rakamlarla bu sene başında açıkladığımız yıllık hedefi de aşmış oluyoruz. Samsung, global ölçekte Android, Windows Phone ve Samsung'un kendi Bada platformu da dâhil bir dizi kapsamlı platform üzerinde, tüketicilere birbirinden farklı ve yenilikçi cep telefonu seçeneği sunan tek üretici. Bu başarımızı 2012 senesinde de artırarak sürdürmeyi hedefliyoruz." dedi. Samsung'un 2011 satış sonuçları Samsung'un tüm cep telefonu portföyü için başarılı geçen bir seneyi işaret ediyor. Şirketin amiral gemisi GALAXY S serisinin iki modeli GALAXY S ve GALAXY S II'nin bu başarıda rolü büyük. Her iki model de tüketiciler arasında popülerliğini bu yıl da korudu ve GALAXY markası dünyanın en tanınan cep telefonu markalarından biri oldu. 2011 senesinde pazara sunulan GALAXY S II ise satış rekorları kırdı ve Samsung'un tarihinde 10 milyon satışa en kısa sürede ulaşan ilk model oldu.

Kehanet oyuncularını 100 bine yaklaştı

Tayvanlı Waiyi şirketinden lisanslanan Kehanet, 15 Ekim 2011 tarihinde Joygame tarafından Türkiye'ye getirildi. www.joygame.com üzerinden ücretsiz oynanabilen Kehanet'i oynayanların sayısı kısa sürede yüz bine yaklaşırken kadın oyuncu sayısı da 20 bine ulaştı. Özellikle erkek oyuncuların daha fazla rağbet gösterdiği MMORPG türüne ait bu oyunda, kadın oyuncuların %20'lik bir oranla yer alması Türkiye'de bir ilk olarak dikkat çekiyor. Kehanet oyununda oyuncuların karakterlerinin kendi aralarında evlenip güçlerini birleştirmeleri oldukça ilgi görüyor. İnsan ırkı dışında Naiti veya Vata gibi birçok ırkı seçerek oynayabileceğiniz oyun, sunduğu görsel kaliteyle de dikkatleri çekiyor. Kehanet'te, yüzlerce görev, 5 ırk ve 32 farklı sınıf bulunuyor. Kehanet'in beğenilen devasa büyüklükteki haritalarında dolaşmanızı kolaylaştıracak binek hayvanlar, hayal gücünüzü zorlayacak uçan halılar, bisikletler ve bulutlar yer alıyor.

Türkiye'nin ilk interaktif klipi

Microsoft, Internet Explorer 9'un HTML 5 imkânlarını tanıtmak için 41? 29! ajansı ile işbirliği yaparak sıra dışı sanatçı Bedük'e sıra dışı bir klip projesi gerçekleştirdi. Türkiye'nin ilk interaktif video klipi olan Disco Breaker, seyredenlere benzersiz bir deneyim yaşıyor ve 'işileştirebilir' özelliğiyle izleyenleri klipin bir parçası hâline getiriyor. www.discobreaker.com adresinden izlenebilen klip müzik sektörünün dijital dünyadaki en sıra dışı örneklerinden biri olmaya aday.

Vazgeçilmez yardımcınız:

NeoiDesc 603

Hangi tableti almanız gerektiğine henüz karar veremediyseniz sıkı durun!

TABLETLER hiç şüphesiz günümüzün en revaçta ürünleri. Pazar payı rekabetinde irili ufaklı birçok üretici bulunuyor, ancak ülkemiz pazarına yeni giriş yapan NeoiDesc 603'ü şimdiki dek "tablet" dendiğinde aklınızda beliren ürünlerden biraz daha farklı değerlendirmek gerekiyor. Elbette bunun nedenleri arasında ürünün tasarımı, donanımsal ayrıntıları, batarya süresi ve kolay kullanılabilirlik gibi özelliklere sahip olması var. Siz de NeoiDesc 603'ü iyice tanıdıktan sonra kararınızı vermiş olacaksınız.

Kusursuz tasarım

NeoiDesc 603, oldukça iddialı bir tasarıma sahip. Her şeyden önce ürünün 7 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip olduğunu söylememiz gerekiyor. Aynı segmentte olan 10 inçlik diğer ürünlere nazaran daha ufak olan ürün böylece tek elde tutularak rahat bir şekilde -tıpkı bir telefon gibi- kullanılabilir.

190 x 120 x 11,8 mm'lik boyutlar ve 300 gram ağırlık oldukça başarılı. Tüm tabletlerde olduğu gibi NeoiDesc 603'ün ekranının çevresinde de siyah bir panel var. Bu

panelde dokunmatik aydınlatmalı kısayol tuşları bulunuyor. Ön yüzeyde görüntülü görüşmeler sırasında çözünürlüğü 0,3 MP ve 2 MP arasında ayarlayabilen bir kameraya da yer veriliyor.

NeoiDesc 603'ün arka tarafı için bronz renkte ve kaymayı engelleyen bir malzeme tercih edilmiş. Ayrıca yine arkasında sol üst köşede 5.0 MP çözünürlüğe sahip flaşlı bir kamera dikkat çekiyor.

Üst kenarda 3,5 mm'lik kulaklık girişi bulunuyor ve kulaklığınız tabletinizle birlikte geliyor. Alt kenarda şarj girişi ve USB 2.0 bağlantıları bulunuyor. Sol tarafta herhangi bir detay bulunmazken; güç tuşu, ses seviyesi ayarı, Micro SD kart yuvası ve SIM kart girişi tabletin sağ kenarında sıralanıyor. Tasarım açısından ürünün hiç bir eksiği yok.

Daha ne istenebilir ki?

NeoiDesc 603'teki 7 inç büyüklüğündeki ekranda IPS panel kullanılıyor. Böylece ürün çevrildiğinde her açıdan kusursuz bir görüntü sağlanıyor. 1024 x 600 piksel çözünürlük tam standartlara göre. Çoklu

dokunuşu destekleyen ekranın kapasitif algılama teknolojisi en ufak dokunuşların bile anlaşılabilmesine imkân tanıyor ve kullanım kolaylığı açısından ürüne artı puan kazandırıyor. Kullanıcılar tarafından 2.3'e yükseltilebilen Google Android 2.2 işletim sistemiyle beraber gelen NeoiDesc 603, 800 MHz gibi yüksek bir hızda görev yapan Cortex A8 işlemciye sahip. 4 GB kapasitedeki yerleşik depolama alanına 4 GB kapasitede sistem belleği eşlik ediyor ve elbette Micro SDHC kartlar sayesinde kapasitenin 32 GB'ye kadar artırılabilmesi mümkün. Üründe kablosuz bağlantı seçenekleri de oldukça zengin. Mobil cihazlarda Bluetooth 2.2 standardında bağlantı kurulabiliyor. Yerleşik kablosuz ağ adaptörü ise 802.11b/g/n standartlarına destek veriyor. NeoiDesc 603'ü sıra dışı kılan detaysa tahmin edebileceğiniz gibi 3G desteği. SIM kart yuvasına takılacak bir hat sayesinde internete sürekli olarak bağlı kalabilir ve telefon görüşmelerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Elbette ön yüzdeki kamera sayesinde görüntülü görüşme şansınız da bulunuyor.

Üstün multimedya yetenekleri

NeoiDesc 603'ün arka kısmındaki kamera 8 MP çözünürlüğe sahip. LED flaşın da etkisiyle kaliteli fotoğraflar çekilebiliyor. Ürünle birlikte yapılan 720p çözünürlükteki video kayıtlarının da oldukça tatminkâr olduğunu söylemek gerekiyor. 800 MHz frekansındaki işlemci sayesinde tüm uygulamalar kolayca çalışıyor. Hareket algılayıcı ve hassas ekran sayesinde oyunlarda sıra dışı bir deneyim yaşayacağınız kesin. Bu tip cihazlarda çok az bulunan kesintisiz film izlemeyi sağlayan Flash 10 özelliğini destekleyen NeoiDesc 603, 5000 mAh'lık batarya sayesinde 200 saate kadar bekleme ve 8 saate kadar kullanım süresi sunuyor. NeoiDesc 603, Google'ın ve Neoi'nin sunduğu uygulama destekleri sayesinde farklılaşmayı başaran ve yediden yetmişe birçok kullanıcıya hitap eden bir tablet. ❖

Bu bir ilandır.

* Neoi ürünleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak için: www.neoi.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Transcend ile pratik kablosuz depolama

Transcend, yeni StoreJet Cloud isimli kablosuz taşınabilir sürücüsünü duyurdu. Uzun ömürlü pil ve 64 GB SSD kapasitesi ile donatılmış ürün, Apple iOS ve diğer Wi-Fi özellikli cihazlarda depolama kapasitesini genişletmek için özel olarak geliştirildi.

Fotoğraflar, belgeler, e-kitaplar, müzik ve filmler kablosuz ağ üzerinden kabloya gerek olmadan erişilebiliyor. Ayrıca StoreJet Cloud, bilgisayara bağlandığında diğer standart taşınabilir diskler gibi kullanılabiliyor. Kolay ve hızlı dosya yönetimi için sürükleyip bırak teknolojisine de cihaz üzerinde desteklenmiş durumda.

Farklı kullanıcıların çok farklı isteklerine cevap verebilmesi amacıyla StoreJet Cloud, üzerine aynı anda 5 cihazın bağlanması ve çeşitli medya dosyalarını yine aynı anda çalıştırması mümkün olarak yapılandırılmış. StoreJet Cloud App ise iPad, iPhone ve iPod gibi iOS kullanan cihazlar için StoreJet Cloud üzerinde çalışan geliştirilmiş bir medya oynatıcısı. StoreJet Cloud, 32 ve 64 GB SSD kapasitelerinde, sırasıyla 169 USD ve 299 USD son kullanıcı fiyatıyla piyasaya sunuldu.

Ustaların eserleri Sanat Gezgini'nde

Çağdaş Türk sanatçıların orijinal eserlerinin sergilendiği ve satışının yapıldığı www.sanatgezgini.com, ustalar ve genç sanatçılardan oluşan 90'a yakın sanatçının 1000'den fazla orijinal eserini içeriyor. Bu eserleri inceleyebileceğiniz ve satın alabileceğiniz Sanat Gezgini, çağdaş Türk sanatçıların eserlerini bünyesinde barındıran bir sanat sitesi. Resim, heykel, baskı, fotoğraf, seramik, cam gibi pek çok orijinal eserlerin yanı sıra her gün yanınızda taşıyabileceğiniz aksesuarlar ve sevdiklerinize hediye edebileceğiniz ufak objeler de sitede yer alıyor.

Seagate'te SSD ve HDD bir arada

Bilgisayarlardaki yavaşlığı gidermek için en iyi yöntem mekanik disk yerine bir SSD'ye sahip olmak gibi görünse de bu çözüm yolu kapasite sorununu ortaya çıkıyor. Bu problemi çözebilmek adına Seagate, performans olarak SSD'ye, fiyat olarak mekanik sabit diske rakip olan melez diski Momentus XT'nin ikinci neslini 750 GB kapasiteyle piyasaya sunuyor.

Yüksek kapasite, hız ve fiyat üçgeninden en uygun şekilde yararlanılabilecek Seagate Momentus XT, Seagate'in Adaptive Memory ve FAST Factor teknolojileriyle güçlendirilmiş olarak geliyor. Daha önce 500 GB depolama alanıyla sunulan Momentus XT, 750 GB'lık veri depolama kapasitesiyle birlikte daha önceki versiyonuna göre yüzde 70, geleneksel sabit disk sürücülerine göre 3 kat daha hızlı olmasıyla performans

maksimum düzeyde katkı sağlıyor. Tüm işletim sistemleriyle uyumluluk gösteren Momentus XT diskinin entegre edilmesi ve kullanımı da oldukça kolay. Yüksek depolama kapasitesi ihtiyacıyla birlikte yüksek performansı da sunan Seagate Momentus XT'ye 245 dolardan başlayan fiyatlarla ulaşmak mümkün olacak.

Bilgi için: www.seagate.com

Dünyanın ilk gözlüksüz 3D televizyonu

Toshiba, gözlüksüz kullanılan ve büyük ekranlı ilk 3D televizyonu piyasaya sundu. 55ZL2 olarak adlandırılan modelin ekran ölçüsü 139 cm (55 inç) ve 3D izlemek için gözlük kullanmak gerekmiyor. Ayrıca 55ZL2 dünyada tüketiciye sunulan ilk Quad Full HD televizyon olma başarısını gösteriyor. Quad Full HD özelliği sayesinde çok sayıda kişi aynı anda 3D görüntü deneyimi yaşayabiliyor ve ayrıca 2D içerikleri dörtlü olarak Full HD çözünürlükte gösterebiliyor. Toshiba 55ZL2 Türkiye'de Ocak ayından itibaren satışa sunulacak.

Toshiba'nın 55ZL2 modeli ile beraber gelen CEVO-ENGINE teknolojisi sayesinde görüntü kalitesini sergileme performansı yükseliyor. CEVO-ENGINE otomatik kalibrasyon araçlarını destekliyor ve ekranı optimize ederek filmleri çekildiği koşullardaki renk kalitesine en yakın hâline ulaştırıyor. Şu ana kadar renk analizörü sadece profesyoneller tarafından kullanılıyordu ve kullanımında harici bir bilgisayar gerekiyordu. Şimdi ise CEVO-ENGINE tüm hesaplamaları ek bir donanıma gerek kalmadan gerçekleştiriyor.

İnternette film keyfi FilmClub'da

Microsoft Türkiye ve FilmClub işbirliği ile Türkiye'nin en zengin eğlence arşivi internet kullanıcılarının hizmetine açıldı. FilmClub (www.filmclub.com.tr) ile yapılan işbirliği

sayesinde internet kullanıcıları Windows'un dijital medyalar için eşsiz esneklik ve seçenek sunan ortam oynatıcı programı Windows Media Center üzerinden istediği an, istediği yerden seçtiği dizi, belgesel ve filmleri izleyebilecek. Yerli ve yabancı filmler, fenomen hâline gelmiş diziler ve eğitici belgesellerin yanı sıra FilmClub'da çocuklar için eğlenceli çizgi filmler ve gençlerin çok sevdiği anime ve mangalar da yer alıyor. FilmClub'a tüm internet kullanıcıları aylık veya yıllık bir abonelik ücretiyle taahhütsüz biçimde üye olabiliyor. FilmClub üyeleri film, yerli ve yabancı diziler, çizgi filmler ve animelerin yanı sıra 24 saat kesintisiz hizmet veren yüksek görüntü kalitesine sahip 3 TV kanalını da (SinemaTV Aksiyon, SinemaTV Aşk ve SinemaTV 1001) izleyebiliyor. Film içerikleri hem Türkçe dublajı hem de Türkçe alt yazılı seçenekli ve orijinal dil destekli. FilmClub'ın tüm içeriklerine aylık 9,90 TL veya yıllık 99 TL'ye abone olunabiliyor.

Artık daha da güçlü:

Apple iPhone 4S

Apple'ın yeni telefonu iPhone 4S tasarım açısından pek fark etmese de performans açısından bir önceki nesil olan iPhone 4'ü oldukça geride bırakan bir model olmayı başarıyor. Apple'ın geliştirdiği çift çekirdekli ve yeni nesil A5 işlemcinin tercih edildiği telefon, iki kata kadar gücün yanı sıra grafik tabanlı uygulamalarda da yedi kata kadar artış sağlıyor. Daha güçlü olan işlemcinin güç tüketimi de çok iyi bir şekilde dengelenmiş durumda. Apple iPhone 4S'in geliştirilen yönlerinden biri de kamera. 5 MP'den 8 MP'ye terfi eden kamera, çözünürlük artışından daha fazlasını sunuyor. f/2.4 değerine indirgenen diyafram açıklığı artık algılayıcı üzerine daha fazla ışık düşmesini sağlıyor. Apple iPhone 4S aynı zamanda oldukça yüksek kalitede 1080p video kaydı yapabiliyor. Sabitlemeyle güçlendirilmiş video kamera özelliği sayesinde el titremeleri çekilen videoya en az şekilde yansıyor. Hem fotoğraflar hem de videolar için bilgisayar gerekmezsiz kurgulama yapabilmek mümkün. Standart olarak Apple'ın yeni nesil iOS 5 işletim sistemiyle gelen iPhone 4S'te eski nesil iOS 4'e göre 200'den fazla yenilik bulunuyor.

Akıllı ve şık:

Sony VAIO VPCCB3P1E

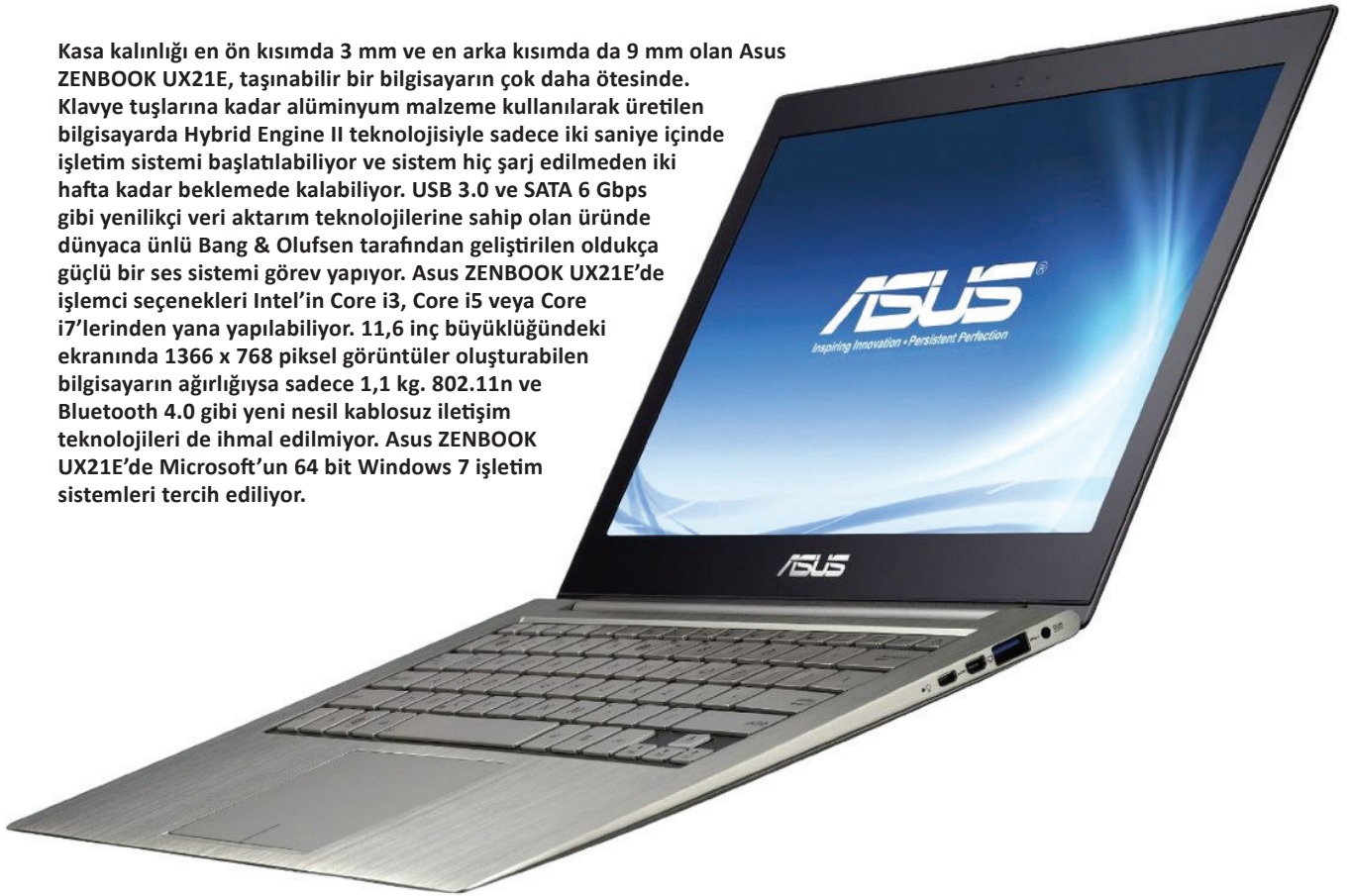
Intel'in ikinci nesil Core i5 işlemcisinden güç alan Sony VAIO VPCCB3P1E hem tasarım hem de performans olarak günümüzün en başarılı modelleri arasında. Geometrik desenlerle süslenmiş şeffaf bir gövde malzemesinin tercih edildiği üründe oyunları yüksek performanslı şekilde çalıştırabilmek için AMD'nin Radeon HD6470 grafik kartı görev yapıyor. Çift çekirdekli işlemcinin yanı sıra 6 GB'lık DDR3 sistem belleğiyle işletim sistemi üzerinde çalıştırılabilecek tüm uygulamalarda yüksek bir performans sergileyen üründe 1366 x 768 çözünürlüğe sahip 15,5 inç büyüklüğünde bir ekran bulunuyor. Blu-ray okuyucusu sayesinde yüksek çözünürlükteki filmleri de gittiğiniz her yerde izleme şansı sağlayan Sony VAIO VPCCB3P1E, en yeni Bluetooth standardı olan 4.0'ı destekleyerek diğer taşınabilir ürünlerinizle hızlı bir şekilde iletişim kuruyor. 2,8 kg'lık ağırlığıyla sınıfına göre hafif sayılan bilgisayarda HD çözünürlükte görüntülü sohbet ve arka aydınlatmalı klavye gibi önemli detaylara da yer veriliyor.

Gözlerinize inanın:

Asus ZENBOOK UX21E

Kasa kalınlığı en ön kısımda 3 mm ve en arka kısımda da 9 mm olan Asus ZENBOOK UX21E, taşınabilir bir bilgisayarın çok daha ötesinde. Klavye tuşlarına kadar alüminyum malzeme kullanılarak üretilen bilgisayarda Hybrid Engine II teknolojisiyle sadece iki saniye içinde işletim sistemi başlatılabiliyor ve sistem hiç şarj edilmeden iki hafta kadar beklemede kalabiliyor. USB 3.0 ve SATA 6 Gbps gibi yenilikçi veri aktarım teknolojilerine sahip olan üründe dünyaca ünlü Bang & Olufsen tarafından geliştirilen oldukça güçlü bir ses sistemi görev yapıyor. Asus ZENBOOK UX21E'de işlemci seçenekleri Intel'in Core i3, Core i5 veya Core i7'lerinden yana yapılabiliyor. 11,6 inç büyüklüğündeki ekranında 1366 x 768 piksel görüntüler oluşturabilen bilgisayarın ağırlığıysa sadece 1,1 kg. 802.11n ve Bluetooth 4.0 gibi yeni nesil kablosuz iletişim teknolojileri de ihmal edilmiyor. Asus ZENBOOK UX21E'de Microsoft'un 64 bit Windows 7 işletim sistemleri tercih ediliyor.

DONANIM

Plantronics M50

İki telefonla eşleşebiliyor.

BLUETOOTH 3.0 teknolojisine sahip olan Plantronics M50, aynı anda iki telefonla eşleşebiliyor ve böylece kullanıcılara büyük bir kolaylık sağlıyor. Özellikle günün büyük bir kısmı trafikte geçenler için ideal ürünlerden biri olan Plantronics M50'nin kutusuna eklemli yapıda bir araç şarjı da dâhil edilmiş. Böylece 11 saatlik görüşme süresinin sonrasında kulaklığınızın pili bitmiş olsa bile araçtan çıkmadan şarj işlemi gerçekleştirilebiliyor. Ortam gürültüsünü ve rüzgâr sesini yalıtan özel bir tasarıma sahip olan üründe iletişimi kolaylaştırmak adına tam kulak deliğinize denk gelen oluklu bir kulaklık kullanılıyor. Plantronics M50'nin hem sağ hem de sol kulaklıkta kullanım sağlayan başarılı bir kancası var.

79 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Multimedya
Tel: (212) 479 46 46
Web: www.multimedya.com
İletişim: Bluetooth 3.0

Konuşma süresi: 11 saat
Bekleme süresi: 11 gün
Ağırlık: 11 gr

68 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Segment
Tel: (212) 266 62 90
Web: www.segment.com.tr
İletişim: Ethernet
DSL bağlantı: ADSL2 / ADSL2+
Port: Dört adet

Yayın: 802.11n
Anten: 5 dBi
Hız: 300 Mbps
Duvara asılabilme: Mümkün
Boyutlar: 178 x 30 x 110 mm

Everest SG-1600

Sadece üç tıklamayla kurulabiliyor.

UYGUN fiyatlı ürünleriyle yakından tanıdığımız Everest, kullanıcılara ağ ürünlerinde de mantıklı seçenekler sunmaya devam ediyor. SG-1600 model koduna sahip olan ADSL2+ modemde 802.11n standardına göre kablosuz ağda 300 Mbps hıza ulaşılabilir. Verimli ve kesintisiz bir bağlantıyı sağlamak adına üründe iki adet 5 dBi gücünde anten bulunuyor. Everest SG-1600'ün iddialı olduğu noktalardan biri de kurulum kolaylığı. Ürünün kutusundan gelen CD'yi kullanarak yanınızda uzman bir kişi olmadan tüm modem bağlantılarını rahatlıkla yapabilir ve internete çıkabilirsiniz. Kablosuz ağı için kolay güvenlik yapılandırması için WPS özelliğini de kullanabilmeniz mümkün.

TX Ergonomix

Bilgisayarınızın ve sizin sağlığını düşünüyor.

9 inç ve 17 inç arasındaki tüm taşınabilir bilgisayarlarla uyumlu olan TX Ergonomix, 140 mm çapında oldukça sessiz bir fan içeriyor ve ızgaralı tasarımı sayesinde bilgisayarınızın ideal şekilde serinlemesini sağlıyor. Hub özelliği sayesinde bilgisayarınızın USB arabirimlerini dört tane daha artırabilen üründe model adından da anlaşılacağı gibi ergonomi ön planda ve böylece sağlığınız da düşünülmüş oluyor.

Bilgisayarınızın temas ettiği yüzeyi dört farklı açıda ayarlayarak boyun veya sırt ağrılarınızın önüne geçebilmeniz mümkün. Oldukça sağlam bir malzemeden üretilmiş olan TX Ergonomix'te kaymaz ayaklarla bilgisayarınızın güvenliği de düşünülüyor.

72 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Akortek
Tel: (212) 210 97 99
Web: www.akortek.com
Fan: 140 mm

Uyum: 9-17 inç
Malzeme: Plastik
Gürültü: 21 dB
Devir ayarı: Yok

2675 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Pentax
Tel: (216) 422 40 50
Web: www.pentax.com.tr
Algılayıcı: 14,6 MP
Video çözünürlüğü: 1280 x 720
Optik yakınlaştırma: 3x

Türkçe menü: Var
İmaj sabitleme: Donanımsal
Ön izleme ekranı: 3 inç
Bellek: SD / SDHC / SDXC
Boyutlar: 131 x 97 x 73 mm
Ağırlık: 754 gr

Pentax K-7

Profesyonel olduğunuzu hissettiriyor.

MAGNEZYUM ve çelik alaşımlı sağlam bir gövdeye sahip olan Pentax K-7, 14,6 MP çözünürlükte bir algılayıcı içeriyor. ISO hassasiyetinin 100 ile 6400 arasında ayarlanmasına destek veren üründe yeni nesil PRIME II görüntü işlemci sayesinde daha yüksek hızda görüntü işleme yapılıyor. Tek bir şarjla bin adede kadar fotoğraf çekebilen üründe canlı ön izleme ve ufuk çizgisini otomatik olarak düzeltme gibi birçok kullanıcı dostu özelliğe yer veriliyor. Video çekimi sırasında otomatik netleme ve 77 farklı alandan ışık ölçümü yapabilen üründe gelişmiş toz temizleme sistemi, görüntü sabitleme özelliği ve saniyede 5,2 kare fotoğraf çekimi diğer dikkat çekici özelliklerin arasında.

Mobee Nett K1200

Rekabete hızlı bir giriş yapıyor.

YERLİ markalarımızdan biri olan Mobee, tablet arenasına Nett ailesindeki K1200 modeliyle oldukça iddialı bir seçenek katıyor. 1,2 GHz hızında çalışan Cortex A8 işlemciden güç alan üründe 10,1 inç büyüklüğünde ve LED aydınlatmalı bir ekran görev yapıyor. Üründe dâhili olarak 16 GB kapasitede NAND bellek bulunuyor ama sonradan Micro SD kartlar yardımıyla kapasite artışı mümkün. Mobee Nett K1200'ün en çok dikkat çeken özelliklerinin başında USB arabirimi var. Arabirim üzerinden doğrudan USB bellek veya taşınabilir disklerin bağlantısı kolaylaştığı gibi 3G modemler de bağlanarak kullanılabilir. Google'ın Android 2.3 işletim sistemine sahip olan Mobee Nett K1200, beraberinde birçok uygulamayla geliyor.

599 TL

Puan **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10**

Firma: Hanka
Tel: (212) 227 68 34
Web: www.hanka.com.tr
Ekran: 10,1 inç (1024 x 768)
İşlemci: Cortex A8 (1,2 GHz)
İşletim sistemi: Google Android 2.3
Bağlantı: 802.11b/g

Bluetooth: Var
Depolama: 512 MB
Hafıza kartı: Micro SD
Hareket algılayıcı: Var
Batarya ömrü: 7 saat
Boyutlar: 273 x 178 x 18 mm
Ağırlık: 750 gram

849 TL

Puan **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10**

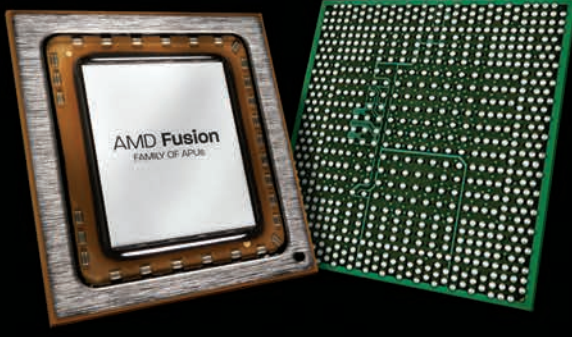
Firma: Lidy Grup
Tel: (216) 380 41 00
Web: www.lidygrup.com.tr
Ekran: 8 inç (1024 x 768)
İşlemci: Texas Instruments OMAP 4430 (1 GHz)
İşletim sistemi: Google Android 3.2
Bağlantı: 802.11b/g/n

Bluetooth: Var
Depolama: 8 GB
Hafıza kartı: Micro SD
Hareket algılayıcı: Var
Batarya ömrü: 10 saat
Boyutlar: 226 x 155 x 12 mm
Ağırlık: 490 gram

Archos 80 G9

3G modemle birlikte satın alınabiliyor.

GOOGLE'ın geliştirdiği Android 3.2 işletim sistemine sahip olan Archos 80 G9, oldukça başarılı bir tablet. Texas Instruments tarafından geliştirilen çift çekirdekli ve 1 GHz frekansa sahip OMAP 4430 işlemcinin tercih edildiği üründe kablosuz ağ bağlantısı 802.11n desteğiyle hızlı bir şekilde sağlanabiliyor. Tasarım olarak da oldukça başarılı bir tablet olan Archos 80 G9'da gövdeye gömülü bir ayaklık var ve böylece ürünü masa üzerinde kullanabilmek için ek bir standa gerek kalmıyor. Öte yandan, USB modem veya USB bellek bağlantısı için de özel bir yuva ayrılmış durumda. Böylece modem bağlantısı yapıldığında gövdeden dışarıya standartlardan farklı olarak hiçbir çıkıntı oluşmuyor.

Hangi AMD işlemci?

Oluşturacağınız sistem için AMD'nin hangi işlemcilerine yönelmelisiniz?

GERİDE bıraktığımız dönem işlemciler açısından oldukça hareketli geçti. Yeni nesil işlemcilerle birlikte yepyeni soketler ve mimariler karşımıza çıkıyor. AMD tarafındaki en önemli yeniliklerden birisi giriş ve orta seviyesine hitap eden APU'lar oldu. AMD Llano platformundaki tüm kontroler artık daha önceden CPU (Central Processing Unit) olarak adlandırılan birim yerine APU'ya (Accelerated Processing Unit) bırakılmış durumda. Socket FM1 adlı 939 pin'li yeni bir sokete takılabilen yeni işlemciler görüntü ve sistem işlemlerini birlikte yürütebilen bir mimariye sahip. Yapılan testlere göre AMD'nin yeni APU'ları özellikle entegre grafik performansı açısından dünyanın en iyisi. Socket FM1 destekli anakartlar ise yeni mimariden sonra daha yalın gözüküyorlar çünkü ihtiyaç duyulan her şey APU yapısının içinde. AMD Llano işlemciler piyasada iki, üç veya dört çekirdekli olarak bulunabiliyor. Aileye göre sunulan dahili grafik yongasına ilişkin detaylar fark edebiliyor. İki çekirdekli modeller arasında 2.5 GHz ve 2.7 GHz frekansa sahip olan Llano A4-3300 ve Llano A4-3400 var. Üç çekirdekli olan Llano A6-3500 işlemci ise 2.1 GHz frekansında çalışıyor ve pek fazla bir fiyat farkına sahip değil. Dört

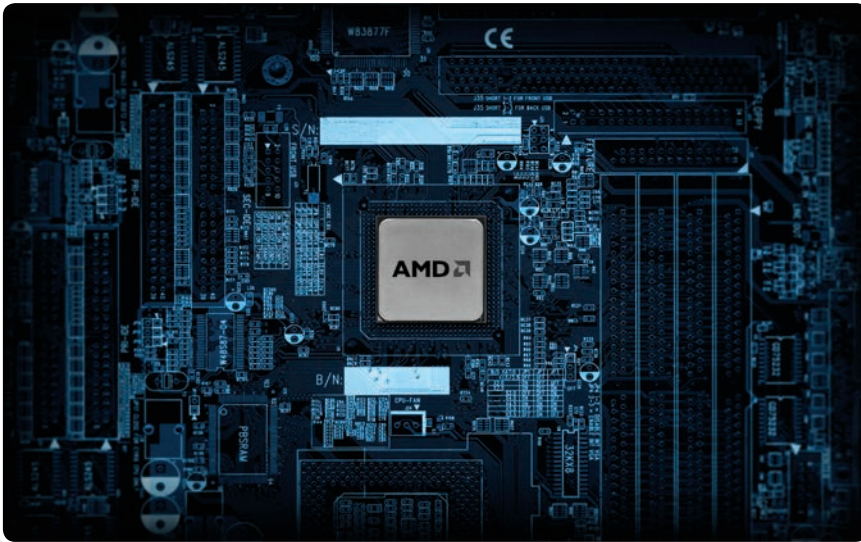
çekirdekli olan Llano ise A6-3650 model koduna sahip ve 2.6 GHz frekansında çalışıyor. Elbette işlemciler arasında çekirdek sayısı ve saat hızı dışında farklılıklar da var. İki çekirdekli modellerde 1 MB'lık bir önbellek bulunurken üç çekirdekli modelde 3 MB ve dört çekirdekli modelde de 4 MB önbellek bulunuyor. Duyurusu yeni yapılan yeni masaüstü Llano işlemcilerin arasındaysa iki çekirdekli Llano A4-3420 (2.8 GHz) dört çekirdekli Llano A6-3620 (2.2 GHz) ve Llano A6-3670K (2.7 GHz) ve yine dört çekirdekli ancak daha üst seviye olan Llano A8-3820 (2.5 GHz), Llano A8-3850 (2.9 GHz), Llano A8-3870K (3.0 GHz) bulunacak. İşlemcilerin çalışacağı anakartlar ise AMD A55 ve AMD A75 olarak isimlendiriliyor.

Bulldozer'le sekiz çekirdek dönemi

AMD'nin en üst noktada konumlandığı yeni nesil Bulldozer işlemcilerinde ise dört, altı ve sekiz çekirdek seçeneği bulunuyor. Mimari tamamen değiştiği ve sınıf performansına odaklandığı için işlemcilerde görüntü devresi yok ayrıca önbellek miktarları daha yüksek. Bulldozer işlemcilerin dikkat çekici yönlerinden biri de ilk kez fabrika çı-

kışlı 4.0 GHz üzerinde bir seçenek sunuyor olmaları. Dört çekirdekli olan FX-4100 (3.6 GHz), FX-4120 (3.9 GHz), FX-4150 (3.8 GHz) ve FX-4170 (4.2 GHz) modellerinde 4 MB L2 ile 8 MB L3 önbellek bulunuyor. Altı çekirdekli olan modeller olan FX-6100 (3.8 GHz), FX-6120 (3.6 GHz) ve FX-6200 (3.3 GHz) seçeneklerinde de 6 MB L2 önbelleğe ek olarak 8 MB L3 önbellek görev yapıyor. 8 MB L3 önbellek tüm işlemcilerde standart ve L2 önbellek ise çekirdek başına 1 MB olarak sunuluyor. Son olarak sekiz çekirdekli modellerin de FX-8100 (2.8 GHz), FX-8120 (3.1 GHz), FX-8150 (3.6 GHz) ve FX-8170 (3.9 GHz) olduğunu söyleyelim. Sekiz çekirdekli olan modellerde de ön bellek miktarı 8 MB L2 + 8 MB L3 şeklinde. Bulldozer işlemcilerin güzel olan tarafı yeni bir sokete ihtiyaç duymamaları. Dergimizde yeni nesil işlemci ve anakartlara dair dosya konumuzda daha ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz. ❖

Mustek ScanExpress W1000

Çantanıza sığabilen renkli tarayıcı.

MUSTEK'in ScanExpress W1000 modeli, tarama ihtiyaçları için ofisin yolunu tutmanızı sona erdiren bir ürün. 253 x 30 x 25 mm'lik boyutları sayesinde taşınabilir bilgisayarınızın çantasına kolaylıkla sığabilen ürün, enerji ihtiyacını iki adet AA pilden karşılaması sayesinde bilgisayardan bağımsız olarak çalışabiliyor. Renkli taramaya da destek sunan üründe taranan veriler sonradan satın alınan bir Micro SD kartın içine kaydedilerek saklanıyor. En yüksek çözünürlük olarak 600 dpi desteklenirken dosya türü olarak da JPEG tercih ediliyor. A4 boyutundaki belgeleri tarayabilen ürünün kullanımı oldukça kolay. Rensiz olan belgeler için bir saniyede kâğıdın üstünden geçmeniz yeterli oluyor.

179 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Datastar
Tel: (216) 544 12 44
Web: www.datastar.com.tr
Tarama alanı: A4
Çözünürlük: 600 dpi

Kayıt: JPEG
Hız: 1 sn S/B, 2 sn renkli
Kapasite: Micro SD
Enerji: 2 x AA

TechToys HeliGold HRX-60G

Bilgisayar oyunlarından dışarı çıkma zamanı.

TECHTOYS'un HeliGold HRX-60G model helikopteriyle gerçekçi bir helikopter uçuş deneyimi edinebilirsiniz. Çarpmalara ve düşmelere karşı dayanıklı metal bir gövdeye sahip olan helikopter, kontrolünü radyo kumandalı ve 3,5 kanallı bir kumandayla gerçekleştiriyor. Yeni başlayan ve uzman kişiler için iki farklı kullanım modunun yer verildiği ürün tek bir şarjla 7 dakikayla 10 dakika arasında uçabiliyor ve batarya boşaldığında yeniden dolması için 1,5 saat beklemek gerekiyor. Gece uçuşlarını kolaylaştırmak adına aydınlatma sistemine sahip olan üründe jiroskop sayesinde en çok zorlanılan denge kısmının üstesinden de başarıyla geliniyor. Kumandada altı adet AA batarya kullanılıyor.

151 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Pasifik Bilgisayar
Tel: (212) 212 88 65
Web: www.pasifikbilgisayar.com
Batarya: 1500 mAh

Uçuş süresi: 7-10 dakika
Şarj süresi: 1,5 saat
Kumanda: 3,5 kanal
Boyutlar: 400 x 95 x 178 mm

Inca IDV-440HD

Uygun fiyatına rağmen günümüzün teknolojisini sunabiliyor.

INCA'nın en yeni DVD oynatıcısı olan IDV-430HD, birçok özelliği bünyesinde barındırıyor. Ürünün ön yüzünde sunulan USB 2.0 arabirimi ilk bakışta dikkat çeken detaylar arasında.

Arabirim sayesinde taşınabilir depolama cihazlarındaki multimedya içerikleri çalıştırılabilir. USB arabiriminin hemen yanında bulunan ikili mikrofon girişi de birçok kullanıcının hoşuna girecek bir özellik. Sonradan satın alınacak mikrofonlarla karaoke yapabilmek mümkün hâle geliyor. Günümüzde geçerliliği olan tüm görüntü çıkışlarını destekleyen üründe ses çıkışı, optik veya RCA kanallar üzerinden kanal kanal ayrı olacak şekilde alınabiliyor. Inca IDV-440HD aynı zamanda oldukça kapsamlı bir uzaktan kumandaya sahip.

86 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Pasifik Bilgisayar

Tel: (212) 212 88 65

Web: www.pasifikbilgisayar.com

Destekler: MPEG 4 / DVD, DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD+RW, VCD, SVCD, CD, CD-R, CD-RW, Kodak CD, DivX 3.x / 4.x / 5.x / 6.x,

HDCD, WMA

Görüntü bağlantıları: Kompozit, komponent,

S-Video, SCART, HDMI

Ses bağlantıları: RCA ve optik

USB arabirim: Var

1090 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Dikey Elektronik

Tel: (216) 394 18 00

Web: www.dikeyelektronik.com

Bağlantılar: SCART, kompozit, komponent, HDMI

Ağ desteği: Var

Smart Card: Var

CI modülü: Var

USB bağlantı: Var

Vu+ Duo

Bir uydu alıcıdan çok daha fazlası.

AÇIK kaynaklı Linux işletim sisteminden güç alan Vu+ Duo, adından da anlaşılabilir gibi iki farklı yayın alıcısı (DVB-S2) içeriyor. İki alıcı sayesinde aynı anda iki farklı yayın izlenebildiği gibi, farklı bir kanalı izlerken bir başka kanalı kaydetmek de mümkün hâle geliyor. Kayıt işlemleri için ürünün içindeki 3,5 inç disklerle uyumlu yuva, USB veya eSATA arabirimlerinden faydalanılabiliyor. HD çözünürlüğe sahip popüler tüm multimedya dosyalarının oynatılmasına destek sunan Vu+ Duo'da kart yuvaları sayesinde ücretli abonelik gerektiren yayınları da izleme şansınız bulunuyor. İnternet gezintisi, PVR desteği ve daha birçok özelliğe sahip olan ürün sürekli güncellenerek yeni özellikler kazanıyor.

MSI X79A-GD65 8D

İkinci nesil Core i7'ye geçiş zamanı.

INTEL'in LGA 2011 yapısındaki ikinci nesil Core i7 işlemcileriyle uyumlu olan MSI X79A-GD65 8D, sekiz adet DDR3 bellek yuvasına sahip ve toplamda 128 GB sistem belleğini çalıştırabiliyor! Overclock sayesinde doğal olarak sunulan 1600 MHz'lik hız desteğinin 2400 MHz'e ulaştırılabileceği açıkça belirtiliyor. Overclock sırasındaki dayanıklılığı ve kararlılığı askeri standartlarda test edilen anakartta bileşen kalitesi oldukça üst seviyede. MSI X79A-GD65 8D'de OC Genie II sayesinde bir saniyede overclock yapılabiliyor. Instant OC uygulamasıyla işletim sistemi altında overclock'a dair tüm ayarlara erişebilmek mümkün. PCI Express 3.0 desteği de uzun vadeli kullanım düşünüldüğünde önemli detaylardan biri.

607 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Penta, Mascom
Tel: (216) 528 00 00, (212) 332 15 00
Web: www.penta.com.tr, www.mascom.com.tr
Destek: Intel LGA 2011
Yonga seti: Intel X79
Bellek: 8 x DDR3 2400 MHz (O.C.) (maks. 128 GB)

Ağ: Intel 82579 (10/100/1000 Mbps)
Ses: Realtek ALC892
Arka panel: 1 x PS/2, 8 x USB 2.0, 1 x FireWire, 2 x USB 3.0, ses (analog, S/PDIF ve optik)
Kart yuvaları: 5 x PCI Express x16 (x16), 1 x PCI Express x1
Yapı: ATX

1534 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Fiyatı henüz belli değil
Firma: Arena, Endeks Bilisim
Tel: (212) 364 64 64, (216) 523 35 70
Web: www.arena.com.tr, www.endeksibilisim.com
Destek: Intel LGA 2011
Yonga seti: Intel X79
Bellek: 8 x DDR3 2133 MHz (O.C.) (maks. 32 GB)

Ağ: Bigfoot Killer E2100 (10/100/1000 Mbps) + Marvell 88E1118R (10/100/1000 Mbps)
Ses: Creative CA20K2
Arka panel: 1 x PS/2, 8 x USB 2.0, 2 x USB 3.0, ses (analog ve optik)
Kart yuvaları: 3 x PCI Express x16 (x16), 2 x PCI Express x1, 1 x PCI
Yapı: E-ATX

GIGABYTE G1.Assassin 2

Performansın zirvesi için en ideal anakartlardan biri.

INTEL'in yeni nesil Sandy Bridge E işlemciler için gelen en iddialı anakart modellerinden biri de GIGABYTE'ın zirve modellerini kapsayan G1 ailesindeki Assassin 2. Hız, dayanıklılık, konfor ve son teknoloji odaklı tasarlanan anakartta Bigfoot Killer E2100 ağ yongası, Creative X-Fi 20K2 ses yongası, üçüncü nesil PCI Express bağlantıları, USB 3.0 ve SATA 6 Gbps arabirimleri dikkat çekiyor. Bileşen kalitesiyle olduğu kadar soğutucularıyla da dikkat toplayan anakartta ön panel için ses çıkışlarını güçlendiren ek bir amfi devresi dahi ihmal edilmemiş. Kutudan ön panel 3,5 inç USB 3.0 uzatmaları ve Bluetooth 4.0 ile kablosuz ağ desteğini sağlayan ek bir PCI Express kart geliyor.

Neoi NeolBall 585

Fiyatına sığdırdığı özelliklerle şaşırtıyor.

GOOGLE'ın geliştirdiği güncellenebilir Android 2.2.3 işletim sisteminden güç alan Neoi NeolBall 585'te 3,2 inç büyüklüğünde kapasitif bir ekran bulunuyor. Sadece veri iletişimi ücreti karşılığında kullanıcılara görüntülü görüşme yapmak adına önemli yazılımsal çözümler sağlayan üründe elbette çift kamera bulunuyor. GPS yongası sayesinde bir navigasyon cihazı olarak da kullanılabilen telefonda 1200 mAh kapasitede batarya görev yapıyor. 3G teknolojisine destek veren üründe Android 2.2.3 işletim sistemine eklenecek uygulamalar sayesinde telefonun kullanıcının isteği doğrultusunda kişiselleştirilebilmesi mümkün. Üründe konuşma süresi sekiz, bekleme süresiyse 200 saate varıyor.

388 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Neoi Türkiye

Tel: (212) 284 23 60

Web: www.neoiturkiye.com

Şebeke: GSM 850/900/1800/1900/2100

Kamera: 5 MP arka / 1,3 MP ön

Ekran: 3,2 inç (480 x 640 piksel)

Bellek: 512 MB dâhili + 2 GB Micro SD

Batarya: 1200 mAh

Nokia 701

Nokia'nın yetenekli yeni cambazı ile tanışın.

İLK etapta metalik gri ve koyu gri renk seçenekleriyle satışa çıkan Nokia 701'in yakın bir zamanda mor rengini de tercih etmek mümkün olabilecek. Eğlence odaklı tasarlanmış olan telefonda 1 GHz hızında bir işlemci bulunuyor ve böylece tüm uygulamalar hızlı bir şekilde çalışıyor, oyunlardaki üç boyutlu grafikler takılmalar olmadan görüntülenebiliyor. NFC özelliği sayesinde kolay bağlantı ve mobil ödeme gibi kolaylıkları da kullanıcılara sunan telefonda kamera 8 MP çözünürlükte fotoğraf çekebiliyor. 720p çözünürlükte video da kaydedebilen Nokia 701, 8 GB dâhili hafızaya sahip ve Micro SD kartlarla 32 GB daha ekleme yapılabilir. Kablosuz ağ desteği, Bluetooth 3.0, A-GPS ve FM verici özellikleri de takdire değer.

979 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Nokia

Tel: (212) 444 3 665

Web: www.nokia.com.tr

Şebeke: GSM 850/900/1800/1900/2100

Kamera: 8 MP arka / 2 MP ön

Ekran: 3,5 inç (360 x 640 piksel)

Bellek: 8 GB dâhili + 2 GB Micro SD

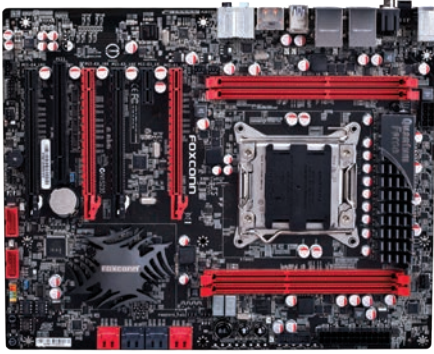
Batarya: 1300 mAh

BAMBAŞKA BİR X79: FOXCONN QUANTUMIAN

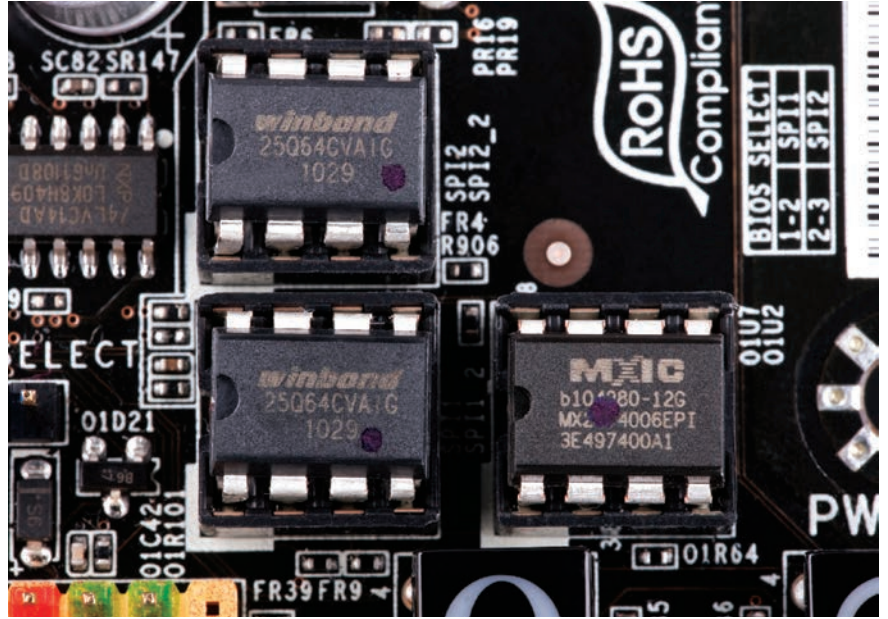
Sandy Bridge E işlemcilerde overclock'un en uç noktası için.

QUANTUM Force serisi altında oldukça başarılı modellere imza atan Foxconn, Intel'in LGA 2011 yapısındaki yeni nesil Sandy Bridge E işlemcilerine destek veren Quantumian-1 modeliyle arenaya geri dönüş yapıyor. Yüksek kalite bileşenleri ve sıra dışı tasarımı sayesinde kullanıcılara performans ve kararlılığı en iyi şekilde sunmayı hedefleyen anakartta elbette overclock özellikleri de ön planda tutuluyor.

Siyah renkli bir baskı devreye sahip olan Foxconn Quantumian-1'de kırmızı ve siyah renkler ağırlıkta. İşlemciye güç sağlayan 14 fazlı devreyi ve yonga setini soğutan yapılar standartların oldukça üzerinde ve oldukça heybetli görünüyor. Anakartta ilk bakışta dikkat çeken detay hiç şüphesiz arabirimler. AMD ve NVIDIA'nın çoklu grafik kartlı oyun platformlarına uygun şekilde dört adet PCI Express x16 yapısında yuvaya yer veriliyor. Diğer kartlar için de PCI Express x1 ve standart PCI arabirimi göze çarpıyor. İşlemcinin yanına ikişer adet paylaşımlı bellek yuvalarında toplamda 32 GB'ye kadar belleğin kullanımı mümkün. Yonga seti tarafından desteklenen standart 1600 MHz'lik hız -uygun bir bellek kiti kullanıldığında- Foxconn'a özgü teknolojiler sayesinde 2400 MHz seviyesine kolaylıkla çekilebiliyor. Elbette yeni nesil aktarım teknolojileri olan SATA 6 Gbps

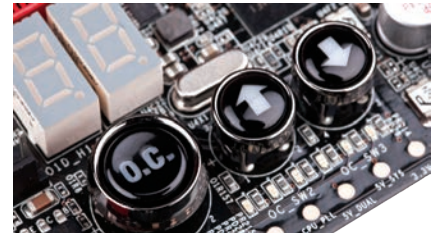
ve USB 3.0'a da yeterli destek sunulmuş durumda. Her iki arabirimden de dörder adet sunuluyor. USB 3.0 arabirimle-

rinin ikisi arka panelde ve diğer ikisi için de kasanız destekliyse ön panel bağlantısı yapabilirsiniz.

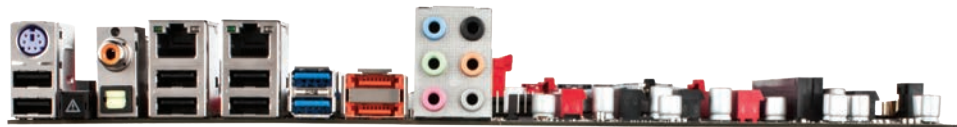
Foxconn Quantumian-1'de iki adet 1000 Mbps hızında ağ adaptörü bulunuyor. Böylece birden fazla ağ bağlantısı yapabilmek veya internet bağlantısını kullanmış olduğunuz bilgisayarlardan diğerlerine yönetimli şekilde dağıtabilmek mümkün. Arka panelde bulunan eSATA, analogun yanı sıra sunulan dijital ve optik ses çıkışları ve BIOS sıfırlama tuşunun da oldukça kullanışlı olduğu söylenebilir. Overclock veya diğer sebeplerden ötürü olabilecek BIOS hatalarına karşı anakartta çift BIOS yongası bulunması da dikkat çekici.

Overclock ile ön plana çıkan Foxconn Quantumian-1'de anakart üzerinde bulunan tuşlar sayesinde kolaylıkla overclock yapabilmemiz mümkün. Voltaj ölçüm noktalarıyla tüm değerleri anlık olarak göz önünde tutmak da profesyonellerin vazgeçemeyeceği bir detay. Arzu eden kullanıcı-

lar işletim sistemi üzerinde çalışan AEGIS Panel uygulamasıyla da overclock yapabiliyor ve fan hızlarını değiştirebiliyor. Overclock veya farklı bir nedenden kaynaklanan sistem sorunları için iki haneli bir dijital bilgi ekranının sunulması da hayli önemli. Foxconn'un Intel'in yeni nesil Sandy Bridge E işlemcileri için geliştirdiği Quantumian-1 modeli oldukça dikkat çeken bir seçenek. Bileşen kalitesi ve overclock'a dair sunulan özellikler, sistemlerinden daha yüksek hız ve işlem gücü elde etmek isteyenler için ideal. Anakart, Çizgi Elektronik güvencesiyle üç yıl garantili olarak kullanıcılara ulaşıyor. ❖

Bu bir ilandır.

Toshiba TransMemory

Güvenle tercih edilebilecek bir ürün.

BEŞ yıl garantili olarak satışa sunulan yeni Toshiba TransMemory ailesinde hafıza seçenekleri 4 GB'den başlayarak 64 GB'ye kadar uzanıyor. Beyaz renkte bir gövdenin tercih edildiği üründe USB 2.0 veri aktarım teknolojisi kullanılması sebebiyle saniyede 17,3 MB okuma ve 10,8 MB yazma değerleri elde edilebiliyor. 52 x 21 x 8 mm'lik boyutlara sahip olan Toshiba TransMemory plastik olmasına karşın oldukça sağlam. Maliyeti korumak ve ürünü daha ağırlaştırmamak adına metal malzeme kullanılmasından kaçınılmış. Yarı şeffaf yapıda olan kapaksa kullanım sırasında belleğin arka kısmına takılabiliyor. Toshiba TransMemory'nin gövdesinde askı için bir oluğa da yer veriliyor.

24 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Multimedia
Tel: (212) 479 46 46
Web: www.multimedia.com
Kapasite: 8 GB

Okuma hızı: 17,3 MB/sn
Yazma hızı: 10,8 MB/sn
Boyutlar: 52 x 21 x 8 mm
Ağırlık: 11 gram

37 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Arena, Ekip Elektronik, Mascom
Tel: (212) 364 64 64, (212) 360 23 20,
(212) 312 50 00
Web: www.arena.com.tr, www.ekipelektronik.com.tr, www.mascom.com.tr

Kapasite: 16 GB
Okuma hızı: 30,4 MB/sn
Yazma hızı: 29,7 MB/sn
Boyutlar: 57 x 12 x 4 mm
Ağırlık: 16 gram

Verbatim Store'n'Go Secure Data

Verileri taşırken güvenliği elden bırakmayın.

VERBATIM'in Store'n'Go serisinde bulunan Secure Data modeli, adından da anlaşılabilir gibi, veri güvenliğine önem verenlere hitap ediyor. Güvenlik, ürüne ilk bakışta dahi kendisini belli ediyor. Siyah renkli plastik gövde oldukça sağlam ve ürünün cepte taşınırken herhangi bir şekilde hasar görmesi imkânsız. Sürgülü olan yapı sayesinde arabirim oldukça iyi korunuyor ve kapağı kaybetme derdi ortadan kalkıyor. Verbatim Store'n'Go Secure Data'nın güvenlik özelliği elbette donanımsal desteklerle sağlanıyor. 256 bit şifreleme sayesinde parolayı bilmeyen hiç kimsenin verilerinize erişmesi mümkün değil. Verbatim, taşıdığınız verilerin güvenliğini yüzde 100 garanti veriyor.

Dark IDE/SATA USB 2.0 Dönüştürücü

Sürücülerinize erişmek artık çok daha kolay.

DARK'ın avuç içine dahi sığan dönüştürücüsü sayesinde tüm sürücüler arabirim fark etmeksizin bilgisayarınıza bağlayabilirsiniz. USB 2.0 teknolojisine sahip olan ürünün bir yüzünde SATA II arabirimi, diğer iki yüzünde de IDE arabirimleri var. IDE arabirimlerinin biri masaüstü ve diğeri taşınabilir bilgisayar sürücülerine yönelik. Ürünün kutusundan 3,5 inç ve 5,25 inç sürücülerin ek güç ihtiyacını karşılamak adına Molex fişli bir adaptör de geliyor. Adaptör aynı zamanda basit bir çeviriciyle SATA sürücülere de güç sağlıyor. Dark IDE/SATA USB 2.0 dönüştürücünün kutusundan verileri yedeklemenizi sağlayan bir programın ve sürücülerin bulunduğu bir CD de geliyor.

37 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Akortek
Tel: (212) 210 97 99
Web: www.akortek.com

Arabirimler: IDE, SATA, USB
Uyum: 2,5 inç, 3,5 inç, 5,25 inç
Boyutlar: 42 x 63 x 13 mm

ANDROID'Lİ AKILLI TELEFONLARA ESET KORUMASI

Android işletim sistemli akıllı telefonlara yönelik ESET Mobile Security for Android'in final sürümü çıktı.

ANDROID işletim sistemine sahip akıllı telefonların satışı, tüm akıllı telefon satışlarının yüzde 52,5'ine ulaştı. Proaktif tehdit korumasının lideri olan ESET, bu telefonlara yönelik beta çalışmalarını tamamlayarak ESET Mobile Security for Android ürününü piyasaya sundu. Akıllı telefonları hedef alan tehditlere karşı benzersiz veri güvenliği sağlayan ürün, davranış tabanlı algılama, antispam, uzaktan kilitleme ve silme, hırsızlığa karşı koruma gibi özelliklerle öne çıkıyor. Mobil ürünlere yönelik siber saldırılara karşı daha önce Symbian ve Windows Mobile uygulamalarını devreye sokan ESET, artık Android sistemlere yönelik saldırılar için de kapsamlı güvenlik sunuyor. ABD merkezli araştırma kuruluşu Gartner'ın son verilerine göre, akıllı telefon satışları 2010 yılının üçüncü çeyreğine göre yüzde 42 oranında arttı. 2011 yılının üçüncü çeyreğinde 115 milyon telefon satıldı. Gartner'ın yayımladığı araştırmada, "Akıllı telefon satışları, dünya çapında ki tüm mobil cihaz satışlarının yüzde 26'sıdır. 2011 yılının üçüncü çeyreğinde, Android işletim sistemine sahip cihazların satışları, tüm akıllı telefon satışlarının yüzde 52,5'ini oluşturmaktadır ki bu da 2010 yılının üçüncü çeyreğinde elde ettiği pazar payının iki katından fazladır." ifadeleri kullanılıyor.

**En iyi deneyim,
en iyi korumayla olur**

ESET Satış Şefi ve Pazarlama Sorumlusu Iğ-

nacio Sbampato konuyla ilgili şu değerlendirmeyi yaptı: "ESET Mobile Security, 2011 yılının üçüncü çeyreğinde satılan akıllı telefonların yüzde 70'inde ödüllü koruma sağlıyor. Akıllı telefon kullanıcıları için iyi deneyim ancak en iyi korumayla elde edilir. Android sistemlere yönelik ESET Mobile Security ürünü, bu popüler platformun kullanıcılarına davranış tabanlı algılama, antispam, uzaktan kilitleme ve silme, hırsızlığa karşı güvenlik, GPS konumlandırması gibi geniş güvenlik imkânları sunuyor."

ESET Mobile Security for Android'in temel özellikleri

Benzersiz davranış tabanlı algılama: Telefonda gerçekleşen tüm şüpheli aktivitelere karşı kullanıcıyı uyarır. Tüm uygulamalar, dosyalar, klasörler ve SD bellek kartları sürekli gelişmekte olan tehditlere karşı taranır.

SMS/MMS antispam: Kullanıcıların, siyah veya beyaz liste ile güvenilir kişileri tanımlamasını veya sadece bilinmeyen numaralardan gelen mesajların engellenmesini sağlar. Ek güvenlik katmanı sayesinde de kimliği bilinmeyen numaralardan gelen çağrıları engeller.

Çağrı kabulü: Her iki yönde (gelen ve giden) istenmeyen çağrıları engeller. Bu araç, çocuklarının faturalarını kontrol altında tutmak isteyen ebeveynler için de birebirdir.

Dâhili görev yöneticisi ile güvenlik takibi: Pil ömrü, kullanılmayan disk alanı, çalışan işlemler, Bluetooth gibi telefonun tüm önemli

özellikleri ile ilgili bilgi sağlar.

Yeni arayüz: Özellikle Android için tasarlanmış grafikler ve düzen.

Hırsızlığa karşı güvenlik: Kaybolma veya çalıma gibi durumlarda, kullanıcıların telefonlarında sakladıkları verileri koruyabilmek için birden fazla güvenlik katmanı sağlar.

GPS konumlandırması: Kayıp veya çalınan telefonlar uzaktan tespit edilebilir.

Uzaktan kilitleme: İzinsiz girişleri engellemek amacıyla telefon uzaktan kilitlenebilir.

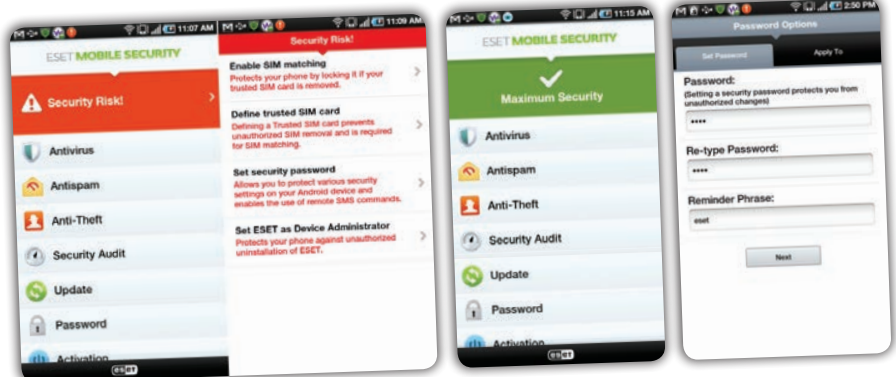
Uzaktan sil: Kişiler, mesajlar, bellek kartı dâhil tüm veriler uzaktan silinebilir.

Kaldırma koruması: ESET Mobile Security'nin izinsiz kaldırılması engellenir.

Güvenilir arkadaş: Telefona başka bir SIM kart takıldığında, güvendiğiniz bir kişiye uyarı mesajı gönderilir. Ayrıca bu kişi, unuttuğunuz şifrenizi de sıfırlama yetkisine sahiptir.

Turkcell T-Market'te bir numara

ESET'in mobil güvenliğe yönelik ürünü ESET Mobile Security, demo sürümüyle Turkcell T-Market'te güvenlik kategorisinde en çok indirilen uygulamalar arasında yer aldı. Kısa sürede www.t-market.com adresinden 30 bin kişi tarafından indirilen ESET Mobile Security'nin tam sürümü yoğun talep üzerine 19,90 TL özel fiyat ile satışa sunuldu. ESET Smart Security; Android, Windows Mobile ve Symbian işletim sistemleriyle çalışan akıllı telefonlar ve cep bilgisayarlarında üst düzey koruma sağlıyor.

LinkedIn'de hırsızlık saldırıları

Facebook üzerinde başlayan yasa dışı para kazanma yöntemleri şimdi de internetin en ünlü iş ağı olan LinkedIn'e sıçramış görünüyor. Mesajların içeriği oldukça acıklı ve insanların günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri problemler düşünülerek hazırlanıyor. Yöntem şimdilik özel mesajlar üzerinden sahte yardım isteme mesajlarıyla sınırlı görüne de, ilerleyen zamanlarda Clickjacking gibi saldırılara dönüşmesi beklenebilir.

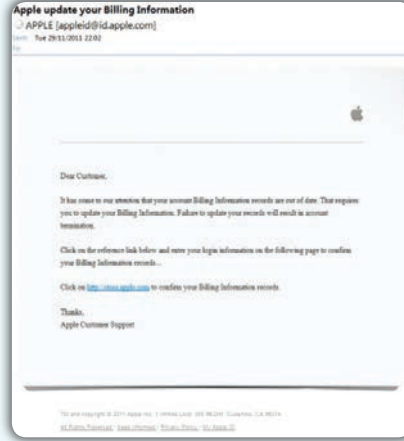

En fazla kullanılan parolalar

Hepimiz internet dünyasında güçlü parolalar oluşturmamız gerektiğinin farkındayız, fakat hâlâ dünya genelindeki kullanıcı profili incelendiğinde parola şifrele oluşturma yaygınlığının devam ettiğini görüyoruz. SplashData firmasının kendi uygulamalarındaki verilerinden yola çıkarak hazırladığı ilk 20 şifreyi listeleyelim:

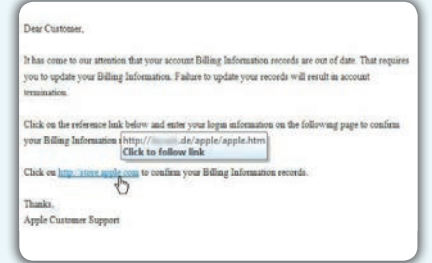
1. password
2. 123456
3. 3.12345678
4. qwerty
5. abc123
6. monkey
7. 1234567
8. letmein
9. trustno1
10. dragon
11. baseball
12. 111111
13. iloveyou
14. master
15. sunshine
16. ashley
17. bailey
18. passw0rd
19. shadow
20. 123123

Apple App Store'dan sahte faturalar

Mobil dünyanın en zengin uygulama mağazası Apple'a ait. Ülkemizde de iPod touch, iPad ve iPhone kullanıcıları App Store'dan yoğun şekilde yararlanıyorlar. Bu aralar kullanıcılar App Store'dan gelen sahte e-postalarla bir hayli meşgul olabilirler. Bu saldırının hedefinde ne Facebook hesabınız ne de bankacılık bilgileriniz var. Hedef yalnızca Apple

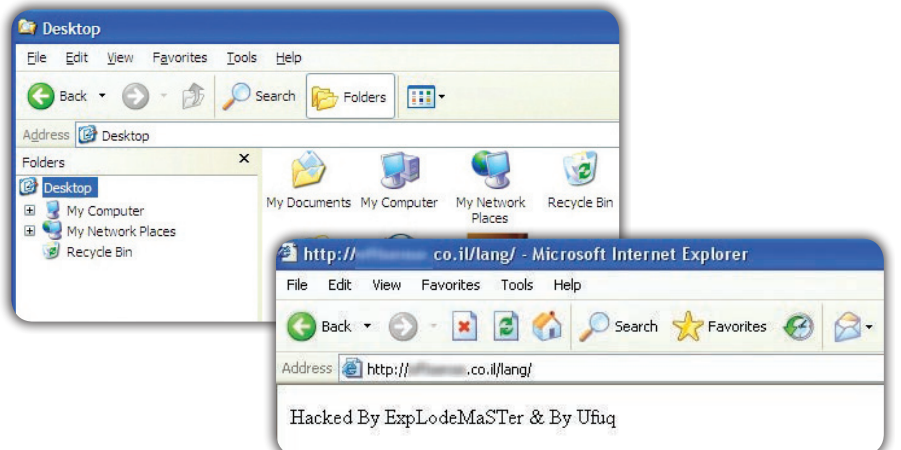
hesabınız. Ne de olsa Apple hesabı milyonlarca kullanıcı tarafından etkin olarak kullanılıyor ve uygulama, film ve müzik indirmek isteyen herkes bu hesaba sahip olmak zorundalar.

E-posta içindeki bağlantı sizi Apple Almanya'ya yönlendireceğini iddia ediyor olsa da fare imleciyle biraz üzerinde bekleyerek gerçekte ziyaret edeceğiniz bağlantıyı rahatlıkla görebiliyorsunuz. Sahte e-posta sizi bir e-tuzak (phishing) saldırısına uğratmaya çalışıyor.

2 sarışın = 1 solucan

Danimarka merkezli CSIS güvenlik firmasının araştırmalarına göre Facebook üzerinden yayılan yeni bir solucan tespit edildi. Tehlikenin içeriğinde iki adet sarışın kadın fotoğrafı var. Bu fotoğraflar kullanıcı duvarları üzerinden yayılıyor. Yalnız bu defa link görünürlüğü yok, sadece fotoğraf var. Fotoğraf kendisinin bir ekran koruyucu olduğunu iddia ediyor. Siz bu iki kadın fotoğrafını bilgisayarınıza indirip görüntülediğinizdeyseniz İsrail tabanlı bir web sitesine yönlendiriliyorsunuz. Zaten kötü amaçlı kod tam bu sırada çalıştırılıyor. Truva atının hedefi kredi kartı bilgilerinizi ve web sitelerine kayıtlı olan kişisel bilgilerinizi çalmak.

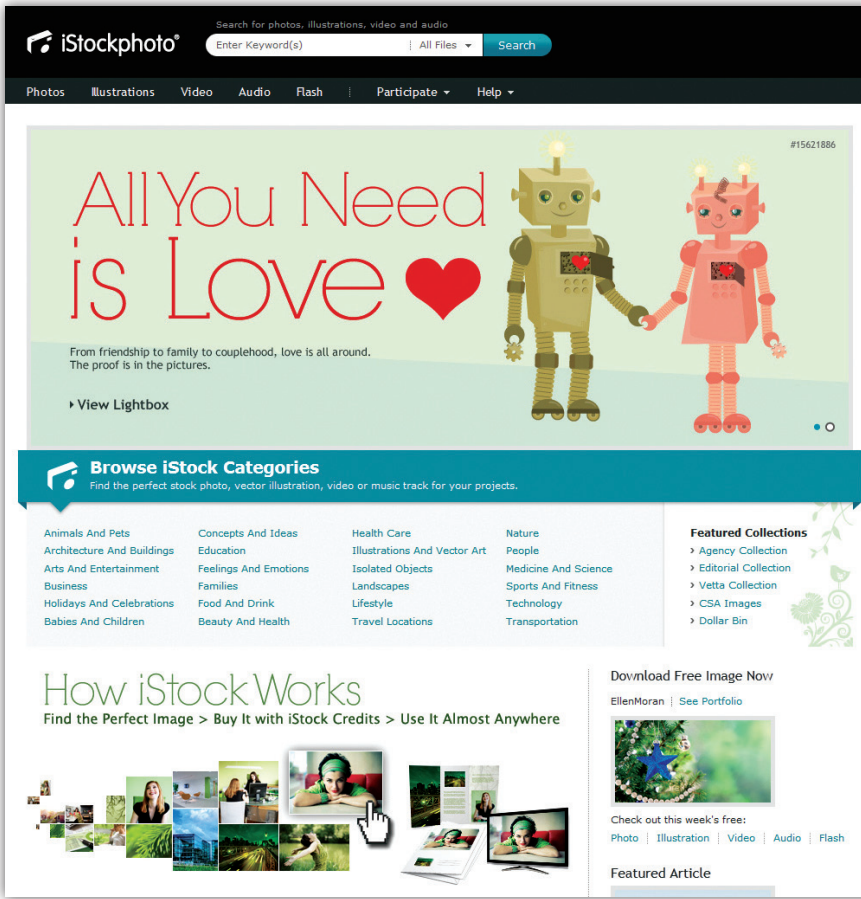
Bu bir ildir.

İNTERNETTEN PARA KAZANIN

İnternet üzerinden, bilgisayarınızın başından kalkmadan size para kazandıracak yöntemleri ve internetten bulabileceğiniz iş olanaklarını bir araya getirdik.

Selim ŞUMLU / selim@PCnet.com.tr

KOLTUĞUNDAN hiç kalkmadan, internet üzerinden bir şeyler yaparak para kazanma hayali herkesin aklını kurcalamıştır. İnternette para kazanmak elbette mümkün, ama “yan gelip yatarak para kazanmak” pek mümkün değil. O yüzden, internette gördüğünüz “bir günde 100 \$ kazanın” gibi ilanlara kanmayın. Bu yazımızda ne onlardan ne de “saadet zinciri” modelleriyle gelir elde etmekten bahsediyoruz. Belli bir alanda uzmanlığınız ve boş vaktiniz varsa, bu kapak konumuzdaki onlarca farklı yöntemden biri veya birkaçı mutlaka size hitap edecektir; çünkü gerçek emeğinizin karşılığını alabileceğiniz ve boş vakitlerinizi değerlendirmek için ek iş imkânları bulabileceğiniz site ve servislerden bahsediyoruz.

Çoğu kişi için internette sabit bir maaş kadar gelir elde etmek mümkün olmayabilir, ama yazımızdaki servisleri kullanarak düzenli işler yapmaya başladığınızda harçlığınızı çıkarabildiğinizi ve kayda değer bir ek gelir elde edebildiğinizi göreceksiniz.

Fotoğraflarınızı satın

Profesyonel bir fotoğrafçıysanız, çektiğiniz yüksek kaliteli fotoğrafları stok görsel site-

lerinde satarak bunları paraya dönüştürebilirsiniz. Stok fotoğraflar, özellikle yayıncılık alanında kullanılmak üzere tasarımcıların satın alarak yayınlarında kullanabildiği, belli bir konuya yönelik fotoğraflardır. Örneğin PCnet'te gördüğünüz fotoğraf ve illüstrasyonların bir kısmı stok görsel sitelerinden alınmıştır. Böylece uygun maliyetle görsel alan kişi, çekim için fotoğrafçı kiralamak zorunda kalmaz. Satılan fotoğrafların fiyatları birkaç dolarla birkaç yüz dolar arasında değişiyor. Tabii bu siteler kabul edecekleri fotoğrafları çok özenli seçiyor ve çok fazla rakibiniz olduğunu da unutmamak gerekiyor. Genellikle, belli anahtar kelimeleri çok iyi anlatan görseller daha fazla dikkat çekiyor ve para kazandırıyor.

En büyük stok fotoğraf sitelerinden Shutterstock, fotoğraf başına 0,25 \$'la 28 \$ kazanabileceğinizi söylüyor. iStockphoto ise satılan her fotoğrafınızın %15'ini size ödüyor. (Kıdemli üyeler için %45'e kadar çıkıyor.) Stok sitelerinde sadece fotoğraf değil; illüstrasyon, video ve ses dosyası satabileceğinizi de aklınızdan çıkarmayın. Tabii ilk kural, siteye göndereceğiniz tüm malzemelerin gerçekten yüksek kalitede olması.

Stok fotoğraf sitelerinden bazıları:

www.istockphoto.com
www.shutterstock.com
tr.fotolia.com
depositphotos.com
www.bigstockphoto.com
www.corbisimages.com
www.dreamstime.com

Dosya paylaşarak kazanın

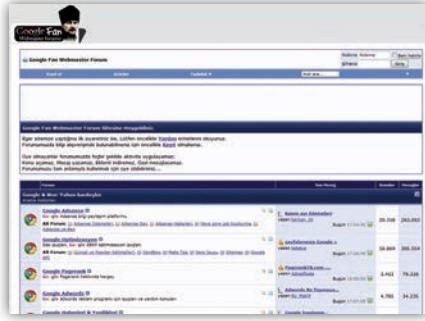
Dosya paylaşım sitelerini bilirsiniz. Genellikle bir sitede veya forumda gördüğünüz linke tıkladığınızda karşınıza çıkar, sizi bir süre bekletir, güvenlik kodu girmenizi isterler. Bunları aşmanın yolu o servise ücretli üye olmaktır. Belki bilmediğiniz bir şeyse, indirdiğiniz dosyayı yükleyen kişinin bu sayede para kazandığıdır. Piyasada onlarca farklı dosya paylaşım servisi olsa da en fazla 10-15 tanesi popüler ve para kazandırıyor. Bu sitelere üye olarak, çok defa indirileceğini düşündüğünüz dosyalarınızı bunlara yükleyebilirsiniz. Genellikle her indirme için düşük bir gelir (örneğin 1000 indirme için 1-5 \$ arası) ve sizin linkiniz üzerinde ücretli üye olan kişiler için de daha yüksek bir gelir elde edersiniz.

Bu servislerden para kazanmanın püf noktası, binlerce kez indirilecek dosyaları yüklemek ve bunları popüler forumlarda paylaşmak. Tabii bunlar genelde korsan film ve müzikler oluyor ama paylaşacak daha pek çok yasal içerik bulabilirsiniz. Bunları paylaştığınız forumlarda dikkat çekici, renkli ama forum kurallarına aykırı olmayan tanıtımlar yapmayı unutmayın. Bu işe günde 1-2 saat ayıranlar ayda birkaç yüz dolar kazanabiliyor.

Popüler dosya paylaşım siteleri:

www.fileserve.com
www.filesonic.com
www.hotfile.com
www.oron.com
www.uploadstation.com

Blogunuza içerik ilanı alın

Hâlihazırda bir blog sahibiyse reklam amaçlı bazı yazılarla (banner değil) da para kazanabilirsiniz. Türkçe blog'lar için bu sistemi Bumerang (<http://bumerang.hurriyet.com.tr>) uyguluyor. Bumads adlı sistemde, size verilen yazı, resim ve video gibi içerikleri değiştirmeden blog'unuza girmeniz gerekiyor. Bu sayede her bir teklif için 1 lira ile birkaç yüz lira arasında kazanç sağlayabiliyorsunuz. İlk tekliflerinizde kazanç genellikle düşük oluyor ama blog'unuzun kalitesi ve geçmişte yayımladığınız tekliflere bağlı olarak giderek artıyor. Tabii bu sistemde blog'unuz editör incelemesinden geçtiği için yeni kurulmuş veya alıntı içeriklerden oluşmuş blog'lar sisteme kabul edilmiyor.

Bumads bu işi sistematik olarak yapıyor ama çeşitli Türkçe webmaster forumlarında, sitesini veya ürününü tanıtmak amacıyla blog yazısı yazacak kişiler arayan üyeleri de rahatlıkla bulabilirsiniz. Genellikle yazı başına 5-10 TL civarında teklifler sunuluyor. Aynı zamanda, bu tip forumlara siz de ilan vererek kendi sitenize/blog'unuza makale alabileceğinizi belirtebilirsiniz.

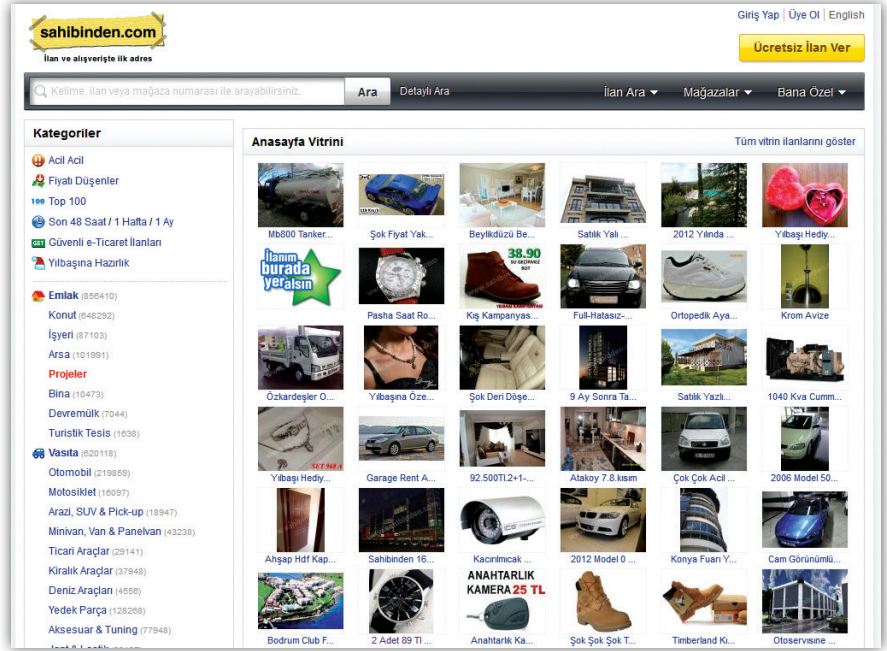
Webmaster forumlarından bazıları:

www.r10.net
forum.iynet.com
www.webmastersitesi.com
<http://zone.org>

Eski eşyalarınızı satın

Artık kullanmadığınız eşyalarınız, üst modelini aldığınız elektronik aygıtlarınız, okuduğunuz kitaplar, işinize yaramayan alet edevat kolaylıkla ikinci el pazarlarında alıcı bulabilir. Böylece, evinizdeki fazlalıklardan kurtulduğunuz gibi hem para kazanmış hem de bir başkasının ihtiyacını karşılamasına yardımcı olmuş olursunuz.

İkinci el satışta Türkiye'de iki lider siteden söz etmek mümkün: sahibinden.com ve gittigidiyor.com. sahibinden.com'un avantajı, ilan vermek için peşinen ücret vermek zorunda kalmamanız. Dilerseniz

GeT (güvenli e-ticaret) sisteminden yararlanmamayı seçerek satış işlemlerini de kendiniz üstlenebilirsiniz. GittiGidiyor'da böyle bir şansınız bulunmuyor: İlan vermek için 1-5 TL gibi ufak bir ücret vermek ve satış hâlinde gelirinizin %10'unu GittiGidiyor'la paylaşmak şart. Bunun karşılığında GittiGidiyor size güvenli ve rahat bir alışveriş ortamı sunuyor. Her iki sitede de ilanınızı daha dikkat çekici hâle getirmek için kullanabileceğiniz birkaç lira ücretli ekstra seçenekler de bulunuyor. Bu sitelerde hemen hemen her türlü ürüne uygun bir kategori bulmak mümkün. Genellikle bu sitelere verilen ilanlar başarıya ulaşıyor ama derseniz "bedava ilan" gibi aramalarla ulaşabileceğiniz alternatif siteleri de deneyebilirsiniz.

Programlama yeteneğinizi değerlendirin

Bir veya birkaç programlama dilinde deneyimliyseniz, ufak projeler için serbest programcı arayan pek çok şirket ve kişiden gelir elde edebilirsiniz. Bu tarz serbest iş ilanlarının yayımlandığı çok sayıda site var. Ücretler ya sabit oluyor ya da saat başına belirleniyor. Siteler, ödeme güvencesiyle ilgili çeşitli sistemlere de sahip. İncelemelerimizde özellikle web programlama alanında (PHP, ASP.NET vb.) çok fazla ihtiyaç olduğunu gördük ama hemen hemen tüm programlama dillerinde iş bulabilmek mümkün. Örneğin codecanyon.net sadece web uygulamalarına yönelik (WordPress eklentisi, PHP script'i, CSS kodu vb.) satış yapıyor ve burada hazır kodlarınızı da

satışa sunabilirsiniz.

Tabii çoğu iş için iletişim İngilizce sürdüğüünden ve projenin başarılı olması için istenenleri iyi anlamanız gerektiğinden, iyi bir İngilizce bilgisi de şart. Ayrıca, bu sitelerde profil sayfanızı ne kadar zenginleştirirseniz iş alma şansınız o kadar artar. Önce küçük işlerle başlamanızı öneririz. Sitedeki deneyiminiz ve olumlu yorumlarınız arttıkça daha büyük bütçeli işlere de aday olabilirsiniz.

Serbest işler bulabileceğiniz bazı siteler:

www.codecanyon.net
www.rent-acoder.com

Çeviri yapın

Bir veya birkaç yabancı dili iyi derece bilmenin yanı sıra Türkçeye de hâkimseniz çeviri yapabilirsiniz. Profesyonel çevirmenlerin ücretleri pek de düşük sayılmaz. Bu nedenle küçük çevirilere ihtiyacı olan pek çok kişi ve şirket, daha uygun fiyata çeviri yapabilecek serbest çevirmenlerin

Time	Language(s)	Job details	Posted by	Outsource	Rating
13:00 Dec 23	English to Turkish	Native Turkish Translators Required - Translation of TV Listings and Highlights Translation Software: Microsoft Word, Microsoft Excel, Adobe Acrobat Deadline: 7 days	Blue Board Outsourcing	5	Contact directly
07:00 Dec 23	English to German English to French English to Italian English to Japanese English to Turkish	Medical LCD Monitor Manual, 56 NET words, 1700 words Translation Software: SDL TRADOS, SDL Microsoft Word, Adobe Acrobat Deadline: 3 out of 3	Corporate translation	5	Quote
19:00 Dec 23	English to Turkish	Corporate Code of Conduct 1925 words Checking/Editing Software: Microsoft Word Deadline: 3 out of 3	Blue Board Outsourcing	5	Quote

peşindedir. Belki çevirileri karşılığında adil bir ücret almıyorlar ama özellikle üniversite öğrencilerinin bu işlerle harçlık çıkardığını görüyoruz. Tabii aynı ortamlarda deneyimli çevirmenler de rahatlıkla iş bulabiliyor.

Çeviri projelerini kapmak için yine küçük ve düşük ücretli işlerden başlamalısınız. Ayrıca, hakkını vererek bu işi yapabileceğinize inanmıyorsanız "denemenizi" önermiyoruz çünkü hatalı çeviriler ciddi sonuçlara yol açabilir. Benzer şekilde, bir yabancı dili çok iyi bilmenize rağmen Türkçeniz yetersizse (örneğin Almanya'da büyüdüğünüz için Türkçe yazım kurallarına çok hâkim değilseniz) yine çeviri işlerine girişmemenizi veya Türkçesi çok iyi bir düzeltmenle (redaktör) birlikte çalışmanızı öneririz.

Çeviri işleri genellikle alanlara ayrılır ve alana göre (teknik, edebiyat, hukuk vb.) ücretler değişiklik gösterir. Genellikle ya proje sahibinin belirlediği sabit ücreti kabul edersiniz ya da kendi ücretinizi vererek açık azaltmaya katılırsınız. Daha önce yaptığınız çeviri işleri varsa, örnek çalışmalarınızı uygun bir yere yükleyerek paylaşmanız iş olanaklarınızı artırabilir.

www.proz.com

www.translatorscafe.com

www.freelancersupport.com

www.transquotation.com

www.traduguide.com

www.procevmirmen.com

Sitenize reklam alın

Yönettiğiniz bir web sitesi veya blog varsa, sitenize reklam alarak da kazanç elde edebilirsiniz. Web reklamları, banner denilen ve genellikle standart bazı ölçülerde yayımlanan görsellerdir. Bazen metin tabanlı banner'lar da karşınıza çıkabilir. Büyük çaplı web sitelerinin özel reklam ağlarıyla çalışmaları ve kendi müşterilerini bulmaları mümkündür ama küçük çaplı siteler genellikle içeriğe dayalı reklam ağlarından yararlanır. Bunların da en ünlüsü elbette Google AdSense. adsense.google.com adresinden AdSense'e üye olup Google'ın size verdiği kodları sitenize yerleştirirseniz, sitenizin içeriğine uygun reklamlar görüntülemeye başlar ve tıklama başına gelir elde edersiniz. AdSense'in devantıjıysa gelirlerin genelde düşük olması ve 100 \$ biriktirmeden paranızı alamamanız. Öte yandan, güvenilir ve kaliteli bir ağ olması onu öne çıkarıyor. Zaten uluslararası ağların birçoğu da Türkçe siteleri desteklemiyor. O yüzden, AdSense'le çalışmak istemezseniz ya diğer yerli ağlara yöneleceksiniz ya da webmaster forumlarında gezerek sitenize sabit reklam vermek isteyen müşteriler bulacaksınız.

Sabit reklamlar sitenizin trafiğine iyi bir gelir kaynağı olabilir. Trafığınız yüksekse gösterim bazlı (CPM) reklam da alabilirsiniz. Bu durumda reklam veren, banner'ına tıklama sayısına bağlı kalma-

Yeni

ABBYY®

FineReader® 11

akıllı OCR

Tekrar yazmayın!

ABBYY FineReader ile okutun.

www.ABBYY.com.tr

0212 - 212 98 02
www.eti.com.tr

0212 - 232 56 66
www.kets.com

0216 - 528 61 61
www.logosoft.com.tr

ABBYY FineReader'ın önceki üç sürümünden birine (8, 9 veya 10) sahipseniz, Yükseltme sürümünü özel Yükseltme sürümü fiyatıyla satın alabilirsiniz!

dan, örneğin 1000 gösterim için 1 \$ gibi bir fiyat öder.

Türkçe reklamlar ağıları:

www.adhood.com
www.reklamstore.com
www.adnet.com.tr
www.adklik.com.tr

Alışveriş sitelerine ortak olun

Türkiye'deki pek çok alışveriş sitesi, gelir ortaklığı modelleriyle size de para kazandırabiliyor. Genellikle, sizin yayımladığınız linke tıklayarak o ürünü satın alan veya siteye üye olup alışveriş yapan kişilerin harcamaları üzerinden belli bir yüzde alıyorsunuz. Bu gibi çalışmalara katılmak için alışveriş sitelerinin en altında "kazanç ortaklığı" gibi linkler aramanız gerek. Örneğin İdefix ve Kitapyurdu.com satış üzerinden komisyon verirken, Hepsiburada.com ve Gittigidiyor ise tıklama başına ödeme yapıyor. Hemen hemen tüm modellerde, web sitenize veya blogunuza o sitedeki ürünleri tanıtan bir kutu eklemeniz gerekiyor.

Ürün alışverişi dışında, hosting gibi internet hizmetleri satan şirketlerde de satış ortaklığı modellerini görebilirsiniz.

Satış ortaklığı yapan sitelerden bazıları:

www.idefix.com
www.hepsiburada.com
www.gittigidiyor.com
www.kitapyurdu.com
www.adtriplex.com
www.fottom.com

Özel ders verin

Hemen hemen herkesin bilgili olduğu bir alan vardır. Bilgi birikiminizi öğrenmeye hevesli kişilerle paylaşarak paraya dönüştürebilirsiniz. Elbette bu alanda öğrencilere yönelik dersler başı çekiyor ama programlamadan tasarıma, senaryo yazımından fotoğraflığa kadar pek çok alanda ders vermek mümkün. Tabii bu derslerin birçoğu internet ortamında değil de yüz yüze veriliyor, ama "öğrenci" bulmak için internetten yararlanabilirsiniz.

İnternette daha çok özel ders almak isteyenlerin değil de vermek isteyenlerin ilanları bulunuyor. O yüzden, özel ders verme niyetiniz varsa bunu ilanlarla duyurmak zorundasınız. Bireysel yeteneklerinizi ortaya koymanız gereken tüm sitelerde olduğu gibi, profilinizi özenli bir biçimde doldurmanız ve deneyimlerinizi açıklamamız sizi tercih edilebilir kılacaktır. Bu konuda ciddiyerseniz, kendinizi daha detaylı olarak tanıtan bir kişisel site kurmayı da düşünebilirsiniz.

Özel ders ilan siteleri:

www.dersverilir.net
www.ozeldersveren.com
www.ozeldersilan.com
www.ozel-ders.com
www.ozelders.com

Alan adlarınızı değerlendirin

Günümüzde yıllık 10 dolar gibi fiyatlarla www.isim.com gibi alan adları satın alılabildiğinden, aklınıza gelen bir site fikrine ait ismi almanız hiç de zor değil. Güzel bir isim yakalarsanız ve ileride bunu birisi sizden satın almak isterse, fiyatlar birkaç yüz dolarla binlerce dolar arasında değişiyor. Elinizdeki alan adını şimdilik kullanmayı düşünmüyorsanız veya mevcut bir sitenizi kapatacaksanız, o alan adını "park ederek" değerlendirebilirsiniz. Park edilen alan adlarında genellikle alan adıyla ilgili

li reklamlar görüntüleniyor ve bu sayfalar bazı kullanıcılar için her ne kadar can sıkıcı olsa da tıklanan reklamlar size para kazandırabiliyor. Bazı park servisleri, park edilen alan adlarını aynı zamanda satışa çıkarmanıza da olanak tanıyor ki bu da iyi bir seçenek olabilir. Bu alanda en ünlü isimlerden biri Sedo olsa da satış komisyonları epey yüksek olduğundan alternatifleri de değerlendirebilirsiniz. Son zamanlarda Google'ın AdSense for Domains hizmeti de dikkat çekiyor. Alan adınızı satmak konusunda kararlısınız yerli alan adı satış sitelerine ve webmaster forumlarına da ilan verebilirsiniz.

www.sedo.com
www.namedrive.com
domainsponsor.com
www.parked.com
www.google.com/domainpark/

Tasarımcılar/grafikler için

Grafik tasarımcıları, sayfa tasarımcıları, illüstratörler vb. için serbest işler bulmak aslında oldukça kolay, çünkü dünyanın her yerinde şirketlerin sürekli olarak bu tür ihtiyaçları doğuyor; ama bu alanda rekabetin de bir o kadar fazla olduğunu belirtmeliyiz. Logo, grafik, kartvizit, broşür, hatta tişört tasarımı gibi işlerde deneyimliseniz ve yaratıcılığınıza güveniyorsanız hemen hemen tüm "freelance iş ilanı" sitelerinde size yönelik işler bulunuyor. Bazen tasarım gereksinimlerini okuyup açık azaltmaya katılma-

nız, bazen de sabit teklifi kabul etmeniz gerekebiliyor. Bazı servislerse sadece kendine güvenenlere hitap ediyor çünkü teklif veren, başvurular arasından en iyi tasarımı seçip parasını ödüyor ve diğerleri eli boş dönüyor. Yaratıcılığınızı değerlendirmek istiyorsanız bu sitelerde şarap etiketi tasarımı gibi eğlenceli işlerle bile karşılaşabilirsiniz. Dikkat etmeniz gereken tek şey tasarım ihtiyaçlarını iyi anlamak. Grafiklerin dili yoktur ama ilanlar genelde İngilizce olduğundan, İngilizceniz yetersizse işe girişip yanlış bir şey yapmadan önce bir arkadaşınızdan yardım almak isteyebilirsiniz.

www.designcrowd.com

www.99designs.com

www.mycroburst.com

www.crowdspring.com

www.logovendor.com

www.logomyway.com

5 dolara ne yaparsınız?

Fiverr ile başlayan ve hızla yayılan bu akımda fikir basit: 5 dolar karşılığında başkaları için yapabileceğiniz işleri anlatan ilanlar veriyorsunuz. Fiverr'da çizgi karakter tasarlamadan hikâye seslendirmeye, sörf yaparken adınızı haykırmanın üniversite tavsiyesi vermeye kadar ilginç fikirler karşınıza çıkıyor. Zaten Fiverr'ı ünlü yapan da 5 dolar karşılığında adınızın yazılı olduğu bir yaprağı yiyen tavşan videoları olmuştur. Aklınızda böyle ilginç ve eğlenceli fikirler varsa Fiverr'da hemen para kazanmaya başlayabilirsiniz. Sitenin yerli bir örneği olan Yapanzi.com'da ise biraz daha ciddi işlerle karşılaşyoruz ve fiyatlar 0-50 TL arasında değişiyor. Örneklerimizdeki diğer sitelerde de fiyat aralığı farklılık gösterebilir.

<http://yapanzi.com>

<http://fiverr.com>

<http://zeerk.com>

[www.fourerr.com](http://fourerr.com)

<http://taskarmy.com>

Anketlere katılın

İnternette para kazanmanın en eski yöntemlerinden biri olan anket doldurmak ve e-posta okumak, herhangi bir beceri gerektirmemekle beraber ne yazık ki pek kazançlı bir iş değil. Bu modellerin dezavantajı, genellikle anket/e-posta başına ücretin çok düşük olması, az sayıda anket/e-posta almanız ve dolayısıyla kabul edilebilir bir para miktarına ulaşmanın aylar sürebilmesi. Bu nedenle çoğu kişi ya sıkılıp sisteme katılmayı bırakıyor ya da alt ödeme miktarına ulaşamadığı için parasını alamıyor. Biz yine de denemek isteyenler için birkaç örnek siteyi paylaşalım:

www.benderimki.com

www.surveyscout.com

www.thepanelstation.com

www.surveyhead.com

paidviewpoint.com

Teknik destek verin

Bilgisayar bilginize güveniyorsanız yardım

arayan kullanıcılara teknik destek vererek de para kazanabilirsiniz. Bu tarz işlere aracılık eden siteler genellikle size bir uzaktan bağlantı yazılımı sunuyor ve karşı tarafın bilgisayarına bağlanarak masaüstünü kendi fare ve klavyenizle yönetebiliyorsunuz. Genellikle çalışma süresine göre bir ücret biçiliyor ama bazı klasik işler için sabit fiyatlar da olabiliyor.

Bu tarz siteler -tahmin edebileceğiniz gibi İngilizce sistemleri kullanabilme ve yazışabilme becerisi gerektiriyor, çünkü karşı tarafın işletim sistemi muhtemelen İngilizce olacak.

Bir diğer alternatif, elbette yerli kullanıcılara teknik destek vermek. Bildiğimiz kadarıyla bu işi otomatikleştiren Türkçe bir site henüz yok, o yüzden geleneksel ilan siteleri yoluyla müşteri aramak veya kendi siteniz varsa böyle bir hizmet verdiğiniz oradan duyurmak zorundasınız. Uzak bağlantı kurmak için TeamViewer, Log-Meln Rescue, BeAnywhere Support Express gibi kendini kanıtlamış yazılımları kullanabilirsiniz. Ödeme almak için de PayPal kullanılabilir.

Teknik destek siteleri:

www.crossloop.com

corporate.supportspace.com

Bilginizi satın

Belli bir konuda uzman veya iyi bir araştırmacı mısınız? Başkalarının merak ettiği sorulara kaliteli yanıtlar verebilir, ödevlerine yardımcı olabilir misiniz? Öyleyse sizin için de gelir kaynakları var. Mesela student.com

OYUN SNOPY İLE OYNANIR!

Oyunu kuralına göre oynamadan önce size uygun olan bir Snopy ediniz rakiplerinize karşı üstünlük sağlamalısınız.

Snopy FT-33C4

Bilgisayarın yanı sıra Sony'nin PlayStation 2 ve PlayStation 3 oyun konsollarıyla uyumlu olan Snopy FT-33C4, iletişimini 2,4 GHz teknolojisiyle kablosuz olarak sağlıyor. Kullanılan platformu algılayabilme özelliğine sahip olan sette sağ tarafa yerleştirilmiş olan vitesi standart veya otomatik olarak kullanabilmek mümkün. Dijital ve analog olarak kullanılabilen Snopy FT-33C4'te titreşim özelliği sayesinde gerçekçilik artarken, simitteki kaymaz malzeme de güvenli bir sürüş sağlıyor.

Snopy PS3-987

Sony'nin güncel konsollarına ek olarak bilgisayar ortamında da kullanılabilen Snopy PS3-987 sette vites, direksiyondan bağımsız olarak sunuluyor. Montajın ardından aşağı ve yukarı doğru ayarlanabilmeye imkân sağlayan direksiyon simidinde kaymaz malzeme tercih edildiği dikkatlerden kaçmıyor. Çift titreşim motoru sayesinde oyunlardaki sürüş zevkini kullanıcıya daha gerçekçi bir şekilde aktaran sette özellikle yanlama sevenler için el freni sunulduğu da dikkatlerden kaçmıyor.

Snopy V5H

Üst seviye bir direksiyon seti olan Snopy V5H'de vites ve el freni içeren ünitenin direksiyondan bağımsız olarak sunulması sürüş konforunu bir basamak yukarıya taşıyor. Standart direksiyon setlerine kıyasla daha büyük ve daha gerçekçi bir simide sahip olan sette rahatlık ön planda. Metalik aksamlar sayesinde daha çekici ve sağlam olan Snopy V5H'de başparmak hizasında sunulan tuşlara oldukça kolay bir şekilde erişilebiliyor. Simitte tercih edilen malzeme de takdire değer.

Snopy XBOX-984

Snopy XBOX-984'ün tam beş farklı platforma uyumluluğu var. Birçok setin aksine Nintendo GameCube ve Microsoft Xbox da desteklenenler arasında. Açısı ayarlanabilir olarak tasarlanan Snopy XBOX-984'te vites, direksiyon simidinin sağ tarafına yerleştirilmiş durumda. Standartın aksine avuç içine tam anlamıyla oturan T şeklinde bir topuz kullanılması heyecanlı sahnelerde avantaj yakalamanızı sağlıyor. Üründe titreşim özelliği sayesinde gerçekçilik de artıyor.

Snopy USB-2106

Uçuş simülasyonları ve daha birçok farklı oyunda kontrolü kolaylaştırmayı hedefleyen Snopy USB-2106'da titreşim özelliği bulunuyor. USB üzerinden sisteme bağlanan ve vantuzları sayesinde masa üzerine kolaylıkla sabitlenen ürünlerdeki esnek yapı, klavye-fare ikilisine kıyasla çok daha hassas bir kontrol fırsatı veriyor. Başparmak seviyesindeki altı tuşa ve analog kontrolcüyü ek olarak gövde kısmında analog bir throttle'a yer verilmiş olması da dikkat çeken detaylar arasında.

Snopy USB-2109

Siyah ve gri renklerin tercih edildiği tasarımı sayesinde dikkat çekmeyi başaran Snopy USB-2109, 360 derece dönebilen özel bir kola sahip. Sağ taraftaki desteği sayesinde uzun süreli serüvenlerde dahi bileğinizin yorulmasını engelleyen üründede, heyecanlı sahnelerde kolun elinizden kaçmaması için bir korumayla çevrelendiği dikkatlerden kaçmıyor. Masa üzerine rahatlıkla sabitlenen üründede birçok programlanabilir tuş var ve throttle için sunulan kulak, kontrolü kolaylaştırıyor.

Snopy FTQ5C1

Bilgisayarın haricinde Sony'nin PlayStation 2 ve PlayStation 3 oyun konsollarına da uyum sağlayabilen Snopy FTQ5C1, çift analog kontrolcüyü sahip. Tamamen siyah renkte tasarlanan ve ergonomi açısından kusursuz olan üründede işaret ve orta parmak tarafından kontrol edilebilen tetik tuşlarına ayrı ayrı yer verilmesi oyunculara hareket avantajı sağlıyor. USB arabirimi aracılığıyla iletişim sağlayan Snopy FTQ5C1, yeterli denebilecek uzunlukta bir kabloya sahip.

Snopy FTQ7C1

Snopy FTQ7C1 tasarım olarak Snopy FTQ5C1 modelinin aynısı; ancak ürünü özel kılan, bağlantıyı kablo yerine kablosuz olarak sağlaması. Diğer modelde olduğu gibi desteklenen platformlar arasında bilgisayar ve PlayStation 2 ile PlayStation 3 var. 2,4 GHz teknolojisiyle bağlantı sağlayan ürünün kutusundan elbette tüm platformlara uyum sağlayacak şekilde bir alıcı ünite de geliyor. Kablosuz bir gamepad arıyorsanız Snopy FTQ7C1 yeterli gelecektir.

Snopy SG-501

Snopy SG-501, uygun fiyatlı ve sağlam bir gamepad arayanlara hitap ediyor. Parlak ve siyah bir malzemenin tercih edildiği ürün bilgisayarlarla kullanıma uygun ve USB arabirimi-ne sahip. Çift analog kontrolcü sayesinde kullanıcılara hassas bir kontrol şansı sağlayan Snopy SG-501'de işaret ve orta parmak seviyesine denk gelen sağ ile sol tetik tuş takımı da ihmal edilmemiş. Gamepad'in üzerinde analog veya dijital modlar arasında geçiş için bir tuş da yer alıyor.

Snopy SG-600

Sony'nin PlayStation kontrolcülerinin tasarımını seviyorsanız Snopy SG-600'ü sevmemeniz için bir neden yok. Hatta birçok farklı modelde tasarlanmış olan üründede oyunculara hitap eden değişik kaplamalar da mevcut. Ana gövde malzemesi parlak siyah olan Snopy SG-600 oldukça sağlam. Birçok gamepad'de olduğu gibi çift analog kontrolcü büyük önem teşkil ediyor. Tetik tuşlarının her ikisi de aynı büyüklükte sunuluyor ve ergonomi açısından hiçbir kusur yok.

Snopy SG-606

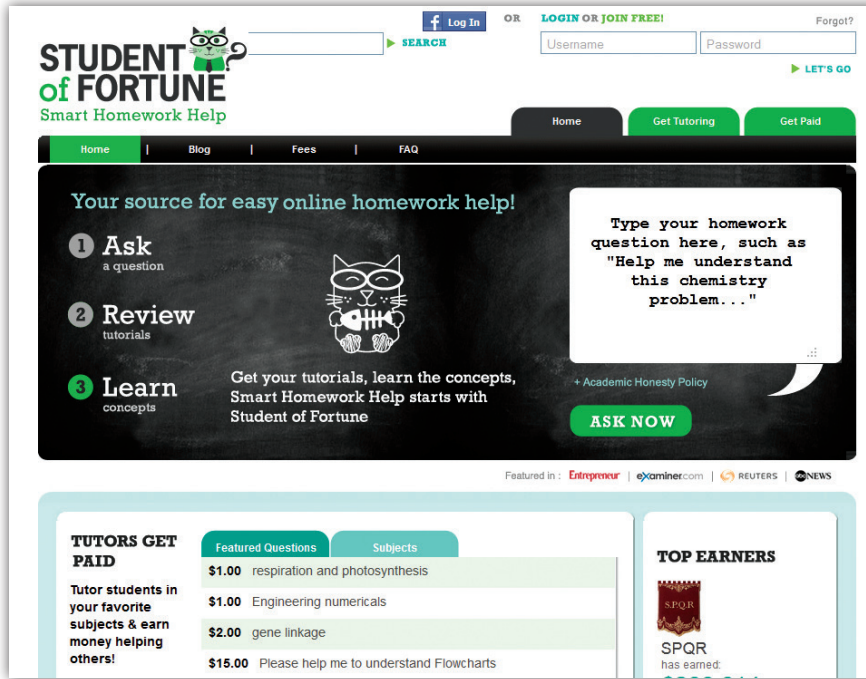
Snopy SG-606 bilgisayarın yanı sıra PlayStation 2 ve PlayStation 3 oyun konsollarına da uyum sağlayabiliyor. Oldukça ergonomik bir şekilde tasarlanmış olan ürünün gövdesinde konsol kullanımında kolaylık sağlayan "Menu" ve "Select" tuşlarının bulunması oldukça önemli. Öte yandan analog ve dijital kontrol tercihi de ek bir tuşla belirlenebiliyor. Çift titreşim motoruyla gerçekçiliği önemli oranda artıran Snopy SG-606'da sağlamlık da dikkat çekiyor.

COOLER MASTER RP095-USNAA1-EU

Güç kaynağı konusunda oldukça deneyimli bir marka olan Cooler Master, RP095-USNAA1-EU model adaptöründe 95 W'a kadar güç tüketimi yapan tüm taşınabilir bilgisayarları besleyebiliyor. Tam uyumluluk adına dokuz farklı girişle birlikte gelen ürünü elbette taşınabilir bilgisayarlar dışında LCD monitör gibi ürünlerle de kullanabilmeniz mümkün. Sadece bir taşınabilir disk büyüklüğünde olan adaptör aynı zamanda çantanızda da yer açmayı sağlıyor.

Bu bir ilandır.

tofortune.com'da öğrencilere sanal bir şekilde ders anlatabilir, problemlerini çözmelerine yardımcı olabilirsiniz. www.liveperson.com ise pek çok farklı konuda danışmana/uzmana ihtiyaç duyan kişilerle sohbet etmenizi sağlıyor.

Müziyen misiniz?

Amatör müzisyenler genellikle ilk parçalarını ücretsiz olarak dağıtarak olabildiğince fazla kişiye ulaşmayı hedefler ama müziklerinin gerçekten değerli olduklarını düşünüyorsanız onları satabilirsiniz. Bu konuda en başarılı servislerden biri CD Baby (www.cdbaby.com). CD Baby, albümlerinizi ve single'lerinizi kendi sitesinin yanı sıra Facebook ve iTunes Store üzerinden de satmanıza olanak tanıyor. Hatta kendi müzik sitenizi bile oluşturabilirsiniz. Şarkılarınızı "piyasaya sunmanın" ufak maliyetleri var ama kaliteli müziklerin gelir elde etmesi de çok zor değil. www.tunecore.com da belli bir ücret karşılığında şarkılarınızı farklı sanal müzik mağazalarına dağıtarak satış başlatabiliyor. Tavsiyemiz, amatör müzikleriniz için ciddi fiyatlar biçmemeniz.

Oyun oynayarak kazanın

Oyun oynayarak para kazanma işi, genellikle online oyunlarda özel nesneler (item) veya sanal para kazanıp bunları gerçek para karşılığında satmaya dayanıyor. Tabii genelde oyun kurallarının bu tip alışverişleri yasakladığını belirtmekte fayda var. Buna rağmen bu alanda ciddi bir piyasa oluşmuş durumda. MMORPG denilen çok oyunculu çevrimiçi oyunlarda kazandıklarınız için alıcı arıyorsanız, yine o oyunlarla ilgili yerli ve yabancı forumlara bakmanızda fayda var. Facebook'taki birtakım sosyal oyunlarda da sanal değerler (mesela poker çipleri) paraya dönüştürülebiliyor. Tabii bunların hiçbirisi yasal olarak oyun yapımcıları tarafından kabul görmediği için örnek adresleri paylaşmıyoruz. Kumar tarzı oyunlar içeren siteler Türkiye'de yasal olmadığı için bunlara uğramanızı da tavsiye etmiyoruz.

Eğitim hazırlayın

Belli bir konudaki uzmanlığınız o konuda eğitim videoları ve dersler hazırlayacak düzeydeyse, kaliteli eğitimler hazırlayıp bunları kolayca satışa sunabilirsiniz. Hazırlayacağınız eğitim bilgisayarla ilgili bir şeyse (örneğin Photoshop, web tasarımı, Excel vb.) ekrandan video kaydı (screencast) yapabilen yazılımlara başvurmanız gerekecek. Bu yazılımlar sayesinde ekranda yaptığınız her hareket video olarak kaydedilirken mikrofonunuza konuşarak sesli anlatımla da eşlik edebilirsiniz. Eğitimleriniz tek bir konuya odaklanan (örne-

ğin Photoshop'ta fotoğraf rötuşlama) kısa dersler olabileceği gibi saatler süren eğitim setleri de olabilir.

Bilgisayar dışında bir eğitim (örneğin yemek pişirme veya gitar) vermek istiyorsanız iyi bir video kamerayla güzel bir kayıt yapmanız gerekecek. Mümkünse bir video düzenleme programıyla videonuzu şık bir hâle getirmeniz de yararınıza olacaktır. Ardından, video dosyalarınızı DVD'lere yazarak satışa hazır hâle getirdikten sonra gittigidiyor.com gibi siteler üzerinden güvenli bir şekilde satışa başlayabilirsiniz. Eğitim setlerinizi tanıtan bir web sitesi kurmanız da ayrıca tavsiye ederiz.

Ekran kaydı yazılımları:

www.techsmith.com
www.allcapture.com
www.hyperionics.com
atomisystems.com
camstudio.org

E-ticarete atılın

Hâlihazırda bir mağaza sahibiyse veya internetten düzenli olarak satabileceğiniz bir şeyler üretiyorsanız, e-ticarete atılarak internet üzerinden ürünlerinizi satabilirsiniz. Kapsamlı bir sanal mağaza oluşturmayı hedefliyorsanız bir e-ticaret sistemine ihtiyacınız olacak. Türkiye'de bu işi oldukça başarılı şekilde yapan şirketler var. Maliyet, paketin sunduğu özelliklere göre birkaç yüz lirayla birkaç bin lira arasında değişebiliyor. Hemen hemen tüm paketlerde kolay şekilde ürün fotoğrafını ve özelliklerini girme, kredi kartıyla ödeme modülü, kargo modülü gibi özellikler oluyor. Bu konuda tek tavsiyemiz, piyasa "genel amaçlı" alışveriş sitelerine doydugu için, belli bir konuya ve ürün segmentine yönelik site fikirleri geliştirmenizden yana.

Daha düşük maliyetli bir diğer alternatif, sahibinden.com ve gittigidiyor.com sitelerinde "mağaza" kurmak. Bu siteler de ürünlerinizin satışı kolaylaştırıyor ve sitelerin zaten mevcut olan yüz binlerce üyesine ulaşabiliyorsunuz. Üstelik mağaza ilan-

idea soft Hakkımızda Ürünlerimiz Referanslar İletişim DETAYLI BİLGİ İÇİN (216) 326 04 77

Lider E-Ticaret Markası'ndan bir ilk daha!
IdeaSoft Mobile
 Yeni nesil telefonlarla sitenizi yönetmek artık çok kolay.

Şimdi Başlayın
 Sanal Magaza Başvuru Formu

Plan	Fiyat
LITE	499₺
PRO	999₺
ENTEĞRE	1199₺

Lite Paket ile sınırsız ürün girişi yapabilir, ürünlerinizi havale veya kapıda ödeme seçenekleri ile satış sunabilirsiniz. Ürün kataloğu olarak da kullanabilirsiniz.

Lite paket içinde yer alan tüm özelliklerin yanı sıra, Sanal Pos Akyapıları, Puan Sistemi, B2B Modülü, Yetkilendirme ve diğer özellikler yer almaktadır.

Pro paketin tüm özelliklerini içermekte ve ek olarak (Arena, Penta, Exa vb.) XML entegrasyonlarını da dahil edebileceğiniz altyapıyı da sağlayabilmektedir.

ları daha dikkat çekici oluyor.

E-ticaret sistemi sunan yerli firmalar:

www.ideasoft.com.tr
www.neticaret.com
www.hemenal.com
www.kolaymagaza.com
www.tsoft.com.tr
www.platinmarket.com

Başkalarının ufak işlerini görün

Pek çok insan, zamanı yetersiz olduğu için yapamadığı bazı işlerini görebilecek kişilere ufak meblağlar ödemeye hazırdır. Bu sitelerde karşılaşacağınız işlerin bir kısmı deneyim gerektirmiyor ama zaman harcamanızı gerektirebiliyor. Tabii bazı işler için belli alanlarda uzmanlık sahibi olmanız da gerekebilir. Örneğin Amazon tarafından geliştirilen ve adını "Türk" adlı satranç otomatından alan Mechanical Turk (www.mturk.com), uzmanlığınızı da test ederek çeşitli işlere aday olabileceğiniz bir sistem. Burada çeviri işlerinden tutun da fotoğrafların sınıflandırılması ve YouTube videolarına yorum yazılması gibi işler bulunabilir. www.clickworker.com ise çeviri, veri sınıflandırma ve etiketleme, araştırma gibi işlere ev sahipliği yapıyor. Bir diğer alternatif olan microworkers.com; YouTube, Face-

book, blog gibi kaynaklardaki içerikleri beğenecek, yorum yazacak, forumlara mesaj gönderecek kişiler arıyor.

Yazı yazın

Türkçenize veya İngilizcenize güveniyor sanınız, pek çok şirketin ve kişinin tanıtım yazıları veya makaleler yazacak kişiler aradığını duymak hoşunuza gidebilir. Kaliteli ve özgün içerik, web sitelerini arama motorlarını üst sıralara çıkarır. Bu yüzden birçok site sahibi, sitelerine uygun olabilecek içeriklerin yazılması için para ödemeye hazır. Bu tarz teklifler daha çok webmaster forumlarında karşımıza çıkıyor. O yüzden önce yerli forumlarda gezinmekte fayda var. Hatta makale yazabileceğinize dair kendi tekliflerinizi de sunabilirsiniz.

Tabii metin yazarlığı sadece sitelere yönelik bir iş değil. Daha çok İngilizce projelerde karşılaştığımız belli bir konuda araştırma makalesi yazma, kullanım kılavuzu yazma, ödev yazma gibi işler de karşınıza çıkabiliyor. Genellikle kelime sayısına göre bir ücret belirleniyor. Bu tarz işler "freelance ilan" sitelerinde kolaylıkla bulunabiliyor.

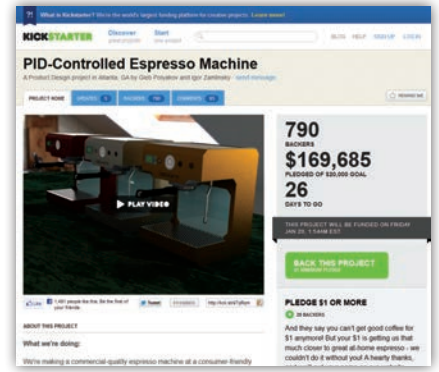
KISA KISA

www.ideaoffer.com: Fikir almak isteyen şirket ve kişilerle görüşlerinizi paylaşın.

www.namingforce.com: Şirketler ve siteler için yeni isim önerilerinde bulunun.

www.livemocha.com: Bildiğiniz bir dili (Türkçe dâhil) yabancılara öğretin.

www.utest.com: Yeni yazılımları ve çevirileri test edin.

KICKSTARTER Discover Start

PID-Controlled Espresso Machine
 A Product Design project in progress. Get the Gato Probar and Gato Espresso - read more

790 BACKERS
\$169,685
 PLEDGED OF \$23,000 GOAL
 26 DAYS TO GO

PLAY VIDEOS

ABOUT THIS PROJECT
 What we're doing:
 We're making a commercial quality espresso machine at a consumer friendly

PLEDGE \$1 OR MORE

And they say you can't get good coffee for \$1 anymore! But your \$1 is getting us that much closer to great at home espresso - we couldn't do it without you! A hearty thanks,

İş fikirlerinizi gerçekleştirin

Çok iyi olduğunu düşündüğünüz bir projeniz var ama ilk maliyetlerini karşılayamıyormusunuz? Kickstarter (www.kickstarter.com) ve benzeri "fon toplama" siteleri imdadınıza yetişebilir. Kickstarter'da yaratıcı fikrinizi ve projeyi gerçekleştirmek için gereken para miktarını açıklıyorsunuz, projeye güvenen kişiler size maddi destekte bulunuyor. Projeyi gerçekleştirdiğinizde de onlara karşı vaatlerinizi (örneğin ürün gönderimi) yerine getiriyorsunuz. Proje sonunda elde ettiğiniz deneyimi paraya dönüştürmekse tabii size kalıyor. Etsy (www.etsy.com) ise el emeği göz nuru ürünlerinizi, yani kendi tasarladığınız eşsiz nesneleri satışa çıkarmanıza olanak tanıyor. Site sayesinde dünya çapında alıcılar bulabilirsiniz. www.pasaj.com da bunun yerli ve güzel bir örneği.

Girişimcilere yönelik diğer siteler:

www.etohum.com
<http://peerbackers.com>
www.sponsume.com ❖

Serbest iş ilanları

Bu sitelerde hemen hemen tüm alanlarda serbest çalışanlara yönelik iş ilanları bulabilirsiniz.

www.projekurdu.com
www.uzmankirala.com
www.ifreelance.com
www.freelancer.com
www.elance.com
www.guru.com

amazon mechanical turk

Make Money by working on HITs

As a Mechanical Turk Worker you:

- Can work from home
- Control your own work hours
- Get paid for doing work

Get Results from Mechanical Turk Workers

As a Mechanical Turk Requester you:

- Have access to a global, on-demand, 24/7 workforce
- Get thousands of HITs completed in minutes
- Pay only when you're satisfied with the results

PROJECTHUB

Project Hub is a marketplace for project management. It is a place where you can find the best project management software for your business.

Project Hub is a marketplace for project management. It is a place where you can find the best project management software for your business.

Full HD'nin ötesi

1920 x 1080 piksel bir görüntüleme cihazınız (monitör, televizyon veya projeksiyon cihazı) olabilir, fakat halen son teknolojiden oldukça uzaktasınız.

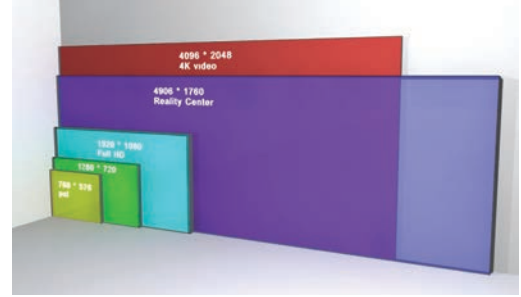

Pamir KIZILTUĞ
pamir@PCnet.com.tr

HD Ready ve Full HD kavramlarından vaktizamanında uzun uzadıya bahsettik. Hatta yeri geldiğinde halen bahsetmeye devam ediyoruz ve bu işin en üst noktasının Full HD olduğunu söyleyip duruyoruz. Gerçekten de günümüzde Full HD bir görüntüleme cihazına sahip olduğunuz zaman çizgiyi yakalamış oluyorsunuz. Diğer taraftan, üreticiler her zaman olduğu gibi “daha da iyisi” için uğraşmaya devam ediyor. Siz Full HD'nin keyfini çıkarırken üç beş sene sonra hayatımıza tam anlamıyla girecek olan ürünler şimdiden belli olmaya başladı. İlk etapta üzerine düşülen noktalar, artırılan çözünürlük ve gerçeğe daha yakın olan görüntüler. Hatta ürünler prototip olmanın ötesine çoktan geçti ve içinde bulunduğumuz yeni yılla birlikte ilk ürünleri -ulaşılabilir derecede fiyatlı olsalar da- göreceğiz.

4k: Dört kat daha fazla piksel

HD Ready'den Full HD'ye geçişle birlikte artık televizyonda dikkat çekici pikselleri unuttuk. Yeni nesil olarak tanımlanan 4k veya başka bir deyişle Quad Full HD'de ise pikseller görünmeyecek kadar küçükler ve detay son derece fazla. 4k alışılsı çok zor bir rakam değil çünkü yaklaşık olarak yataydaki 4000 piksel temel alınarak söyleniyor. Basitçe tanımlamak gerekirse 4k'lık bir görüntüleme cihazı veya bir video,

yan yana ve alt alta yerleştirilmiş ikiye -yani toplamda dört adet- Full HD videodan oluşuyor. Sıçrayış bu kez çok çok fazla. HD Ready'den Full HD'ye geçişi hatırlayın. Ekrandaki piksel sayısı 1366 x 768'den 1920 x 1080'e, yani iki kat kadar yükselmişti. Şimdiyse 1920 x 1080'den 3840 x 2160'a yükselmekten bahsediyoruz. Tamı tamına dört kat!

Endüstri kabul etmiş durumda

4k için şu an her şey hazır. Gerekli kayıt cihazları ve diğer donanımların kullanımına başlandı. Tam diyaframla yapılan 4k'lık bir çekim 4096 x 3112 piksele sahip oluyor. Yaklaşık 12,7 MP'lık bir görüntüden bahsediyoruz. Full HD çözünürlükteki bir görüntü ise 2 MP'ye yakın. Dijital sinema için 4096 x 1714 çözünürlüğün kullanılması kabul edilmiş du-

rumda. 2.39:1 oranında bu değer kullanılıyor. 1.85:1 oranı içinse 3996 x 2160 tercih edilecek. Bildiğiniz üzere her sinema filmi aynı orana sahip değil. Görüntüleme cihazlarıysa tahmin edebileceğiniz gibi kendilerine özel bir standarda sahip olacaklar. Belirlenen standart 4096 x 2160. Göreceğimiz modeller daha farklı bir çözünürlükte olmayacaklar. Bilgisayarlarda da 4k dendiğinde karşımıza aynı çözünürlük değeri gelecek.

4k'lık video izleyin

Videoların kalitesi durdurduktan sonra yakınlaşma yaparak belli olur. Sıkıştırılmadan ötürü bozulan görüntüleri göz ardı etmek durumundayız. Neyse ki güzel bir gelişme var ve dünyaca ünlü video paylaşım platformu YouTube'da 4k'lık görüntüler şimdiden var. Temmuz 2010'dan beri kısıtlı olsa da 4k videoların yüklenmesine izin veriliyor. Merak ediyorsanız <http://git.pcnet.com.tr/jt> adresinden sizi 4k dünyasına alalım. Öncelikle söylemeliyiz ki buradaki videoları bastığınız gibi izlemeyi hayal etmeyin. İlk sorun internet bağlantısı. 16 Mbit'lik bir internet bağlantısı kullanıyorsanız, YouTube'un videoları barındıran sunucusu o an yoğun değilse ve bağlantınızı tam performansla kullanabiliyorsanız akıcı şekilde izleyebilirsiniz. Test amaçlı indirdiğimiz 2 numaralı video 220 MB büyüklüğünde ve 129 saniye süreye sahip. İndirerek izlemekten başka çaremiz olmadı. Takılmadan izleyebilmek için de test merkezimize konuk olan canavar taşınabilir bilgisayarlardan birini seçtik. Demek istediğimiz, tarayıcı üzerinden izleme şansınız zaten yok. Bilgisayarınız da güçlü değilse baştan kaybetmişsiniz. İzleyebilen okuyucularımıza izlerken durdurup yakınlaşmalarını veya ekran görüntüsü alıp detaylı incelemelerini tavsiye ediyoruz.

Yarım milyon dolarlık 4k televizyon: Panasonic VIERA TH-152UX1

Mücevher gibiler

İnternette yaptığımız araştırmaya göre pek fazla ürün yok. Resmi olmayan fiyatlar var ve o fiyatlar da oldukça uçuk. Eizo, Sharp, Toshiba, Sony ve Panasonic gibi ülkemizde bilinen üreticilerin bazı ürünleri var. Dünya genelindeki başka firmaların da ürünleri var. Profesyonel monitör üreticilerinden biri olan Eizo, 36,4 inç büyüklüğündeki ve 4096 x 2160 piksel çözünürlükteki Dura-Vision FDH3601 modeli için 34.844 USD fiyat biçiyor. Sharp ise 64 inç büyüklükteki ve aynı çözünürlükteki EYE-LCD6400-4K televizyonu için 53.000 USD belirlemiş durumda. Televizyon tarafında tahmin edilen en ılımlı fiyat şimdilik Toshiba'da gibi görünüyor. Regza ailesindeki 55X3'ün fiyatı 11.730 USD. 55 inç büyüklüğündeki televizyonun çözünürlüğü ise 3840 x 2160 piksel. Sony'nin 4096 x 2160 piksel projeksiyon cihazı VPL-VW1000ES, 25.000 USD'den daha düşük bir fiyat etiketine sahip olacak. Panasonic'ın 152 inç büyüklüğündeki yeni efsanesi VIERA TH-152UX1 ise 500.000 USD'si olanları hazırda bekleyecek. Bir an kendimi mücevherlerden bahsediyor gibi hissettim!

Gelişimin önü 4k ile açılacak

Şimdiye dek aslında 4k derken sadece panelin çözünürlüğünden bahsettik. Bir

de arka planda görev yapması gereken donanımlar var. Biz kendi test merkezimizde bir takım testler gerçekleştirdik ve videoların şu an bile akıcı şekilde oynatılmasının oldukça zor olduğunu gördük. Kullandığımız makineler Intel'in dört çekirdekli Core i5 ve Core i7 gibi modelleri. Elbette en başta sıkıştırılmış görüntü türlerinin açılabilmesi için oldukça güçlü işlemcilerin kullanılması gerekecek. Günümüzün donanımsal video hızlandırma özelliği sunan grafik kartları da pek fayda etmeyecek. Üreticiler kendilerini tamamen 4k'ye göre uyarlayacaklar ve sanıyoruz ki çok çekirdekli grafik işlemciye sahip olan kartların da zamanı böylece gelmiş olacak. Benzer şekilde daha hızlı veri okuyabilen sabit diskler, daha güçlü görüntü işlemcileri ve daha hızlı bellek kartları, daha büyük görüntü algılayıcılar ve aklınıza gelebilecek her şey 4k teknolojisiyle birlikte yeniden şekillenecek. Günümüzde 1080p çözünürlükte uydu yayınlarına bile pek sıcak bakılmadığı düşünülürse 4k'nin akla gelebilecek her şeyi sil baştan ortaya çıkaracağını tahmin etmek pek zor değil.

Bir de 8k var

Sanıyoruz ki Full HD'den biraz soğudunuz. Teknolojinin ucu bucağının olmadığını bir ispatını da şimdi okuyorsunuz. Endüstri şu anda 8k adı verilen daha güçlü bir görüntü teknolojisinin hazırlıklarını yapıyor. 8k da tıpkı 4k'nin isimlendirilmesi gibi yataydaki 8000 piksele işaret ediyor. Standart olarak belirlenen değer 8192 x 4320 ancak yayıncılık tarafında 7680 x 4320 kabul ediliyor. Öncelikle kameraların geliştirilmesi ve sonrasında prototiplerin piyasaya çıkması bekleniyor. Sanıyoruz her eve girmesi en azından 7-8 yılı bulacaktır. ❖

İlk video kamera değil, ilk 8k video kamera.

Ayın sistem önerileri

Yeni bir bilgisayar almayı düşünenlerin ilk başvurduğu yer olan “Ayın Sistem Önerileri” birbiri ile en uyumlu çalışan parçaları seçerek güncel koşulların en iyi sistemlerini bir araya getiriyor.

Görkem YILDIRIM / gorkem@PCnet.com.tr

2011 yılı değerlendirmelerine göre masaüstü bilgisayarların satışı giderek azalıyor. Kullanıcılar giderek artan oranda taşınabilir bilgisayar ve tablet satın almaya başladı. Bu yüzden üreticilerin ciddi önlemler alması ve fiyatları aşağı çekmesi gerekiyor. Tayland'daki sel felaketinin yaraları sarılırken Western Digital'den bazı fabrikaların açıldığına dair olumlu haberler geldi ama disk sıkıntısının 2012 boyunca süreceği iddia ediliyor. Durum ger-

çekten ciddi çünkü Intel gibi bir işlemci devri bile sabit disk sıkıntısından dolayı 2011 sonunda hedeflenenden daha az işlemci sattığını öne sürdü. Anlaşılan, sistem entegratörleri sabit disk yerine SSD öneriyor ama fiyatlar daha da artınca kullanıcılar tablet bilgisayara yöneliyor. Sene sonundan itibaren sayıları artan Ultrabook serisi performanslı dizüstü bilgisayarlar da ciddi baskı uygulayabilir. Bu ay performans sisteminde AMD'nin

sekiz çekirdekli işlemcisi FX 8150 modelini önermeye başlıyoruz çünkü anakart ve bellekler açısından büyük fark yok. Intel tarafında daha uygun fiyatlı Core i7 3000 modellerinin çıkmasını sabırsızlıkla bekliyoruz ama şimdilik bu tür bir izlenim yok. Seriyeye her ne kadar Core i7 3820 eklenecek olsa da dört çekirdekli olması can sıkıyor. AMD'nin Radeon HD 7000 serisini tanıtmasına sayılı günler kaldı.

	AMD PLATFORMU		INTEL PLATFORMU	
	EKONOMİST	Fiyat (TL)	EKONOMİST	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD Athlon II X2 255 2 x 3,1 GHz	122	Intel Pentium G620 2 x 2,6 GHz	148
Anakart	MSI 760GM-P23	100	Biostar H61MLC	114
Bellek	2 GB DDR3-1333 MHz	21	2 GB DDR3-1333 MHz	21
Ekran kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Sabit disk	500 GB SATA	100	500 GB SATA	100
Monitor	Philips 192E1SB 18,5 inç 1366x768 WXGA	196	Philips 192E1SB 18,5 inç 1366x768 WXGA	196
Kasa	Quake ATX Siyah	49	Quake ATX Siyah	49
Güç kaynağı	230 W (kasa içinde)	-	230 W (kasa içinde)	-
Optik sürücü	LG GH22NS70 22x SATA	42	LG GH22NS70 22x SATA	42
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Genius SP-S1 I15	13	Genius SP-S1 I15	13
Fare / Klavye	Piranha Python X Type Q Multimedia Set USB	22	Piranha Python X Type Q Multimedia Set USB	22
TOPLAM		665		705
	FİYAT / PERFORMANS CANAVARI	Fiyat (TL)	FİYAT / PERFORMANS CANAVARI	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD Llano A6 3650 Quad-core 2,6 GHz	255	Intel Core i3 2100 Dual-core 3,1 GHz (HT)	263
Anakart	Gigabyte A75M-S2V	174	MSI H67MS-E23	173
Bellek	2 x 2 GB DDR3-1600 MHz	64	2 x 2 GB DDR3-1600 MHz	64
Ekran kartı	Palit GeForce GTX 560 Ti OC	429	Palit GeForce GTX 560 Ti OC	429
Sabit disk	1 TB SATA	140	1 TB SATA	140
Monitor	HP 2211x 21,5 inç Full HD LED DVI	314	HP 2211x 21,5 inç Full HD LED DVI	314
Kasa	AeroCool VS-4 pencereci oyuncu kasası	173	AeroCool VS-4 pencereci oyuncu kasası	173
Güç kaynağı	550 W (kasa içinde)	-	550 W (kasa içinde)	-
Optik sürücü	LG GH22NS70 22x SATA	42	LG GH22NS70 22x SATA	42
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Creative SBS A-300 2+1	76	Creative SBS A-300 2+1	76
Fare / Klavye	Inca IMK-384U	21	Inca IMK-384U	21
TOPLAM		1688		1695
	PERFORMANS AVCISI	Fiyat (TL)	PERFORMANS AVCISI	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD FX 8150 8 x 3,6 GHz	627	Intel Core i7 2600K Quad-core 4 x 3,4 GHz (HT)	700
Anakart	Gigabyte GA-990XA-UD3 990FX	281	MSI Z68A-G43 (B3)	259
Bellek	G.Skill RipjawsX 2 x 4 GB DDR3-1866 Kit	180	G.Skill RipjawsX 2 x 4 GB DDR3-1866 Kit	180
Ekran kartı	VTX Radeon HD 6970 2 GB GDDR5	820	VTX Radeon HD 6970 2 GB GDDR5	820
Sabit disk	120 GB OCZ Agility 3 SATA 6.0 Gbps SSD	420	120 GB OCZ Agility 3 SATA 6.0 Gbps SSD	420
Monitor	Viewsonic VX2453MH-LED 24 inç Full HD LED 2xHDMI	575	Viewsonic VX2453MH-LED 24 inç Full HD LED 2xHDMI	575
Kasa	Cooler Master HAF X	440	Cooler Master HAF X	440
Güç kaynağı	SilverStone Strider 750W Modüler 80+ Gold	387	SilverStone Strider 750W Modüler 80+ Gold	387
Optik sürücü	LG BH10LS30 Blu-ray Yazıcı	265	LG BH10LS30 Blu-ray Yazıcı	265
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Logitech X-540 5.1 70W RMS	211	Logitech X-540 5.1 70W RMS	211
Fare / Klavye	TT eSPORTS Challenger + TT eSPORTS Black	169	TT eSPORTS Challenger + TT eSPORTS Black	169
TOPLAM		4375		4426

Bu sistemler tavsiye niteliği taşımaktadır. Sistemlerle birlikte verilen fiyatlar piyasa ortalamaları olup bu bileşenleri belirten fiyattan bulabilmek için her birini farklı bir şirketten satın almanız gerekebilir. Belirtilen bileşenlerin özelliklerini üretici web sitesinden incelenerek uyumlulukları kontrol edilmiştir. Bu nedenle seçilen anakart, işlemci, bellek ve ekran kartları birbirini desteklemektedir. PCnet'te yayınlanan tüm donanım fiyatlarının KDV dahil olduğunu, tüketici kanununa göre KDV dahil fiyat verilmesi gerektiğini unutmayın.

Anakart ve işlemci satın alma rehberi

2012'ye birkaç ay kala işlemci ve anakart tarafında hareketlilik başlamıştı. Şimdi satın alma rehberimizi yeni yongalar eşliğinde yeniden ele alma zamanı geldi.

Ayberk KİMSESİZ / ayberk@pckoloji.com

GEÇTİĞİMİZ yıl 2010 kadar fırtınalı geçmedi. Intel'in ikinci nesil Core ailesi olan Sandy Bridge işlemcileriyle tanıştık. Beraberinde Intel H67/P67 ve Z68 yongaları geldi. Intel Z68'in çıkışı diğer iki yonganın sonrasına denk geldi ama bunun özel bir nedeni var ki ilerleyen bölümlerde anlatacağız. AMD sonunda dâhili grafik çekirdekli Fusion APU işlemcilerini kullanıma sundu. Platformun ismi Llano. İşlemciler A8-3800 ve A6-3600 serisi olarak isimlendiriliyor. APU'lar Intel'in Sandy Bridge işlemcilerine direkt olarak rakip değildi, fakat dâhili grafik performansı anlamında şu an dünyanın en başarılı işlemcileri olarak biliniyorlar. AMD, ikinci nesil Core işlemcilerinin karşısına tam 8 çekirdekli Bulldozer kod adlı FX işlemcilerini koydu. Bu işlemciler bazı AMD 800 serisi anakartlarla BIOS güncelleştirmeyle çalışabiliyor, fakat en iyi verimliliği AMD 900 serisi anakartlarda alabiliyorsunuz. AMD FX'ler performans anlamında geride kalsa da, video düzenleme gibi çok parçacıklı işlerle uğraşanların ilgisini çekecektir. Intel yıl bitmeden bir hamle daha yaptı ve Sandy Bridge-E işlemcilerini hazırladı. Bu sefer yeni yonga ve yeni soket var, yani tümünden bir değişim söz konusu. Şimdi yongaları tanıyalım.

Yongaları ve işlemcileri tanıyoruz

Güncel yongalardan ve işlemcilerden bahsedeceğiz. İlk olarak Intel tarafına göz atalım. Burada H67, P67, Z68 ve X79 var. Kafa karışıklığı yaşamamız normal. Intel X79'u sona saklıyoruz. Intel H67'nin en önemli özelliği Sandy Bridge işlemcilerdeki dâhili grafik yongasını devreye alabiliyor olmasıdır. Overclock becerileri yok. Intel P67'de durum tam tersinde işliyor. Bu yonga, Sandy Bridge işlemcilerdeki dâhili grafik işlemcisini devre dışı bırakıyor; fakat overclock becerileri oldukça yüksek. Elinizdeki işlemci kodu K ile bitiyorsa Intel P67

anakartlardan en iyi şekilde yararlanabilirsiniz. En iyiden kastımız elbette overclock tarafında hiçbir engelle karşılaşmayacağınız anlamına geliyor. Ayrıca daha fazla grafik performansına ihtiyacınız varsa, yine Intel P67 tercih etmeniz gerekiyor.

Peki, Z68 nedir? Intel Z68 az önceki yongaların hemen arkasından çıkmadı. Eğer öyle olsaydı, özellikle P67 bundan olumsuz olarak etkilenebilirdi. Intel Z68'in en önemli özelliği, H67 ve P67'nin ayırt edici özelliklerini bir arada sunması. Yani Z68 yongalı bir anakarta Sandy Bridge işlemci takarsanız, hem görüntü devresini kullanabilecek hem de overclock becerilerine sahip olacaksınız. Son olarak ne H67 ne de P67'de olan SSD Caching teknolojisinden de yararlanabilirsiniz. SSD yapıdaki diskler

sabit disklerle kıyasla çok daha kısa süreli yanıt verme özelliğine sahiptir. SSD Caching sayesinde, SSD'nizi sabit diskinizin önbelleği olarak kullanabilir ve genel sistem performansını artırabilirsiniz. Mesela sistem açılışlarında ortalama 3-4 saniyelik bir avantaj kazanmanız mümkün.

2011'in son ayı içinde Intel X79 ve Sandy Bridge-E işlemcileri karşımıza çıktı. Ayrıca bir Intel klasiği olarak soket yapısı da değişti. Yeni soketimizin ismi 2011. Yeni işlemciler 4 çekirdek ve 6 çekirdekli olarak hazırlandı. TDP değeri 130 Watt. Bir önceki nesilde 95 Watt idi. Yalnız bu defa 6 çekirdekli modeller de var. Serideki tüm işlemciler Core i7. 3900 serisine ait olanlar 6 çekirdekli, 3800 serisi de 4 çekirdekli. En güçlü model şu an için Intel Core i7 3960X, fakat alınabilir seviyelerde dolaşmıyor çünkü fiyatı 990 dolar. 6 çekirdekli en ucuz Sandy Bridge-E olan Intel Core i7 3930K ise 555 dolar. İşlemciler arasında X takısı alan, ailenin en büyüğü ve en güçlüsü anlamına geliyor. K takısı overclock'a olan yatkınlığa işaret ediyor.

Intel X79 anakartlarla beraber 4 kanal DDR3 bellek dönemine girdik. Toplamda 8 adet bellek slotumuz var. 128 veya 64 GB'ye kadar kapasite artırımı yapabilirsiniz. Bellek frekans desteği de 2400 MHz'e yükseltildi. Eğer satın aldığınız RAM kitinin X.M.P. özelliği varsa BIOS içinden 2400 MHz'e ait olan X.M.P. seçeneğini etkinleştirebilirsiniz. En üst seviye anakartlar 2700 MHz'lik bellekleri de destekleyecek, fakat Intel'in resmi olarak onayladığı frekans 2400 MHz. Bazı anakart modellerinde 4 adet bellek slotu görebilirsiniz. Onlar giriş seviyesinde konumlandırılacaklar. PCI Express 2.0 artık yok. Tüm X79'larda PCI Express 3.0 göreceksiniz. Yalnız bu yuvalara takılan donanımların da PCI Express 3.0'ı desteklemesi gerekiyor. Bu yıl içinde AMD Radeon HD7000 serisinde PCI Express 3.0 desteği yer alacak. Intel'in bu yongasında henüz doğal USB 3.0 desteği yer almıyor. Anakart üreticileri bunu ek yongalarla sağlamak zorundalar, fakat Ivy Bridge

dönemine girildiğinde doğal USB 3.0 desteği Intel tarafından sağlanacak.

AMD'de neler var?

AMD tarafındaki en ilginç ürün elbette Llano platformundaki APU'lar. Fusion APU işlemcilerinde dâhili grafik işlemcisi var. Fakat Sandy Bridge işlemcilerde olduğu gibi yalnızca HD içerik görüntülemeye ve donanım tabanlı video kodlama işlerine yaramıyorlar. Mesela A8-3850 işlemcisinde AMD DX11 destekli Radeon 6550D grafik çekirdeği var. Yani bazı oyunlarda yeterli performansı elde edebiliyorsunuz. Özellikle 1280x768 pikselde birçok oyunu orta detaylarda oynayabileceksiniz.

AMD APU destekli iki yonga var: AMD A55 ve A75. A55'i genellikle hazır bilgisayarlarda görebilirsiniz. Mağazalarda bolca AMD A75 var. A75'in en önemli farkı SATA III ve USB 3.0 desteğinin olmasıdır. Zaten APU destekli bir anakart satın almak istediğinizde A75 yongalı modellerle karşılaşacaksınız. Garanti edilen en yüksek bellek frekansı desteği 1866 MHz. AMD'nin işlemci tarafındaki ikinci hamlesi Bulldozer kod adlı FX işlemcileriyle oldu.

İşlemcilerin öncesinde AMD FX ile tam olarak optimize edilen AMD 900 serisi anakartlarla tanıştık. Aslında AMD 800 serisiyle ciddi farklar yok, fakat SLI desteğinin tekrardan kazandırılması önemli bir artıydı. Bu arada bazı AMD 890 anakartlar BIOS güncelleştirmesi sayesinde yeni FX işlemcilerini çalıştırabiliyor. Mesela ASUS Crosshair Formula IV bunlardan bir tanesi. Yeni FX işlemcilerinde tam 8 çekirdek var. Sandy Bridge işlemcileriyle tam olarak baş edemiyorlar ama fiyat avantajları var. Video düzenlemeye ilgilenenler için ideal bir tercih olacaktır. Üç farklı AMD 990 yongası var. Bunlardan yalnızca 990FX ve 990X'in aynı anda hem CrossfireX hem de SLI desteği olacak. AMD 970'de SLI aramayın. 990FX 3-Way SLI kurulumuna destek verecek. 990X için SLI için çift kart ile sınırlı bırakılmış.

	A55	A75
Target Platform	Lynx-FM1	Lynx-FM1
SATA	6 x 3Gb/s	6 x 6Gb/s
RAID	0,1,10	0,1,10
FIS-Based Switching	N	Y
HD Audio	Y	Y
PCIe GPPs	4x1 Gen 2	4x1 Gen 2
Unified Media Interface (UMI)	x4 Gen 2 +DP	x4 Gen 2 +DP
USB 3.0 + 2.0 + 1.1 Ports ^A	0 + 14 + 2	4 + 10 + 2
Consumer IR	Y	Y
SD Controller ^B	Y	Y
33MHz PCI	Up to 3 slots	Up to 3 slots
mSATA ^C	Y	Y
>2TB Support ^D	Y	Y

İhtiyaçlarınızı düşünün

Öncelikle oyunları düşünelim. Oyunlarda CPU'nun etkisi en fazla 1680x1050 piksele kadar devam ediyor. Yani işlemciler arasında performans farkı görmek istiyorsanız, ayırt edebileceğiniz sonuçlar en fazla bu çözünürlükte karşınıza çıkacak. Fakat oyunlardaki kaplama kalitesini en üst düzeye yükselttiğinizde, tüm işlemcilerin hemen hemen 1-2 FPS farkla aynı performansı sergilediğini göreceksiniz. Günümüzde yaygın olarak 1680x1050 ve 1920x1080 piksel çözünürlüklerinde oyun oynanıyor. Mesela ekran kartınız fiyat/performans kategorisinden bir modelse, 1680x1050 pikselde oyunlardaki detay kalitesini %80-85 oranında yükseltebileceksiniz. Doğal olarak CPU etkisini de en aza indirmiş olacaksınız. Zaten en yüksek performans sınıfından bir ekran kartına sahipseniz, en düşük çözünürlüğünüzün 1920x1080 piksel olacağını tahmin ediyoruz. Tam da burada 999 dolarlık işlemciyle 333 dolar işlemci arasında hiçbir farkın kalmadığını söyleyelim. Yani işlemci satın alırken oyun tarafını düşünmeyin. İşlemci yerine ekran kartına yatırım yapın. Oyun değil de overclock tarafına eğilmeyi planlayanlar için Sandy Bridge işlemcilerinin K takılı modellerini önereceğiz. Mesela Core i7 2600K oldukça mantıklı ve uzun vadeli bir tercih olacaktır. Performans değil de, daha çok işin çoklu ortam tarafına eğilmek isteyenler için AMD APU'ları önermemiz gerek. Harici ekran kartı kullanmak zorunda değilsiniz. Yüksek tanımlı tüm içerikleri salonunuzdaki LED aydınlatmalı LCD televizyonunuzda görüntüleyebilirsiniz. Ayrıca donanım tabanlı video dönüştürme işlemleri için yine AMD APU'dan yararlanabileceksiniz. Burada yükü CPU değil, dâhili grafik yongası alıyor. Yani kodlama işlemi çok daha hızlı şekilde sonlanacak. AMD APU'lardaki en güçlü GPU, A8-3800 ve A8-3850 modellerinde var. A6-3600 serisindeki GPU'lar daha düşük hızlarda çalışıyor. Bunun başlıca etkisini düşük ve orta kalitede oyunlar oynamak istediğinizde göreceksiniz.

ÖNERDİĞİMİZ MODELLER

Bu bölümdeki modelleri rahatlıkla satın alabilirsiniz. Piyasada hâlâ Intel X58, H55, P55 ve AMD 700 serisine ait anakart modelleri yer alıyor. AMD 700 serisi için eski diyebiliriz. Özellikle yeni nesil AMD işlemcileriyle uyumsuzluk yaşayacaksınız, fakat AMD 890 tarafında bazı modeller BIOS güncelleştirmeleri ile AMD FX desteğini kazanabiliyor. Intel zaten X58 için fişi çekti. H55'in üzerinde H67 var. Orada yine işlemci uyumluluk sorunuyla karşılaşacağınız için H55 mantıklı bir yatırım olarak görünmüyor. Intel P55 için de aynı durum söz konusu ama 2. el düşünüyorsanız doğru bir satın alma olacaktır. Ancak yeni sistem kurma yoluna gireceğiniz zaman Intel P67 tercih etmelisiniz. AMD 800 serisinde SLI yok. SLI çok ciddi bir ihtiyaçsa AMD 990'a yöneleceksiniz. Bu yonga aynı zamanda AMD FX'e doğal destek sağlıyor.

Asus Maximus IV Extreme

Asus'un R.O.G. ailesinde daima performans ön plana çıkıyor. Asus Maximus IV Extreme anakart P67 yongasına sahip ve ikinci nesil Core i7, i5, i3 ailelerine des-

tek veriyor. Yonganın zaten overclock'a yönelik olduğunu biliyoruz, fakat anakartın da bu yönde birtakım avantajları var. ROG iDirect sayesinde iPhone veya iPad üzerinden anakartın ayarlarına ulaşabilir, ROG Connect ile kolayca overclock yapabilirsiniz. Aynı konfor RC Bluetooth'la da sunuluyor. Ürünün en yüksek bellek frekansı desteği 2200 MHz. 4 adet PCI Express yuvası sayesinde üçlü kurulumlara x8, x16, x16 şeklinde bant genişliği paylaşıyor. Anakartın toplamda 10 adet USB 3.0 ve 4 adet SATA III portu var.

Gigabyte Z68X-UD7-B3

Gigabyte, anakart liginin en güçlü oyuncularından birisi olarak kabul görüyor. Her zaman iddialı modellerinin olduğunu biliyoruz. Gigabyte Z68X-UD7-B3 anakart Z68 yongasını kullanıyor. Yani 2. Nesil Core ailesindeki dâhili görüntü çekirdeğinden ve aynı zamanda overclock yeteneğinden aynı anda yararlanabiliyorsunuz. Modelin sonundaki UD7, serinin zirvesine işaret ediyor. En yüksek bellek frekansı desteği 2133 MHz. Aynı zamanda 4 adet PCI Express yuvası ve 2 adet USB 3.0 portu var. SATA III sayısı 4 adet. Geriye kalan SATA portları SATA II hızında çalışıyor.

Asus Crosshair V Formula

Asus'un R.O.G. ailesi yalnızca Intel yongalı anakartlardan oluşmuyor. Asus Crosshair V Formula AMD'nin en güncel ve en güçlü yongası AMD 990FX'i kullanıyor. Yani 3 yollu SLI ve CrossfireX desteğine sahip olacaksınız. En yüksek bellek fre-

kans desteği 2133 MHz. Özellikle FPS oyunlarında ses kalitesi çok önemli olduğu için, Asus bu anakartla beraber SupremeFX X-Fi 2 marka ses kartı veriyor. Ses kartında EAX 5.0 ve OpenAL desteği var. 7 adet SATA III portunun yanı sıra arka ve anakart üzerinde olmak üzere toplam 6 adet USB 3.0 girişi var. Ayrıca 4 adet PCI Express yuvası sayesinde çoklu ekran kartı kurulumları yapabilirsiniz.

Gigabyte GA-990FXA-UD7

Gigabyte'ın AMD işlemcilerle yönelik hazırladığı bu anakart, firmanın tepe seviyesine konumlandığı bir model. Kullanılan yonga AMD 990FX. Yani hem SLI hem de CrossfireX desteğine sahipsiniz; fakat AMD 990X'ten farklı olarak, SLI tarafında 3 yollu SLI kurulumuna gidebiliyorsunuz. En yüksek bellek desteği 2000 MHz. 2 adet PCI Express 2.0 x16, 2 adet PCI Express x8 ve 2 adet PCI Express x4 yuvası var. 8 adet SATA III, 2 adet eSATA ve 2 adet USB 3.0 olanaklarından da yararlanabileceksiniz.

MSI 990FXA-GD80

MSI, yüksek performansı rakiplerine nazaran daha uygun fiyatlandırma politikasıyla sunuyor. Askeri sınıf bileşenleriyle kusursuz istikrar ve overclock performansı vadeden ürün, 990FX yongasını kullanıyor. 3 yollu SLI ve 4 yollu CrossfireX imkânınız var. En yüksek bellek frekansı desteği 2133 MHz. 5 adet PCI Express 2.0 yuvası var, bunlardan 4 tanesi x16 hızında çalışıyor. 6 adet SATA III ve arka panelde 2 adet USB 3.0 olanaklarından yararlanabilirsiniz. ♦

Test merkezimiz sadece görünüşüyle değil, performansıya da gönüllere taht kuran en iyi dokuz modeli ağırlıyor.

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

GELİŞTİRİLEN teknolojilerin taşınabilir platformlara uyarlanması artık eskiden olduğu gibi çok uzun zaman almıyor. Yeni nesil bir işlemciyi veya grafik kartını, duyurulmasından çok kısa bir süre sonra taşınabilir bir bilgisayarın içinde görürseniz şaşırmanızın. Önceden olsa üreticiler masaüstü platformlara öncelik veriyorlardı ve taşınabilir bilgisayarlarda aynı teknolojiyi kullanabilmek için aylar geçmeliydi, fakat taşınabilir bilgisayarların artık daha da önemli bir konuma geldiği gerçeği var. Üreticilerin tümü durumun bilincinde ve masaüstü bilgisayar performansını gittiğiniz her yere götürülebileceği sağlayan taşınabilir bilgisayarlar için doludizgin çalışıyorlar.

Testimizde ağırladığımız dokuz farklı taşınabilir bilgisayarın ortak özellikleri, muhteşem bir sistem performansı sunmaları ve masaüstü bilgisayarınızın isteklere yanıt verme hızını aratmamaları. Tüm modellerde dört çekirdekli işlemci bulunuyor ve biliyorsunuz ki Intel'in Core i7 serisi dışında başka bir seçeneğe bahsedebilmek günümüz için pek mümkün değil. Öte yandan, üst seviye bir bilgisayardaki bellek miktarının da yüksek olmasını beklemek gerekiyor ve üreticiler de görünüşe göre 8 GB'yi standart olarak bellemiş. Bazı uç modellerde 16 GB bellek

içeren modelleri de görmekteyiz. Gerçekten şaşırtıcı rakamlar... Çoğu masaüstü bilgisayar için bile rüya gibiyken taşınabilir bir bilgisayardan bahsedince daha da şaşırtıcı olduğuna emin olabilirsiniz.

Güçlü bir işlemci ve yüksek bellek miktarı hiç şüphesiz hızlı bir bilgisayar için iki önemli temel unsur. Elbette sabit disk önemi de bu noktada ön plana çıkıyor. Üreticiler ağırlıklı olarak 7200 devirli sabit diskleri tercih ederek model geliştiriyorlar. Çita biraz yükseldikçe çift disk sunulduğunu görebiliyoruz. Çift disk sayesinde RAID 0 gibi performans artırıcı veya RAID 1 gibi güvenlik tabanlı uygulamalardan faydalanabilirsiniz. Öte yandan, çift disk sunulması depolama sıkıntısı da çekmeyeceğiniz anlamına geliyor. Zirveye doğru baktığımızdaysa üreticilerin hız canavarı SSD'leri çekimeden sunduklarını görüyoruz. Hızlı bir sistem için hızlı bir disk de şart.

Testimize katılan modellerin büyük çoğunluğu 17 inç seviyesinde ve Full HD çözünürlükte bir ekrana sahip. LED aydınlatma artık standart. Hem büyüklük, hem de çözünürlük olarak daha azı sunan bir modelin bizden geçer not alması mümkün olamazdı. Ödüllerimizi de bu doğrultuda verdik. Full HD çözünürlük elbette öncelikle oyunlarda

ve HD videolarda ön plana çıkıyor ama günlük kullanımı da düşünmek gerekiyor. Web tasarımı, mimari çizimler veya mühendislik uygulamalarında Full HD bir ekrandan daha iyisi günümüz için mümkün değil. Pek fazla şart değil ama Blu-ray sürücü tercihi size bırakıyoruz. Bizim için olmasa da olur çünkü Blu-ray'ler dışında da birçok HD içerik kaynağı var. Bazı modellerde üç boyut desteğinin sunulduğunu da özellikle belirtmek gerekiyor. Üç boyut özelliği de grafik kartı ve monitöre bağlı bir ayırt edici bir nokta. En önemlisi, testimize katılan tüm taşınabilir bilgisayarlar aynı zamanda birer oyun canavarı. Her birinde oyunları yüksek kalite ve detaylarla oynayabilmek mümkün. En çok tercih edilen NVIDIA GeForce GTX 540M bile oldukça yeterli bir kart ve çok abartılmadığı sürece iş görecektir. Üst seviye modellerde ise masaüstü bilgisayarlar için geliştirilen sürümleri bile oldukça yüksek fiyatlı olan grafik kartlarının cömertçe kullanıldığını görüyoruz. Özellikle üst seviyeye doğru yaklaştıkça modellerin özel klavyelerle, ses sistemleriyle ve renklendirmelerle de beğeninizi kazanacağından son derece eminiz. Eğer güçlü bir taşınabilir bilgisayara ihtiyaç duyuyorsanız aradığınız model mutlaka ilerleyen sayfalarda sizi bekliyor olacak.

Exper Karizma NCL1N

EXPER'in Karizma ailesinde bulunan NCL1N modeli, testimize katılan en uygun fiyatlı seçenek. 17 inç büyüklüğünde Full HD bir ekranın tercih edildiği üründe NVIDIA'nın Optimus teknolojisi sayesinde dâhili ve harici grafik kartı arasında kolaylıkla geçiş yapılabilir. Oldukça sağlam bir gövde ve rahat bir klavyeye sahip olan üründe USB 3.0 arabirimleri de ihmal edilmemiş. NVIDIA'nın GeForce GTX 540M grafik kartı sayesinde birçok üç boyutlu oyun rahat bir şekilde oynanabiliyor. 2,2 GHz frekansında çalışan işlemcinin sunduğu avantaj, oyunlar dışında sistemde çalıştırılacak diğer uygulamalarda da hissediliyor. Üründeki malzeme plastik, ancak tıraşlanmış olması nedeniyle dokunmadığınız sürece alüminyum hissi uyandırıyor. Exper Karizma NCL1N oldukça başarılı bir taşınabilir bilgisayar. Özellikle uygun fiyatıyla dört çekirdekli bir bilgisayar düşünen herkes için aday olabilir.

2304 TL

Firma: Exper
Tel: (216) 645 85 00
Web: www.exper.com.tr

Puan: 81

Lenovo IdeaPad Y570

DÖRT çekirdekli olmasına rağmen daha "taşınabilir" bir bilgisayar arayanlara hitap eden Lenovo Y570'te 15,6 inç büyüklüğünde bir ekran bulunuyor ve ağırlık da buna bağlı olarak testin en düşük değeri olan 2,7 kg. Turuncu bir hatla çevrelenmiş desenli ve siyah bir kapağa sahip olan ürünün gövdesinde tamamen alüminyum malzeme kullanılıyor. NVIDIA'nın GeForce GTX 555M model grafik kartı standartların üzerinde ve ses sistemi JBL tarafından üretilen güçlü hoparlörlerle sağlanıyor. 2 MP web kamerası bulunan ve USB 3.0 arabirimleri ihmal edilmemiş olan Lenovo IdeaPad Y570'in rakiplerine karşı zayıf kalan tek noktası ekran çözünürlüğünün 1366 x 768 ile sınırlı tutulması. Aynı ekran büyüklüğünde Full HD çözünürlüğün de mümkün olduğunu biliyoruz, ancak bu durumu ürünün uygun olan fiyatına vermek gerekiyor. 7200 rpm'lik bir diskin tercih edilmesi de performans adına önemli bir detay.

2734 TL

Firma: Boğazici, Index
Tel: (212) 331 10 00,
(212) 331 21 21
Web: www.bogazici.com.tr,
www.index.com.tr

Puan: 82

HP Pavilion dv7-6b00et

OLDUKÇA şık bir taşınabilir bilgisayar olan HP Pavilion dv7-6b00et, performans açısından oldukça dikkat çeken bir model. Üründe şimdiye kadar bahsettiğimiz diğer modellerden farklı olarak çift sabit disk kullanılması dikkat çekiyor. İsteğe bağlı olarak güvenlik veya hız avantajı sağlayan RAID uygulamalarını kurabilmek böylece kolaylaşıyor. Grafik kartı olarak, kendine ait 2 GB belleğe sahip olan AMD Radeon HD6770 görev yapıyor. Optik sürücünün Blu-ray medyaları okuyabilmesi de üst seviyede bulunan bir model için büyük önem taşıyor. 17,3 inç büyüklüğünde bir ekranın tercih edildiği HP Pavilion dv7-6b00et'de 1600 x 900 piksel ekran çözünürlüğü destekleniyor. Tercih edilmiş olan grafik kartının oyun oynamayı planlayan kullanıcılar için de ideal seçeneklerden biri olduğunu söylemek mümkün. Alüminyum malzemesi de HP Pavilion dv7-6b00et'yi farklı kılan yönler arasında.

3917 TL

Firma: HP
Tel: (212) 444 79 79
Web: www.hp.com.tr

Puan: 86

Sony

VAIO VPCF21Z1E/BI

SONY VAIO VPCF21Z1E/BI'nin ön plana çıkan özelliği üç boyut teknolojisine sunduğu destek. Üründe tek bir tuşla iki boyutlu videoları üç boyutlu hâle getirerek izleyebilmeniz mümkün. Elbette üç boyut özelliği sayesinde oyunlardan elde edeceğiniz deneyim de önemli oranda yükseliyor. Blu-ray okuma destekli çift katman DVD yazıcısı sayesinde üç boyutlu Blu-ray'leri de izlemeyi sağlayan bilgisayar, USB 3.0 ve Bluetooth 3.0 gibi yenilikçi teknolojileri bünyesinde barındırıyor. 16 inç büyüklüğündeki LED aydınlatmalı ekran ideal ve Full HD çözünürlük sunuyor. Depolama görevini 640 GB kapasitede ve 16 MB önbellekli 7200 devirli bir sabit disk üstlenirken grafiklerse NVIDIA'nın 1 GB bellekli GeForce GTX 540M işlem birimine gönderiliyor. Dikkat çekici bir tasarıma sahip olan Sony VAIO VPCF21Z1E/BI, özellikle üç boyut desteğine önem verenler için oldukça başarılı.

3609 TL

Firma: Sony
Tel: (216) 633 98 50
Web: www.sony.com.tr

Puan: 83

Acer

Aspire ETHOS 8951G

ACER'in Aspire ETHOS 8951G modeli büyük ekrana önem veren kullanıcılara hitap ediyor. 18,4 inç büyüklüğünde ve LED aydınlatmalı bir ekrana sahip olan bilgisayarda Full HD çözünürlük destekleniyor. Büyüklüğüne rağmen sadece 3,9 kg ağırlığa sahip olan Acer Aspire ETHOS 8951G'da NVIDIA GeForce GTX 540M grafik kartı görev yapıyor ve sunulan çift sabit disk sayesinde RAID kurulumu gerçekleştirilebiliyor. Sunulan sabit diskler 500 GB ve 5400 rpm dönüş hızına sahip, ancak ilerleyen dönemlerde daha hızlı sabit disklerin veya SSD'lerin kullanılamaması için hiçbir engel yok. Tercih edilen optik sürücüde Blu-ray okuma desteği bulunuyor ve Bluetooth 3.0 ile USB 3.0 gibi yenilikçi veri aktarım teknolojileri ihmal edilmemiş. Rakiplerini kışkırtacak büyüklükteki ekranıyla dikkat çeken Acer Aspire ETHOS 8951G'de parmak izi okuyucunun bulunması, veri güvenliğine önem verenler için biçilmiş kaftan.

3675 TL

Firma: Arena, Datagate, Koyuncu, Penta
Tel: (212) 364 64 64, (212) 332 15 00,
(216) 528 88 88, (216) 528 00 00
Web: www.arena.com.tr,
www.datagate.com.tr, www.koyuncu.com.tr,
www.penta.com.tr

Puan: 86

MSI

GT780DX

17,3 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip olan MSI GT780DX, tam anlamıyla oyunculara hitap eden bir taşınabilir bilgisayar. NVIDIA'nın en güçlü mobil grafik kartlarından biri olan GeForce GTX 570M'e sahip olan üründe Blu-ray yazıcıdan USB 3.0'a, SteelSeries oyuncu klavyesinden Dynaudio ses sistemine kadar birçok önemli detaya yer veriliyor. MSI GT780DX'te yüksek performans adına hiçbir detay eksik edilmemiş durumda. Dört çekirdekli işlemciye 16 GB kapasitede sistem belleği ve RAID yapılmaya müsait iki adet 750 GB'lık sabit disk eşlik ediyor. Dokuz hücreli batarya sayesinde güçlü sistem bileşenlerine karşın üç saati aşan bir kullanım süresi elde ediliyor. Tasarım olarak da standartların üzerinde çizgilere sahip üründeki farklı renklere bürünen klavye aydınlatması kesinlikle kıskırtıcı. 3,9 kg'lık ağırlığa rağmen MSI GT780DX günümüzün en iyi taşınabilir bilgisayarlarından biri olmayı başarıyor.

4352 TL

Firma: Penta
Tel: (216) 528 00 00
Web: www.penta.com.tr

Puan: 94

Asus Lamborghini VX7

ASUS'un Lamborghini ile beraber tasarladığı VX7 modeli daha ilk bakışta kullanıcıları etkilemeyi başarıyor. Lamborghini'nin efsanevi Murciello LP640 modelinden esinlenerek tasarlanan bilgisayarın arka kısmında, otomobilin farları oldukça dikkat çekici bir şekilde konumlandırılmış. 8 GB sistem belleğine ve iki adet 500 GB sabit diske sahip olan üründe optik sürücü olarak Blu-ray medyaları okuyabilen bir DVD yazıcı bulunuyor. 15,6 inç büyüklüğündeki ekranda Full HD çözünürlük destekleniyor ve ürünün boyutları nispeten birçok 17 inç seviyesindeki rakiplerine kıyasla daha düşük. Ağırlık kısmındaysa benzer rakamlar dikkat çekiyor. Asus Lamborghini VX7, tasarım açısından piyasadaki en iyi ürünlerden biri. Ekran kartının NVIDIA GeForce 460M'den daha yeni bir modelle güncellenmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Pişano siyahı ağırlıktaki tasarımda yer yer deri kaplamalara da alanlar ayrılıyor.

4449 TL

Firma: Boğaziçi, Çizgi, Mersa Sistem
Tel: (212) 331 10 00, (212) 356 70 70, (216) 645 82 00
Web: www.bogazici.com.tr, www.cizgi.com.tr, www.mersasistem.com.tr

Puan: 88

Toshiba Qosmio X770-107

BORDO ve metalik koyu gri renklerle oldukça fazla dikkat çekmeyi başaran Toshiba Qosmio X770-107, kullanıcılara üç boyut deneyimini sonuna kadar yaşıyor. NVIDIA'nın GeForce 3D Vision gözlükleriyle birlikte üç boyutlu filmlerde ve oyunlarda gerçekçilik sağlayan üründe sunulan web kamerasının iki adet olması nedeniyle üç boyutlu fotoğraf çekimi veya yine üç boyutlu görüntüye sahip görüşmelerin yapılabilmesi mümkün. Harman / Kardon markalı ve subwoofer'la desteklenmiş oldukça güçlü bir ses sistemine sahip olan üründe optik sürücü olarak Blu-ray yazıcı görev yapıyor. NVIDIA GeForce GTX 560M grafik kartı sayesinde çözünürlük ve detaylardan ödün vermeden oyun oynamayı sağlayan üründe 17,3 inç büyüklüğünde ve Full HD çözünürlüğü destekleyen bir ekran bulunuyor. Toshiba Qosmio X770-107, üç boyut ve yüksek performansla önem verenler için oldukça iyi bir ürün.

5066 TL

Firma: Toshiba
Tel: (212) 340 60 80
Web: www.toshibatr.com

Puan: 89

Monster P170HM

ÜLKEMİZ piyasasındaki en güçlü taşınabilir bilgisayarları üreten Monster testimize P170HM modeliyle konuk oluyor. AMD'nin en üst seviye olan Radeon HD6990M grafik kartıyla oyunlardaki ve üç boyutlu uygulamalardaki liderliğini kolay bir şekilde ortaya koyan üründe 16 GB sistem belleği görev yapıyor. Monster P170HM'de 240 GB kapasitede bir SSD'ye ek olarak 750 GB'lık bir sabit disk bulunuyor. SSD sayesinde gerek sistem açılışında gerekse uygulamaların kullanımı sırasında üstün bir hız elde ediliyor. Blu-ray yazıcı ve USB 3.0 gibi yenilikçi teknolojilerin birçoğuna sahip olan üründeki ekran 17,3 inç büyüklüğünde ve Full HD çözünürlük destekleniyor. Ekran büyüklüğü ve sunulan donanımsal detaylar düşünüldüğünde, ürünün 3,9 kg'lık ağırlığı fazla yüksek değil. Gerçekleştirdiğimiz testlere göre en yüksek grafik ve sistem performansını sunan ürün, fiyatının karşılığını veriyor.

5715 TL

Firma: Monster
Tel: (216) 449 49 30
Web: www.monsternote-book.com.tr

Puan: 95

	EXPER KARIZMA NCLIN	LENOVO IDEAPAD Y570	HP PAVILION DV7-6B00ET	SONY VAIO VPCE21ZIE/BI	ACER ASPIRE ETHOS 8951G	MSI GT780DX	ASUS LAMBORGHINI VX7	TOSHIBA QOSMIO X770-107	MONSTER P170HM
Firma	Exper	Bogazici, Index	HP	Sony	Arena, Datagrac, Koyuncu, Penta	Penta	Bogazici, Cagici, Meisa Sistem	Toshiba	Monster
Telefon	(216) 645 85 00	(212) 331 10 00, (212) 331 21 21	(212) 444 79 79	(216) 633 98 50	(212) 364 64 64, (212) 332 15 00, (216) 528 88 88, (216) 528 00 00	(216) 528 00 00	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70, (216) 645 82 00	(212) 340 60 80	(216) 449 49 30
Web	www.exper.com.tr	www.bogazici.com.tr, www.index.com.tr	www.hp.com.tr	www.sony.com.tr	www.arena.com.tr, www.datagrac-tec.com.tr, www.koyuncu.com.tr, www.penta.com.tr	www.penta.com.tr	www.bogazici.com.tr, www.dzgi.com.tr, www.merisistem.com.tr	www.toshibar.com	www.monsternotebook.com.tr
Fiyat	2.304 TL	2.734 TL	3.197 TL	3.609 TL	3.675 TL	4.352 TL	4.499 TL	5.066 TL	5.715 TL
TEKNİK ÖZELLİKLER									
İşlemci	Intel Core i7 2670QM	Intel Core i7 2670QM	Intel Core i7 2670QM	Intel Core i7 2630QM	Intel Core i7 2720QM	Intel Core i7 2670QM	Intel Core i7 2630QM	Intel Core i7 2630QM	Intel Core i7 2720QM
İşlemci hızı	2,2 GHz	2,2 GHz	2,2 GHz	2,2 GHz	2,2 GHz	2,2 GHz	2,0 GHz	2,0 GHz	2,2 GHz
Yonga seti	Intel HM65	Intel HM65	Intel HM65	Intel HM65	Intel HM65	Intel HM67	Intel HM65	Intel HM65	Intel HM67
Bellek	8 GB (2 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	16 GB (4 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	8 GB (2 x 4 GB)	16 GB (4 x 4 GB)
Bellek tipi	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz	DDR3 1333 MHz
Sabit disk	500 GB / 32 MB / 7200 rpm	500 GB / 32 MB / 7200 rpm	2 x 1 TB / 8 MB / 5400 rpm HDD	640 GB / 16 MB / 7200 rpm HDD	2 x 500 GB / 16 MB / 5400 rpm HDD	2 x 750 GB / 16 MB / 7200 rpm HDD	2 x 500 GB / 16 MB / 7200 rpm HDD	2 x 500 GB / 16 MB / 7200 rpm HDD	240 GB SSD + 750 GB / 16 MB / 7200 rpm HDD
Optik sürücü	Çift kareman DVD yazıcı	Çift kareman DVD yazıcı	Çift kareman DVD yazıcı (Blu-ray)	Çift kareman DVD yazıcı (Blu-ray)	Çift kareman DVD yazıcı (Blu-ray)	Blu-ray yazıcı	Çift kareman DVD yazıcı (Blu-ray)	Blu-ray yazıcı	Blu-ray yazıcı
Grafik kartı	NVIDIA GeForce GTX 540M (1 GB)	NVIDIA GeForce GTX 555M (2 GB)	AMD Radeon HD6770 (2 GB)	NVIDIA GeForce GTX 540M (1 GB)	NVIDIA GeForce GTX 540M (1 GB)	NVIDIA GeForce GTX 570M (1,5 GB)	NVIDIA GeForce GTX 460M (3 GB)	NVIDIA GeForce GTX 540M (1,5 GB)	AMD Radeon HD6990M (2 GB)
Ses	Realtek ALC269	Realtek ALC269	IDT 92HD81BX	Realtek ALC275	Realtek ALC670	Realtek ALC992	Realtek ALC269	Realtek ALC269	Realtek ALC992
Gerilimi çıkışı	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	D-Sub, HDMI	DVI, HDMI
Bellek kartı okuyucu	SD / MMC, Memory Stick	SD / MMC, Memory Stick	SD / MMC	SD / MMC, Memory Stick	SD / MMC, Memory Stick, xD Picture Card	SD / MMC, Memory Stick, xD Picture Card	SD / MMC, Memory Stick, xD Picture Card	SD / MMC, Memory Stick, xD Picture Card	SD / MMC, Memory Stick, xD Picture Card
Wi-Fi	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n	802.11n
Parmak izi okuyucu	Yok	Yok	Var	Yok	Var	Yok	Yok	Yok	Var
Webcam	1,3 MP	2,0 MP	2,0 MP	1,3 MP	1,3 MP	1,3 MP	2,0 MP	2 x 2,0 MP 3D	2,0 MP
Bluetooth	Bluetooth 2.1	Bluetooth 2.1	Bluetooth 2.1	Bluetooth 3.0	Bluetooth 3.0	Bluetooth 3.0	Bluetooth 2.1	Bluetooth 3.0	Bluetooth 2.1
Diğer arabirimler	2 x USB 3.0, 2 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, kulaklık girişi, mikrofon girişi	2 x USB 3.0, 2 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, kulaklık girişi, mikrofon girişi	4 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	2 x USB 3.0, 1 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, FireWire, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	4 x USB 2.0, 1 x USB 3.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, FireWire, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	2 x USB 3.0, 2 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	1 x USB 3.0, 3 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	1 x USB 3.0, 3 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, FireWire, Kulaklık girişi, mikrofon girişi	2 x USB 3.0, 3 x USB 2.0, 1000 Mbps ethernet, eSATA, FireWire, Kulaklık girişi, mikrofon girişi
Ekrani	17 inç	15,6 inç	17,3 inç	16 inç	18,4 inç	17,3 inç	15,6 inç	17,3 inç	17,3 inç
Ekran tipi	LED	LED	LED	LED	LED	LED	LED	LED	LED
Çözünürlük	1920 x 1080	1366 x 768	1600 x 900	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080
İşletim sistemi	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Ultimate (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Home Premium (64 bit)	Windows 7 Ultimate (64 bit)
Boyutlar	413 x 279 x 38 mm	385 x 255 x 35 mm	416 x 275 x 36 mm	398 x 271 x 45 mm	440 x 295 x 38 mm	428 x 288 x 55 mm	402 x 307 x 57 mm	413 x 274 x 44 mm	412 x 276 x 45 mm
Ağırlık	3,3 kg	2,7 kg	3,4 kg	3,2 kg	3,9 kg	3,9 kg	3,8 kg	3,4 kg	3,9 kg
TEST SONUÇLARI									
3DMark 11 v1.02									
3DMark 11 Score	P992	P1286	P1481	P997	P1029	P2638	P1783	P1962	P3521
Graphics Score	867	1078	1307	887	915	2383	1593	1757	3235
Physics Score	6158	6158	6232	5758	4637	6617	6007	6304	6682
Combined Score	849	1119	1297	759	841	2405	1538	1696	3366
PCMark 7 10.4									
PCMark Score	3222	3138	2436	2282	2281	3150	2873	3149	4666
Lightweight Score	2802	3969	1976	1998	1844	2343	2391	2537	4840
Productivity Score	2605	2754	1655	1468	1437	1960	2008	2141	4457
Battery Eater 05 v2.70									
Classic Benchmark	203 dakika	198 dakika	229 dakika	176 dakika	198 dakika	187 dakika	168 dakika	155 dakika	145 dakika
PLANLAMA									
Ozellikler	80	80	85	85	85	95	85	90	100
Performans	80	85	85	80	85	95	90	90	100
Tasarruf	80	80	85	85	90	95	95	90	85
Batarya ömrü	85	85	90	80	85	80	80	80	80
TEST ORTALAMASI	81	82	86	83	86	94	88	89	95

Ekran kartınızı ve RAM'inizi overclock'layın

Bilgisayarınızda mevcut bileşenleri kullanarak, en az masrafla en yüksek hıza ulaşmanın yollarını anlatıyoruz.

GRAFİK kartınız üzerinde overclock yapmak, oyunlarda saniyede fazladan birkaç kare elde etmenin, video çözümüleme görevlerinde ve diğer GPU tabanlı uygulamalarda sınırları zorlamanın en iyi yollarından biridir. BIOS yönlendirmeli karmaşık CPU hız aşırıtma yöntemleriyle karşılaştırıldığında, muhtemelen bilgisayarınız üzerinde uygulayacağınız en kolay fiziksel hızlandırmadır.

GPU hızlandırma işlemi eskiden bu kadar kolay değildi. Satıcılar yongalarını raflara dizilmeden önce son hadlerine kadar hızlandırıyorlardı ve böylece kullanıcıya zorlayacakları yeterli bir alan bırakmıyorlardı. Artık grafik işlemcilerimiz çok daha modüler ve çoğunlukla daha genel geçer olmaları sayesinde geniş bir overclock alanı bırakıyorlar. Eğer güncel bir karta sahipseniz, bunu daha ileriye götürme şansınız oldukça yüksek.

GPU esasları

GPU overclock'lama teoride basit bir işlem. Büyük grafik kartı üreticilerinin ikisi de (NVIDIA ve AMD) sürücülerinde saat hızı ayarları barındırıyorlar. Yani daha hızlı grafikler için hızlı ve kolay bir yol sunuyor. Bu ayarlarla GPU ve bellek hızlarını ayrı ayrı düzenleyebilirsiniz. Akılda bulundurmanız gereken; saat hızını artırdığınızda, daha akıcı bir veri dolaşımı için aynı oranda bellek hızını da artırmamız gerekiyor.

Tabi ki aslında iş bu kadar basit değil. Üst hızlar daha fazla ısı oluşumu ve daha fazla güç tüketimi anlamına geliyor ki bu da hesaplamalarda hata payının artmasına neden oluyor. Grafik kodları genelde güvenli-

li olduğundan bu hatalar oyunları çökertmiyor fakat görsel gerçeklemeyi yavaşlatıyor veya garip grafik bozulmalarına yol açabiliyorlar. Dahası, eğer grafik sürücülerini bir hata oluşumundan şüpheleniyorlarsa, kartı kendiliğinden ve size bildirmeden varsayılan hız değerlerine geri döndürebiliyorlar. Bunun anlamı; çoğu kart sürücüsü üzerinde başarılı overclock gerçekleşse de, görünürde daha hızlı çalışmalarına rağmen gerçek performans alt seviyelerde olabiliyor.

İlaveten, zamanı sabırlı bir şekilde kullanarak saat hızlarını kademeli olarak artırıp, bir yandan silikonu zorladıkça bir yandan da GPU frekansları ve sıcaklığı üzerinde göz gezdirebilirsiniz. Grafik bozulmaları anlamında yeterli bir algılamayla overclock'lamanın tam olarak nerede yoldan çıktığını rahatlıkla fark edebilirsiniz.

Ekstra marj

Standart grafik kartlarında genellikle bir miktar overclock payı bulunur. Fabrikadan overclock'lu pek çok grafik kartı, farklı bir PCB'den ziyade, gerçekte yüksek saat hızlarında başarılı bir şekilde overclock göstermiş olan plakalardan oluşur. Fakat sürece bu noktada sona ermiyor. Fabrikadan overclock'lu bir kart alsanız bile o yongayı daha ileriye taşıyabilirsiniz, bilhassa plakaya bağlı iyi bir üçüncü parti GPU soğutucusu kullanırsanız.

Fabrika overclock'lu bir kart iyi bir alışveriş seçimi olabilir. Çoğu zaman, MSI'nın overclock serisi gibi bu ekstra hızlı sürümler ayrıca daha kuvvetli güç bileşenleriyle beraber geliyorlar. Bu bileşenler sayesinde kart dâhilinde fazladan güç akışı sağlanabiliyor.

DOĞRU KART SEÇİMİ

Eğer standart, yani referans tasarımında, stok soğutucusuyla gelen bir kartınız varsa, üçüncü parti bir GPU soğutucusu ekleyerek daha iyi bir overclock ve termal performans elde edebilirsiniz. Kurulumları biraz karmaşık olabilir ama aşırı stres altındaki overclock'lu kartların ömrünü uzatmakta iyi iş yapıyorlar. www.teknobiyyotik.com gibi overclock ürünleri satan yerlerde bu ürünleri bulmak mümkün. Eğer iyi ve ekonomik kart arıyorsanız, orta segmentin amansız savaşçısı, AMD'nin HD 6950 ürünü harika bir seçim olabilir. Kendi çapında harikulâde işler çıkaran bu kart, neredeyse kardeş ürün HD 6970 seviyesine çıkıyor. Overclock manasında muazzam sonuçlar çıkarmasa da ufak bir sırrı var: HD 6970 ile aynı GPU'yu paylaşıyor ve basit bir BIOS değişimiyle büyük performans artışı sağlıyor.

6950'den muazzam bir overclock elde edemerseniz de daha iyi bir karta ücretsiz "terfi edebilirsiniz".

Heaven test yazılımı bilgisayarınızın performansını ölçmek ve kötü bir overclock sonucunda ortaya çıkan hataları belirlemek için harika bir araç.

Böylece GPU, daha güvenilir bir ortamda çalışma şansı elde ediyor ve bu da over-

clock için daha geniş bir alan bırakıyor. Overclock'lamada en önemli nokta "nabza göre şerbet" vermek; yani voltaj ve saat hızı değerlerini sabırla, ufak artırımlarla ayarlamaktır. GPU overclock'lama biraz emek isteyen, ama yapılmaya değer bir işlemdir. Grafik kartları özellikle oyunlarda önemli bir faktör olduğu için harika sonuçlar ortaya çıkabilir.

Kartınızdan maksimum overclock elde etmek istiyorsanız doğru düzgün bir soğutucu satın almak mantıklı bir yatırım olur. Kötü haberse, grafik kartı soğutucularının kurulumu genellikle dikkat gerektiren zor bir görev olması. İhtiyacınız olan soğutma

miktarını mevcut alanda sağlamak için kartla beraber gelen stok soğutuculardan daha verimli olmaları gerekir ve bu verimi elde etmenin önünde sıkı bir montaj süreci bulunur.

Doğru araçlar

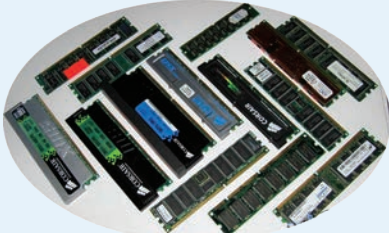
Overclock, araçlarının neredeyse hepsi ücretsiz ve Windows işletim sistemi dâhilinde, bilgisayarı tekrar başlatmaya gere duymadan kullanılabilirler. MSI'nın Afterburner GPU ayar aracı ve Unigine'in Heaven test aracıyla, ihtiyacınız olan tüm donanım gözlemleme, GPU overclock'lama ve stres testlerini elde et-

DAHA FAZLA RAM HIZI

PC performansınızı artırmak için belleğinizi overclock edin.

1- Doğru RAM

Bellek modülleri bugünlerde oldukça birbirine benziyorlar. Bu yüzden kafa karıştırmadan uygun hızı elde etmek her zamankinden daha kolay. Örneğimizde, özel olarak overclock için tasarlanmış, standart sayılabilecek 1600 MHz 8-8-8-24 DDR3 modülleri kullanıyoruz.

2- Uyumlu bir çift

Bellek arabiriminden en iyi verimi almak için birbirleriyle uyumlu RAM modülleri-ne ihtiyaç duyacaksınız. Ayrıca kullanılacak RAM modüllerinin anakarta göre de fark yaratacağı bilmelisiniz. Gerekli bir yapılandırma şekli olup olmadığını kontrol etmek için ana kartınızın kullanım kılavuzuna bir göz atmayı değer.

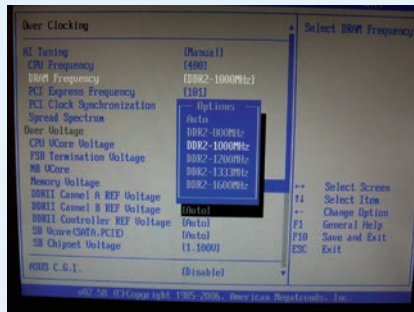
3- Seri mevcudiyetini saptamak
CPU-Z programını çalıştırıp SPD sekmesine tıkladığınızda sırasıyla varsayılan

zamanlamaları görebilirsiniz. Bu sekmede ayrıca olası overclock ayarları bulunuyor. Hatta ek ayrıntılar için etrafı bir döküm elde edebilir, böylece bunları ihtiyaçlarına göre değerlendirebilirsiniz.

CPU-Z				
CPU Caches Mainboard Memory SPD Graphics About				
Memory Slot Selection				
Slot #1	DDR3			
Module Size	2048 MBytes			
Max Bandwidth	PC3-10700 (667 MHz)			
Manufacturer	Samsung			
Part Number	M378B5673FH0-CH9			
Serial Number	6527391D			
Week/Year	40 / 10			
Timings Table				
	JEDEC #1	JEDEC #2	JEDEC #3	JEDEC #4
Frequency	457 MHz	533 MHz	609 MHz	685 MHz
CAS# Latency	6.0	7.0	8.0	9.0
RAS# to CAS#	6	7	8	9
RAS# Precharge	6	7	8	9
tRAS	17	20	22	25
tRC	23	27	30	34
Command Rate				
Voltage	1.50 V	1.50 V	1.50 V	1.50 V
CPU-Z Version 1.59				
Validate OK				

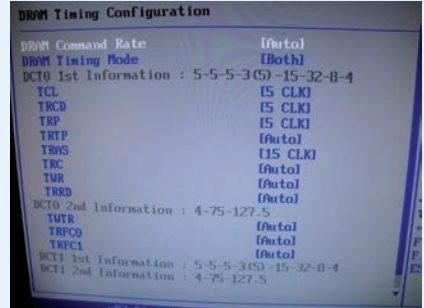
4- BIOS'a doğru

RAM overclock'lanmanın en iyi yolu hâlâ BIOS ayarlarından geçiyor. Bunun ana nedenlerinden biri, zamanlamaların kritik yapısından dolayı Windows üzerinde yapılan hatalı bir değişimin kilitlenmeye yol açabilmesi. Bilgisayarınız yeniden başlarken BIOS'a geçin ve daha fazla hız için ayarları yavaş yavaş yukarı çekin.

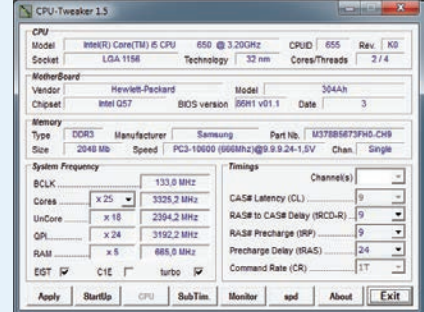
5- İnce bir zamanlama

Farklı bellek zamanlamalarının çeşitliliği sersemletici gelebilir ve BIOS ekranında tek tek listelenmelerinin nedeni de genellikle budur. Temel zamanlamalara sadık kalmaya çalışın. Böylece hız artırımını için yeterince fazla alan elde edebilirsiniz. İdeal olarak çok da fazla farklılık olmamalı.

6- Ek araçlar

Faydalı ve çeşitli overclock programlarına www.tweakers.fr adresinden erişebilirsiniz. MemSet (yonga tabanlı denetleyiciler için) ve CPU-Tweaker (gömülü denetleyiciler için) programlarının ikisi de Windows dâhilinde bellek ayarlarıyla oynamak veya var olan ayarları kontrol etmek için harika araçlar.

miş oluyorsunuz. Heaven test programını çalıştırarak nerede yanlış yaptığınızı anında görebilir ve muhtemelen olası bir çökmünün önüne geçebilirsiniz. Zaman ayırmaya değer...

RAM taarruzu

İşlemciler ve grafik kartları çoğu zaman ön plana çıksalar da başka önemli bir nokta daha bulunuyor: RAM. Konu bilgisayar performansını artırmak olunca, bahsedilmeye değer bir başka unsur da bilgisayarın belleği. Ama overlock sonuçları pek gözle görülebilir değil, grafik kartlarıyla elde ettiğiniz bariz kare hızı artışlarını elde etmiyorsunuz ve overclock için önemli bir adım atmış olsanız dahi büyük bir tatmin hissi ortaya çıkmıyor.

Kısaca açıklamak gerekirse, bellek bir grup saat hızında çalışır. Hızı artırırsanız, RAM'in bant genişliğini de artırır. Kontrol altında tutmanız gereken şey bellek zamanlamalarıdır. Bu sayılar 8-8-8-24 şeklinde oluyorlar ve muhtemelen T1 ya da T2 gibi ekler alıyorlar. Bu zamanlama-

lar belli transfer eylemlerini gerçekleştirmek için gerekli saat döngülerine ait numaraları temsil ediyorlar. Bu sayılar sırasıyla şöyledir: CAS tepki süresi (tCL), RAS ile CAS arası gecikme (tRCD), RAS ön dolumu (tRP) ve etkin ile ön dolum arası gecikme (tRAS).

Bu ayarların çoğu bellek hızından pek de belirgin farklılık yaratmasalar da CAS gecikmesini düşürmek fazladan bir miktar performans getiriyor. Diğer taraftan bellek zamanlamaları hatalı olursa RAM erişiminde "iskalamaya" neden oluyor ve kapasitesinden daha düşük hızda çalışıyorlar. Bu zamanlamalar üzerinde oynarken bir yandan saat hızını artırırsanız RAM overclock'unun temel adımlarını atmış olursunuz. İşin inceliği, bu zamanlamaları veri hızı yoluyla bir arada dengelemek; çünkü bunlar birbirlerini etkileyen faktörlerdir.

Sayılarla oynamak

Saat hızını artırmaya başladığınızda bellek üzerindeki fazladan yük, daha yüksek vol-

tajlara ihtiyaç duyar. DDR3'ün stok voltajı 1,5 v'dir. JEDEC tarafından tavsiye edilen maksimum voltaj değeriye 1,575 v'dir ve bellek modülleri teoride 1,97 v'ye kadar destek sunarlar. Pek çok overclock'lu bellek 1,65 v değerini gerektirirken 1,7 v genel kullanımda güvenli sınırı oluşturuyor. Overclock için birkaç seçenek daha bulunuyor. Bunlardan biri genelde göz ardı edilen anakarttır. BIOS, anakartlar arasında değişiklik gösterse de genelde saat hızını, yukarıda bahsettiğimiz zamanlamaları ve taban voltajları ayarlayabileceğiniz bir platformdur.

Bellek overclock'unun performansını ölçmek için FSB (Front Side Bus) hızını bir yandan artırıp diğer yandan çarpan değerini azaltarak CPU hızını mümkün olduğunca 3,2 GHz'e yakın tutun. Saat hızlarını artırmadan önce CAS gecikme değerini azaltmakla başlıyoruz. Örneğimizde 1600 MHz'lik 8-8-8-24 zamanlama değerine sahip bir bellek kullanıyoruz. Bu oran, pek çok ev bilgisayarında bulunan oranlara denk geliyor. ♦

DAHA FAZLA GPU GÜCÜ

1- Doğru kart

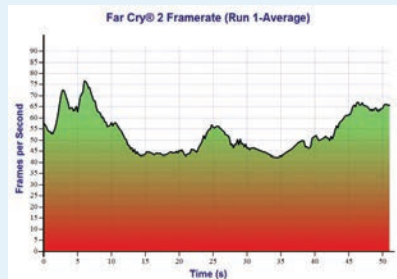
Tüm GPU'lar aynı güçte değil. Büyük, enerji oburu yongalar overclock potansiyeli açısından değişiklik gösteriyorlar. AMD'nin cesur kartı HD 5850 ile iyi sonuçlar elde etmek de referans tasarımı kartlar bile uygun bir potansiyel sunabilir, o yüzden orta seviye kartlara göz atın.

2- Soğutucu almalı mı?

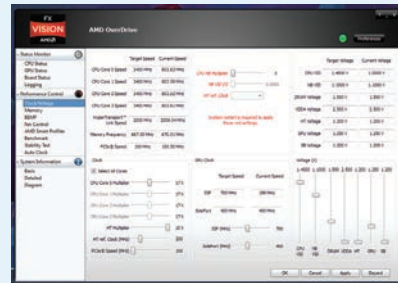
Seçtiğimiz kartla stok soğutucu oldukça iyi anlaşıyor, fakat fan iyice hızlanmaya başladığında çok çabuk gürültülü olabiliyor. Üçüncü parti üreticiler tarafından sunulan büyük fanlar plaka üzerindeki her şeyi daha etkili bir şekilde soğuk tutuyor ve fırtına gibi ses de çıkarmıyor.

3- Kademeden keşfedin

Kullandığınız GPU'nun taban performans

puanını öğrenmeniz, sonraki gelişmeleri ölçmenizi kolaylaştıracaktır. Daha yüksek çerçeve oranları sunan eski ölçüm testlerini (Far Cry 2 ve DiRT 2 gibi) tercih ederek modern araçlara kıyasla daha anlaşılır bir ölçüm yapabilirsiniz.

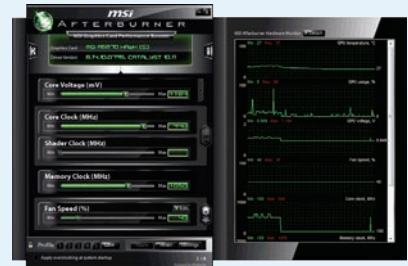

4- Kendiliğinden başlatın

AMD'nin otomatik overclock yazılımını kullanarak bu firmaya ait grafik kartlarıyla elle yapacağınız hızlandırma için bir taban değeri sağlayabilirsiniz. Catalyst'te bulunan "Auto-tune" düğmesine basın. Yazılım taban değerini bulmada elinden geleni yapacak.

5- Belleği hızlandırın

Bellek ayarlarını da overclock edin. Bir yandan Heaven test programını pencere içinde çalıştırarak ve GDDR hızını 10-20 MHz aralıklarında, grafik bozulma-

larına rastlayana dek artırın, hemen sonra saat hızlarını sıfırlayın. Belleğe ait grafik bozulmaları kendini düz renk blokları olarak gösterir.

6- İşinizi bitirin

Belleği en üst hıza getirin ve şimdi de GPU üzerini oynamaya başlayın. Bellek örneğinde olduğu gibi, artırımınızı 10-20 MHz aralıklarında, grafik bozulmalarına rastlayana dek gerçekleştirin. Grafik bozulmaları kendini bu sefer piksel boyutundaki renk noktaları şeklinde veya flaşlar hâlinde belli edecek. Sınıra geldiğinizde, tam kararlılık için bir stres testi gerçekleştirilmelisiniz.

DAHA SESSİZ BİR BİLGİSAYAR İÇİN FAN TEMİZLİĞİ

Küçük birkaç sihirli dokunuşla bilgisayarınızı daha sessiz bir hâle getirebileceğinizi biliyor musunuz?

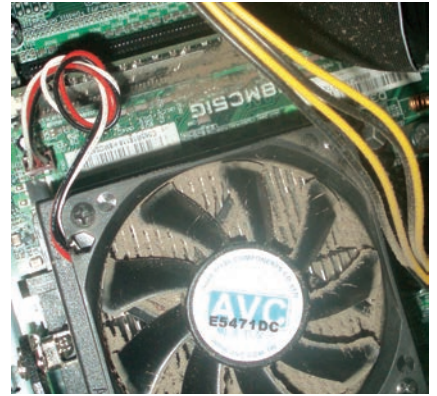
Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

NORMAL şartlarda, çalışan bir masaüstü bilgisayarın birkaç metre kadar uzağındaysanız kulağınıza hiçbir ses gelmemesi gerekiyor; fakat fanla soğutulan düzenekler için sonsuza dek sessizlik diye bir şey söz konusu olamaz. Tüm fanlı ürünler için aynı durum söz konusu. Kullandığınız fanların kalitesi veya dönüş hızı gibi değerleri bir ölçüde tozlanmayı geciktirebilir ancak hangisi olursa olsun tüm fanlar havayla temas ettiği sürece günün birinde tozlanma nedeniyle gürültü üretici hâline ge-

lecektir. Değınmek istediğimiz asıl nokta, düzenli olarak fan temizliği ve bakımları yapılan her bilgisayarın sessiz olabileceğı. Gelişigüzel satın alınmış fanlara sahipseniz aslında eğlenceli sayılabilecek olan temizlik işinin periyodu biraz daha artacak, o kadar. İşin işten geçtiğı durumlardaysa ne yazık ki yeni fanlar satın almak dışında bir çıkış yolu kalmıyor.

Kasanızdaki fanları tanıyın

Standart bir bilgisayar kasasını ele alacak olursak en az üç farklı fanın varlığından bahsedebiliriz. Bunlardan ilki hiç şüphesiz işlemci fanı. Kasayı açtığınızda dikkatinizi ilk bakışta çekmeyeabilir ama güç kaynakları da bir fan yardımıyla serinletiliyor. Bol miktarda sunulma olasılığı en yüksek olan fan ise kasaya yerleşik olanlar. Kasa fanları yüksek olasılıkla işlemci fanına yakın ve arka kısımda bulunuyor. Biraz daha iyi bir kasaya sahipseniz ön tarafta ve yan kapakta da sizi bekleyenler olacak. Üst seviye kasalardaysa fan sayısı hayli fazla olabilir. Korkmamız gereken-

ler, içeriye hava çekmekle görevli olanlar. Fanınızın gürültüsünü azaltmak istiyorsanız öncelikle overclock'a dair ayarlar yapmışsanız geri alın. Overclock sonrasında işlemci daha fazla ısınacağından fan daha hızlı dönmek durumunda kalacak, böylece tozlanmaya ve gürültü üretmeye daha yatkın olacak. AMD ve Intel'in işlemci kutusundan gelen stok fanları zaten gürültü kaynağı olmak konusunda meşhurlar. Bu nedenle kullanıcıların tercih listesinde ilk sırada daha iyi bir işlemci fanı ge-

Uzun zamandır içini açmadığınız bir bilgisayarınız varsa ilk karşılaşmada biraz korkabilirsiniz!

liyor. Fanınızın markası veya modeli fark etmiyor, basit bir temizlik işleminden sonra çok daha performanslı ve sessiz çalışacağına emin olabilirsiniz.

Gürültüye neden olan fanlarınızı en başta durdurma yöntemiyle araştırmakta fayda var. Bilgisayar çalışırken ilk etapta işlemci fanını bir süreliğine durdurun. Korkmayın, siz bıraktıktan kısa bir süre sonra çalışmaya devam edecektir. Eğer ses kesiliyorsa işlemci fanı mutlaka temizlenmeli. Kasa fanlarına da aynı yöntemi uygulayın. Fakat kasa fanları nispeten daha az gürültü üreten fanlardır, çünkü çapları geniş. Tespitleri yaparken rüzgâr sesi ve horuldama'yı birbirine karıştırmamakta fayda var. Horuldama sesi genelde fanlar soğukken yüksek bir gürültü olarak belirir ve bir süre sonra belirgin şekilde azalır, ancak yine de hissedilir. Eğer işlemci ve kasa fanlarında bir sorun yoksa en zor kısım olan güç kaynağı fanını ele almalısınız.

Güç kaynakları için en az iki yıllık garanti süresi bulunuyor. Firma daha fazlasını da sağlayabilir. Kontrol etmenizde fayda var çünkü temizlik için mutlaka güç kaynağının içini açıp fanı çıkarmak gerekiyor ki bu da garantinin geçersiz olması demek. Eski güç kaynaklarında arka tarafa bakan 80 mm boyutlarında bir fan bulunuyor. Yeni nesil ürünlerdeyse 120 mm veya daha yüksek fanlar bulunabiliyor ama güç kaynaklarının kasada altta konumlandırılmaya başlanması nedeniyle tozla daha erken bir zamanda tanışabiliyorlar.

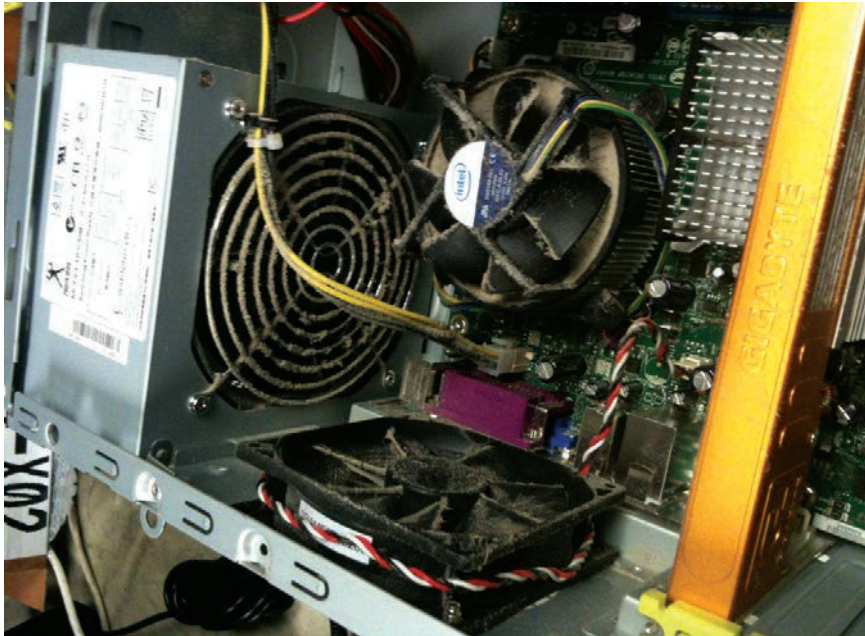
Kasa fanları, değiştirilme maliyeti açısından en kolay sıyrılabilenlerin başın-

da. Benzer şekilde temizlikleri ve sökölüp takılabilmeleri de daha kolay. Kasanızın içinde kısa bir keşfe çıkarak kaç fan bulunduğunu öğrenebilirsiniz. Biraz önce de bahsettiğimiz gibi, öncelikle kasanızın arka kısmına bakın. Arka ve üstte bulunan fanlar kasanın içinden dışarıya hava göndermekle görevli oldukları için oldukça az tozlanırlar, ancak pek de temiz olmayan bir kasanız varsa tozdan etkilenme olasılıkları yine de yüksek. Asıl olarak yönelmeniz gerekenler içeriye hava çeken ön fan ve yan kapak fanı. Toz filtresi sunmayan kasalar ne yazık ki bir süre sonra fanların içeriye toz doldurmasına neden oluyor. Elbette çalışma ortamınızın temizliğinin de düzenli olarak yapılıyor olduğu varsayıyoruz.

Temizleme yöntemleri

Temizlik için öncelikle kasanızın içindeki tüm tozları bir elektrik süpürgesi yardımıyla çekmelisiniz. Araya dereye karışan tozlar için bir fırça kullanabilirsiniz. Hatta tüy bırakmayan kuru bezlerle parçaları sökmeden üstlerini de silebilirsiniz. Odukça iyi bir başlangıç olacaktır. Sonrasında bahsettiğimiz tüm fanları sökün. Yıkama, fırçalama, yağlama ve kompresörle temizleme gibi birçok yöntemimiz var. Yine işlemci fanından başlıyoruz. Fan ve soğutucu metal yapısı neredeyse tüm modellerde birbirinden ayrılabilen yapıda. Fanı kesinlikle sıvıdan uzak tutmak gerekiyor, soğutucu metali ise suyun altında dilediğiniz gibi yıkayabilirsiniz. Montaj öncesinde tabandaki macun kalıntılarını ve varsa sudan kaynaklanan kireç kalıntılarını temizleyin ki işlemciniz eskisinden daha iyi şekilde serinlesin. Eğer söküp takma ve yıkama gibi işlemlerle uğraşmak istemiyorsanız yöntemlerden bir diğeri de fırçalamak. Basit bir fırçayla -eski bir diş fırçası da olabilir- fanınızın, soğutucu metal yapısının her yerini

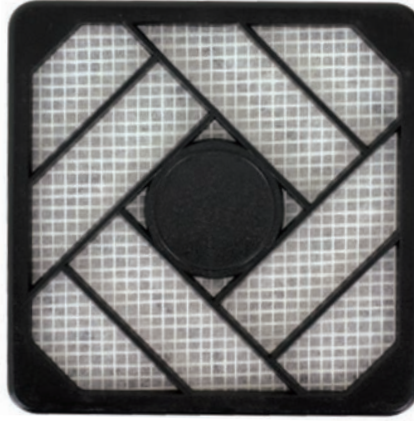

fırçalayın. Metal yapıyı yere vurarak tozlarını döküp ve aralara üfleyerek tozların daha iyi çıkmasını sağlayabilirsiniz. Üflemek demişken, elbette bu işte kimse kompresörlerin eline su dökemez. Piyasada satılan uygun fiyatlı kompresörlerden daimi bir tane bulundurmak da mantıklı olabilir. Birçok bölgenin temizliğinde -bilgisayar dışında da- işe yarıyor. Hatta oto yıkama işi yapan yerlere birkaç dakika boyunca fanlarınıza hava tutmasını bile rica edebilirsiniz.

Güç kaynakları da aslında içerilerinde birer kasa fanı bulunduruyorlar. Güç kaynağınızın markasına ve modeline göre bile değişiklik gösterebilirler. Güç kaynağınızın içini açmadan, yani garantisini sona erdirmeden iyi bir temizlik yapabilmemiz mümkün değil. Yine de hava kompresörü yardımıyla gürültünün uzun bir süre için üstesinden gelebilirsiniz. Mil yataklarını yağlama gibi bir durumsa içi açılmayan ürünler için geçerli değil. İçini açabiliyorsanız, o hâlde kasa fanı için bahsedeceğimiz adımları izleyin. Biraz önce de bahsettiğimiz gibi, güç kaynakları yeni nesil kasalarda yerden doğrudan toz çekiyor ve kasanız toz filtresi sunmuyorsa vay hâlinize! Sonradan eklemeniz şart. Neyse ki birçok fan boyutu için toz filtresi sunuluyor.

Kasa fanlarında dikkat çeken ilk detay tozların artık yağlanmış gibi bir arada bulunmasıdır. Temizlikten sonra eğer yapabiliyorsanız kasanızın içine taze hava çeken fanlar için toz filtreleri edinmeye çalışın. Eğer toz filtreleriniz varsa mutlaka temizleyin. Temiz bir kasanın içinde işlemci fanı ve diğer fanların da tozdan uzak kalma süresi artacaktır. Yaprakları ve çerçeveyi bez yardımıyla temizleyebilirsiniz. Motor bölgesi için mutlaka fırça kullanmalısınız. Eğer kompresör şansınız varsa en iyi seçenek bu olacaktır. Sonrasında motor bölgesine birkaç damla makine yağı göndermeyi unutmayın.

Gürültü engelleyen ek ürünler

Toz filtreleri çok da pahalı ürünler değildir. En azından temizlik periyodunu iki kat uzatabilirler. 120 mm'lik bir toz filtresini yaklaşık 15 TL'ye edinebilirsiniz. Daha makul fiyatlı çözümler de var. Hatta renkli olan bazı seçeneklerle kasanıza daha çekici bir görünüm kazandırabilmeniz de mümkün. Kasanızın gövdesinde filtre için bir oluk bulunmasa bile fan çerçevesiyle kasanız arasındaki aynı vida deliklerini kullanarak filtrenin montajını sağlayabilirsiniz. Yıldız tornavida dışında ihtiyaç duyabileceğiniz hiçbir şey yok.

Titreşim emici vidalar da özellikle kasa fanları için büyük önem taşıyor. Dörtlü olarak satılan modelleri 5 TL seviyesinde edinebilirsiniz. Böylece çelik vidalar kullanmanıza gerek kalmıyor. Fanları söküp takmanız kolaylaştığı gibi, ortaya çıkabilecek olası uğultuları da en az seviyeye indirmiş oluyorsunuz. Renkli modellerle yine kasanıza çekicilik katma şansınız var. Ayrıca UV duyarlı olanları da var. Modifikasyona meraklıysanız UV aydınla-

tıcı altında müthiş şekilde parlayacağına emin olabilirsiniz.

Kasa fanları için çözümlerden bir diğeri de titreşim emici çerçevelerden kullanmak. Titreşim emici çerçeveler tıpkı bir musluk contası gibi kasanız ve fan çerçevesinin arasına takılıyor. Vidalama işlemini yaparken arada kalıyor ve fan çerçevesinin kasaya değmesini engelliyor. Çok yüksek devirli fanlar için titreşim emici vidaları kullanmanız daha mantıklı bir çözüm olabilir. Vidalar sarsıntıyı da emme özelliğine sahip oluyorlar.

Kasa içindeki kabloları toplamak da oldukça mühim. Dağınık kablolar ve uçtaki plastik bağlantılar kasanızın metal yüzeyine değerek ses üretebilir. Makaron veya kelepçe gibi özel çözümler var ama çoğu zaman bir paket lastiğinden bile destek alabilirsiniz. Görüntüsü de hoş olsun diyorsanız set şeklinde 5 TL civarına bulabileceğiniz UV duyarlı kelepçeler de var. Birçok farklı renkte tercih edilebiliyorlar. Kabloları toplamamanın bir diğer avantajı da kasa içi hava dolaşımını kolaylaştırmak. Daha kolay hava dolaşımı donanımların serinlemesini artıracak ve böylece fanlar daha az dönmeye ihtiyaç duyacak.

Mekanik aksama sahip olan sabit diskler de ister istemez gürültüye neden oluyor. Piyasada sabit disklerin titreşimini emecek çözümler de var. Yine de iyi monte edilmiş bir sabit disk yeterli gelecektir. Fazla abartmamak gerekebilir.

Size son olarak tavsiyemiz bir fan kontrolcü. Gereğinden fazla hızla dönen fanlar yine gereksiz yere gürültü üretecektir. Sıcaklıkları sabit tutacak şekilde fanların hızını düşürmek de çoğu zaman ideal bir sessizleştirme yöntemi olabilir. Fan kontrolcülerini için fiyat aralığı oldukça geniş. 35-40 TL'ye de işinizi görebilecek bir model satın alabilirsiniz. Dijital ve ısı kontrolü otomatik devir belirleyen kontrolcülerse hâliyle yüksek fiyatlı. ❖

Ultrabook atağı başlıyor

Intel ve Microsoft'un desteğini alan Ultrabook sınıfı cihazların 2012 yılında ön plana çıkması bekleniyor. Windows 8 dağıtımına sunulduğunda rekabet iyice kızışacak.

Görkem YILDIRIM / gorkem@PCnet.com.tr

INTEL'in 2008 yılında tanıttığı Atom serisi işlemciler üreticiler açısından hayli olumlu etkiler doğurdu. Çok sayıda uygun fiyatlı taşınabilir bilgisayar seçeneği alışveriş noktalarındaki rafları süslemeyi başardı. 2008-2010 arasını kapsayan bu akımın 2011 içinde yavaşladığına şahit olduk. Düşük güç tüketimi ve maliyet avantajları olup serin çalışan Atom işlemciler sayesinde çok hafif ve ufak boyutlu taşınabilir bilgisayarlar üretilebildi. Çoğu üretici artan Wi-Fi ağırları nedeniyle optik sürücüyü es geçti. Kolayca taşınabilen ve genel işlemler için yeterli performansı sunan netbook'ları çok sevdik. Intel Atom'daki x86 desteği sayesinde Linux, Windows XP ve Windows 7 Starter işletim sistemi yüklü netbook'lar karşımıza çıktı. Araştırma sonuçlarına göre netbook sahiplerinin %60'ı cihazlarını asla ev dışında kullanmıyor! Bu alanda akla gelen ilk isim olan Asus Eee PC dışında eğitim kurumlarında kullanılan çok uygun fiyatlı netbook'lar dikkat çekiyor.

Dönüm noktası iPad duyurusu

Satış rakamları dikkate alındığında netbook'ların bir anda gözden düşmesine neden olan dönüm noktası 2010 başında Apple iPad tablet bilgisayarın tanıtılması oldu. Netbook'lar için özellikleri kırılmış ve boyutu azaltılmış dizüstü bilgisayarlar dedik. Tablet bilgisayarlar

başka bir kökten geliyorlar ve onları ekranı büyük akıllı telefonlar olarak adlandırabiliriz. En belirgin fark, ekrana eklenen dokunma desteği ve devre dışı kalan fiziksel klavye. Elbette donanımsal farklar çok daha fazla. Birincisi, ARM tabanlı işlemci mimarisinden ötürü x86 desteği yok, yani Windows/Linux yerine iOS, Android, webOS vb. kullanılıyor. Sonuç olarak kullanıcı deneyimi son derece farklı. Masaüstü bilgisayardaki işlemlerin çoğunu yapabilirsiniz ama alışkanlıklarınızı değiştirmeniz gerekiyor. 2010 yazıyla birlikte netbook satışları azalmaya başladı. Diğer yandan iPad başta olmak üzere tablet bilgisayarlar hiç de ucuz değil. Son nesil ürünlerde 200 \$ seviyesine inilmiş olsa da pazar lideri Apple iPad ve iPad 2 için 500 \$ civarı ödemek gerekiyor.

Sonuç olarak farklı grup alıcılardan söz ediyoruz. Netbook almak üzereyken tablet bilgisayara yönelen kullanıcılar var ama bu seçim tamamen doğru değil. iPad modellerinin bu derece ilgi görmesi sadece netbook değil dizüstü ve masaüstü bilgisayar satışlarını da gerilettili. Bunun sonucunda rahatsız olan büyük firmalar Intel, AMD ve Microsoft. Pastadan pay kapmak isteyen Microsoft'un Windows 8 ile ARM işlemci desteği vermeye başlayacağını biliyoruz. Intel ise farklı bir yoldan gidiyor ve Ultrabook adı altında taşınması kolay ve performansı yüksek dizüstü bilgisayar-

ları yaygınlaştırmak istiyor. Ultra portable (son derece kolay taşınabilir) teriminden türetilmiş olan Ultrabook sınıfına en başarılı örnek Apple MacBook Air. Bilindiği gibi MacBook Air içinde Intel Core i5 işlemci var. Önceki yıllardaysa Core 2 Duo yer alıyordu, yani Intel tercih edildi. Apple'ın iPad serisi yanında MacBook Air ile de yüksek satış rakamlarına ulaşması diğer üreticilerin planlarını değiştirdi.

Ultrabook seçenekleri artıyor

MacBook Air'in rakibi olmak üzere geliştirilmiş çok sayıda Ultrabook var. Acer, HP, Samsung, Sony gibi büyük üreticiler şık tasarım, ince gövde ve yüksek performansı bir araya getiren modellerini ön plana çıkarıyor ama ufak bir sorun var: yüksek fiyat! Ultrabook sınıfı cihazların büyük kısmı en az 1000 \$ fiyata sahip. MacBook Air'in fiyat aralığı 999 - 1599 \$ olduğu için diğer seçenekler 800 \$ altına inmedikçe şansları düşük görünüyor. Tahminlere göre MacBook Air'in yıllık pazar payı 2-3 milyar \$ arası. Satışlarda ABD ve Avrupa liderliği çekiyor. Diğer üreticiler-

rin bu alana girmek istemesi son derece doğal. Ultrabook isminin patentinin Intel tarafından alındığını ekleyelim. Firmanın bu sınıfı yaygınlaştırmak için 300 milyon \$ tanıtım ve yardım bütçesi ayırdığı söyleniyor. Intel'in hedefi, MacBook Air sınıfı cihazları arttırıp, ARM işlemcili tablet bilgisayarların yükselişine son vermek.

Bu amaca yönelik olarak güç tüketimi son derece düşük olan mobil işlemciler geliştiriliyor. Görüntü devresi işlemciye bütünlük olduğundan bilgisayar tasarımı kolaylaşıyor, boyutlar azalıyor. Intel'in şartı sabit disk yerine bellekler kadar ince olan SSD depolama kullanmak. Zaten sabit disk kullanılırsa gövde kalınlığını azaltmak imkânsızlaşıyor. SSD'lerin diğer avantajları sessizlik, şok dayanımı, yüksek performans ve düşük güç tüketimi. Son nesil teknolojiler bir araya gelince bataryayla çalışma süresi 5 saate çıkabiliyor. Gövde inceliğini ön plana alan üreticiler daha ufak batarya seçtiğinden 5 saat ötesine geçilemiyor. Tablet bilgisayarlar kadar uzun kullanım süresi mümkün değil çünkü tablet bilgisayarların ekranları daha ufak ve ARM işlemciler daha az güç tüketiyor. Computex 2011 sırasında sunumlar yapan Intel'in tahmini-ne göre 2012 sonunda dizüstü bilgisayar satışının %40 kısmı Ultrabook olacak.

İlk nesil ürünler

Ultrabook sınıfının Intel onaylı ilk ürünlerinde gövde kalınlığı 20 mm, cihaz ağırlığı 1,4 kilogram altı olmak zorunda. Optik sürücüyü yer yok, bataryalı kullanım en az 5 saate ulaşabilmeli. Depolama için SSD kullanılmak zorunda. İşlemci seçenekle-

ri 1,5 - 1,8 GHz arası Intel Core i5 mobil modelleri. Buna göre otomatik olarak işlemci içindeki HD 3000 görüntü devresi seçilmiş oluyor. Acer Aspire 3951, Asus Zenbook UX21/31, Lenovo IdeaPad U300S, LG X-Note Z330, Toshiba Portege Z830, Samsung Series 9 ve HP Folio 13 bu sınıfa giriyor. En hafifi olan 1,1 kilogram ağırlıklı Toshiba Z830 modeli 899 \$ fiyata sahip. Tümünde en az 120 GB SSD var. Batarya süresi modele göre 5-9 saat arasında değişiyor. 11,6 inç ekranlı UX21 dışındakilerin tümü 13 inç hayli geniş ekran sunmakta. Netbook'lara kıyasla kullanıcı deneyimi çok ötelede ama fiyat açısından iki katına geçilmekte.

Bu sene hazır olması beklenen ikinci nesil Ultrabook modellerinde en belirgin fark yeni nesil işlemciler ve USB 3.0 portları. CULV sınıfı 22nm tabanlı Ivy Bridge işlemcilerde hesaplama gücü yanında bütünlük görüntü devresinin performansı da artacak. Bunlar sizin için ne derece önemli bilmiyoruz ama bize kalırsa fiyatların düşmesi daha güçlü etki yaratabilir. 20 mm kalınlığı aşmayan Ultrabook'larda sabit diskler ve optik sürücülere yer yok. Üreticiler, bu tür cihazlar geliştirirken görüntüsüne son derece önem veriyor. Ne de olsa tüketicilerin 1000 \$ ve üstü ödeme yapmasını gerektiren ciddi unsurlar olmak zorunda. Apple MacBook Air örneğinde son derece başarılı arkadan aydınlatmalı klavye ve alüminyumdan üretilmiş şık gövde söz konusu. Bazı üreticilerse maliyeti düşürmek için gövdeyi plastikten üretilen en üst katmana alüminyum plakalar yapıştırabiliyor. Böyle bir durumda cihazın dayanıklılığı açısından bazı sorunlar gözlemlenebilir.

Ciddi farklar gözlemlenebilir

İlk nesil ürünlerde 13 inç ekranların yaygın olduğunu söyledik. Çoğunda çözünürlük 1366 x 768 piksel ama panel tipleri ve son kaplamalar aynı değil. Yansıma değerleri, görüş açıları, kontrast oranları ve parlaklık değerleri farklı olabiliyor. Aynı zamanda bağlantı seçenekleri de dikkatli biçimde kontrol edilmeli. Son derece ince gövdelerden ötürü bazı portlar kullanılmıyor veya özel adaptörlerle standart versiyona dönüştürülmeleri gerekiyor. Wi-Fi ve Bluetooth genelde sabit olduğundan kablolulu ağ bağlantısı yok ama yüksek hızda veri aktarımı için hâlâ en ideal çözüm Gbps portlar.

Dâhili SSD'nin yüksek performansını sonuna kadar kullanmak imkânsızlaşabilir. Birkaç tane USB portu olmak zorunda ve bunlar USB 2.0 yerine USB 3.0 desteklerse çok daha şanslısınız. Görüntü çıkışı içinse HDMI tercih ediliyor. Dâhili ses sistemlerinden yüksek performans beklemek yanlış olur. Batarya değiştirmek veya yüksek kapasite batarya eklemek çok zor. İşletim sistemi tarafında Windows 7 baskın geliyor ve gelecek seneden itibaren Windows 8'e geçiş olacak. Üreticilerin bu derece iştahlı olmasına paralel olarak satışlar 2012 içinde artış gösterirse ilk nesil Ultrabook'lar kısa süre içinde demode kalabilir. 2012 ortasında 700 \$ ve altına inilebilirse ilgi artacaktır. Intel'in 300 milyon dolarlık Ultrabook tanıtım bütçesinin bir kısmını büyük üreticilere dağıtacağı ve son kullanıcı fiyatlarını aşağı çektiyeceği dedikodusu var. Analizlere göre en pahalı bileşenlerden biri SSD'ler. SSD fiyatları düşerse Ultrabook'lar ciddi derecede ucuzlayabilir. Diğer yandan akla gelen bir diğer soru daha var. Asus Eee Pad Transformer gibi iki parçadan oluşan tablet bilgisayarlar ilginç bir alternatif olabilir. Android işletim sistemli ve 10 inç dokunmatik ekranlı Asus Eee Pad Transformer'a klavye eklendiğinde ürün bir netbook olarak kullanılabilir. Elbette performansı çok yüksek değil ve Windows işletim sistemi çalıştırmıyor.

ARM destekli Windows 8'le birlikte durum değişecek. Dokunmatik ekranlarla uyumlu olan Windows 8 Metro kullanıcı arabirimi beğeni kazanıyor. 2012'de dokunmatik ekran içeren, hem MacBook Air hem de iPad 3 rakibi olan Ultrabook'lar görülebilir! Aynı zamanda tablet bilgisayarların Windows 8 içeren versiyonları da gelince pazar iyice kızışacak. Asus Eee Pad Transformer gibi klavyesi ayrılabilen ve Windows 8 içeren tablet bilgisayarlar satın alınabilecek. ♦

Gelecek ayın bombası iPad 3 olabilir

Son dedikodulara göre Foxconn tesisleri şu günlerde Apple iPad 3 üretimine başlıyor. İlk denemeler sorunsuz gerçekleşirse seri üretime hız verilecek ve ilkbahar aylarında satışlar başlayacak.

Görkem YILDIRIM
gorkem@PCnet.com.tr

GEÇTİĞİMİZ sayıdan bu sayıya geçen süreçte yaşanan en büyük gelişme sene sonu alışverişi çılgınlığıydı. Elbette çok daha fazla önemli gelişme de gündemi meşgul etmeyi başardı.

Amazon hedefi on ikiden vurdu

Geçen ay gerçekleşen sene sonu satışları göz önüne alındığında en çok ilgi gören ürünler listesinde üst sıraları Apple iPhone 4S, iPod touch, Apple TV, Microsoft Kinect dışında Amazon Kindle modelleri işgal ediyor. Amazon'un Kasım ortasında satışa sunduğu 199 \$ fiyatlı Kindle Fire tablet bilgisayar beklenenden fazla ilgi gördü ve tahminen 2011 yılını 8 milyon satışla kapadı. Uygun fiyatıyla dikkat çeken bu tablet bilgisayarı root etmek ve Android Market kurup daha fazla programla donatmak mümkün. Amazon'un daha uygun fiyatlı olan e-kitap okuyucuları da çok fazla ilgi görmekte. Yılbaşı öncesinde haftada 1 milyon Amazon e-kitap okuyucu satıldığını öğrendik. Anlaşılan Aralık ayında Amazon depolarından milyonlarca Kindle ürünü çıktı. Stokların çok iyi durumda olması teslimatta gecikmeye neden olmadı. Böyle bir başarıdan sonra firmadan Amazon markalı cep telefonu beklemek yanlış olmaz. Foxconn üretim tesislerinden çıkacak böyle bir akıllı telefonun 150 \$ civarlarında olması kıyameti koparabilir. Bakalım içinde bulunduğumuz yılda böyle bir hamle gerçekleştirecekler mi?

Cep telefonları güncelleme sırasında

Geçen ay söz ettiğimiz Android 4.0 güncellemesi hızlı biçimde dallanmaya başladı. Samsung'un Galaxy S modeli için resmi olmayan paketi CyanogenMod ekibi hazırladı bile. Aslında bu paketin bu ay içinde sunulması bekleniyordu ama Aralık ayında XDA ortamına eklenen Beta sürümler beklenenden daha kararlı ve sorunsuz çıktı. CM9 sürümü bu sıralar çok sayıda cihaz için dağıtımına girebilir. Sony Ericsson firmasıysa deneyimli kullanıcılar için radyo özellikleri (Bluetooth, GMS, FM, Wi-Fi) kapalı olan bir Android 4.0 Alpha ön izleme sürümünü sunmaya başladı. YouTube ortamındaki görüntüler sayesinde Samsung Galaxy S II için Samsung'un hazırladığı 4.0.1 güncellemesini öğrendik. Beklenildiği gibi Samsung'un TouchWiz 4.0 kullanıcı arabirimini içeriyor ve ICS ile gelen başarılı arabirimin arka planda kalmasına neden oluyor. Üreticilerin ciddi anlamda terfi çalışmaları var. Zaten Sony Ericsson'dan Xperia 2011 serisiyle ilgili ICS güncelleme açıklaması gelmişti. 2011 geneli satış rakamları 300 milyonu geçen Samsung'u kutlamak istiyoruz.

Nokia, Lumia serisiyle atakta

Windows Phone 7.5 işletim sistemli Lumia 800 bir süredir satışta ve kullanıcılardan gelen ilk tepkiler ışığında ilk yazılım güncellemesi hazırlandı. Batarya şarjıyla ilgili bir sorun aşıyor, Microsoft Exchange Server 2003 ve sesli e-postayla ilgili hatalar düzeltiliyor. Hazır gelen uygulamalar arasına eklenenlerse British Airways, eBay, Sky News, TripAdvisor ve Ministry of Sound. Diğer yandan can sıkıcı dedikodular tekrarlanmaya devam etmekte. Bu kez, Danimarka merkezli Danske Bank bir duyuruyla Nokia'nın telefon bölümünün Microsoft tarafından satın alınacağını ilan ediverdi! Sene içinde birkaç kez aynı türden satış haberleri duymak ilginç geliyor. Geçtiğimiz

günlerde Amerikalı mobil operatör T-Mobile üzerinden satışa sunulan Nokia Lumia 710 ile firmanın ABD'deki akıllı telefon atağı geri döndü. Windows Phone 7.5 işletim sistemli ve 1,4 GHz işlemcili Nokia 710 ile geri dönüşü sıra dışı, çünkü daha iyi bir model olan Lumia 800 veya Lumia 900 gibi yeni bir model sunulmamış oluyor.

Ivy Bridge ve Ivy Bridge-E

Intel'in üretim tekniğini iyileştirme çalışmaları sorunsuz devam ediyor. Bu sene içinde Soket 1366 ve 1156 işlemcilerin üretimi son buluyor. Performans canavarı Sandy Bridge (Soket 1155) ve Sandy Bridge-E (Soket 2011) işlemcilerin yerini alacak seriler sırasıyla Ivy Bridge ve Ivy Bridge-E olacak. Bu sene içinde gelecek yeni serilerde 22 nm esas alınacak ve soket tipi değişmeyecek. Kullanıcılar BIOS güncellemesinden sonra anakartlarını ellerinde tutabilecekler. Geçişle birlikte özellikle TDP, yani güç tüketimi azalacak. Gerçekten de güç tüketiminin düşürülme zamanı geldi de geçiyor. ARM tabanlı işlemcilere baktıkça bu durumu daha iyi anlayabiliyoruz. Dört çekirdekli NVIDIA Tegra 3 işlemci üretimde ve 2,5 GHz'e çıkabilen ARM tabanlı işlemciler yakın. Bilindiği gibi dört çekirdekli NVIDIA Tegra 3 işlemciyi Asus Transformer Prime ile tanıma fırsatı bulduk. 1,3 GHz dört çekirdekli işlemci, 1 GB RAM, 10 inç 720p ekran, 8 MP kamera özellikleri son derece iyi. Klavye beşliğini takınca daha da inanılmaz bir hâl alıyor. Şimdilik merak edilen tek nokta Windows 8 ile uyumlu olup olmayacağı.

Windows 8 Beta için geri sayım

Sizler kadar bizler de Windows 8'in çıkışını sabırsızlıkla bekliyoruz. Gelecek ay içinde Beta sürümü halka açık dağıtımına sunulacak. Geçen seneki yazılım geliştirici ön izleme sürümünde genel yapı ortaya çıkmıştı ama belirgin yenilikler henüz hazır değildi. Bu kez Beta ile çok sayıda yeniliği görmeyi ümit ediyoruz. Zaten sıranın bilgileri bakılırsa Microsoft ekibi sürekli olarak yeni özellikler eklemekte. Diğer yandan bir diğer online pazarımız daha oldu. Windows 8 için uygulamaları alabileceğimiz Windows App Store da gelecek ay açılacak ve yüzden fazla dili destekleyecek. Konu online pazarlara gelmişken, Google'ın geçen ay gerçekleştirdiği 10 gün, 10 uygulama, 10 sent kampanyası müthiş ilgi gördü. 10 milyar indirme şerefine yapılan kampanyada çoğunlukla oyun sunuldu ve bazıları birkaç gün tekrarlandı ama o kadarına razıyız.

Çok daha gelişmiş uygulamalar

Google imzalı uygulamaların sürekli güncellendiğine şahit oluyoruz. Aslında bunun ardındaki itici neden Android 4.0 ICS ile değişen alt menü sistemi. Programların birbirimine menü eklenecek biçimde güncelleme gerçekleşiyor. Aynı zamanda Google+ promosyonlu değişiklikler de ön planda. Şu andaki en büyük beklenti Google+ API'sinin sunulması. Şu ana kadar Google+ uyumlu program göremedik ve API geldikçe beklemeye devam edeceğiz. Siri rakibi olacak Majel projesi de Google'ın bir diğer özel çalışması. Sesli komut uygulamalarının iyileşmesi biz kullanıcıların hayatını kolaylaştıracak. Microsoft'un satış rekorları kıran Kinect adlı Xbox 360 eklentisinin gelecek sürümünde (Kinect HP2) dudak okuma desteği sunulacağı türünden güçlü bir iddia var! Gerçek olursa çok farklı uygulamalar karşımıza çıkabilir.

Flash ve Silverlight için son sürümler

Apple'ın başlattığı Flash'a hayır kampanyasında hızlı adımlarla acı sona yaklaşıyoruz. Uygulamaların büyük kısmı HTML5 ile uyumlu hazırlanmaya başladı. Performans sorunları olan ve mobil cihazlar için ideal olmayan Flash'ın güncellenmeyeceği Adobe tarafından ilan edildi. Microsoft'un rakip eklentisi Silverlight ise 5 sürümüne geçti ama yeni sürüm gelmeyecek çünkü

Windows 8 ile sunulacak Internet Explorer 10'da eklenti desteği yok. Flash ve Silverlight eklentileri zaman içinde ortadan kalkacak. Programcılarının ve web tasarımcılarının buna göre önlem alması gerekecek. Zaten hâlihazırda çok sayıda popüler sitede HTML5 desteği devreye girdi. Web tarayıcılarıysa HTML5 destekleyecek biçimde güncellendi. Chrome'un ciddi anlamda hızlı yükselişi var ve kısa süre sonra Firefox'u geçip ikinciliği kapabilir. Yeni çıkan Chrome 16 sürümüne baktığımızda hayli olgunlaştığını görüyoruz. İlginç bir durum da, Firefox'un en büyük gelir kaynağının standart yüklü gelen Google arama motoru olması.

İşlemciden sonra GPU sunumu

Sekiz çekirdek sunabilen FX serisi işlemcileri satışa sunan AMD'de heyecan bir kez daha dorukta çünkü siz bu yazıları okurken Radeon HD 7000 serisi tanıtılmış olabilir. AMD ve NVIDIA'nın bellek veriyollarını iyileştirdiğini görüyoruz. Cep telefonlarındaki ufak ekranlar bile 1280 x 800 çözünürlüğe çıkmışken tablet, dizüstü ve masaüstü bilgisayarlarda gerekli güncellemelerin ertelendiğini görüyoruz. Kullanıcılar, yüksek çözünürlük sunan LCD monitörlere geçmeyi sabırsızlıkla bekliyor. Apple iPad 3 ile gelecek 2048 x 1536 piksel yüksek çözünürlüklü ekrandan sonra ister istemez taşlar yerinden oynayacak. Bu cihazın diğer kozuysa dört çekirdekli Apple A6 işlemci olacak. Bu ay gerçekleşecek CES 2012 sırasında daha fazla bilginin ortaya çıkması muhtemel. Dünyanın ilk 4 TB kapasiteli sabit disklerini geçen ay satışa sunan Hitachi GST'yi tebrik ederek sözlerimizi noktalıyoruz. ❖

KARMAŞIK PROBLEMLERE BASİT ÇÖZÜMLER

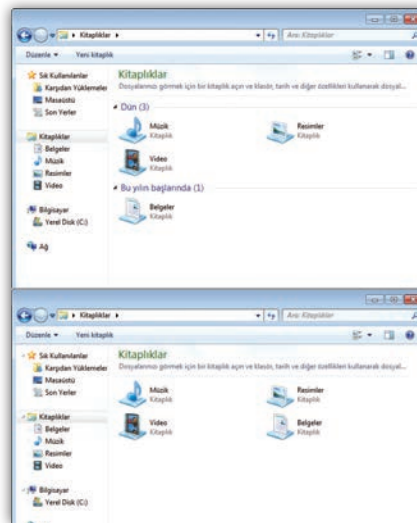
Alet çantamızı elimize aldık ve bilgisayarların problemler dünyasına bir dalış yaparak, sizler için onlarca çözüm önerisi topladık.

Ayberk KİMSESİZ / ayberk@pckoloji.com

BİLGİSAYARINIZDAKİ donanımların kalitesi, gelecekte bir problem yaşamamanızı hiçbir şekilde engelleyemez; sadece geciktirir. Yazılımsal problemlerle donanım ayırt etmez. Herhangi bir sistem zararlısı tüm gününüzü çalabilir. Üstelik Windows 7'nin kendi içinde de sıkıntı yaşayabilirsiniz. Her şeyin planladığınız gibi yürüyeceğinin garantisini kimse veremez. Bu yazımızda derlediğimiz irili ufaklı 25'e yakın çözüm önerisi, bilgisayarınızla ilgili çeşitli problemleri kolay yoldan gidermenize yardımcı olabilir.

Klasörlerdeki gruplandırma

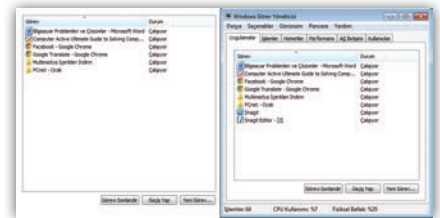
Windows Gezgini içindeki dosyaların değiştirilme tarihine veya dosya türüne göre gruplandırılmış olduğunu görebilirsiniz. Özellikle değiştirilme tarihine göre sıralandığında oldukça karışık bir dizilimle karşılıyorsunuz. Bu karmaşadan kurtulabilirsiniz. Windows Gezgini içinde boş bir alanda sağ tıklayın ve Gruplandırma Ölçütü >

(Yok)'u seçin. Artık klasör ve dosyalarınızı klasik düzende görüntüleyebilirsiniz.

Görev Yöneticisi sekmeleri

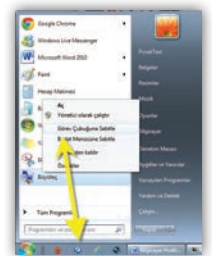
Görev Yöneticisi içindeki sekmeleri mi kaybettiniz? Doğal olarak menüleri de göremi-

yorsunuz. Hemen geri getirelim. Görev Yöneticisi penceresinin herhangi bir köşesinde fare ile çift tıklayın. Tüm menüler ve sekmeler açığa çıkacak.

Hızlı Başlat'ın kaybolması

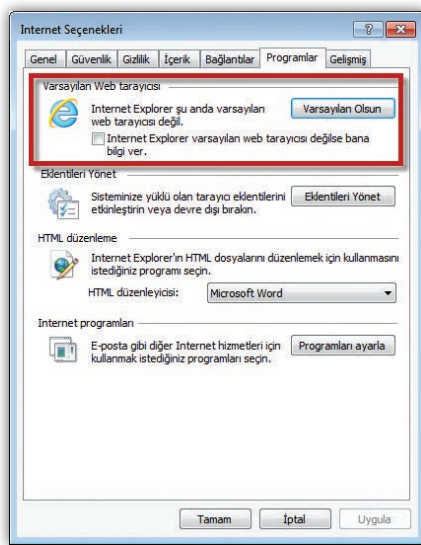
Windows 7'de Hızlı Başlat menüsü yok ama onun yerine geçebilecek sabitlenmiş öğeler var. Yapmanız gereken şu: Başlat menüsünün arama kutusuna sabitlemek istediğiniz uygulamanın ismini yazın. Karşınıza çı-

kan kısayola sağ tıklayın ve “Görev Çubuğuna Sabitle” komutunu seçin.

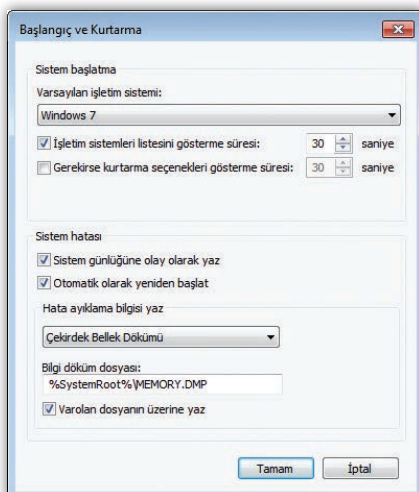
Yanlış web tarayıcısı

Siz Mozilla Firefox veya Google Chrome’u varsayılan tarayıcınız olarak kullanmak istiyorsunuz ama Internet Explorer’ı ne zaman çalıştırsanız karşınıza kendisini neden varsayılan web tarayıcısı olarak kullanmadığınıza dair bir uyarı penceresi çıkıyor. Daha farklı bir istek de Internet Explorer’ı varsayılan web tarayıcısı konumundan çıkarmanız olabilir. Her iki durumda da yapmanız gereken aynı. Internet Explorer’da Internet Seçenekleri > Programlar yolunu izleyin ve burada “Varsayılan Web Tarayıcısı” alanındaki işareti kaldırın.

Yanlış Windows'un başlaması

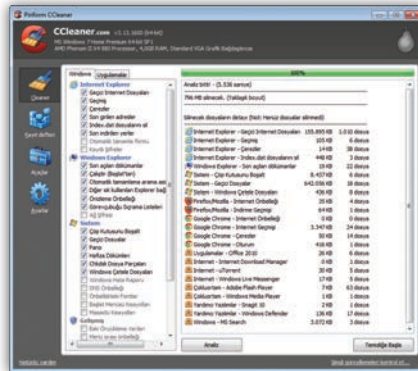
Windows 7 ve Windows Vista'yı beraber kullanıyorsunuz ama her açılışta Windows Vista'ya giriş yapılıyor. Aynı durum Windows XP için de geçerli tabii. Oysa siz varsayılan işletim sisteminiz Windows 7 ol-

sun istiyorsunuz. Bilgisayar'a sağ tıklayın ve Özellikler > Gelişmiş Sistem Ayarları'na tıklayın. Burada "Başlangıç ve Kurtarma" bölümüne girin. Varsayılan işletim sistemi altında Windows 7'yi seçip değişiklikleri kaydedin.

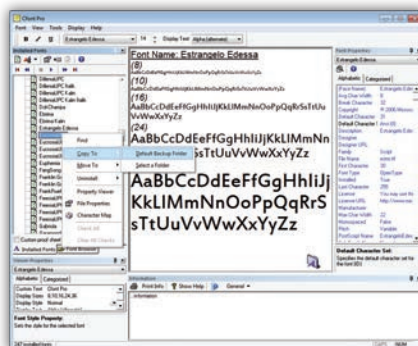
Sabit disk alanı dolmak üzere

Sabit disk alanınız dolmak üzere ve henüz nelerin tam olarak yer kapladığını anlayamıyorsunuz. En azından Belgeler klasörünü ve diskinizdeki arşiv klasörlerinizi gözden geçirdiniz. O zaman geçici dosyaları temizlemeniz gerekiyor. Tabii bunlara ulaşması o kadar kolay değil. Derinlemesine bir geçici ve gereksiz dosya temizliği için CCleaner (www.piriform.com/ccleaner) yazılımını kullanmalısınız. Aslında Windows 7'nin kendi içindeki aracı da kullanabilirsiniz ama CCleaner şüphesiz daha başarılı. Daha hassas ve yazılım odaklı temizlik yapıyor. Windows 7'nin kendi aracını kullanmak isterseniz, Başlat menüsündeki arama kutusuna “te-mizleme” yazmanız yeterli olacaktır.

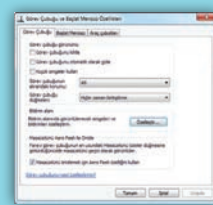

Daha fazla yazı tipi

Yüklediğiniz programlarla beraber Windows 7'deki yazı tipleri klasörüne de yeni yazı tipleri eklenebilir. Tabii bu yazı tiplerini merak edip daha yakından inceleyebilirsiniz, fakat Windows 7'nin yazı tipi görüntüleme aracı bu konuda pek yeterli ve pratik değil. İşin bir de şu tarafı var:

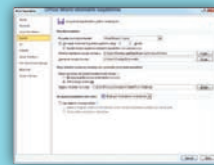

GÖREV ÇUBUĞUNDAKİ DAĞINIKLIK

Windows işletim sistemlerinin görev çubuğundaki bildirim alanına gereğinden fazla miktarda uygulama simgesi yerleşebilir. Bu da

hâliyle çalışma alanınızın daralması anlamına geliyor. Bu kalabalığı 2 adımda ortadan kaldırabilirsiniz.

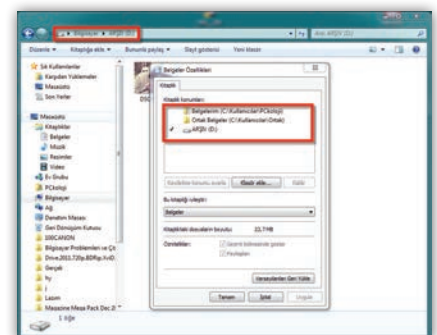
Windows 7’de görev çubuğuna sağ tıklayın ve Özellikler’e girin. Karşınıza “Görev Çubuğu ve Başlat Menü-

sü özellikleri” penceresi açılacak. Buradaki “Özelleştir” düğmesine tıklayın. Bu pencere içinde bildirim alanında görünen uygulama simgelerinin listesini göreceksiniz. Simge ve bildirimleri kaldırma için “Simge ve bildirimleri gizle” kısmını seçin.

Bu yazılımları silerken yazı tipleri de silinebiliyor. Oysa yazı tiplerini yedeklemek isteyebilirsiniz. Cfont Pro programını (www.cfontpro.com) mutlaka deneyin. Windows'un içindeki tüm fontları önünüze sunarak yedekleme kolaylığı sağlıyor.

Belgeler klasörünü taşıyabilirsiniz

Windows'un standart "Belgeler" klasörünü taşıyabilir veya klasörün konumunu değiştirebilirsiniz. Peki, bunun ne için yapmalısınız? Bildiğiniz gibi "Belgeler" klasörü Windows'un kurulu olduğu bölümde çalışıyor. Olur da bir gün Windows'un kurulu olduğu bölüm dolmaya başlarsa bazı klasörleri taşımak zorunda kalabilirsiniz. Böylece klasöre kaydettiğiniz her şey, otomatik olarak diskin diğer bölümüne kaydedilecek. İzlemeniz gereken yol şu: Başlat menüsü-

ne girin ve Belgeler'e sağ tıklayıp Özellikler'i seçin. Burada istediğiniz klasörü veya diski kaydetme konumu olarak ayarlayabilirsiniz.

Düşük kablosuz ağ sinyali

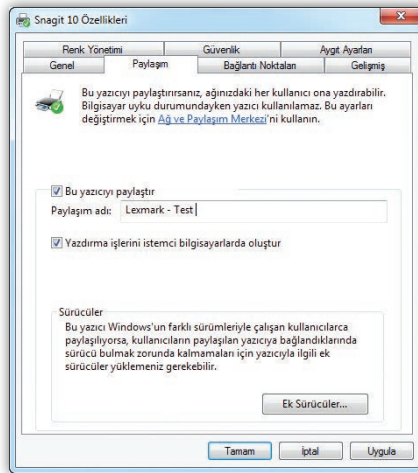
Kablosuz ağ sinyalinin almakta zorlanıyorsa, farklı yöntemlerden yararlanabilirsiniz. Mesela kablosuz ağ yönlendiricileri kullanın. Tabii kablolarla uğraşmak istemiyorsanız HomePlug olarak bilinen ve elektrik hattına takılarak kullanılan kablosuz ağ adaptörleri de var. Son çare olarak modeminizi daha merkezi bir yere yerleştirerek, özellikle telsiz telefon ve ses sistemi gibi cihazlardan uzak tutarak sinyali güçlendirmeyi deneyebilirsiniz.

En iyi şifreleme yöntemi

Modeminizin kablolu ağa ait şifreleme seçeneklerinde birden fazla şifreleme seçeneği görebilirsiniz. Bu seçeneklerin en güvenli olanı WPA2, en basit ve kırılması kolay olanı da WEP'tir. O nedenle şifrelerinizi buna göre hazırlayın.

Yazıcı paylaşımı

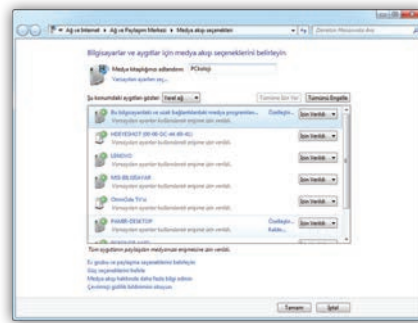
Windows 7'de ağ üzerinde yazıcınızı paylaşabilirsiniz. Bunun için Denetim Masası > Donanım ve Ses > Aygıtlar ve Yazıcılar yolunu izleyin. Burada paylaşmak istediğiniz yazıcıyı bulun ve sağ tıklayarak yazıcı özelliklerine girin. Son adımda “Bu

yazıcıyı paylaşır” kısmını işaretlemeniz yeterli olacak.

Müzik paylaşımı

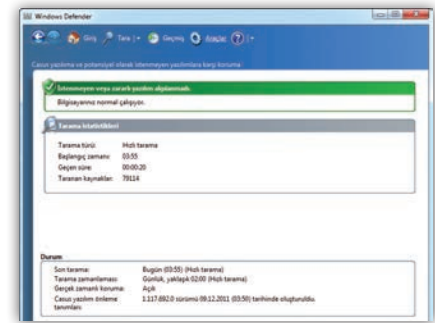
Windows 7'de ağ üzerindeki başka bir bil-

gisayardan müzik dinleyebilir, aynı şekilde başka bilgisayarlara da bu imkânı taşıyabilirsiniz. Bunun için Windows Media Player'ı kullanmalısınız. Yazılımı çalıştırın ve “Akış yap” düğmesine tıklayın. Açılan menüde “Diğer akış seçenekleri”ne tıklayın ve “Bu bilgisayardaki ve uzak bağlantılardaki medya programları...” yazan yeri bularak “İzin Verildi” şeklinde değiştirin.

Ne kadar korunmalısınız?

Bazen tek programdan bazense birden fazla programdan destek alarak güvenliğinizi sağlamak isteyebilirsiniz. Peki, Microsoft'un ücretsiz dağıttığı Microsoft Security Essentials yazılımının yanına başka bir antivirüs eklemek mantıklı mı? Açıkçası bir antivirüs programı, antispyware aracı ve bir güvenlik duvarını ayrı ayrı ve hepsini gerçek zamanlı koruma sağlayacak şekilde kurmak doğru değil. Birden fazla

Çevrimiçi video izleme sorunu

YouTube, Dailymotion gibi sitelerdeki videoları izleyemiyorsanız bunun ilk ve en kuvvetli nedeni, web tarayıcınızdaki Adobe Flash Player (get.adobe.com/tr/flashplayer) eklentisinin bozulması veya sisteminize henüz yüklenmemiş olmasıdır. Google Chrome'da Adobe Flash Player dâhilî olarak geliyor. Eğer Chrome'da bu sorunu yaşıyorsanız, tarayıcıyı Revo Uninstaller (www.revouninstaller.com) yazılımıyla kaldırıp yeniden kurabilir veya CCleaner (www.piriform.com/ccleaner) uygulamasıyla Chrome'un geçmişini ve artık dosyalarını temizleyebilirsiniz.

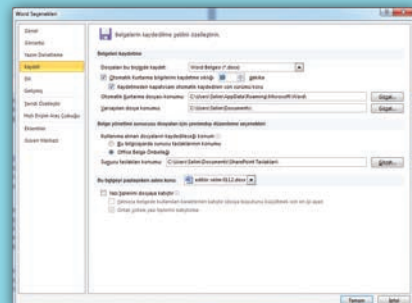
Windows Media Player yetersiz

Windows 7 ile beraber gelen Windows Media Player, önemli video biçimlerini çözemiyor. Ayrıca alt yazı görüntüleme imkânına da sahip değilsiniz. Bir şekilde elde ettiğiniz filmleri izlemek için ya çözücü paketlerine ya da tüm çözücülerini içinde barındıran yazılımlara ihtiyacınız var. Eğer çözücü paketi kurarak uyumsuzlukların önüne geçmek istiyorsanız, K-Lite Codec Pack yazılımını yükleyin. Başka bir medya oynatıcı kullanmak istiyorsanız da VLC media

player veya GOM Player uygulamalarına yönelebilirsiniz.

Word'de otomatik kaydetme

Word'de yazdığınız yazılar 10 dakikalık periyotlarla otomatik olarak kaydediliyor. Yani 10 dakika dolmadan yazdıklarınızı her an kaybedebilirsiniz. Tabii bu ne kadar az veya çok yazdığınıza bağlı ama sonuç olarak bir kayıp yaşayacaksınız. Bu süreyi 2-3 dakikaya indirerek elektrik kesintileri, uygulamanın kilitlemesi gibi anlarda içinizi ferah tutabilirsiniz. Dosya > Seçenekler yolunu izleyerek sol menüde "Kaydet" bölümüne girin. Karşınızda 10 rakamını göreceksiniz. Hangi aralıklarla kaydedilmesi-

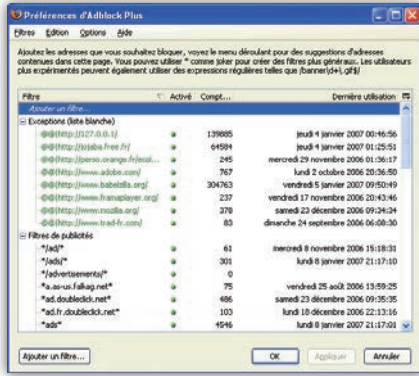
ni istiyorsanız o süreyi yazın ve değişikliklerini onaylayın.

Eski Java güncelleştirmeleri

Her yeni Java güncelleştirmesi eskisinin yerine geçemeyebilir. Denetim Masası'ndan "Program kaldır" a girip incellerseniz birden fazla Java kurulumunun olduğunu görebilirsiniz. Yani eski sürümlerin kaldırılmama ihtimali var. Böyle bir durumla karşılaşırsanız ve kafanız karışırsa, hiç dert etmeyin. Diskinizdeki bu fazlalıklardan kurtulabilirsiniz. En güzel sürümünün dışında kalan tüm sürümleri silin.

uygulamanın arka planda aynı anda çalışması bilgisayarınızın büyük oranda yavaşlamasına ve programların birbirleriyle çakışmasına neden olacaktır.

Reklamları engelleyin

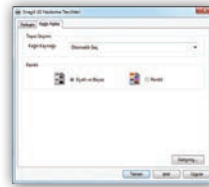
Web sitelerindeki reklamlar gezintinizi yavaşlatabilir, batta bazıları casus yazılımları sisteminize yükleyebilir. Bu reklamlardan ve açılır pencerelerden tamamen kurtulmak istiyorsanız Firefox ve Chrome uyumlu Adblock Plus (<http://adblockplus.org>) eklentisini kullanabilirsiniz.

Silinen resimlerinizi

Fotoğraf makinenizdeki fotoğrafları yanlışlıkla sildiniz ve kurtarmak istiyorsunuz. Windows 7'nin kendi içinde herhangi bir dosya kurtarma aracı yer almıyor, yani kurtarma işlemi için yazılım desteğine ihtiyacınız var. Bu konuda Recuva (www.piriform.com/recuva) uygulamasını rahatlıkla kullanabilirsiniz. Büyük oranda olumlu sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

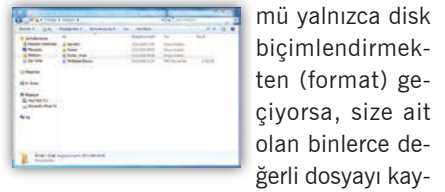
Siyah baskı

Elinizdeki renkli çizimleri siyah beyaz yazdırmak isteyebilirsiniz. İlk olarak yazıcınıza sağ tıklayın ve yazıcı özelliklerine girin. Önce "Tercihler", ardından "Kâğıt / Kalite" sekmesine tıklayın ve "Siyah ve Beyaz" yazan yeri seçin. Hepsisi bu kadar.

Hızlı ve kolay yedekleme

Eğer bilgisayarınızın düzgün çalışmasını engelleyen bir sorun varsa ve çözü-

mü yalnızca disk biçimlendirmekten (format) geçiyorsa, size ait olan binlerce değerli dosyayı kaybetme riskiyle karşı karşıya kalabilirsiniz. Önerimiz elbette sisteminizi belirli dönemlerde yedeklemenizden yana olacak. Bu konuda çevrimiçi yedekleme hizmeti sunan başarılı servisler var ama Windows uygulamalarını da elbette unutmadık. Acronis, EaseUS, Paragon firmalarının ücretli ve ücretsiz programlarından yararlanabilirsiniz. Ücretsiz çözümler aradığınızı varsayarsak, önerimiz EaseUS Todo Backup (www.todo-backup.com) olacaktır. Çevrimiçi servis olarak da Trend Micro destekli Humyo'yu mutlaka deneyin. 30 günlük kullanımı ücretsiz ve 20 GB alana sahipsiniz. Üye olduğunuzda bir araç indirmeniz gerekiyor. Kurulumun ardından Windows veya Mac OS içine "SafeSync" ismiyle bir klasör yerleşiyor ve siz yedeklemek istediğiniz her şeyi bu klasöre sürükleyip bırakıyorsunuz. ❖

WINDOWS'U UYANDIRIN

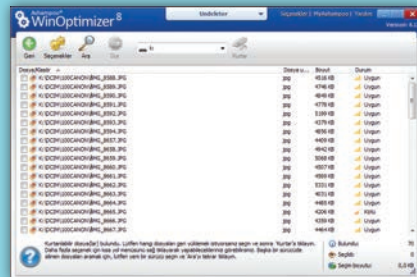
Windows işletim sistemleri zaman geçtikçe kullanıma da bağlı olarak bilgisayarınızın performansını düşürebiliyor. Özellikle diskinizde biriken gereksiz dosyaların ve parçalanmış disk bölümlerinin etkisi büyük. Çözüm olarak her biri kendi alanında uzmanlaşmış olan yazılımları kullanabilirsiniz. Yani disk temizliği için ayrı, disk birleştirme için ayrı ve kayıt defteri temizliği için yine ayrı uygulamalar kullanmak mümkün. Fakat bu özellikleri ve çok daha fazlasını tek bir paket olarak sunan oldukça başarılı yazılımlar var. Mesela Ashampoo WinOptimizer 8'i (git.pcnet.com.tr/jb) şiddetle öneriyoruz. Uygulama sayesinde tüm iyileştirme işlemlerini tek hamleyle başlatabilirsiniz.

Ana menüde analiz sonuçlarını göreceksiniz. Zaten programı çalıştırdığınız zaman otomatik olarak analiz süreci başlıyor. Böylece gereksiz dosyaların kapladığı yeri, açılış eklenen uygulamaların sayısını ve Win-

dows güncelleştirmelerinin ardından bıraktığı artıkları rahatlıkla görebiliyorsunuz. Eğer kendinize has özelleştirmeler yapmak istemiyorsanız "Şimdi otomatik düzelt" e tıklayın ve arkanıza yaslanın. "Tüm Modüller" bölümünde yazılımla beraber gelen bütün araçları görebilir ve istediğinizi kullanabilirsiniz. Bu bölümde ana menü içinde yer almayan birçok araç var. Dosya kurtarma, dosya bölme, dosya şifreleme, kalıcı silme, sistem testi ve disk bakı-

mı bunlardan en önemlileri olarak gözümüze çarpıyor. Tamamen eksiksiz. Mesela "Undelete" aracını çalıştırdık ve hafıza kartımızdan daha önce sildiğimiz fotoğrafları kurtarmayı denedik. Sonuç mükemmel. Bu aracı yalnızca fotoğraflarınız için değil, tüm video ve belgeleriniz için kullanabilirsiniz. Burada dikkat etmeniz gerek şey, kurtarmak istediğiniz verinin ne kadar sağlıklı olduğu. Zaten "Undelete" aracı her sonucun karşısına bu bilgiyi ekliyor.

Peki, sildiğiniz dosyaların hiçbir şekilde kurtarılmamasını istediğiniz zamanlar oluyor mu? Size ait bir fotoğraf, çok önemli bir belge ya da hatırlamak istemediğiniz ne olursa olsun, "File Wiper" aracıyla hepsini sonsuza gönderebilirsiniz. Araç DoD 5220.22-M algoritmasını kullanarak sildiğiniz bilginin üzerine 7 kere rastgele veri yazıyor.

47 KÜÇÜK YAZILIM

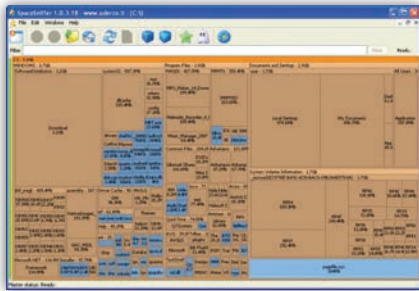
İşlerini çok iyi yapıyor, yer kaplamıyor ve hiçbir şeye mal olmuyorlar.

GENELLİKLE en büyük olanın en iyi olduğunu düşünürüz. Daha hızlı, daha geniş bellekli, daha güçlü... Konu donanım olduğunda hiçbir şey aşırı olmuyor, fakat yazılımlar söz konusu olduğunda durum biraz değişiyor. Büyük, özelliklerle dolu araçlar ve uygulamalar çok iyi olsalar da, genellikle uygulamaların biraz daha sınırlandırılmış olmasını tercih ediyoruz.

Bu yüzden, her işin altından kalkan ve yer kaplamayan 47 küçük uygulamadan oluşan bir liste hazırladık. Her biri 3 MB'den daha küçük olan bu programları ücretsiz olarak indirip bilgisayarınıza kurabilirsiniz.

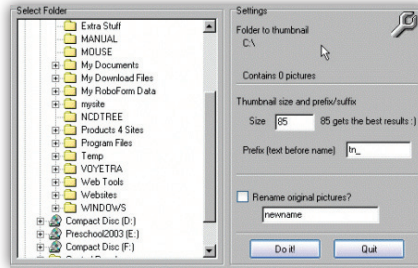
SpaceSniffer

Sabit diskinizin tamamı dolu ve bilgisayarınızın tüm alanlarını neyin kapladığı konusunda bir fikriniz yok mu? SpaceSniffer ile disklerinizi tarayın ve istiflenmiş her şeyin listesini grafiklerle size göstermesini sağlayın. Bu sayede tek bir bakışta diskinizi neyin doldurduğunu görebilirsiniz. Hatta listelenen dosya ve klasörleri buradan silebilir, kesebilir, kopyalayabilir, yapılandırabilir, istediğiniz yere taşıyabilirsiniz. www.underzo.it

Nail it!

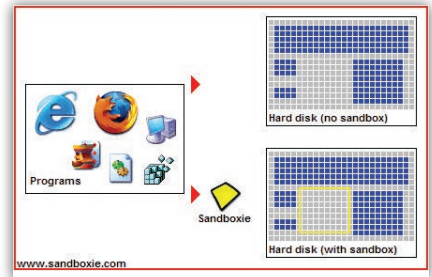
Bu program, görev çubuğunda konuşlanıyor ve temel olarak herhangi bir pencereyi sabitlemenize olanak tanıyor. Yani, çizilediğiniz pencereyi daima en üstte tutuyorsunuz. Kaç pencere açarsanız açın, en üstte hep seçtiğiniz pencere oluyor. Eğer

aynı pencereyi görmekten sıkıldıysanız çivisini çıkarabilir ve başka birini ekranınıza çivileyebilirsiniz. git.pcnet.com.tr/jd

TMonitor

TMonitor'u çalıştırın ve ardından CPU'nuz Prime95'e benzer şekilde çok parçacıklı iş yükünü yükleyin. TMonitor size maksimum hızda çalışan tüm çekirdekleri, herhangi bir azalma olmaksızın gösterecek. Bu işlemin 15 dakikadan 1 saate kadar bir süre sürmesine izin verin. TMonitor, eğer çekirdeklerden bazılarının işlem hızlarında azalma gösterirse, sisteminizde bir ısınma sorunu olduğundan emin olabilirsiniz. www.cpuid.com

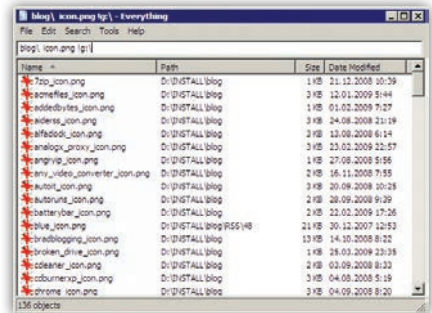

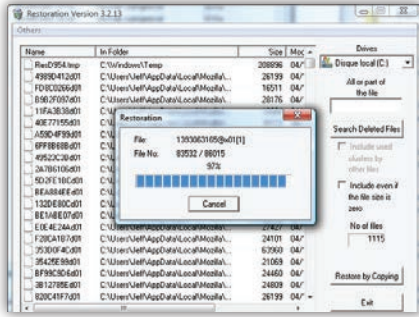
Sandboxie

PC'nizi ve verilerinizi şüpheli veya kötü niyetli kaynaklardan koruyun. Uygulamanın sağladığı "kum havuzu" sayesinde güvenli bir şekilde web'de gezinebilir, dilediğiniz programı virüs korkusu olmadan çalıştırabilir, e-postalarınızı tasalanmadan okuyabilir, tüm aktivitelerinizin bilgisayarınıza zarar verme ihtimali olmayan, tamamen izole edilmiş bir alanda gerçekleştiğinden emin olabilirsiniz. www.sandboxie.com

Everything

Windows 7'nin yerleşik arama işlevinin yeterince hızlı olduğunu düşünüyor musunuz? Çok hafif bir indeksli arama uygulaması olan Everything'in hızı dudaklarınızı uçuklatacak ve dosyalarınız anında karşınızda olacak. Sadece dosya ve klasör adını belirterek içerik aratabiliyor olsanız da, yaygın ifadeler de destekleniyor. www.voidtools.com

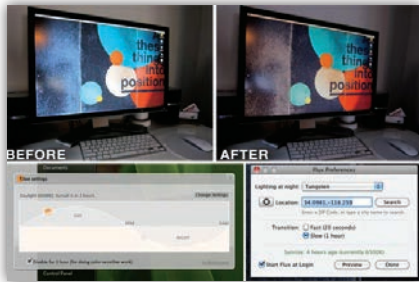

Restoration

Hepimizin başına gelmiştir: Bir dosyayı silip geri dönüşüm kutusunu da boşalttıktan sonra o dosyaya ihtiyacımız olduğunu fark ederiz. Restoration'ın tek işi bu dosyaları geri almanıza yardımcı olmak. Programı çalıştırmak için kurulum gerekmiyor. Uygulamayı çalıştırdıktan sonra tüm silinmiş öğeler için tarama başlatmak veya belirli bir dosya için parametreler belirtmek mümkün. Ayrıca bulduğunuz dosyaları geri alabilir veya dosyaları iyice parçalarına ayırıp gelecekteki kurtarma girişimleriyle geri getirilememesini sağlayabilirsiniz.

git.pcnet.com.tr/jc

f.lux

Bütün akşamı monitör karşısında geçirdikten sonra uyumanın ne kadar zor olduğunu fark ettiyseniz, monitörünüzün renk sıcaklığıyla ilgili bir sorun olduğundan şüphelenebilirsiniz. f.lux isimli basit program sayesinde monitörünüzdeki renk sıcaklığıyla odanızın ışıklarını veya gün ışığını eşleştirebilirsiniz. Gözlerinize iyi bakmayı ve sadece bir çift gözünüz olduğunu da unutmayın.

stereopsis.com/flux

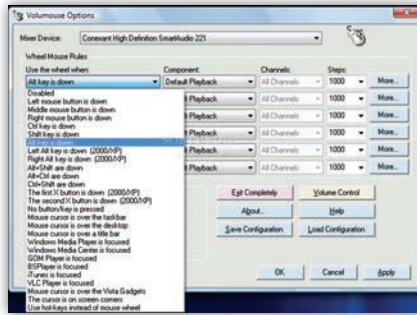
Greenshot

Eğer sık aralıklarla ekran görüntüsü alıyorsanız Windows'un standart ekran alıntısı aracının işi pek beceremediğini görmüşsünüzdür. Greenshot ile görüntüleri kaydedeceğiniz yerler konusunda daha çok seçeneğiniz var. Ekran görüntüsünü bir dosyaya, panoya veya direkt Photoshop'a kay-

dedebilirsiniz. Ayrıca çekeceğiniz görüntünün nasıl olacağını da seçebilirsiniz. Tam ekran görüntüsü, kısmi ekran görüntüsü, tek pencere görüntüsü ve daha birçok olasılık için farklı kısayollar atayabilirsiniz.

getgreenshot.org

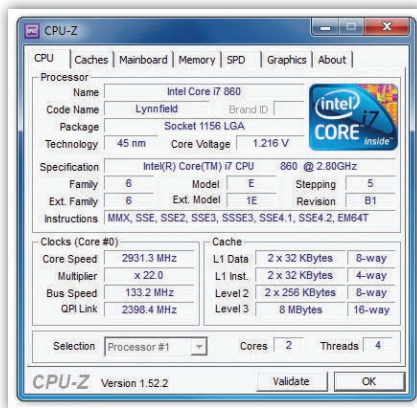
Volumouse

Müzikseverler için temel programlardan biri olan Volumouse ile ses kontrolünü fare'nizin hareketleriyle yapabilirsiniz. Yapmanız gereken tek şey kontrol komutlarını (alt tuşuna basıldığında, fareyle sol tıklanıldığında vb. gibi) belirlemek. Eğer bu işlemler işe yaramazsa, fareniz her zaman ki kaydırma görevlerine geri dönecektir.

www.nirsoft.net

CPU-Z

CPU-Z, hevesli birinin erişebileceği en değerli araç olma yolunda hızla ilerliyor. Size CPU'nuzun gerçekte hangi hızda çalıştığını, ne kadarının boşa kaldığını gösteriyor, üs-

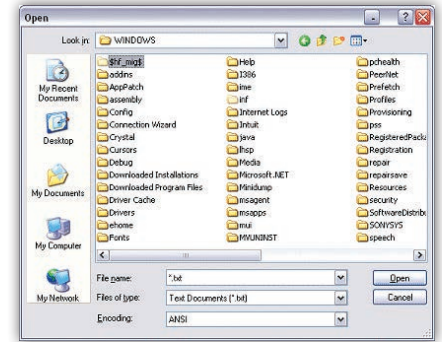
telik kademeli olarak CPU'nuzu gözden geçirerek düzeltmeler yapıyor. Biz genellikle CPU-Z'yi kendi CPU'muzun öngörülen hızda çalıştığını teyit etmek için kullanıyoruz. İster inanın ister inanmayın, bazen anakart yanlışlıkla CPU için bir çoğaltıcı kuruyor ve istemeden de olsa yonganın standart veriyolu hızının altında çalışmasına sebep oluyor.

www.cpubid.com

Delayer

Delayer, Windows uygulamalarının geciktirilerek çalışmasını sağlıyor. Bir dizi programla çalışıyorsanız yararlı olan bu uygulama sayesinde, görev çubuğundaki simgelerin istediğiniz sırayla dizilmesini sağlayabilir ve hatta hatırlatma balonları yaratabilirsiniz.

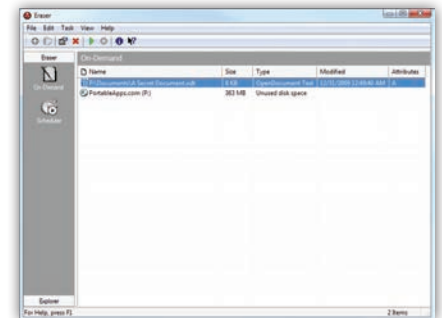
www.cottonwoodsw.com

Eraser

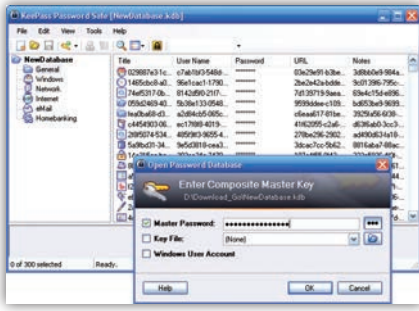
Siz de bizim gibi sisteminizi, sürücünüzü ve bilgisayar bileşenlerinizi sürekli değiştiriyorsanız, bu programı kullanabilirsiniz. Eraser, oldukça güvenli olan bir veri silme aracı. Etkili olmasının sebebi veriyi sadece silmeyip, ürettiği özel veri modeliyle üzerine yazarak tahrip etmesi ve gelecekteki kurtarma girişimlerinde bu verinin bulunmasını önlemesi. Tabii en güzel yanı da tamamen ücretsiz olması.

eraser.heidi.ie

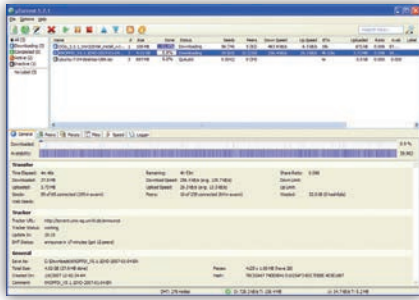
KeePass

Birden çok hesap için birden fazla parola kullanmamız gerektiğini biliyoruz, ama

bunu yapıyor muyuz? Hayır. Peki neden? Çünkü tüm bu parolaları hatırlamak oldukça zahmetli bir iş. KeePass'in süper olmasının sebebiyse bu işi bizim yerimize yapıyor olması. 256 bit şifreleme algoritmasıyla korunan veritabanı sayesinde tüm parolalarınız güvenli bir şekilde tutuluyor. Parolalara, Windows'un yanı sıra mobil araçlar kullanarak da ulaşmanın mümkün olması en güzel tarafı.

<http://keepass.info>

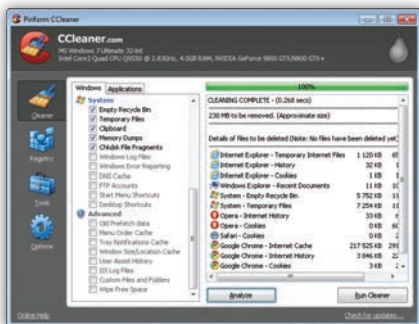
µTorrent

µTorrent'ı sevmemizin nedenleri hafifliği, hızı, basitliği ve övünülecek birçok özelliğinin bulunması. UPnP destekleniyor ve otomatik olarak ağ içi aktivitenize göre bant genişliğini ayarlıyor. Ayrıca µTorrent App Studio ile uygulamanızı kişiselleştirebilirsiniz.

www.utorrent.com

CCleaner

Eski adı Crap Cleaner olan CCleaner'ın yıllardır müptelasıyız. Bu uygulamanın görevi önbellek ve diğer geçici dosyaları silerek sabit diskte yer açmak. Kurmaya değer olan

bu mütevazı araç, sisteminizi canlandırmasına karşın, birçok düzen sağlayıcı program gibi kendisini dev aynasında görmüyor.

www.piriform.com

Secunia PSI

PC'nize kötü amaçlı yazılımların bulaşmasının en bilinen sebeplerinden birisi güncel olmayan, yamaları yüklenmemiş yazılımlardır. Secunia Personal Software Inspector (PSI), bilgisayarınızdaki tüm yazılımları izliyor ve bir yama yayımlandığında bunu size haber veriyor.

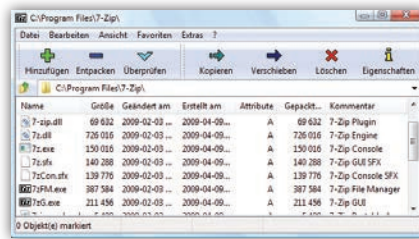
www.secunia.com

7-zip

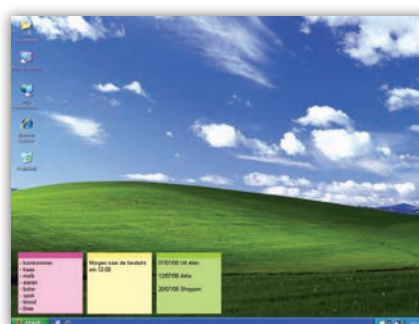
Arşivleme canavarımız 7-zip, ücretsiz olmasının yanında oldukça güçlü, esnek ve etkili. 7-Zip; .zip, .tar, .gz gibi birçok türdeki arşiv dosyasını açıyor. Ayrıca programın oldukça etkili olan .7z uzantılı bir sıkıştırma biçimi de mevcut. 7-Zip, 256 bit AES şifreleme yöntemini destekliyor ve çoklu işlemci çekirdeklerinden yararlanacak şekilde yapılandırılabilir.

www.7-zip.org

Stickies

Yapışkan notlar hayatımız için kullanışlı olduğu sürece bilgisayarlarda da durum de-

ğişmeyecek. Stickies ile dijital notlar (küçük, metin tabanlı .ini dosyaları) yaratılabilir ve bunları masaüstünden web sayfasına, bir dosyadan klasöre kadar her yere yapıştırabilirsiniz. Sistem yeniden başlatılsa bile bu notlar, siz onları kapatana kadar daima açık kalacaktır. Ayrıca notlardaki yazı tipini, rengi, formatı, boyutu değiştirebilir ve hatta belirecekleri zamanı bile seçebilirsiniz.

www.zhornsoftware.co.uk/stickies

Color Cop

Color Cop, belirlenmiş seçimler arasından herhangi birini seçmenize ve herhangi bir koda sahip bir renk belirlemenize izin veren, çok amaçlı bir renk seçici. Eğer bir detayda özellikle belirtilmiş bir rengi bulmaya çalışıyorsanız, büyüteci kullanarak belirli pikselleri seçebilir, aradığınız rengi bulduğunuzdan emin olabilirsiniz.

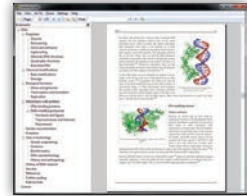
www.colorcop.net

SumatraPDF

Bir PDF dosyasını açtığınızda genellikle amacınız içeriğe bakmak olur. Belge takip sistemi, dijital imza, parola koruma, DRM, e-posta paylaşımı veya Adobe Reader'ın yarattığı türlü güvenlik açıklarına ihtiyacınız yoktur. Bu yüzden, sisteminizi batağa saplamayan, hızlı ve duyarlı bir program olan SumatraPDF işinizi görecektir. Ayrıca bu programla .xps, .cbr ve .cbz dosyalarını da sorunsuzca okuyabilirsiniz.

git.pcnnet.com.tr/jc

EasyBCD

EasyBCD, Windows Vista ve Windows 7'nin önyükleme menüsünü kontrol etmeye yarıyor ve Windows 7, Vista ve eski Windows sürümlerinin yanı sıra Linux, Ubuntu, BSD ve Mac OS X gibi farklı sistemleri bir arada kullanmanızı sağlıyor.

neosmart.net/EasyBCD

Prime95

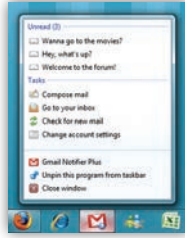
İşlemcinizi gerçekten zorlamak istiyorsanız Prime95'i kullanmalısınız. Uygulama, farklı alt sistemler için birçok farklı stres testi içeren bir menü sunuyor. Bilgisayarınızın bu testlerin hepsini başarıyla tamamlaması, herhangi bir hata mesajı vermemesi ve çökmemesi gerekiyor. Eğer mavi ekranla karşılaştıysanız, bir sıcaklık sorunundan, güç yetersizliğinden veya RAM probleminden şüphelenebilirsiniz.

www.mersenne.org/freesoft

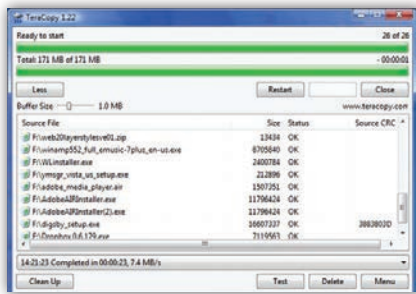
Gmail Notifier

Bu açıklamayı kısa ve basit tutacağız. Gmail Notifier, sistem tepesinde bir ikon olarak belirir ve yeni bir mesaj aldığınızda konuyu, göndereni ve mesajın küçük bir parçasını size gösterir.

git.pcnet.com.tr/28

TeraCopy

Windows dosya kopyalama ve taşıma özelliği biraz sınırlıdır ve arayüzde birçok yararlı bilgi eksiktir. Windows Gezini'nde bulunmayan birçok özelliği sunan TeraCopy, dosya kopyalama ve en hızlı şekilde dosya taşıma için tasarlanmıştır. Yazılım sayesinde durdurma ve işleme geri dönme, hata düzeltme ve kopyalama testi gibi birçok işlemi yapmak mümkün.

www.codesector.com

ResizeEnable

ResizeEnable'in en enteresan tarafı, bir arayüzü bile olmayışı. Oldukça basit olan bu programı kurar kurmaz, masaüstünüzdeki her pencerenin (önceden değiştirelemeyenlerin bile) boyutunu değiştirebilirsiniz. Bu sayede, açık pencereleri sıklıkla simge durumuna küçültmekten kurtulursunuz.

git.pcnet.com.tr/jf

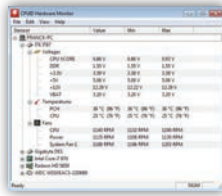
Paint.NET

Basit görsel düzenlemeler için, çok büyük ve pahalı olan Photoshop veya daha küçük, ücretsiz ama karışık olan GIMP gibi bir programa ihtiyacınız yoktur. Birbirine eşlik eden katmanlar, sağlam düzeltme geçmişi ve güçlü araçlarıyla Paint.NET muhteşem bir uygulama. En güzel tarafı da programın neredeyse hiç yer kaplamıyor olması.

www.getpaint.net

HWMonitor

CPUID'nin cevherlerinden biri olan HWMonitor donanım meraklıları için oldukça etkili bir araç. İki numaralı çekirdeğin maksimum sıcaklığını merak ediyorsanız veya gizli saklı göstergeleri arıyorsanız, muhtemelen HWMonitor bu bilgiyi bir kenara kaydetmiştir.

www.cpubid.com

IrfanView

Bir fotoğraf ve video görüntüleyici olan IrfanView ile basit düzenlemeler ve renk düzeltmesi yapabilirsiniz. Ayrıca görsellerinizi veya videolarınızı slayt gösterileri hâlinde düzenleyebilir, görüntünün üzerinde çizim yapmanızı sağlayan araçlara erişebilir, görev çubuğunuzun dış görünüşünü değiştirebilirsiniz. Görsellerinizi değiştirmenizi sağlayan efektlerle ve filtrelerle de ulaşabilirsiniz. En güzel tarafı da, IrfanView'un çoğu dosya formatını destekliyor olması.

www.irfanview.com

Easy Thumbnails

Easy Thumbnails'i açtığınızda karşınıza çıkan dizin kılavuzundan, boyutunu değiştirmek istediğiniz görselin yerini seçebilirsiniz. Birden fazla görselin boyutunu değiştirmeniz gerekiyorsa bu program hayatınızı kurtarır.

Yapmanız gereken tek şey görselleri seçmek ve yeni bir boyut belirlemek. Artık boyutu küçültülmüş resimlerinizi istediğiniz yere yollayabilirsiniz. Eğer işlemden memnun kalmadıysanız merak etmeyin, Easy Thumbnail görselin orijinalini her ihtimale karşı bir kenarda saklıyor.

www.fookes.com

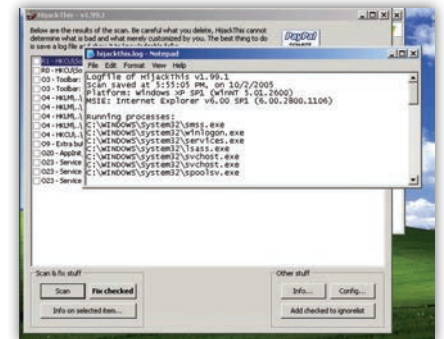
GPU-Z

Eğer grafik kartınızın özelliklerini bilmek istiyorsanız GPU-Z'den daha iyi bir uygulama tavsiye edemeyiz. Kurulum bile gerektirmeyen bu minik uygulama, NVIDIA ve AMD GPU'larını destekliyor ve kartın tüm özelliklerinin eksiksiz olarak hesaplanmasını sağlıyor. Yani bilgisayar çalışma hızı, toplam yüzey alanı, piksel dokularının işleme hızı, 3D motorların 1 saatte piksel işleme sayısı, piyasaya çıkış tarihi gibi birçok detaylı bilgiyi size veriyor.

www.techpowerup.com/gpuz

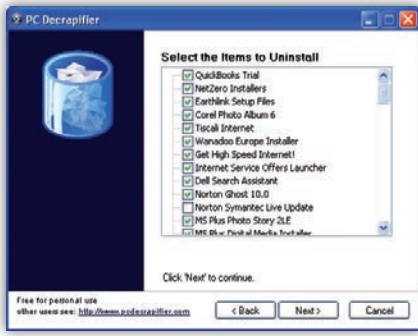
HijackThis

Bilgisayarınızda tuhaf bir şeyler mi oluyor? Trend Micro'nun HijackThis'i ile bilgisayarınızda çalışan her şeyin ayrıntılı bir raporunu edinebilirsiniz. Yardımsever forum müdavimlerinden, HijackThis'in kayıtlarındaki gariplikleri (kötü amaçlı yazılımlar ve casus yazılımlar gibi) incelemeleri için yardım alabilirsiniz. Eğer yeterince cesursanız, HijackThis'i kullanarak istenmeyen dosyaları kendiniz silebilirsiniz. Fakat yazılımın, önemli sistem dosyaları dâhil her şeyi, siz onayladığınız takdirde sileceğini göz önünde bulundurmanız ve çok dikkatli olmanız gerekir.

PC Decrapifier

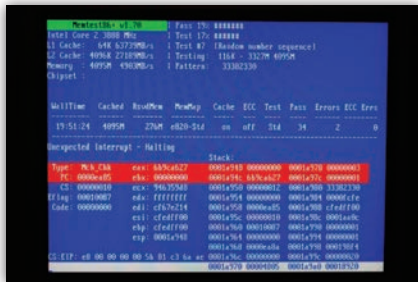
Eğer sürekli olarak yeni dizüstü veya kulanıma hazır masaüstü bilgisayarlar alıyorsanız, yeni bilgisayarları doldurulan,

çok büyük miktarda bellek kullanan koca programlar dizisinin ihtişamına aşinasınız demektir. PC Decrapifier, böyle bir bilgisayara kurmanız gereken ilk program. Bir kez çalıştırdıktan sonra, bilgisayarınızdaki tüm fazlalıkları ve gereksiz ıvır zıvırlar ortadan kalkacak. Yeni bilgisayarlardaki gereksiz programlardan biri olmak için donanım şirketlerine para ödemeyen yazılım şirketleri ütopyasına kadar, kullanılabilecek en iyi yol şimdilik bu gibi görünüyor. pcdecrapifier.com

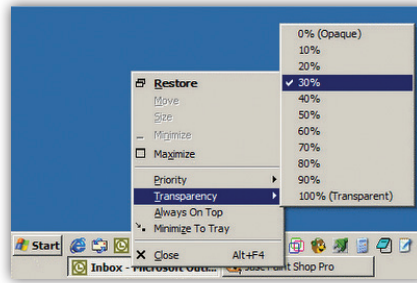
Memtest86+

Problemlili sistemler için mükemmel bir sorun giderme yazılımı olan Memtest86+, sürekli olarak yeni işlemciler ve yonga setlerini destekleyecek şekilde güncelleniyor. Basitçe yapmanız gereken, önceden hazırlanmış ISO dosyasını website'sinden indirmek. Bu dosyayı bir diske kaydederek veya bootable USB bellek oluşturarak problemlili PC'ye takın ve çalıştırın. Memtest86+, test modellerini çalıştıracak ve bellekle ilgili herhangi bir problem söz konusuysa, bunu size iletcek. www.memtest.org

DSClock

Tamamen kişiselleştirilmiş bir masaüstü saati yaratmanın kesinlikle en muhteşem yolu bu. DS Clock 2.5 ile yazı tiplerinden renklere, saydamlıktan pozisyona ve seslere kadar her şeyi kişiselleştirebilirsiniz. Ayrıca masaüstü saatinizi saat sunucularıyla senkronize edebilir, Google Takvim'inizi saatinize entegre edebilirsiniz. www.dualitysoft.com/dsclock

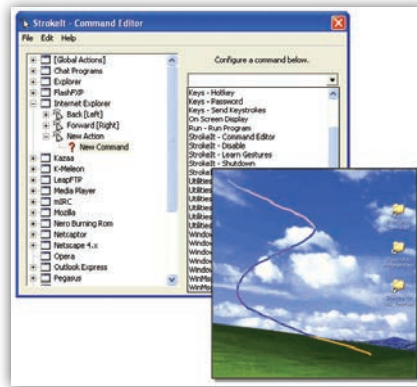

PowerMenu

1998 yılında ilk kez sahneye çıkan PowerMenu, bu günden sonra Windows ortamı için temel bir program hâline geldi. PowerMenu'yü kurduğunuzda daha ayrıntılı bir sağ tıklama menüsü karşınıza çıkacak. Bu menü sayesinde pencereleri saydam yapabilir, uygulamalara sistem önceliği verebilir, her zaman en üstte duran bir pencere yaratabilirsiniz. Windows 7 kullanıyorsanız, bu menünün görev çubuğunda etkin olabilmesi için Shift + L tuşlarına basmanız gerekli. www.abstractpath.com/powermenu

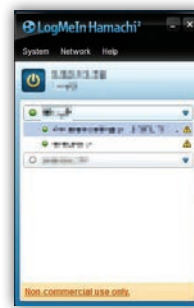
Strokel

Eğer usta bir kullanıcıysanız ve kısayollar size yetmiyorsa, fare hareketlerini de kullanmayı düşünebilirsiniz. Strokel'tin kişiselleştirilebilir fare hareketleri sayesinde klavyenize dokunmaya ihtiyaç bile duymadan birçok işi halledebilirsiniz. www.tcbmi.com/strokeit

LogMeln Hamachi

LogMeln Hamachi ile kolaylıkla bir sanal özel ağ (VPN) kurabilir ve ağlarınıza güvenli bir şekilde uzaktan bağlanabilirsiniz. Basit, güvenli ve ticari olmayan kullanımlar için ücretsiz olan program ile

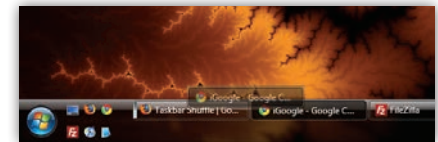
LAN oyunları için yapay bir LAN yaratabilir veya sanal çalışma ağları kurabilirsiniz. UltraVPN ile birlikte kullanırsanız, bilgisayarınızı güvenli bir biçimde uzaktan kontrol edebilirsiniz.

www.hamachi.cc

Taskbar Shuffle

Tüm en iyi küçük uygulamalar gibi Taskbar Shuffle da yaptığı çok az şeyi en iyi şekilde yapıyor. Bu küçük yazılım sayesinde Windows görev çubuğundaki simgeleri sürükleyip bırakarak yeniden düzenleyebilirsiniz. İkinci olarak, aynı işlemleri Windows'un sistem tepsisindeki uygulamalar için de yapabilirsiniz. Üçüncü olarak da, uygulamanın içinde bulacağınız bir seçenekler menüsüyle daha fazla kontrol sahibi olabilirsiniz.

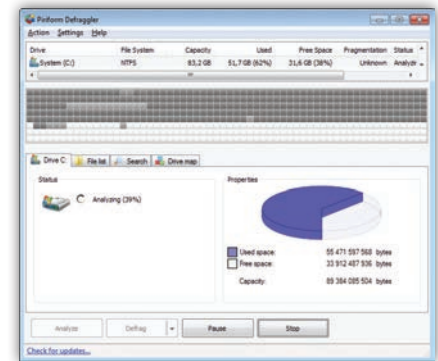
nerdcave.webs.com

Defraggler

Piriform'un birçok kullanışlı programından biri olan Defraggler, disk birleştirme (defrag) işlemini yapıyor. İsterseniz tüm diski birleştirmek için kullanabilirsiniz, dilerse sadece belirli dosyalar ve klasörlerle ilgili birleştirme yapmasını sağlayabilirsiniz. Özellikle Vista ve Windows 7'nin disk birleştirme özelliğine sahip olmayan XP ve daha eski sistemlerde çok daha işe yarar. Tabii flaş bellek gibi SSD disklerde disk birleştirme işleminin işe yaramayacağını belirtmekte fayda var.

www.piriform.com/defraggler

Revo Uninstaller

Sisteminizden kaldıramadığınız yapışkan bir programla hiç karşılaştınız mı? Öyleyse programın Avcı Modu'nu (Hunter Mode) seçin ve herhangi bir simge-

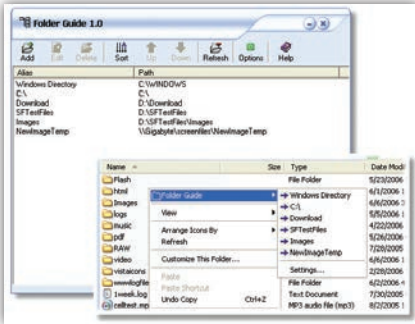
yi hedef gösterin. Bu, uygulamanın kısa-yol aracılığıyla kaldırılmasına olanak verecek, işlemi sonlandıracak, kendi kendine çalışmasını engelleyecek ve yürütülen görevi yok edip ortadan kaldırarak. Birçok özelliğe sahip bu ücretsiz yazılım, kesinlikle bir göz atmaya değer.

www.revouninstaller.com

Folder Guide

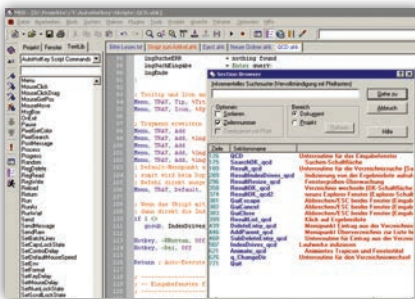
Windows 7, Windows Gezgini'nin Kitaplıklar ve Sık Kullanılanlar menüleri sayesinde, en çok kullandığınız klasörlerin kolaylıkla izlenmesini sağlar. Eğer XP'de veya daha eski sistemlerde de bu özelliği kullanmak isterseniz, Folder Guide biçilmiş kaftan. Yapmanız gereken sadece favori klasörlerinizi seçmek. Uygulama, kişiselleştirilebilir bir içerik menüsü hazırlayacak ve bu menü sayesinde Windows Gezgini'nde veya Kaydet penceresinde istediğiniz yere hızla erişebileceksiniz.

git.pcnet.com.tr/jg

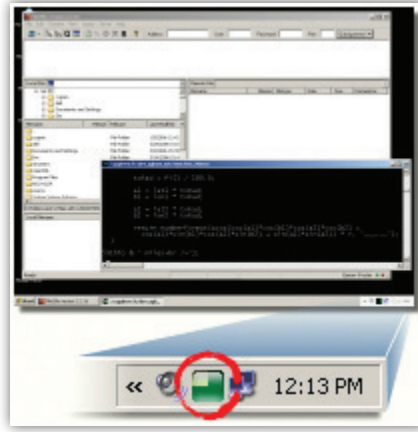
AutoHotkey

İsminin sizi yanıltmasına izin vermeyin.

AutoHotkey, kısayol tuşlarından daha iyi bir şey. Sıkıcı otomatik görevler için tasarlanmış olan AutoHotkey'in yazılım dili, Windows için birçok işe yarar uygulama yaratmakta kullanılıyor.

www.autohotkey.com

VirtuaWin

Çoklu masaüstü, karmaşık masaüstlerini düzenlemek için kullanılan ama Windows tarafından doğal yollarla desteklenmeyen klasik bir yöntem. VirtuaWin, üçüncü parti çözümlerin arasından birçok iyi özelliğiyle sıyrılıyor. Öncelikle program açık kaynak kodlu, küçük, sistem kaynaklarını sömürmüyor ve sanal masaüstlerini yönetmek için ihtiyaç duyabileceğiniz tüm fonksiyonları size sunuyor.

virtuawin.sourceforge.net

CrystalDiskInfo 4

Sabit diskinizin adeta karakutusu olan S.M.A.R.T. değerlerine bakıp bir sonraki sabit disk çökmesini önlemek, depremi önceden tahmin etmeye benziyor. Araştırmalar, bu bilgilerin sisteminizi kurtar-

bileceğini gösteriyor. CrystalDiskInfo ile sürekli olarak S.M.A.R.T. verilerinizi görebilir, hatta bir grafiğe dökülmesini sağlayabilirsiniz.

www.crystallmark.info

Ultimate Windows Tweaker

Windows kullanıcı arayüzünde bugüne kadar değiştirilebildiğini bile bilmediğiniz birçok özelliği değiştirmenizi sağlayan bir uygulamaya ne dersiniz? Peki ya Windows Vista, 7, Internet Explorer ve çeşitli özelliklerle ilgili 130'dan fazla ince ayar olanağı sunan bir program için? Ultimate Windows Tweaker demeniz yeterli olabilir.

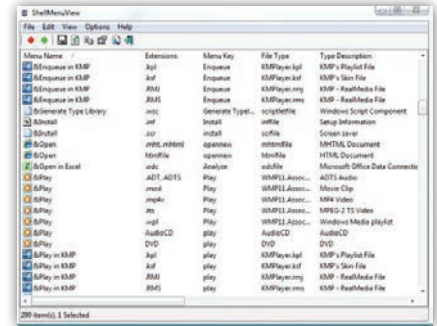
git.pcnet.com.tr/jh

ShellMenuView + ShellExView

Teknik olarak bunlar iki farklı program ama tek bir amaç için beraber çalışıyorlar: sağ tıklama menüsünün kontrolünü geri almak.

www.nirsoft.net

Startup Programs Tracker

Bilgisayarınızın başlangıcında hangi programların otomatik olarak çalıştığını bilmek istemez misiniz? Startup Programs Tracker, Başlangıç menünüzü ve kayıt defterinizi tarayarak bu programları size söylüyor. Sonuçları otomatik olarak Windows panosuna atarak, e-posta veya diğer belgeler aracılığıyla kolayca paylaşılmasını sağlıyor. SPT ayrıca devre dışı bırakılmış başlangıç öğelerini de kontrol ediyor ve varsayılan değerleri geri yüklüyor.

git.pcnet.com.tr/ji

EN MEŞHUR OYUNLAR SÜREKLİ YANINIZDA

En sevdiğiniz ve oynamaktan asla vazgeçemeyeceğiniz oyunları gittiğiniz her yere götürmenin zamanı geldi.

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

KİME sorsanız son yıllarda akıllı telefonların büyük bir değişime uğradığından bahsediyor. Herkesin kendince yorumları var ve hiç şüphesiz yorumların büyük çoğunluğu ürünlerin tasarımları üzerine yapılıyor. Ekranların büyüdüğü, görüntülerin keskinleştiği veya kameraların artık fotoğraf makinesine yakın kalitede çekim yapmaları yadsınamaz gerçekler arasında ancak için bir de altyapı kısmı var. Büyük ekranda oluşturulan görüntüler, belki de Full HD (1080p) olarak yapılan video kayıtları ve oyunlar için bir bilgisayardakine benzer donanımsal güç gerektiğinin çok az kişi farkında. Gerçekten de taşınabilir ürünlerdeki son zamanlarda yaşanan en büyük değişimler aslında donanımlar üzerine. İşlemci ve platform geliştiren firmalardan oldukça iyi ve mantıklı çözümler gelmeye devam ediyor. Artık avucunuzun içine sığan bir cihazda çift çekirdekli ve 1,5 GHz hızında çalışabilen bir işlemci bulunabiliyor. Hatta gelen haberler 2012 yılı içinde 2 GHz'lik

çift çekirdekli işlemcileri pek fazla beklemeyeceğimizi işaret ediyor. Gücü düşünabiliyor musunuz? Çanta içinde omuza asılarak taşınan birkaç kiloluk taşınabilir bilgisayarlardan değil, sadece 100 gramı biraz aşan ve avuç içine sığan incecik cihazlardan bahsettiğimizi unutmayın.

Uyanma zamanı

Taşınabilir oyun konsolları uzun bir zamandır var. Tarihçelerine gireceğimiz zaman için içinden sayfalarca çıkamayacağımız bir gerçek. Günümüze bakacak olursak Sony PSP-3000 -en son nesil PS Vita da siz bu satırları okurken Uzak Doğu'da satışa çıkmış olacak- ve Nintendo 3DS gündemi işgal ediyor. Bir akıllı telefondakine benzer ekran büyüklüğüne sahip olan taşınabilir oyun konsolları elbette fiziksel tuşları sayesinde ve oyunlara özel olarak geliştirilen donanımlarıyla benzersiz bir deneyim yaşıyorlar. Multimedya açısından taşınabilir oyun konsollarını geriden takip

eden telefonlar artık günümüz için ciddi bir rakip oluşturmaya başladı. Tabletlerse neredeyse taşınabilir oyun konsolu almayı planlayan kişileri büyük ekranları sayesinde her an caydırabilecek kapasitede.

Burun kıvrımadan önce

Tüm yazdıklarımıza rağmen halen akıllı telefonlarda veya tabletlerde oyun oynamaya burun kıvrıranlar olacaktır. Öncelikle şunu düşünün: Satın alacağınız tablette HDMI görüntü çıkışı olma şansı artık oldukça yüksek, değil mi? HDMI çıkışı size tabletin ekranında görmüş olduğunuz görüntülerin aynısının televizyonda görülebileceğini ifade ediyor. Peki, hemen hemen her tablette Bluetooth yok mu? Var. Bluetooth destekli bir oyun kontrolcüsü veya klavyeyi de bağladığınız zaman sizi bambaşka eğlencelerin beklediğine şüpheniz olmasın. Demek istediğimiz; bahsettiğimiz üstün güç kapalı bir kutuda değil, her an dışarıya çıkarılmaya müsait. Çeşitli ak-

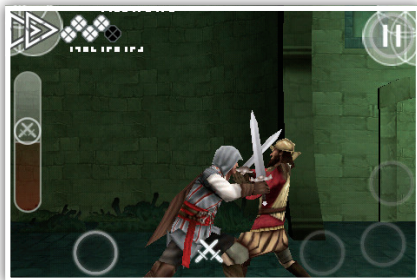
sesuarlar satın alarak akıllı telefonunuzu veya tabletinizi oyuna çok daha yakın bir ürün hâline getirebilirsiniz. Kablosuz ağ ve Bluetooth destekli oyunlarla aynı zamanda çoklu oyuncu veya internet üzerinden oyun oynama şansınız da çoğu zaman size sunulanlar arasında.

İşletim sistemi tarafı

Bildiğiniz gibi mobil işletim sistemi piyasasının büyük bir bölümüne artık Apple'ın iOS'i ve Google'ın Android'i hâkim. Yeni yıl içinde Microsoft'un Windows Phone'ları da pay kapmaya çalışacak. Üreticiler pazar payına paralel şekilde uygulama geliştiriyorlar. Yine de oyunların senaryo veya içerik olarak birbirini her zaman tutma gibi bir zorunluluğu olmayabiliyor çünkü geliştirme kısmını farklı ekipler üstlenebiliyor. Artık en meşhur olan bazı oyunlardan biraz bahsedebiliriz. Merak etmeyin, taşınabilir oyun konsollarına kıyasla oldukça düşük fiyatlar -ortalama 10 TL kadar- karşınıza çıkacak ve önceden deneyebileceğiniz ücretli kısıtlı sürümler de sizi bekliyor. Sürekli yeni oyunların eklenmesi de cabası. Aşağıda tanıtacağımız oyunlar iOS, Android ve Java platformlarında bulunabiliyor. Tabii her oyunun her platformda mevcut olmadığını hatırlatmak gerek. Emin olmak için cihazınızın uygulama mağazasında bir arama yapmanız yeterli.

Assassin's Creed

Bilgisayar ve konsol camiasında milyonlarca kullanıcı tarafından sevilen ve takip edilen Assassin's Creed benzer senaryo ve dövüş teknikleriyle sizi bekliyor. Oyunda tıpkı gerçek sürümüne benzer şekilde zaman zaman kaybolacak, düşmanlarınızı alt etmenin planlarınızı yapacak ve verilen görevleri zamanında tamamlamak zorunda olacaksınız. Sinsi ruhunuzu korumak zorundasınız.

Avatar

Üç boyutlu olarak izlenme şansı bulunan Avatar, 2009'a damgasını vuran yapımlar arasındaydı. Üreticiler çok geçmeden oyun-

nun bilgisayar, konsol ve taşınabilir platformlara uyarlanması sağladı. Aksiyon dolu sahneler taşınabilir olan sürümde de tüm hızıyla fanatiklerin karşısında. Kontrollerin de oldukça basite indirilmiş olduğunu söylemek gerek.

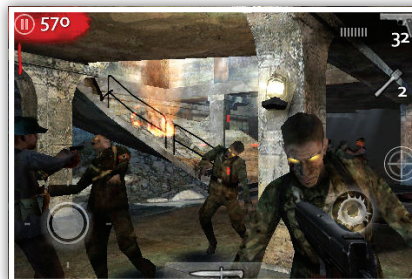
Brothers In Arms

Sektörün belki de en iyi savaş içerikli oyunlarından biridir Brother In Arms. Taşınabilir sürümde de kendinizi kaptıracağınıza emin olabilirsiniz. FPS tarzı çok iyi bir şekilde uyarlanmış. 50 farklı görev ve bazuka, Kanas ve alev püskürtücü de dâhil olmak üzere sekiz adet silah kullanma şansınız var. Çoklu oyuncu olarak beş farklı harita ve üç farklı mod tercih edilebiliyor.

Call Of Duty

Call Of Duty en çok sevilen savaş oyunlarından biri. Oyun bilgisayar ve konsol platformlarında bitirildiği zaman esprili şekilde yaşayan ölümlere karşı savaşmaya başlıyoruz. Oyunun taşınabilir cihazlara yönelik geliştirilmiş sürümünde de benzer bir senaryo var. Sürekli zombilerle uğraşmak can sıkıcı olabiliyor ama yine de sürükleyici bir senaryo.

Cars

Özellikle çocukların sevgilisi olan Cars adlı animasyon filminin oyunu da oldukça zevkli. Platform standardında geliştirilmiş olan oyun oldukça heyecanlı ve yaş grubu olarak filme hitap eden kitlenin biraz daha yukarısını hedefliyor. Atlamalı, zıplamalı ve puan toplamalı bir senaryo var ve bağımlılık yapacağı kesin gibi görünüyor. Birçok otomobil de mevcut.

Doom

Doom'un bilgisayar dünyasındaki kullanıcılar için yeri apayrıdır. Emektar Wolfenstein'i saymazsak belki de FPS'nin tarihi Doom'la başlıyor denebilir. Ne mutlu ki taşınabilir birçok platform için Doom'u yanınızda bulundurma şansınız var. Senaryoda pek bir fark yok. Oyunu daha önceden bitirmişseniz birçok bölümü hatırlayabilmeniz olası. Yolculuklarda zaman geçirmek adına ideal.

Fast Five

Hızlı ve Öfkeli fanatikleri için geliştirilmiş olan Fast Five da oynanması gereken oyunlardan. Yanlama ağırlıklı kuralızs sokak yarışları, modifiyeli araçlar ve senaryo içerikli

olarak tasarlanmış olan Fast Five kesinlikle standart bir yarış oyununun çok daha ötesinde. 10 oyuncuya kadar çevrimiçi oynama şansınız da bulunuyor ve yarışları arkadaşlarınızla paylaşma şansınız var.

FIFA

Futbol deyince akla gelen oyunlardan biri olan FIFA serisi de akıllı telefonlara ve tabletlere uyumlu sürümleriyle bizi bekliyor. League veya Cup usulüyle oyun oynama şansınız var. Kontroller mükemmel derecede rahat. Oyunun 12 sürümünde Manager özelliği de ekleniyor ancak muhtemel nedenlerden ötürü Türk takımları ne yazık ki olacak gibi görünmüyor. Çoklu oyuncu mümkün.

Guitar Hero

Oyun oynamayı sevip de Guitar Hero'yu son ses oynamayan birisi olabilir mi? Merak etmeyin, kontrolleri biraz zorlasa da oyunun taşınabilir sürümlerinde aynı tadı alabilmeniz mümkün. Oyunda geçmişten günümüze efsaneleşmiş birçok rock parçası performansınızı sergilemek üzere sizleri bekliyor. Ayrıca rock yıldızınızı kişiselleştirebilir ve sosyal medyada paylaşabilirsiniz.

Monkey Island

Gelmiş geçmiş en güzel macera oyunlarından biri olan Monkey Island da yenilenen grafikleriyle birlikte taşınabilir cihazlarındaki yerini alıyor. Oyunu eskiden oynayıp bitirmiş olanlar için tek fark yenilenmiş olan grafiklerden ibaret. Yine de oynamaya değer bir senaryosu olduğu kaçınılmaz bir gerçek. Boş zamanların nasıl geçtiğini hissettirmiyor.

Need For Speed

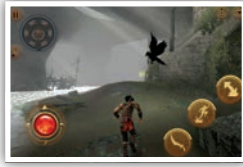
Need For Speed olmanın olmazsa olmazı değil mi? Oyunun Hot Pursuit, Shift, Undercover gibi birçok popüler sürümleri hâlihazırda oynan-

mayı bekliyor. Her oyunda tıpkı bilgisayarı ve konsollarda olduğu gibi farklı farklı senaryolar ve araçlar var. Özellikle taşınabilir cihazınızın geniş ekranı ve hareket algılayıcılarıyla birçok taşınabilir oyun konsolundan çok daha iyi bir deneyim sizi bekliyor olacak.

Prince Of Persia

Taşınabilir cihazlar için Prince Of Persia'nın hem yıllar önceki klasik (retro) hem de günümüzün üç boyutlu sürümleri geliştirilmiş durumda. Oyun, gerek dövüş teknikleri gerekse senaryonun akıcılığı bakımından bilgisayardaki sürümlerini aratmıyor. Karakter çizimleri ve mimari detaylar her zaman olduğu gibi büyüleyici. Kesinlikle oynamaya değer.

Pro Evolution Soccer

Futbol oyunları kısa süreli yolculuklar için ideal. İş ve ev arasında liginize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz. Bilgisayar ve konsollardaki FIFA-PES rekabetinin aynı taşınabilir sürümlerde de var. Kontroller her zaman olduğu gibi müthiş. Eklenen transfer özelliği sayesinde rüya takımınızı kurup Şampiyonlar Ligi'nde çok daha heyecanlı müsabakalara çıkabilirsiniz.

Spiderman

Üstün yeteneklere sahip Örümcek Adam'ın serüveni taşınabilir cihazınızda da devam ediyor. Oyunda 20'den fazla dövüş hareketi var. Elbette senaryo sadece dövüş içermiyor. Bina binaya atlayıp tırmanmak, olayların geçtiği şehirleri keşfetmek ve yaşayan halka yardımcı olmak gibi daha birçok görev sizleri bekliyor. Azıllı düşmanlarınız da yerini almış durumda.

The Sims 3

The Sims 3 tıpkı bilgisayardaki gibi. Kontrollerde ve işleyişte hiçbir farklılık yok ama

taşınabilir sürümde seçenekler biraz daha az. Yine de oyunun milyonlarca kişinin sevgilisi olduğu gerçeği var. Bağımlılık yapma olasılığı bilgisayardaki sürümüne kıyasla çok daha fazla çünkü bir akıllı telefon veya tablette olduğunda, bu oyunun sizin asla yanınızdan ayrılmayacağı anlamına geliyor.

Tom Clancy's

Akıllı telefon ve tabletlerde oynanabilecek sürükleyici FPS oyunlarından biri de Tom Clancy's serisi. Serinin ilk oyunu olan Rainbow Six, 11 farklı bölümden oluşuyor ve gerçek zamanlı taktikler geliştirmenizi isteyerek becerinizi ölçüyor. Conviction da oynanabilir durumda. Benzer bir keyif ve heyecan yaşattığı tartışmasız. Çoklu oyuncu seçeneği için beş farklı harita fanatikleri bekliyor.

Tron

Tron Efsanesi filminin sürükleyici öyküsünü taşınabilir ürününüzde de yaşayabilmeniz adına her şey en ince detayına kadar düşünülmüş. Oyunun konusu daha çok bulmaca çözmeyi ve labirentlerin içinde çeşitli mücadele sahnelerini aşarak çıkmayı kapsıyor. Çeşitli silahlarla ve görevlerle sürükleyici, zamanda can sıkmayan bir görünümde olduğu söylenebilir.

Worms

Worms'u oynayıp da sevememiş birisi olabilir mi? Bu şirin kurtçukların kendi aralarındaki savaşa taşınabilir cihazınız üzerinden de devam edebilirsiniz mümkün. Hatta oyun o kadar güzel tasarlanıp kurgulanmış ki akıllı telefonunuzun küçük ekranında bile rahat bir şekilde oynanabiliyor. Bilgisayardaki hâlimden pek farklı olduğu söylenemez. ❖

İlahî “com”edya

Bizi IP adreslerini ezberlemekten kurtarıp hayatımızı kolaylaştıran alan adları, giderek daha karmaşık bir hâl alıyor ve hayatımız tekrar zorlaşıyor.

Selim ŞUMLU

selim@PCnet.com.tr
twitter.com/maxcoder
facebook.com/SelimSumlu

YÜZYILLAR önce Dante Alighieri tarafından yazılan İlahî Komedyâ, İtalyan edebiyatının yapıtaşlarından biri ve tüm zamanların en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilir. Eser, Dante'nin öldükten sonra Cehennem, Araf ve Cennet'ten geçen yolculuğunu anlatır. Âdeta alan adlarının öyküsünü tersinden işlermiş gibi...

Paradiso

Bugün web'de kullandığımız www.google.com gibi adresler tüm dünyada standarttır ve dünyanın neresinde olursanız olun -teorik olarak- sizi aynı siteye götürürler. Bu adreste gördüğünüz “www” kısmı alt alan adı, “google” adresin sahibi, “com” ise üst seviye alan (top-level domain / TLD) olarak bilinir. Web adreslerinde kullanılan bu görece basit sistem, onlarca yıl önce bizlere rahatlık sunmak için tasarlanmıştır.

Ekim 1984'te ilk “genel amaçlı alan adları” tanımlandı. Bunlar com, edu, gov, mil ve org idi. Listeye kısa süre içinde net de eklendi. com (commercial) uzantısı ticari siteler için, edu (education) eğitim kurumları için, gov (government) devlet siteleri için, mil (military) ordu siteleri için, org (organization) kâr amacı gütmeyen kurumlar için ve net (network) de internet servis sağlayıcılar için kullanılacaktı. Böylece, siteye daha girmeden neyle ilgili olduğunun anlaşılması ve adreslerin daha kolay akılda kalması amaçlanmıştı. 1998 yılında alan adları yönetimini yürütmek üzere ICANN (İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu) kuruldu. 2000 yılında ICANN yedi üst seviye alan adını daha kabul etti: aero, biz, coop, info, museum, name ve pro. Tabii ülke kodlarıyla biten onlarca farklı alan adı uzantısı da çoktan hizmete girmişti.

Purgatorio

ICANN'in onayladığı bir sürü ıvır zıvır uzantı ve onlarca farklı ülke kodunu içeren uzantılar kullanılmaya başlanmıştı. Jenerik uzantıların birçoğu için herhangi bir resmî belge istenmediğinden, şirketlerin isimleri başkaları tarafından alınıp fa-hiş fiyatlarla satılıyor, alan adlarının geleneksel uzantıları artık bir anlam taşımıyor, ülkeler kendi alt alanlarını farklı biçimlerde belirliyordu. Her

ülke kendi uzantısı için farklı belge ve fiyat politikaları belirliyordu. Alan adı dünyasında tam bir kaos hâkimdi.

Web 2.0 ile birlikte alan adları daha da ilginç şekillerde kullanılmaya başlandı. Örneğin, ülkelere ait uzantılar belli isimleri oluşturmak için kullanılıyordu (about.me gibi). Bu akımla birlikte ben de e-posta adresimde kullanmak üzere Lüksemburg'dan sum.lu alan adını aldım, çünkü pek çok ülke alan adları için belge gereksinimlerini kaldırarak bu akımı fırsata dönüştürmüştü. Böylece selim@sum.lu gibi adımları ve soyadımı oluşturan şık bir adrese sahip olmama rağmen, telefonda birine e-posta adresimi söylerken her zaman bir “anlama sorunu” ile karşılaşıyorum. Anlaşılan, alan adlarındaki kaos henüz sıradan kullanıcılara yansımış değil.

Inferno

ICANN'in son fiyaskosu, pornografik sitelerin kullanması için düşünülen ve yıllardır tartışılan xxx uzantısını onaylaması oldu. Bu uzantıyı kullanmak tamamen isteğe bağlı olduğundan, marka hâline gelmiş pornografik siteler adreslerini değiştirmeyi hiç düşünmüyor ve yeni siteler de bilinirlik nedeniyle com'u kullanmaya devam ediyor. Peki xxx alan adlarını kimler aldı dersiniz? Markasını korumak isteyen şirketlerle alan adı tacirleri! Çok detaylı olmayan araştırmalarım sonucunda, ilk gün 50.000'den fazla xxx alan adı satılmış olsa da faaliyette olan tek bir xxx uzantılı “malum site” bulabildim.

Sırada ne mi var? Uzantıların tamamen serbestleşmesi! ICANN, geçtiğimiz Haziran ayında jenerik üst seviye alanlardaki kısıtlamayı kaldırarak bir karar aldı. Böylece şirketler artık kendi uzantılarını -tabii çok ciddi finansal ve teknik sorumluluklar alarak- seçebilecek. Örneğin “burada” uzantısını satın alan şirket, www.kalem.burada ve www.kagitmendil.burada gibi alan adları satılabilecek. Başvurular Haziran 2012'de 185.000 \$ başvuru ücreti ve 25.000 \$ yıllık ücretle başlıyor. İlk örneklerin de 2013'de kullanıma girmesi planlanıyor. Kısacası, iki yıl sonra, web adresleri dünyası baştan sona değişecek ve bu yenilik pek çok kişiye kafa karışıklığına, bazı kişilerin de zengin olmasına yol açacak.

HERKES BUNLARA TIKLIYOR

AYIN OYUNU

Derin Dondurucu
<http://git.pcnet.com.tr/ju>

Noel Baba tehlike altında! Yeni yılın kötü başlamasını isteyen kötü adamlar Noel Baba'ya saldırıyor. Buzlu platformda yön tuşlarıyla dolaşip boşluk tuşuyla Noel Baba'nın su tabancasını ateşleyerek kötü adamları dondurmanız gerekiyor. PCnet editörlerinin 24.600 puanlık rekorunu kırın, rekorunuzun ekran görüntüsünü selim@PCnet.com.tr adresine gönderin, bir sonraki sayımızda PCnet editörlerini en büyük farkla yenen okurumuzun adını yayımlayalım. Geçen ayki rekortmenimiz 1966 puanla Ümit Dincel oldu. Tebrik ederiz!

AYIN GRUBU

Komik Günlr
www.myspace.com/komikgunler

Soğuk bir kış gününde 3 telli gitarıyla âşık Cihan, yetenek avcısı Kerem'le karşılaşınca Komik Günlr'in hikâyesi başlıyor. Kerem'in, Cihan'ın saçlarını düğüm etmesiyle beraber ilk iki besteyi kaydediyorlar. Roxy jürisi tarafından beğenilip İstanbul'a çağırılıyorlar ve bu çok mühim performans için Ankara'dan yola çıkıyorlar. Grup dâhilinde davulda Derun, klavyede Güneş, basta Uygur, trombondada Mikail, darbukada Faruk, ksilofonda Kerem ve vokalde Cihan var. Roxy'den avucunu yalayarak dönen grup, şarkılarını MySpace sayfasında paylaşıyor.

KISA FİLM

İç Monolog
<http://vimeo.com/26829267>

İşlediği suç yüzünden "vicdan azabı" çeken Erdem gerçekleri sadece kendisinin bilmediğini tuhaf bir şekilde gelen bir kadından öğrenir. İlk başlarda suça ortak olduğunu düşündüğü bu kadın konusunda yanılmaktadır. Aslında gerçekleri bilen iki kişi vardır: Kendisi ve Vicdan'ı... Alper Tunel'in yazıp yönettiği 4 dakikalık kısa filmde Gürkan Cevizci ve Gül Arslan rol alıyor.

AYIN VİDEOLARI

Yavaş çekim
<http://git.pcnet.com.tr/jv>

Normal bir video kamera, saniyede 24 kare kaydedebilir. Bir bardağın kırılma anını saniyede 10.000 kare çeken bir kameranın gözünden izlemeye ne dersiniz?

Fütersuzca Gülen Adam 4
<http://git.pcnet.com.tr/jw>

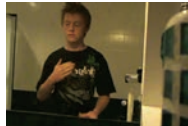
Ordulu bir abimiz, dördüncü filminde bu sefer daha önce hiç gülmediği kadar yüksek sesle gülerken yeni bir rekora imza atıyor.

Seoul denge deneyi
<http://git.pcnet.com.tr/jx>

Seoul'lu bir denge ustası, Kore'nin Seoul kentindeki çeşitli mekânlarda farklı nesneleri inanılmaz şekilde dengede tutuyor.

Vücut perküsyonu
<http://git.pcnet.com.tr/jy>

Genç bir baterist olan Joel, kendi vücudunu da bir müzik aleti gibi kullanarak ritim tutmanın yolunu keşfetmiş.

İLGİNÇ SAYFALAR

Albümlerden albüm beğen
<http://git.pcnet.com.tr/jz>

Müzik albümleri için kapak tasarlamak da bir sanattır. 2011'de çıkan en iyi ve en kötü 5'er albüm kapağı bir arada.

Sokakta bir şeyler oluyor
<http://git.pcnet.com.tr/k0>

Sokak sanatları dünyanın her yanında artarak yaygınlaşıyor. Street Art Utopia adlı blog, 2011'in en iyi sokak sanatı eserlerini derlemiştir.

Kalem ve fotoğraf
<http://git.pcnet.com.tr/k1>

Sanatçı Ben Heine, çektiği fotoğrafların üzerine karakalem çizimler bindirerek doğa üstü görüntüler yaratıyor.

Dünya Golf Turu
www.wgt.com

Golf sporuna meraklı olmanıza rağmen gerçek hayatta fazla oynama imkânı bulamıyorsanız, web'in en gerçekçi spor oyununu bir deneyin.

LINUX MINT 12 "LISA"

Ubuntu'nun masaüstü mirasını devralan Mint geliştiricileri, 2012 yılının başında masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda kullanılabilecek en iyi dağıtımı meydana getirmiş.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

İLK kez 2006 yılının sonunda ortaya çıkan bir Ubuntu türevi olan Linux Mint, başlangıçta diğer onlarca Ubuntu tabanlı dağıtımdan pek de farklı değildi. Ancak zaman içinde hem Ubuntu'nun mobil aygıtlara yönelmesi hem de Mint geliştiricilerinin özverili çalışmaları Linux Mint'i "en iyi Linux dağıtımları" listelerinde tartışmasız bir numara olmaya götürdü. 2012 yılının başı itibarıyla şu an için ev kullanımı amacıyla Mint'ten daha iyi bir alternatif bulabileceğinizi söylemek zor. O halde gelin, geçtiğimiz ay tanıtılan Linux Mint 12 "Lisa" sürümüne biraz daha yakından bakalım.

Kullanıcı ne istiyorsa o!

Diğer güncel Linux dağıtımları gibi, Linux Mint'in 12. sürümünde de 3.0 sürüm numaralı Linux çekirdeğiyle birlikte en güncel Linux yazılımlarına rastlamak mümkün. Ancak dağıtımı diğerleri arasında öne çıkaran çok önemli iki büyük gelişme mevcut: Birincisi, GNOME 3'ün alışıldık bir arayüzle kullanılmasını sağlayan MGSE (Mint GNOME Shell Extensions, yani GNOME Shell için yazılmış Mint eklentileri). Bu eklentiler sayesinde GNOME 3, mobil aygıtlara yönelik ön tanımı hâli yerine Mint'in standart GNOME 2

arayüzüne benzer bir yapıya sahip olduğu gibi, fareyle kullanılan dizüstü ve masaüstü bilgisayarlar için daha kullanışlı bir etkileşim imkânı sunuyor. En güncel masaüstü ortamını kullanmak fakat alışkanlıklarından da vazgeçmemek isteyenler için bunun mükemmel bir orta yol olduğunu söylemeliyiz.

İkinci önemli gelişme ise elbette MATE, yani "GNOME 2 ölmedi!" diyen gönüllülerin oluşturduğu yeni GNOME 2 sürümü. Eğer siz de Ubuntu'nun 4.04 sürümünden 10.10 sürümüne kadar kullandığı GNOME 2.x ortamına aşinaysanız ve çalışma ortamınızı değiştirmeyi asla istemiyorsanız, MATE'i çok seveceğinizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Temel olarak GNOME 2 ile tamamen aynı görünümü ve işlevselliği sunmayı hedefleyen MATE'in bir

Linux Mint 12'nin GNOME Shell eklentileriyle birlikte görünümü

diğer özelliği ise, GNOME Shell ile çakışma yaratan bağımlılıklarından arındırılmış olması. Bu sayede aynı sistemde hem MATE (yani GNOME 2) hem de GNOME Shell bulundurulabiliyor. MATE yazılma-ndan önce bu imkân söz konusu değildi. Tabii MATE'in henüz çok yeni bir proje olduğunu ve geliştiriciler tarafından kararlı bir hâle gelmesinin en azından birkaç ay gerektireceğinin söylendiğini de belirtmeliyiz.

Kurulum adımları

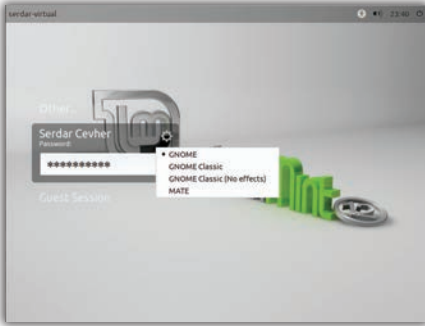
Linux Mint'in kurulum adımları standart bir Ubuntu kurulumundan pek farklı değil. www.linuxmint.com adresinden indirebileceğiniz DVD kalıbını isterseniz doğrudan bir DVD'ye yazdırabilir, isterseniz de UnetBootin aracını (<http://unetbootin.sourceforge.net>) kullanarak bir kurulum diski oluşturabilirsiniz. Kurulum kaynağını hazırladıktan sonra bilgisayarınızın BIOS'undan gerekli önyükleme ayarlamalarını yaparak sisteminizi DVD'den (veya USB'den) başlamasını sağlayın. 1-2 dakikalık kısa bir süre sonra Linux Mint kurulmaksızın sisteminizde çalışıyor olacak. Masaüstü belirdikten sonra sol tarafta göreceğiniz "Install Linux Mint" yazılı simgeye çift tıklayarak kurulumu başlayabilirsiniz. Eğer bilgisayarınızda Windows bulunuyorsa, Mint'i Windows'un yanına kurmak için yalnızca ilgili seçeneği seçmeniz yeterli. Aksi takdirde tüm diski silerek yalnızca Mint'i kurabilir veya disk bölümlenme seçeneklerini kullanarak ken-

di kafanızdaki disk paylaşım oranlarını uygulayabilirsiniz.

Birkaç basit adımın ardından kurulum başlayacak ve kurulum esnasında nereden yaşadığınızı, klavye düzeninizi, kullanıcı adı ve parolanızı belirtmeniz istenecek. Gerekli bilgileri girdikten sonra yaklaşık 5-10 dakika sürecek kurulum esnasında Mint geliştiricilerinin notlarını okuyabilir, sistemle birlikte dâhili olarak gelen yazılımlar hakkında bilgi alabilirsiniz.

İlk izlenimler

Kurulumun ardından kurulum ortamını (DVD veya USB bellek) bilgisayarınızdan çıkarın ve sistemi yeniden başlatın. Yaklaşık 1-2 dakika sonra yeni Linux masaüstünüz sizi karşılayacak. Eğer otomatik giriş yapma seçeneğini etkinleştirmediyse sistem parola girmenizi isteyecektir. Bu esnada parola girme ekranının hemen yanında bulunan çark simgesine tıklayarak ön tanımlı masaüstü ortamınızı seçebilirsiniz. Seçenekleriniz arasında GNOME, GNOME Klasik, GNOME Klasik (Efeksiz) ve MATE olacaktır. Mint geliştiricilerinin esas olarak odaklandıkları nokta Mint'e özgü bir GNOME Shell türü oluşturmak olduğu için, ilk etapta ön tanımlı seçeneği değiştirmeksizin devam etmenizi öneririz.

Sisteme giriş yaptığınız anda sizi Mint'in özelleştirilmiş sade GNOME Shell arayüzü karşılayacak. Daha önce Ubuntu veya Mint kullandıysanız bu yeni arayüze yabancılaşmıyacaksınız. Sol altta bulunan Menü, klasik Mint ve Windows'ta olduğu gibi en çok kullanılan programlar ve klasörlere erişiminizi sağlıyor. Bununla birlikte, menünün üst kısmında bulunan arama çubuğu da dosyalarınızı isim veya içerik yoluyla aramanıza olanak tanıyor. Elbette sistem GNOME Shell'in getirdiği kolaylıklardan da mahrum bırakılmamış. Fare imlecini ekranın sol üst kısmına sürüklediğinizde veya yine sol üst kısımda bulunan simgeye tıkladığınızda,

Ekranın sol üstündeki logoya tıklayarak GNOME Shell'in sunduğu hızlı erişim arabirimine ulaşabilirsiniz.

şık bir efektle birlikte en çok kullanılan yazılımlar ekranın sol kısmına dikey bir şekilde sıralanıyor. Bununla birlikte, sağ kısımda da o an açık olan pencerelerinize ve tüm uygulamalarınıza erişmenizi sağlayan GNOME Shell arabirimi görüntüleniyor. Sağ üst kısımdaki bildirim simgeleri standart Mint temasına uydurulmuş ve oldukça şık bir görünüme sahip. Sistemden çıkış yapmak için kullanılan kısayollar da yine eski Mint ve Ubuntu sürümlerinde olduğu gibi ekranın sağ üst kısmında bulunan kullanıcı ismine tıklayarak gerçekleştiriliyor.

Alternatif arayüzler

Eğer Mint'in ön tanımlı GNOME Shell arabirimini beğenmezseniz, yüklü olarak gelen diğer iki arabirimden birini tercih edebilirsiniz. Bunlardan ilki, biraz önce de övgüyle bahsettiğimiz ve GNOME 2'nin takipçisi olan MATE. Eski Mint sürümlerinde kullanılan GNOME 2'nin hemen hemen aynısını sunan MATE, alışkanlıklarını hiçbir şekilde değiştirmek istemeyen kullanıcılar için sunuluyor.

Linux Mint 12'de yer alan MATE, klasik Linux Mint arabirimini kullanmak isteyenlere hitap ediyor.

Ancak MATE projesinin olgunlaşmasını beklemek istiyorsanız bir diğer alternatifiniz de GNOME Klasik. GNOME geliştiricileri tarafından aslında üç boyutlu hızlandırıcı desteğine sahip olmayan sistemler için geliştirilmiş olan GNOME Klasik de GNOME Shell'in kırılmış bir sürümünü sunuyor. Bu sürüm elbette işlevsellik açısından rakiplerinin biraz gerisinde kalıyor, fakat yine de sade ve hızlı bir arabi-

GNOME Klasik arabirimi, MATE projesi olgunlaşana kadar kullanılabilecek bir alternatif sunuyor.

rim isteyenlerin değerlendirebileceği seçenekler arasında bulunuyor.

Yazılım desteği

Linux Mint'in Ubuntu'ya üstünlük kurmasını sağlayan en önemli ayrıntılardan biri de, Flash, ses ve video çözücüler gibi hemen her ev kullanıcısının ihtiyaç duyduğu temel gereksinimlerin ilave bir yüklem gerektirmeksizin doğrudan sistemle birlikte sunuluyor olması. Bu sayede sistem kurulduğu anda VLC media player ile videolarınızı izleyebiliyor, Banshee ile müzik arşivinizi dinleyebiliyor ve Flash gerektiren YouTube gibi sitelerde gezinebiliyorsunuz.

VLC ve Banshee'ye ek olarak, sistemde fotoğraf görüntüleme ve basit düzenleme işlemleri için gThumb, anlık mesajlaşma için Pidgin, web gezintisi için de Firefox 7 tarayıcısı kurulu olarak geliyor. Bu yazılımlara ilaveler yaparak sisteminizi zenginleştirebilmeniz için de şu an itibarıyla 36.000 civarında yazılım barındıran "Yazılım Yöneticisi" emrinize amade.

Kısacası, Linux dünyasında yaklaşık bir yıldır yaşanan görsel arayüz krizini başarıyla çözen ve masaüstünde Linux kullanmak isteyen kullanıcıların tüm ihtiyaçlarını eksiksiz bir şekilde karşılayan Linux Mint 12, bizce şimdiden 2012 yılının en iyi Linux dağıtımı olmaya aday. Dağıtımını denemek isteyenler kurulum kalıplarını www.linuxmint.com adresinden temin edebilirler. ♦

“Evinize koşun, Atari’yle coşun!”

Eski bir dizüstü bilgisayarınız varsa, bir Linux dağıtımı ve gerekli yazılımlar aracılığıyla yepyeni bir Atari veya Commodore 64 sahibi olabilirsiniz. Bu yazıda Xubuntu 11.10 ile 1980'lere kısa bir yolculuk yapacağız.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

1980'lerin en popüler oyun konsolları olan Atari ve Commodore 64'ler 1990'larda önce Amiga'nın yükselişi, sonra da tüm oyun dünyasını kasıp kavurmaya başlayan PC çağıyla birlikte aniden ortadan kayboldu. Oysa birçok oyun sever halen bu konsollarda oynadığı oyunların tadını belleğinden silebilmiş değil. Ekim 2011 sayımızın “Editörün Seçimi” bölümünde PCnet editörlerine en çok hangi oyunları sevdikleri sorulmuş, hemen hepsi de eski oyunlardaki tadı şimdikielerde bulamadıklarından yakınmıştı. Eğer siz de eski oyunları oynamak istiyor fakat bu oyunları çalıştıran platformları bulmakta zorlanıyorsanız, Linux dünyası yine yardımınıza koşabilir! İhtiyacınız olan tek şey eski (veya yeni) bir bilgisayar ve ücretsiz emülatör yazılımlarını çalıştıracak bir Linux dağıtımı.

Neden Xubuntu?

Hem standart sayılabilecek bir arabirim kullanan hem Ubuntu'nun geniş yazılım deposundan faydalanabilen hem de fazla sistem kaynağı tüketmeyen bir dağıtım olan Xubuntu, eski bir bilgisayarı bir oyun canavarına dönüştürmek için ideal bir platform sunuyor. Dağıtımı www.xubuntu.com adresinden indirdikten sonra bir CD'ye veya USB belleğe yazın ve bilgisayarınıza kurun. Bu adımın ardından, eski oyunların dünyasına girmeye hazır olacaksınız.

Her eve bir Atari!

Öncelikle Türkiye'de “karakutu” ismiyle popüler olmuş Atari 2600 ile başlayalım. Bu platform için üretilmiş oyunları oynamak için tek ihtiyacınız olan, Ubuntu Ya-

zılım Merkezi'ni kullanarak “Stella” ismindeki emülatörü kurmak. Stella'yı ilk kez açtığınızda sistem sizden oyunlarınızın (ROM dosyaları) bulunacağı klasörü belirlemenizi isteyecek. Ev dizininizde Atari isimli bir klasör yaratabilir ve bu klasörü Atari oyunlarınız için ayırabilirsiniz.

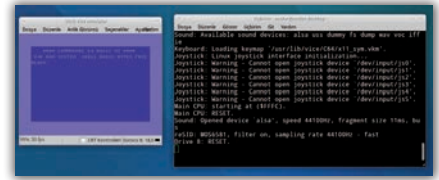
Şimdi sıra Atari 2600 için sunulan oyunları bulmakta. Bu oyunların birçoğu artık telif hakları kapsamında değil, ancak yine de indireceğiniz oyunun telif hakları konusunda kendiniz sorumlu olacağınızı unutmalısınız. Biz git.pnet.com.tr/river adresinde bulunan ve ücretsiz olarak dağıtılan ünlü River Raid oyununun .bin uzantılı dosyasını indiriyoruz. Dosyayı Atari klasörüne koyup Stella ile seçtikten sonra önce F2 tuşuna, ardından da boşluk tuşuna basıyoruz ve zaman yolculuğumuz anında başlıyor! Oyunu ister fare ile isterseniz de klavyenizin yön tuşlarıyla yönetebilirsiniz. Herhangi bir anda ana ekrana geri dönmek için farenin sağ tuşunu kullanmanız yeterli.

Eskiden oynadığınız Atari oyunlarını bulmak isterseniz www.atariguide.com ve benzeri adreslere bakabilirsiniz.

Commodore 64

Commodore oyunlarını oynayabilmek için Ubuntu Yazılım Merkezi'nden vice isimli uygulamayı kurmanız gerekiyor. Ancak ne yazık ki bu uygulamayı çalıştırmak Stella'yı başlatmak kadar kolay değil. Kurulumun ardından öncelikle gerekli Commodore ROM dosyalarını içeren dosyayı git.pnet.com.tr/c64-rom adresinden edinebilirsiniz. Dosyayı indirdikten sonra sistem menüsünden Donatılar'a girip bir uçbirim açın. “sudo thunar” komutunu vererek dosya yöneticisini yönetici haklarıyla başla-

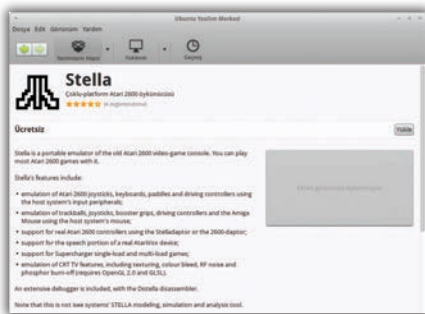

tın ve sol panelden Dosya Sistemini seçin; ardından /usr/lib/vice klasörüne gelin. Şimdi indirdiğiniz zip dosyasının içinde yer alan C64, DRIVES ve PRINTER klasörlerini buraya taşıyın (hâlihazırda var olan dosyalar önemli değil).

Artık uçbirimden x64 komutunu vererek emülatörü başlatabilir, Dosya menüsünden “Akıllı Disk/Teyp Yerleştir” seçeneğine tıkladıktan sonra da indirdiğiniz Commodore 64 oyunlarını seçip “Otomatik başlat” a tıklayabilir ve oynamaya başlayabilirsiniz. Ancak indirdiğiniz oyunları iyi bir performansla oynayabilmemiz için Commodore 64 terminolojisine biraz hâkim olmanız ve emülatörü gerektiği gibi yapılandırmanız gerekir. VICE emülatörüyle ilgili daha fazla bilgi almak için www.c64-wiki.com adresine bakabilirsiniz. Tüm okurlarımıza eski oyunların dünyasında keyifli saatler diliyoruz! ♦

Eski oyun tutkunları için nostaljik görünümlü USB joystick'ler mevcut, fakat bu ürünleri ülkemizde bulmak ne yazık ki oldukça zor.

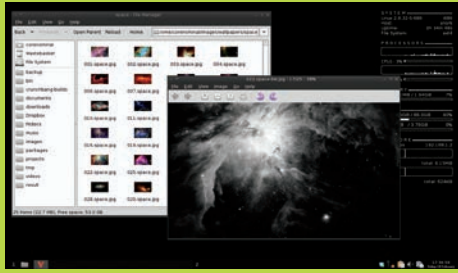

UBUNTU VE GNOME SHELL'İN BULUŞMASI: GUBUNTU!

Aralık ayının sonlarında gelen bir habere göre, ön tanımlı arayüz olarak Unity yerine GNOME Shell kullanacak resmi bir Ubuntu sürümü çok yakında kullanıcılarla buluşacak. Geçtiğimiz yıl Ubuntu geliştiricilerinin sürpriz sayılabilecek bir karar sonucunda 7 yıldır iş birliği yaptıkları GNOME geliştirme takımıyla yolları ayırarak kendi görsel arayüzleri olan Unity'yi ortaya çıkarması büyük tepki toplamıştı. Ubuntu ve GNOME'un ayrılığı Ubuntu kullanıcılarının birçoğunun dağıtımı terk etmesine yol açtığı gibi, geçtiğimiz ay Linux Mint'in en popüler dağıtımlar listesinde Ubuntu'yu geride bırakarak birincilik koltuğuna sahip olmasını da beraberinde getirmişti. Şimdi Ubuntu geliştiricilerinin hedefi, Unity nedeniyle mutsuz olan kullanıcıları tekrar Ubuntu cephesine kazandırmak. Bakalım Gubuntu sayesinde Ubuntu yıllardır sahip olduğu "bir numara" unvanını tekrar geri kazanabilecek mi?

ESKİ BİLGİSAYARLARA TAZE KAN

Debian tabanlı bir Linux dağıtımı olan Crunchbang, 2001-2002 ve sonrasında alınmış eski bilgisayarları halen web'de gezinmek amacıyla kullanmak isteyenlerin yardımına koşuyor. Masaüstü yöneticisi olarak Openbox'ın özelleştirilmiş bir sürümünü kullanan dağıtım, boştaiken yalnızca 54 MB bellek harcıyor ve işlemciye yalnızca %1-2 civarında bir yük bindiriyor. Firefox / Iceweasel kullanımındaysa bu rakamlar 175 MB ve %15 seviyesine yükseliyor. Kısacası, Pentium III dengi bir işlemci ve 256 MB bellek dahi Crunchbang ile güvenli bir şekilde web'de gezinmek için yeterli. Dahası, dağıtımın Debian tabanlı olması sayesinde gereksinim duyduğunuz program paketlerine kolaylıkla erişebilirsiniz. Bu da dağıtımı benzer amaçlı Puppy ve TinyCore gibi dağıtımlardan ayırarak daha avantajlı bir noktaya taşıyor.

HP'NİN WEBOS PROJESİ AÇIK KAYNAK OLUYOR

Geçtiğimiz yıl HP'nin PalmPre ve TouchPad tablet gibi mobil aygıtlar için piyasaya sürdüğü ve Android ile iOS'in en önemli rakiplerinden biri olması beklenen webOS, firmanın mobil donanım piyasasından çekilmesi sonucu sürpriz bir kararla rafa kaldırılmıştı. Ancak görünüme göre HP yeniden fikir değiştirdi ve yüzünü açık kaynak dünyasına döndü. Firma detayları henüz açıklamasa da, projenin şeffaf ve açık kaynaklı bir yapıyla hayatına devam edeceğini duyurdu. Başlangıcı itibarıyla aslında ticari bir Linux dağıtımı olan webOS, kullanıcı ve uygulama arayüzünde HTML, CSS ve JavaScript tabanlı bir yapı kullanıyor. Bilindiği üzere HP, webOS'in yaratıcısı olan Palm şirketini 2010'un Nisan ayında 1,2 milyar dolara satın almıştı.

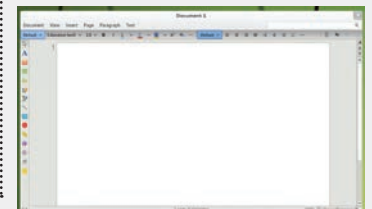
AMAROK 2.5 İYİLEŞTİRİLMİŞ İPOD DESTEĞİ SUNUYOR

Linux dünyasına adım atan birçok kullanıcının en büyük şikâyetlerinden biri, mevcut müzik çalarların (biraz da Apple'ın tutucu tavrı nedeniyle) iPod ve iPhone gibi aygıtları yeterince iyi destekleyememesinden kaynaklanıyordu. Aslında 4. nesilden önceki Apple ürünleri yine de Linux altında sorunsuz bir şekilde kullanılabilirdi, ancak iPod touch ve iPhone 4 sahiplerinin sanal makine kullanmaktan başka çaresi yoktu. Amarok 2.5 Beta 1 ise hem bu problemin çözümü için iyileştirilmiş bir iPod desteği sunuyor hem de Amazon MP3 gibi bulut tabanlı müzik servislerine destek veren yeni eklentilerle birlikte geliyor. Açık kaynaklı müzik çalar uygulamasını yalnızca Linux altında değil, Windows ve Mac altında da kullanabilirsiniz. Detaylı bilgi almak ve programı indirmek için <http://amarok.kde.org> adresine bakabilirsiniz.

LIBREOFFICE İÇİN YENİ ARAYÜZ YOLDA

Linux dünyasının favori ofis paketi LibreOffice'in arayüzü yenileniyor. Ücretsiz ve açık kaynaklı ofis paketinin arayüzü uzun zamandır Microsoft'un eskimiş Office ürünlerinin kötü bir kopyası olmakla itham ediliyordu. Neyse ki geliştiriciler bu konuda da inisiyatif alarak sonunda çözüme giden yolda önemli bir adım attı. "Citrus UI" ismi verilen yeni arayüz projesi sayesinde LibreOffice hem daha modern görünümlü hem de Unity ve GNOME Shell gibi tam ekranda çalışan uygulama desteğiyle öne çıkan masaüstü ortamlarına daha iyi adapte olabildiği bir yazılıma dönüşecek.

Ayın yazılımları

Tümü ücretsiz olmasına rağmen boyundan büyük işler başaran, bilgisayarınızı yeni işlevlerle donatacak uygulamaları bu bölümde topladık.

Selim ŞUMLU / selim@PCnet.com.tr

**TAMAMI
DVD'DE**

Burada sizlere tanıttığımız yazılımların tamamını Ocak DVD'mizde bulabilir ve sisteminize kurabilirsiniz.

SİSTEM ARACI

Kingsoft PC Doctor

www.kingsoftsecurity.com

Güvenlik ve temizlik araçlarından oluşan başarılı bir paket.

Kingsoft tarafından geliştirilen PC Doctor, çok sayıda güvenlik ve sistem temizliği aracını bir araya getiriyor. Programın özellikleri tepede göreceğiniz 4 sekme ayrışmış. Security (güvenlik) sekmesinde zararlı yazılım

tarama, tarayıcı eklentilerini temizleme, sistem onarma ve açıkları düzeltme seçenekleri yer alıyor. Optimizer (iyileştirici) sekmesindeki System Optimizer aracı bilgisayarınızın performansını artırabilir. My Startup

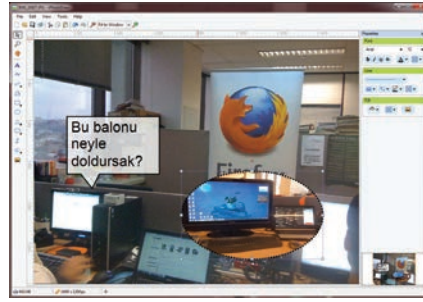
aracında başlangıç öğeleriniz görünürken, Startup Booster ile bunlar düzenlenebiliyor. Cleaner (temizleyici) sekmesi gereksiz dosya temizleyici, gizlilik temizleyici, kayıt defteri temizleyici ve büyük dosya temizleyici araçlarını içeriyor. Utilites sekmesindeyse trafik izleme ve sistem hızlandırma araçları var.

RESİM ARACI

iPhotoDraw

www.iphotodraw.com

Fotoğraflarınıza konuşma balonları ve açıklama kutuları ekleyin.

Bu küçük ama etkili araç sayesinde her türlü fotoğrafınıza konuşma balonları ekleyebilirsiniz. Espriyi fotoğraflar

yaratmak için kullanabileceğiniz konuşma balonları dışında, resim ve fotoğraflara açıklayıcılık katmak için kullanabileceğiniz başka öğeler de var. Örneğin resmin bir bölümünü büyütece tutulmuş gibi büyütme özelliği oldukça faydalı. Ayrıca resim üzerine çizgi, eğri, ok, çeşitli geometrik şekiller ve notlar eklemek mümkün. Elbette bu öğeler üzerinde renk, kalınlık, yazı tipi vb. değişiklikler yapılabilir. İlk resmin üzerine katman halinde başka resimler eklemeniz de mümkün. Orijinal dosyalarınıza asla zarar verilmiyor ve değişiklikleriniz farklı bir dosya olarak kaydediliyor.

ANTİVİRÜS

PC Tools AntiVirus Free

<http://free.pctools.com/free-antivirus/>

Virüslere ve casus yazılımlara karşı temel düzeyde sistem koruması.

PC Tools'un Türkçe ve bedava antivirüs yazılımının 2012 sürümü; gerçek zamanlı koruma, istek üzerine tarama ve zamanlanmış tarama özellikleriyle temel düzeyde sistem koruması sunuyor. Hızlı ve basit olmasına rağmen diğer bedava rakiplerindeki bazı özelliklere sahip olmadığını

belirtmek gerek. Tam, özel ve akıllı tarama modlarıyla tarama yapabileceğiniz gibi tarama hızını da kolaylıkla belirleyebilirsiniz. Genel Önlem Listesi'ni kullanarak belli dosyaları, siteleri ve çerezleri engelleyecek

kurallar oluşturma şansınız var. Alt kısımdaki göreceğiniz Rapor Kartı düğmesiyle programla ilgili tüm raporları karşınıza getiriyor. Not: Yazılımın başlığındaki "AntiVirüs İçermez" mesajı bir çeviri hatasından ibaret.

OYUN İNDİRİCİ

Game Downloader

<http://dev-fire-gd.sourceforge.net>

100'ü aşkın bedava oyundan istediklerinizi seçip indirin.

İnternette küçük ve bedava oyunlar bulmak mümkün ama bunun için her birinin indirme sayfasını aramanız, belki de oyunun çok kötü olduğunu anlamak için oyunu indirip kurmanız gerekecek. Game Downloader bu sorunların üstesinden gelmeyi amaçlıyor. Yazılımın içinde yaklaşık 150 oyundan oluşan ve sürekli büyüyen

bir liste mevcut. Kategori listesinden bir oyun türü seçtikten sonra o kategoriye ait oyunlar karşınıza geliyor. Tabii oyunlar arasında arama yapmak da mümkün. Her oyunun sürümü, dosya boyutu, ekran görüntüsü, bazı özellikleri ve kısa bir İngilizce açıklaması gösteriliyor. "Download Game" düğmesiyle oyunu anında bilgisayarınıza indirmeye başlayabilirsiniz. Ayrıca oyunun sitesine ve YouTube videolarına ulaşmak da mümkün.

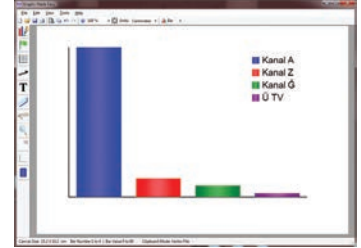
GRAFİK ARACI

Graphs Made Easy

www.graphsmadeeasy.com

Farklı grafik ve tablo tasarımlarını dakikalar içinde oluşturun.

İstatistik verilerinizi paylaşmak ve anlaşılmasını kolaylaştırmak için renkli grafiklerden daha güzel bir yol olamaz. Excel gibi hesap tablosu uygulamaları

uzun uzun girdiğiniz verileri sihirbazlar yardımıyla grafiğe dönüştürebilir ama nihai amacınız sadece bir grafik elde etmekse Graphs Made Easy ile işiniz çok daha kolay. Programı çalıştırıp grafik veya tablo türünüzü seçtikten sonra grafiğe eklenecek değerleri tek tıklamayla girebilirsiniz. X eksenini tarih veya değer için kullanmanız mümkün. Program dâhilinde çizgi, çubuk, dilim ve yığın çubuk ölçekler oluşturulabiliyor. Tasarım üzerinde oynamalar yapmanıza imkân tanınmış. Oluşturduğunuz grafikleri pek çok grafik formatında kaydedebilirsiniz.

SAAT

Horloger

<http://amine5a5.deviantart.com>

Yeni nesil masaüstü saatleriyle masaüstünüzü şenlendirin.

Horloger çok basit bir amaca hizmet ediyor: Size saati şık bir şekilde göstermek. Windows 7 ve Vista'yı destekleyen Horloger, masaüstünüze

yerleşerek farklı biçimlerde saati gösterebiliyor. Saate sağ tıklayıp Settings'e girerek dakika, saniye ve tarih öğelerinden göstermek istediklerinizi seçebilirsiniz. Diller arasında ne yazık ki henüz Türkçe mevcut değil. Skin listesinden seçebileceğiniz 5 farklı tasarım var. Ayrıca saatin saydamlığını da değiştirebilirsiniz. Date and Time sekmesinden tarih ve saat biçimini, Position sekmesinde saatin masaüstündeki konumunu ayarlamanız da olası. İsterseniz "Manual position"ı işaretleyerek elle konumlandırma yapabilirsiniz. Programın tek dezavantajı biraz fazla bellek tüketmesi.

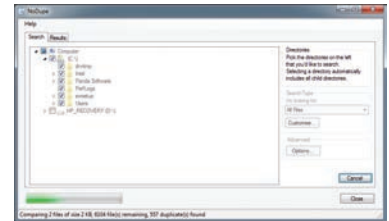
TEMİZLİK ARACI

NoDupe

git.pcnet.com.tr/nodube

Birbirinin aynısı dosya ve klasörleri bularak disklerinizi temizleyin.

Uzun süredir kullandığınız bir sabit diskiniz varsa, çok sayıda dosyayla çalışıyor ve sürekli yedek alıyorsanız, dosyalarınızı farklı yerlere sık sık

kaydediyorsanız hiç şüphesiz sabit diskinizin bir yerlerinde bazı dosyalarınızın birden fazla kopyası vardır. Bunlar diskinizde yer kaplamanın yanı sıra ileride doğru dosyayı bulmanızı da zorlaştırabilirler. Çözüm basit: NoDupe ile çift dosyaları bulup temizleyerek diskinizde yer açın. Programı çalıştırıp taramak istediğiniz sürücü veya klasörleri seçin. Sağ tarafta All Files'ı (tüm dosyalar) seçili bırakmanızı öneririz ama dilerseniz albümler, klasörler, büyük dosyalar ve müzik dosyaları arasından seçim yapabilirsiniz. İsterseniz kurcalayabileceğiniz gelişmiş ayarlar da mevcut.

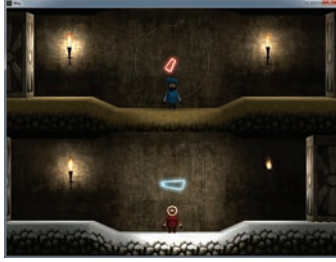
OYUN

Way

www.makeourway.com

Dilini bilmediğiniz biriyle iletişim kurmanız gerekseydi neler olurdu?

Henüz alpha sürümünde olan ve gelişimi devam eden Way, son zamanlarda karşılaştığımız en ilginç oyun fikirlerinden birine sahip. Oyun, sadece internet üzerinden iki kişiyle oynanabiliyor ve oyunu çalıştırdığınızda rastgele bir oyuncuyla eşleştiriliyorsunuz. Karşıdaki oyuncuyla konuşma ve yazışma imkânınız yok. Sadece oyunun size verdiği jest ve hareketleri kullanarak bulmacaları birlikte çözmeye çalışıyorsunuz. Oyunu her tamamladığınızda da karşınıza farklı bir sonuç tablosu çıkıyor. Tek sorun, şimdilik pek ünlü olmayan oyuna katılan fazla kişinin olmaması. Bu yüzden önceden bir arkadaşınızı ayarlamanız gerekebilir. Sistem performansına göre çözünürlüğü ve grafik kalitesini ayarlama olanağı da es geçilmemiş.

MASAÜSTÜ ARACI

Aero QLaunch

www.ck16.com/aql

Aero temasıyla uyumlu, 3 boyutlu bir hızlı başlatma çubuğu.

Windows 7'nin Aero temasıyla uyumlu şekilde çalışan Aero QLaunch, dinamik bir "hızlı başlat" çubuğu görevini görüyor. Uygulamayı kurduktan sonra etkinleştirmek

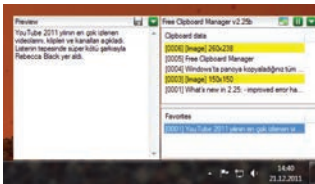
için görev çubuğunuza sağ tıklayıp Araç çubukları > QLaunch'u seçmelisiniz. Bildirim alanınızda beliren yeşil QLaunch simgesine tıklayarak veya üzerine gelerek QLaunch çubuğunu görebilirsiniz. (İkisinde de farklı efektler göreceksiniz.) Çubuğa yeni bir kısayol eklemek isterseniz herhangi bir mevcut simgeye sağ tıklayın, açılan klasörün içine yeni kısayolunuzu oluşturun. Programın seçenekler menüsünü kullanarak efektler üzerinde oynama yapmanız, Q simgesine tıklayarak simgelerin ölçüsünü değiştirmeniz de mümkün. QLaunch'u kullanmak için ekran kartınızın DirectX 10 desteklemesi şart.

PANO YÖNETİCİSİ

Free Clipboard Manager

git.pcnet.com.tr/fcm

Windows'ta panoya kopyaladığınız tüm metin ve resimleri kaydedebilirsiniz.

Windows'ta herhangi bir metni seçip Ctrl+C tuşlarına bastığınızda veya sağ tıklayıp Kopyala komutunu verdiğinizde o metin "pano"ya kopyalanır ve Ctrl+V

veya Yapıştır komutuyla bu metni geri çağırabilirsiniz. Ama hızlı çalışan kişiler bazen kopyaladıkları metni bir yere yapıştırmadan yeni bir metin kopyalayabilirler. Bu durumda eski pano verisi kaybolur. Bunu yaşamak istemiyorsanız Free Clipboard Manager tam size göre. Kurulum gerektirmeyen programı çalıştırdığınızda, panoya kopyaladığınız tüm metin ve resimler program içinde biriktiriliyor. Daha sonra bu verileri program içinde görebiliyor ve isterseniz sağ tıklayıp "Copy item to clipboard" diyerek tekrar panoya kopyalayabiliyorsunuz. Programın arabirimi de basit ve kullanışlı.

SİSTEM OTOMASYONU

Process Lasso

<http://bitsum.com/prolasso.php>

İşlemleri, çekirdekleri ve güç tüketimini otomatik olarak optimize edin.

En temel hâliyle "işlem önceliği optimizasyonu" yaptığıı söyleyebileceğimiz Process Lasso, bilgisayarınızın yanıt sürelerini ve kararlılığını iyileştiriyor. Windows

normalde tüm programların istediği gibi işlemcinizi sömürmesine izin verir, bu da zaman zaman programların kilitlenmesine ve farenizin/klavyenizin geç tepki vermesine yol açar. Process Lasso'da bulunan ProBalance teknolojisi, çalışan programların önceliklerini ve işlemci bağlarını otomatik olarak ve akıllı bir şekilde ayarlayarak sisteminizi rahatlatıyor. ProBalance dışında sistem otomasyonuna yönelik bir sürü özellik de yazılımla birlikte geliyor. Çekirdek optimizasyonu, işlem engelleme, kayıt tutma, güç otomasyonu gibi özellikler bunlardan sadece birkaçı.

Ashampoo Burning Studio 11 ★★★★★☆☆

Yorum: Veri, video ve ses diskleri oluşturan herkese yönelik gereken özelliklere sahip.

Geliştiren: Ashampoo,
www.ashampoo.com

Fiyatı: 49,99 \$
Türkçe desteği: Var

Piyasadaki ünlü disk yazma yazılımları, genellikle bonus özelliklerle dolup taşıyor ve sisteminizi şişirip kafa karışıklığı yaratmada oldukça başarılı oluyorlar. Ashampoo Burning Studio 11 ise yalnızca disk yazma işine odaklanıyor ve işini çok iyi yapıyor.

Öncelikle, hemen her yazılımın yapabildiği CD, DVD ve Blu-ray yazma ve kopyalama işlerinin altından Burning Studio'nun da başarıyla kalktığını belirtelim. Türkçe ve anlaşılır arabirim sayesinde bu görevlerin yanı sıra ISO kalıbı oluşturmak, DVD projelerinizi diske yazdırmak veya MP3'lerinizi ses CD'sine dönüştürmek de oldukça basit. Burning Studio, oynatma listelerinizi doğrudan CD'ye dönüştürme ve ses seviyelerini normalleştirme becerilerine de sahip.

En dikkat çekici yeniliklerden biri, sosyal ağlardan diske yazdırma seçeneği. Fotoğraf ve videolarınızı artık sadece sabit diskimizde değil,

bulutta da depoluyoruz. Burning Studio 11; Flickr, Picasa, Dropbox ve Facebook'taki dosyalarınıza erişerek onları anında CD'ye yazabiliyor. Bir diğer yenilik de otomatik başlatma (autorun) özellikli disk oluşturma. Bu sayede, veri diskleriniz sürücüye takıldığında kullanıcının otomatik olarak karşısına gelecek menüler oluşturabiliyorsunuz. Elbette DVD menüleri oluşturma seçeneği öteden beri mevcut ve bu sürümde çok çekirdekli işlemci desteği sayesinde video dönüştürme hızı da artırılmış.

Ayrıca, disk kapağı, etiket ve kitapçık tasarlama aracı da mevcut. Hoşumuza gitmeyen tek nokta, ücretli bir yazılım olmasına rağmen kurulum sırasında araç çubuğu yüklemek istemesi oldu ve bunu eksi puan yazdık. Buna rağmen, Ashampoo Burning Studio 11, basılığa önem veren ve bedava yazılımların kısıtlamalarıyla yetinmek istemeyen kullanıcılar için biçilmiş kaftan.

Auslogics File Recovery 3 ★★★★★☆☆

Yorum: "Kayıp bölüm tarama" dışında ücretsiz alternatiflerine kıyasla çok gelişmiş değil.

Geliştiren: Auslogics,
www.auslogics.com

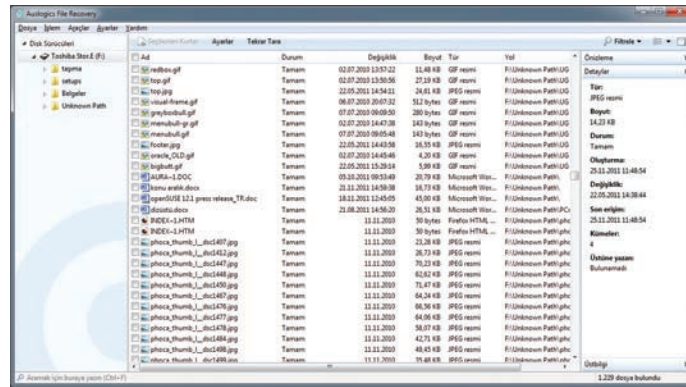
Fiyatı: 49,99 \$
Türkçe desteği: Var

İhtiyacınız olan bir dosyayı yanlışlıkla Shift+Delete ile sildiğiniz veya Geri Dönüşüm Kutusu'nu boşalttıktan sonra içindeki bir şeyi getirmek istediğiniz mutlaka olmuştur. Bu durumlarda dosya kurtarma yazılımları kaçınılmaz bir ihtiyaç olarak karşınıza çıkıyor.

Auslogics File Recovery, Türkçe ve basit bir arabirime sahip. Yazılım, veri kurtarılabilecek diskleri seçtikten sonra sizi adım adım yönlendiriyor ve tercihlerinize uyan silinmiş dosyaları karşınıza getiriyor. Buraya kadar pek bir artışı yok çünkü bunu ücretsiz yazılımlar da yapabiliyor. Dosyaları tür, tarih ve isme göre filtreleme seçenekleri başarılı. Öte yandan, tarama sonuçları içinde isme göre arama yapmak istediğimizde bu seçeneğin bulunmadığını fark ettik. Yaptığımız testlerde, yeni silinen ve üzerine veri yazılmamış

dosyaları kurtarmada sorun yaşamadık. "Derin tarama" modunu kullanarak uzun süre önce sildiğimiz dosyaların da bir kısmını kurtarabildik, ama bazı dosyaların üzerine yazılmış dosyalar tespit edilmesine rağmen durumlarının "tamam" olarak görünmesi

bizi şaşırttı. Bu dosyaların çalışmayabileceğine dair bir uyarı beklerdik, zira bazıları gerçekten de çalışmadı. Resim dosyaları için sunulan ön izleme seçeneğini işlevsel bulduğumuzu belirtmeliyiz. Ücretsiz alternatiflerde bulunmayan bir özellik de "kayıp bölümler için tarama". Bu sayede, formatlanmış ve silinmiş sabit disk bölümlerinden dahi veri

kurtarma yapılabilir. Yazılımla birlikte ek olarak disk silme, dosya öğütücü ve disk imajı alma araçları da geliyor. Buna rağmen bizce tüm bu özellikler, ne yazık ki yazılımın fiyatının hakkını vermeye yetmiyor.

Linux, masaüstü trenini nasıl kaçırdı?

Linux dünyasının lokomotifi Ubuntu'nun yüzünü mobil aygıtlara dönmesi, Linux'un masaüstü bilgisayarları ele geçirme projesinin başarısızlıkla sona erdiğinin göstergesi gibi.

Serdar CEVHER
serdar@PCnet.com.tr

LINUX ağırlıklı bilişim sitelerinin bir numaralı iddiası her yıl şu şekildedir: "Bu yıl masaüstü bilgisayarlarda Linux'un yılı olacak." Gerek çeşitli araştırmalarda gösterilen işletim sistemi kullanım oranlarını inceleyerek gerekse de çevrenizdeki kişileri gözlemleyerek bu iddianın hiçbir zaman gerçekleşemediğini rahatlıkla görebilirsiniz. Peki pek çok insan nasıl her yıl Linux'un böylesi bir savaşı kazanabileceğini düşündü de, niçin her yılın sonunda sonuç hüsrana oldu?

Bu zamana kadar Linux'u, camiasını ve Linux tabanlı dağıtımları eleştiren ve tabiri caize tüm bunları "yerin dibine batıran" pek çok yazı, Windows ve diğer Microsoft ürünlerini tercih eden kişiler tarafından yazıldı. Oysa ben on iki seneyi aşkın süredir Linux kullanan ve bu yazıyı da hâlihazırda masaüstü bilgisayarındaki Linux dağıtımında yazan bir kişi olarak, niçin halen "azınlığın da azınlığı" konumunda bulunduğumu irdelemeye çalışacağım. Şüphesiz ki Linux dünyasının da öz eleştiriye ihtiyacı var ve bu noktadan sonra her ne kadar benim istediğim yönde bir gelişme olmayacağını sezinlesem de, açık kaynak dünyasının gidişatıyla ilgili izlenimlerimi bu köşeye not düşmek istiyorum.

Çoktan seçmeli bir sınav olarak Linux dağıtımları

Linux dünyasına göç etmek isteyenlerin karşısına çıkan ilk sorun, hangi Linux dağıtımının ihtiyaçlarına yanıt vereceğine karar verme süreci oluyor. Linux camiasının bu konudaki genel tavrı, yüzlerce Linux dağıtımının var olmasının bir çeşit seçme özgürlüğü yarattığı, bu sayede tek bir yapıya bağımlı kalmak zorunda olunmamasının bilişim dünyasında demokratik bir ortam oluşturduğu yönünde. Buna karşın, pratikte bu durum son kullanıcılar için

avantajdan çok dezavantaj yaratıyor. Kullanıcılar genellikle bir dağıtım denedikten ve ihtiyaçlarını kısmen karşıladıktan sonra o dağıtımla daha fazla uğraşmak yerine "Acaba daha iyisi var mı?" düşüncesiyle bir başkasını denemeye koyuluyor, sonuçta da birkaç hafta veya birkaç ay içinde birçok Linux dağıtımını deneyip yine Windows'a dönüyor.

Tabiri caize "ipini koparanın dağıtım yayımladığı" bir Linux dünyasında elbette standardizasyon konusunda büyük bir problem yaşanıyor. Windows ve Mac platformları için yazılım üreten birçok firma, kendilerine niçin Linux desteği sunulmadığıyla ilgili sorulan sorulara çoğu zaman haklı olarak "Hangi Linux'a destek verelim?" şeklinde yanıt veriyorlar. Bu problem son birkaç yılda belli başlı birkaç dağıtımın öne çıkmasıyla nispeten çözümlenmiş gibi göründü ve Google Chrome gibi popüler yazılımların Ubuntu/Debian sürümleri sunuldu, fakat bu konuda epeyce geç kalındığı da aşikâr.

Page Hit Ranking		
Data span:		
Last 6 months		
Rank	Distribution	H.P.D*
1	Mint	2828A
2	Ubuntu	2098V
3	Fedora	1686V
4	openSUSE	1455A
5	Debian	1316V
6	Arch	1214V
7	PCLinuxOS	1002V
8	CentOS	963A
9	Puppy	871V
10	Mandriva	696A
11	Lubuntu	650A
12	Mageia	648A
13	Sabayon	637A
14	Chakra	593V
15	FreeBSD	563A
16	Slackware	550V
17	Zorin	543V
18	Scientific	535V
19	Ultimate	503A
20	Pinguy	471A

Bu tip görseller sadece birer fantezi olarak kaldı.

Yüzlerce dağıtım Linux'un %1,5'lik masaüstü pazar payını paylaşıyor.

Zero Install gibi evrensel kurulum yardımcılar da ne yazık ki kısmi bir başarıya sahip.

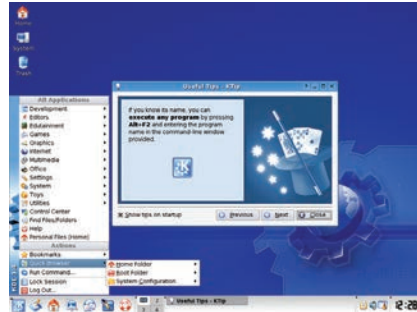
Farklı paket sistemleri ve aralarındaki uyumsuzluk

Dağıtımlar arasındaki yapısal farklılıklar, uygulama dosyaları için tek ve evrensel bir dosya formatının kabul edilmesini de olanaksız kıldı. Windows dünyasındaki EXE dosyalarına alışkın kullanıcılar, Linux dünyasının kapılarını araladıklarında karşılarında DEB, RPM ve PİSİ dosyalarını buldular. Üstelik kütüphane farklılıklarından ötürü, örneğin Debian için sunulan bir DEB dosyası Ubuntu altında, Fedora için sunulan bir RPM dosyası da Mandriva altında düzgün çalışmayabiliyordu. İhtiyaçları karşılayan yazılımların bulunmasının zaten zor olduğu bir ortamda bu bölünmüşlük ve dağınıklık, birçok kullanıcının emülatör veya sanal makine yoluyla Windows yazılımlarını çalıştırmayı denemesiyle son buluyor, ancak bu durum da performans kaybı ve kararsız bir çalışma ortamı gibi dezavantajları beraberinde getiriyordu. Birkaç amatör programcı zaman zaman bu paketleri birbirine dönüştürme amacıyla çeşitli yazılımlar üretmeye kalkıştı, ancak bu girişimler dağıtım geliştiricileri tarafından gerekli desteği göremedi. Genellikle “bu gibi girişimlerin karmaşık kütüphane yapısı nedeniyle dönüştürme işleminde başarısız olacağı” argümanı sunuldu; fakat dağıtımlar arasında evrensel program dosyalarını mümkün kılacak yapısal değişiklikler için de pek kimsenin çaba sarf etmeye niyeti olmadı.

Pencere yöneticisi karmaşası

Windows ve Mac altında tek bir pencere yöneticisi görmeye alışmış kullanıcıları Linux altında yine bir karmaşa bekliyordu: KDE 3.x, KDE 4.x, GNOME 2.x, GNOME Shell, XFCE, LXDE, Enlightenment, Openbox... Her biri farklı bir kullanım tarzını getiriyor,

kimisi Windows'la aynı olmakla kimisi de kullanıcı alışkanlıklarını hiçe saymakla itham ediliyordu. 2006 yılına kadar geçilen süreçte KDE 3.x serisi aslında bir standart olma yolunda çok önemli bir aşama kaydetmişti; ancak KDE geliştiricilerinin 4. sürüm hamlesi tam bir bozgun getirdi: KDE camiası dört bir yana dağıldı, birçok kullanıcı GNOME ile yola devam etme kararı aldı. 2007-2010 yılları arasında Ubuntu ile GNOME bir standart oluşturma yolunda giderken bu sefer de 2011 yılında gelen Unity değişikliği ile işler tekrar tersine döndü. Ubuntu'nun masaüstü kullanıcılarını adeta “boş vererek” yüzünü dokunmatik mobil aygıtlara dönmesini beraberinde getiren Unity, birçok kullanıcının bu sefer de KDE 4 serisine ve XFCE, LXDE gibi alternatiflere yönelmesine neden oldu. Tam bu esnada GNOME ekibinin de GNOME 2 serisini tasfiye ederek Unity'ye oldukça benzer bir arabirim olan GNOME Shell'i ortaya çıkarması, Linux'u masaüstü bilgisayarlarında kullanan kullanıcılara “dağılabilirsiniz” mesajı veriyordu adeta.

KDE 3.x serisi bir standart olma yolunda başarıya yaklaşıyordu.

İşini düzgün yapmayan açık kaynaklı yazılımlar

Açık kaynaklı yazılımların geliştirilmesi çoğunlukla gönüllülük esasına dayanıyor ve maddi boyutu olan projelerin ödenekleri de genellikle düşük kalıyor. Elbette açık kaynak camiası başta Firefox, PHP ve MySQL olmak üzere son derece başarılı ve dünya çapında ün yapmış ürünler ortaya koyabiliyor; ancak genele bakıldığında tablo ne yazık ki iç açıcı değil. Örneğin Ubuntu'nun yazılım merkezinde herhangi bir işi yapmak için bir araç aradığınızda karşınıza onlarca, hatta bazen yüzlerce alternatif dökülüyor, buna karşın aslında gördüğünüz liste bir “kuru kalabalık”tan oluşuyor.

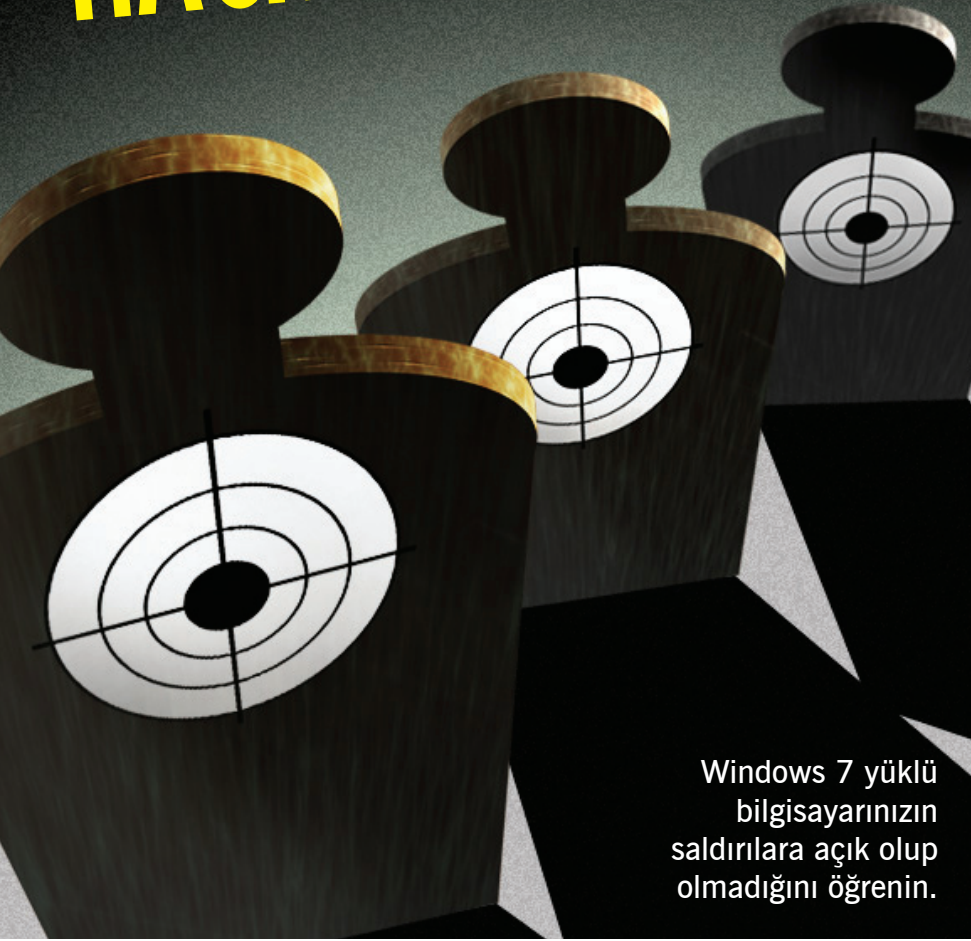
En basit örneği ele alalım: Belli bir saat

geldiğinde bilgisayarınızı kapatması için ufak bir uygulama arıyorsunuz ve karşınıza GShutdown, KShutdown, XShutdown vb. onlarca farklı (fakat aslında aynı) aday dökülüyor. Oysa kurulumu yaptıktan sonra görüyorsunuz ki bilgisayarınızı kapatması için kurduğunuz bu uygulamalardan birçoğu bu işlemi gerçekleştiremiyor. Örneğin kapatma anı geldiği anda yönetici parolası talep ediyor ama bu parolayı talep edeceğini daha önce size bildirmediği için siz de gerekli ayarları yapmamış ve izinleri vermemiş oluyorsunuz. Bu elbette son derece küçük bir sorun, ancak açık kaynak camiasındaki önemli bir sorunu yansıtmak adına önemli: Bir işi yapacağını iddia eden bir programın o işi tam olarak yapamaması veya yönetici düzeyinde ayarlama gerektirmesi. GIMP ve LibreOffice gibi büyük oyuncular söz konusu olduğunda da dokümantasyon eksikliği ön plana çıkıyor. Bu uygulamalar belki ticari rakiplerinin yapabildiklerini yapmaya yaklaşıyor olabilir, ancak örneğin pencereleri dört bir yana saçılmış ve uydurma sözcüklerle yarım yamalak çevrilmiş bir GIMP kullanıcıyı neyin nasıl yapılacağı konusunda tek başına yönlendirmekten oldukça uzak.

Vesaire...

Linux'un masaüstü trenini kaçırmamasının bir diğer nedeni de kuşkusuz masaüstü kavramının yavaş yavaş ortadan kalkıyor olması. Her geçen gün daha fazla kullanıcı internete ve sosyal medyaya ulaşmak için masaüstü/dizüstü bilgisayar yerine tabletleri ve web tabanlı uygulamaları tercih etmeye başlıyor. Bu noktada Ubuntu'nun Unity hamlesi Linux'un pazar payını artırmak adına anlamlı addedilebilir; ancak bu durum da senelerdir “esas” bilgisayar olarak kullanılan ağır toplarda Windows'un rakibi olarak görülen bir sistemin artık iOS ve benzeri mobil işletim sistemlerinin kulvarında yarışacağını, kısacası masaüstü rekabetinde ki yarıştan çekilme yolunda olduğunu gösteriyor. Kısacası hem açık kaynak camiasının dağınık ve çoğulcu çalışma prensipleri hem de ticari rakiplerin tekeli uygulamaları el birliğiyle Linux'un masaüstü pazarında hakim bir oyuncu olmasını engelledi diye düşünüyorum. Linux geliştiricileri de artık mobil platformları düşünerek “önerilerindeki maçlara bakıyor”. ❖

HACK'LENDİNİZ Mİ?

Windows 7 yüklü bilgisayarınızın saldırılara açık olup olmadığını öğrenin.

BANKA hesabınızın kara borsada satılabilir bir varlık hâline geldiğini biliyor muydunuz? Son on yılda hack saldırıları, karşı tarafa zarar vermektan öteye geçerek daha çok talan etme eylemi üzerinde yoğunlaşmaya başladı ve yağmalanan banka hesaplarının satışı bir endüstri hâline geldi. Her ortalama hırsız bu yeraltı piyasasından kendi payını almak için didişirken, giderek daha organize olan çeteler tarafından yönlendirilen büyük botnet'lerin müşterisi olmak için birbirleriyle yarışır hâle geldiler. Daha kolay bir yaklaşımsa bir telefon rehberini kapıp taklide girişmek.

Yeni bir piyasa oluşturan bu tür sahtekârların yol açtığı korku insanları paniğe sürükleyebiliyor ve aşağıdaki hikâyede de görüldüğü gibi verileri riske atacak hatalı eylemlere neden olabiliyor.

Bilindik bir hikâye

Sıradan bir bilgisayar kullanıcısına telefon edilir ve görünüşe göre bu telefon Microsoft'tan gelmektedir. Bu kişinin bil-

gisayarı, aramayı yapan kişiye göre dünya çapında spam yaymaktadır. Endişeli bir şekilde aynen telefon eden kişinin dediklerini yapar: Bir komut satırı penceresi açar, kendisine söylenen komutları girer ve ekranda belirenleri okur. Üstüne de tarayıcısını açıp bir siteyi ziyaret eder. Bunu yaptığında büyük, kırmızı, yanardönerli bir uyarı-

Olağan temizlik

Bazı kullanıcılar kendini güvende hissetmek için her gün sabit disklerini silip, işletim sistemini ve diğer programları baştan kurduklarını iddia ediyor. Peki, bu tür eylemler ne derece uygun bir güvenlik önlemi?

Aslında, bilgisayarınızı herhangi bir zararlı yazılımdan arındırmanın en iyi yolu diski biçimlendirmek, işletim sistemini tekrar kurmak, son güncellemeleri indirip kurulumlarını beklemek, sonra ihtiyacınız olan uygulamaları kurmak (buna iyi bir antivirüs yazılımı da dâhil) ve makineyi sadece planlı şekilde kullanmaktır. Tutmak istediğiniz veriyi yedekledikten sonra bilgisayarını "fabrika ayarlarına" döndürmenin iyi bir yolu da üreticinin kurtarma DVD'sini çalıştırmak olur. Fakat bu yolla bol miktarda istenmedik uygulamalar da kurulabilir ve bunların tek tek kaldırılması külfetli gelebilir. Bu geri yükleme yönteminin belki de en itici tarafı kurtarma DVD'sinin içerdiği "çöp" yazılımlarıdır ki bunlar kaçınmak istediğiniz enfeksiyon kadar rahatsız edici olabilirler. Her şeyi yeniden kurmanın faydalarından biri, bilgisayarını Microsoft'un (veya Linux geliştiricisinin) önerdiği duruma gelip performans artışı sağlamasıdır. Biraz ön çalışmayla, tekrar yazdırılabilir bir DVD sayesinde kurmak istediğiniz uygulamalara ait tüm dağıtım dosyalarını bir arada derleyebilir, zamanı geldiğinde hepsine tek bir yerden erişebilirsiniz.

İşletim sistemini tekrar kurmak performans sağlayabilir. En azından belli bir süreliğine...

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
Microsoft Windows [Sürüm 6.1.7601]
Telif Hakkı (c) 2009 Microsoft Corporation. Tüm hakları saklıdır.

C:\Users\Selim>netstat

Etkin Bağlantılar

   İl.Kr. Yerel Adres           Yabancı Adres           Durum
TCP      10.130.145.11:49204          80-239-149-16:http      CLOSE_WAIT
TCP      10.130.145.11:53986          xerox_srv:microsoft-ds  ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54731          bud01s09-in-f22:https   TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54769          bud01s09-in-f22:https   TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54781          bud01s09-in-f22:https   ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54782          bud01s09-in-f22:https   ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54783          bud01s09-in-f22:https   TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54794          api-read-10-04-snc4:https TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54795          api-read-10-04-snc4:https TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54798          bud01s09-in-f17:http    ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54799          208.122.31.17:http      TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54801          208.122.31.17:http      TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54805          bud01s09-in-f2:https    TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54806          bud01s09-in-f2:https    TIME_WAIT
TCP      10.130.145.11:54807          bud01s09-in-f2:https    ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54808          91.216.218.150:http     ESTABLISHED
TCP      10.130.145.11:54809          91.216.218.150:http     ESTABLISHED
```

Güvenlik ihlalden şüphe duyuyorsanız, araştırmaya koyulmak için netstat iyi bir başlangıç noktası teşkil ediyor.

IP Address Tracer

IP Tracing and IP Tracking (213.243.4.50)

Want to trace or track an IP Address, host, or website easily? With our highly reliable IP Address Location Database, you can get detailed information on any IP Address anywhere in the world. Results include detailed IP address location, name of ISP, netspeed/speed of internet connection, and more.

213.243.4.50 [Track IP, host or website] Examples: 213.86.83.116 (IP address) or google.com (Website)

213.243.4.50 IP address location & more:
 My IP address [?]: 213.243.4.50 [Whois] [Reverse IP]
 My country code: TR
 My IP address country: Turkey
 My IP address state: İstanbul
 My IP address city: İstanbul
 My IP address latitude: 41.0186
 My IP address longitude: 28.9647
 My ISP [?]: Dogan İletişim Elektronik Servis Hizmetleri ve Yay
 None / Highly Anonymous
 Organization: Dogan İletişim Elektronik Servis Hizmetleri A.S.
 Host of my IP [?]: popus.doganburda.com [Whois] [Trace]
 Local time in Turkey: 2011-12-23 11:20

More about my IP and my system:

My Speed: Dialup [Speedtest]
 My Browser [?]: Default Browser 0
 My Operating System [?]: unknown
 Referer: Unknown

IP adres takip programları tanımayan adresler hakkındaki şüphelerinizi giderebilirler.

la karşılaşır. Uyarıda bilgisayarının virüslü olduğu belirtiliyordur. Birkaç komut daha girdikten sonra siteye tekrar girer ve ton-

larca spam yaydığını tekrar görür. Arayan kişi Microsoft'un yapılan arama ve temizlik için bir fatura göndereceğini fakat

Yerel döngü sınaması

127.0.0.1 IP adresi, ağ kartları tarafından tutulan özel bir adrestir. Bu adres, yerel döngü sınaması olarak adlandırılır. Eğer Başlat > cmd yazıp komut istemine "ping 127.0.0.1" komutunu girerseniz, ping komutu çalışmasını normal bir şekilde yerine getirir. Ağ kartı bunun kendi dâhili adresi olduğunu bilir ve olması gerektiği gibi çalıştığını göstermek için her bir ping paketini göndererek "döngüyü sınar". Bir ağ problemiyle karşılaşırsanız, başvurulacak ilk araç ping komutu olabilir.

aynı zamanda hemen kredi kartıyla ödeme yaptığı takdirde indirim yapılacağını söyler. Artık hedef bilgisayara türlü zararlı yazılımlar yüklenmiş, üstüne bir de kullanıcı dolandırılmıştır.

Panik yapmayın

Böyle bir dolandırıcılıkta, dolandırıcı size bir zararlı program yükletmeye çalışabilir ama bu kredi kartı bilgilerinizi elde etmek için pek de etkili bir yöntem olmaz. Arayan kişi

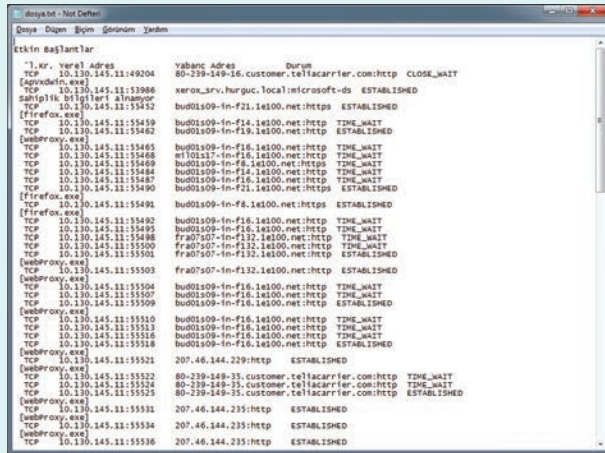
Bağlantıları gözetleyin

Ağ yöneticileri ve güvenlik uzmanları tarafından kullanılan netsat komutu genellikle ev kullanıcıları tarafından bilinmez. Hangi programların dış dünyaya bağlandığını görmek için kullandığımız "netstat -b" komutunu ve IP adreslerini alan adlarına dönüştüren "netstat -f" komutunu zaten anlattık, fakat bu parametreleri birleştirirseniz (netstat -bf) iki sonucun birlikte görebilirsiniz. Bağlantıların zaman içinde nasıl değiştiklerini görmek için komutun sonuna bir sayı ekleyin. Bu sayede netstat komutuna yeniden çalışmak için kaç saniye beklemesi gerektiği talimatı verilir. Hatta ">" yönlendirme operatörünü kullanarak ekrandaki dökümü bir dosyaya aktarabilirsiniz. Bir örnek verelim: netstat -fb > dosya.txt. Buradaki dosya.txt, çıktı dosyasını teşkil ediyor. Eğer komuta bir tekrar süresi vererseniz, Ctrl+C tuşla-

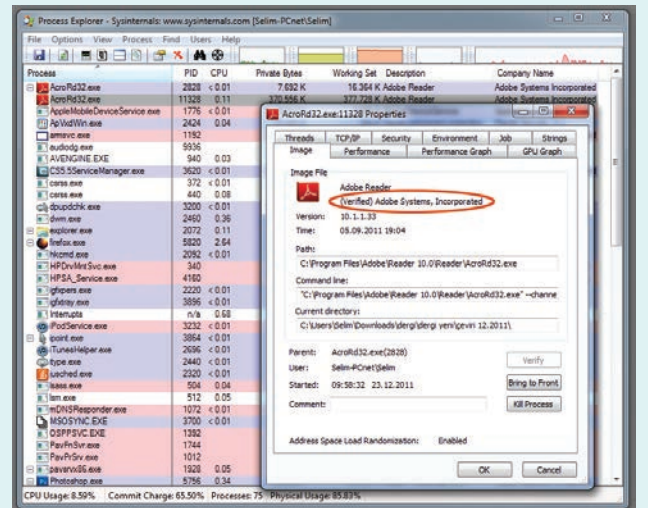
rına basarak durdurabilirsiniz.

"more" komutunu (more dosya.txt) kullanarak bu dökümleri okuyabilirsiniz de, bunları komut satırından okumak zor gelebilir. Eğer "notepad.exe dosya.txt" komutunu girerseniz, kaydettiğiniz dökümü barındıran dosya.txt dosyasını Not Defteri ile okuyabilirsiniz.

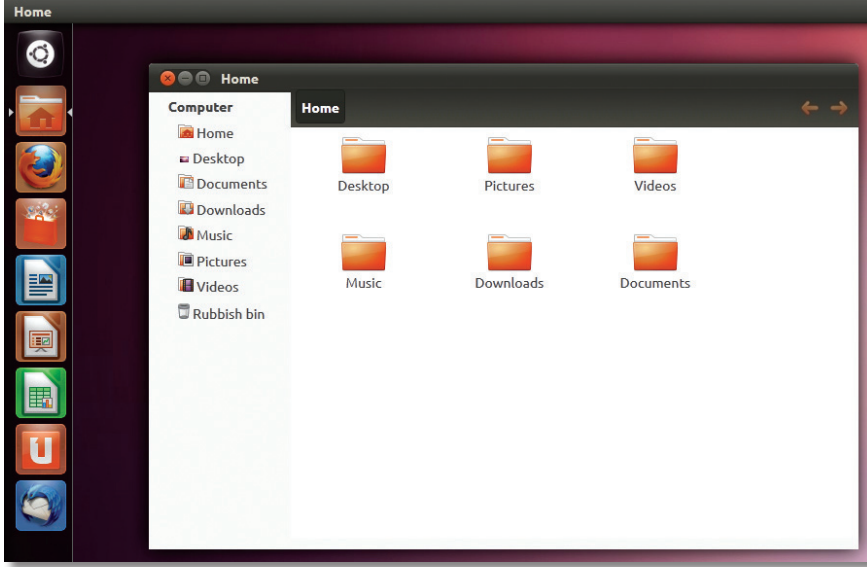
Bilgisayarını izlemek için Process Explorer gibi grafik tabanlı bir işlem izleyici kullanıyorsanız, netstat'a "-o" parametresini vererek her bir bağlantıyla ilgili süreçte ait sayısal tanımlayıcıyı görebilirsiniz. Process Explorer'ın PID sütununda yer alan çıktıları sıralayarak bunları çabucak belirleyebilir ve araştırabilirsiniz.

Netstat kullanarak elde ettiğiniz dökümü bir metin dosyasından okumak çok daha kolay.

Process Explorer ile programların ne derece meşru olduğunu öğrenebilirsiniz.

Linux tabanlı "live CD" ile Windows'u açmadan verilerinizi kurtarabilirsiniz.

sizi müşkül bir durumda yakalamışsa bu bilgileri doğrudan da isteyebilir. Bu kişiler tam birer dalavere ustası olsalar da bu hikâye gösteriyor ki başınıza böyle bir olay geldiğinde ne yapılacağını bilmek sonuç veriyor. Bu, kendinizi daima koruma içgüdüğü de olabilir bilgisayarınızın garip davranmaya başlamasıyla da ortaya çıkabilir. Yapılacak ilk iş, delil toplamak ve pek bilinmeyen netstat komutuna başvurmak olacaktır. Bu sayede bilgisayarın yerel ağ dışındaki dünyaya bağlı olup olmadığını ve öyleyse nerelere bağlı olduğumuzu öğrenebileceğiz. Lüzumsuz bağlantıların açık olmadığından emin olmak için bilgisayarı yeniden başlatın ve Başlat'a tıklayıp arama kutusuna "cmd" yazın. Web tarayıcısı, e-posta istemcisi veya internete bağlanan herhangi bir programı çalıştırmadan "netstat" komutunu tuşlayın.

Ekranda çıkacak sonuç, mevcut bağlantıların kısa bir listesinden oluşuyor. Hepsisi olmasa da, çoğu bağlantı kendi bilgisayarınızla ağ kartınız arasında olmalı. Bunlarda yerel adres olarak 127.0.0.1 veya bilgisayarın IP adresini, yabancı adres olarak da bilgisayar ismini alırlar. IP adresinin yanında iki nokta ve ardından kullanılan port numarasını (bağlantı noktası) göreceksiniz. Yabancı adres kısmındaki her bir IP adresine şüpheyle yaklaşılmalı. Burada bulacağınız bağlantıların çoğunun arkasında yasal hizmetler bulunsun da emin olmakta fayda var. Pek çok yasal şirket ve yazılım, bağlantıları için bilinmedik alan adları kullanırlar ve bunlar son kullanıcılar tarafından seyrek şekilde görülür.

Bu yabancı IP adreslerini "netstat -f" ko-

mutuyla okunabilir isimlere dönüştüreceğiz. Bu sefer ekran daha uzun bir bilgi listesiyle dolacak. Yabancı adres sütununda, DNS isimlerine dönüştürülemeyen diğer IP adresleriyle beraber bazılarını tanımadığınız uzak sunucu isimleriyle karşılaşacaksınız. Tüm bu DNS isimlerinin ve adreslerinin izini süreceğiz.

İlk olarak bir web tarayıcısı açın ve www.ip-adress.com/ip_tracer (tek "d"ye dikkat) adresine gidin. Tanımadığınız yabancı alan adını veya IP adresini girip Enter'a basın. Çıkacak sonuçlar çok şeyi açıklayabilir. Yeni açılmış olan bilgisayarınız, Google'a yönelen ve o an kullanmadığınız site veya hizmetlere ait IP adreslerini gösteriyorsa, bu bağlantılar güncelleme arayan Google Update programına ait olabilir. Windows'la birlikte başlayan diğer programlar da güncelleme denetimi için benzer bağlantılar açabilirler. Hatta www.ip-adress.com adresiniz ziyaret etmeniz de yeni bağlantılar oluşacaktır.

Bu siteyi kullanarak, dy-in-f100.1e100.

Kopyalama ve yapıştırma

Windows 7'deki komut istemi, bilgisayarınızdan veya bilgisayarınıza yapılan tüm bağlantıları denetlemek için güçlü bir araç olabilse de bir dezavantajı var: Kopyalama ve yapıştırma bildiğiniz şekilde çalışmıyor. Bunun icabından gelmek için komut istemi penceresine sağ tıklayın ve açılan menüden "İşaretle"yi seçin. Şimdi fare imlecini kullanarak penceredeki istediğinizi bölümü seçebilirsiniz. Sonra metni kaydetmek için Enter tuşuna basın. Artık bunu istediğiniz bir uygulamaya yapıştırabilirsiniz.

Port numaraları

Netstat dökümündeki IP adresinden veya DNS isminden sonra gelen port numarası, sunulan hizmeti ve bağlantı üzerinde etki eden protokolü işaret eder. Bağlantı türlerini tanımak, iyi huylu bağlantılarla kötü niyetli olanları birbirinden ayırmanızda yardımcı olabilir. En çok bilinen hizmetler 80 portundaki HTTP ve 443 portundaki HTTPS'dir. Bunlara benzer daha pek çoğu vardır. <http://git.pcnet.com.tr/jr> adresinde daha geniş bir liste bulabilirsiniz.

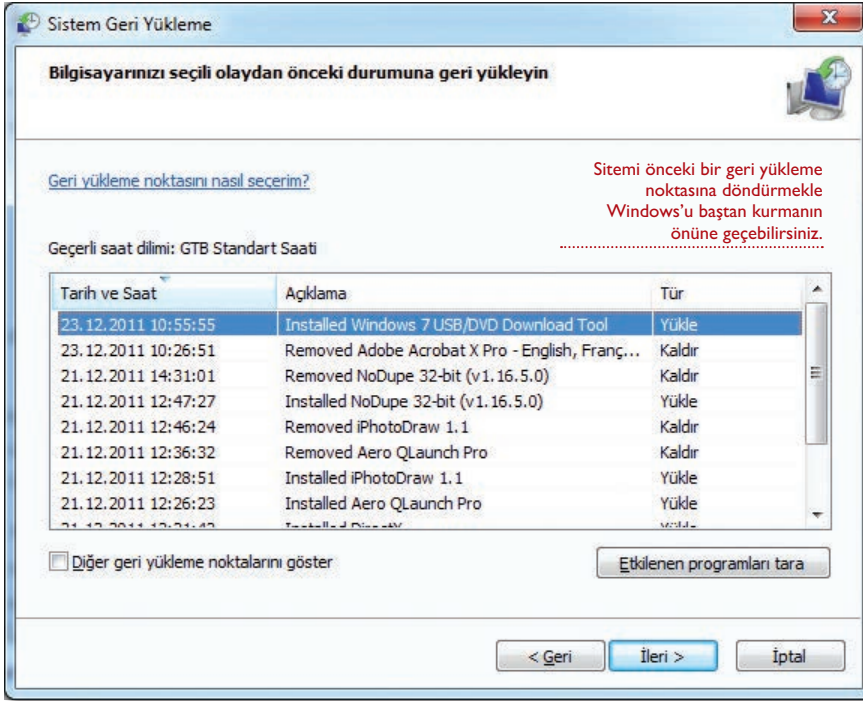
net gibi oldukça garip gözükten alan adreslerinin zararsız veri alanları olduğunu anlıyoruz. Örnekteki adres Google'a ait. Basit görünen web uygulamaları bile karambolden faydalanıp bazı kaynaklardan veri veya kod çekebilirler.

Diğer adreslerin kimliklerini belirlemek biraz daha uğraş gerektiriyor. Eğer www.ip-adress.com'daki ilk sonuçlarda bir bağlantı tanımlanamamışsa "Whois" linklerinden birine tıklayın. Bu sayede daha fazla alan adı ayrıntısı barındıran bir sayfa karşınıza gelecek. Bu, adresleri isimlendirmede size yardımcı olacaktır.

Bir bağlantının zararlı olup olmadığına karar vermeden önce uzak bağlantılar kuran programları da incelemenin faydası var. Bu programlardan birini kurduğunuzu hatırlamıyorsanız, zararlı bir yazılım veya bir bot-net istemcisi olabilir.

Komut satırına netstat-b yazmak biraz daha detaylı bir liste getiriyor. Bu sefer, her bağlantının yanında ona eşlik eden program isimlerini içeren ikinci bir satır göreceksiniz. Bu program ismi veya isimleri, bağlantıyı gerçekleştiren programı gösteriyor. Belli bir düzeyde açıklayıcı bir liste olsa da, gayet bilindik programlar bazen şüpheli isimlere sahip olabiliyorlar.

Bu programların meşruluğunu ispat etmek için Process Explorer'ı kullanabiliriz. Programı <http://git.pcnet.com.tr/jq> adresinden indirebilirsiniz. Kurulum gerektirmeyen programı yönetici olarak çalıştırdığınızdan emin olun. Şüpheli programı işlem listesinde bulun ve üzerine çift tıklayın. Bunu yaptığınızda çeşitli sekmeler içeren bir pencere açılacak. "Image" sekmesindeki "Verify" düğmesine tıklayarak programın imzasını doğrulayabilirsiniz. Eğer bir işlem doğrulanamıyorsa, Windows 7 için güncellenmemiş eski bir koda ait olabilir veya davetsiz bir misafir ait olabilir. Process Explorer, hangisi-

nin doğru olduğunu bulmak bulut tabanlı bir sistemden yararlanıyor. İşlem hakkında başkalarının fikrini görmek için alt pencereyi kapatın, işlem üzerine sağ tıklayın ve menüden "Search Online" şıkkını seçin. Program, kitleler tarafından hoşnutsuz karşılanmışsa harekete geçmenin zamanı gelmiş demektir. Ama öncelikle verilerinizin emin ellerde olduğunu denetlemelisiniz.

Windows'suz kurtarma mümkün

Kriz anından önce alınmış sağlam bir yedek gibisi yoktur. Acı olan ise, genellikle yedeklemenin öneminin gerçek ortaya çıktıktan sonra anlaşılmasıdır. Savunma engelini bir şekilde aşmış olan zararlı bir yazılım mağduru olduğunuzu düşünüyorsanız, esaslı bir атаға geçmenin zamanı gelmiş olabilir. Sistemi sıfırdan yeniden kurmadan veya Windows'u bulaşma öncesine ait bir kurtarma noktasına döndürmeden önce verinizin güvende olduğundan emin olmalısınız. Neyse ki Linux, Windows'a ait dosya sistemlerini okuyabiliyor; yani enfeksiyona maruz kalmış bir Windows bilgisayarda bulunan dosyalara "dışarıdan" erişebilirsiniz.

Başka bir bilgisayardan bir Linux sürümüne ait kalıp dosyasını indirin ve yüklemeli bir diske yazdırın. Güncel Ubuntu sürümünün indirme sayfasına www.ubuntu.com/download adresinden erişebilirsiniz. Bu sayfada ISO kalıp dosyasını bir diske veya USB belleğe nasıl kaydedebileceğini

zi gösteren talimatlar da bulunuyor. Örneklerimizi bu Linux sürümü üzerinden vereceğiz. Linux'lu, önyüklemeye yapabilen diskiniz veya USB belleğiniz hazır olduğunda, çalıştırmak için bilgisayarınızı yeniden başlatın ve BIOS'tan önyüklemeye (boot) önceliğini DVD veya USB'ye verin.

Ubuntu yüklendiğinde "Ubuntu Dene" üzerine tıklayın ve masaüstünün açılmasını bekleyin. Sabit diske, üstteki menüde bulunan 'Konumlar' üzerine tıklayarak erişebilirsiniz. Diskinizi listede bulamıyorsanız, sürücü listesine ulaşmak için Bilgisayar'ı seçin. Açılacak pencereden söz konusu dosya sitemine ulaşabilirsiniz. Ayrıca bu sayede Windows çalışırken erişilemeyen dosyalara da ulaşabilirsiniz.

Dosyalarınız kavuştuktan sonra yeni bir USB bellek takın, masaüstündeki simgesine çift tıklayın ve verilerinizi buna sürükleyip bırakın. Brasero isimli bir programı kullanarak bu dosyaları CD veya DVD'ye de yazdırabilirsiniz. Bu programı Uygulamalar > Ses ve video > Brasero Disk Burner konumunda bulabilirsiniz.

Enfeksiyon öncesine döndürmek

Dosyalarınızın yedeğini aldıktan sonra iki şeyden birini yapabilirsiniz. İlki; eğer işletim sisteminize hasar veren bir program yüklemişseniz, Windows'u bu programın kurulduğu tarihin öncesine geri yükleyebilirsiniz. Denetim Masası > Sistem ve Güvenlik > Sistem Geri Yükleme konumuna giderek si-

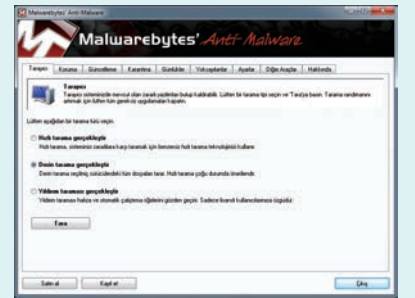
İkinci görüşlere başvurun

Aklınız arkada kalmasın diye ikinci bir görüşe başvurmak gibisi yoktur ve bazen zararlı yazılım mağduru olup olmadığınızı bizzat karar vermekten daha faydalı olabilir. Antivirüs programlarının hiçbir zaman yüzde yüz etkili olamayacakları gerçeği çoğu kişiyi şaşırtır. Bir ürün tarafından zararsız olarak görülen bir şey, diğeri tarafından tehlikeli olarak tespit edilebilir.

Güvenlik uzmanları, olası enfeksiyonlara karşı şüpheli bir bilgisayarı incelemeye başladıklarında mutlaka ikinci bir zararlı yazılım tarayıcısı denerler. Bu tarayıcılardan biri Malwarebytes' Anti-Malware olabilir. Ücretsiz sürümünü www.malwarebytes.org adresinden edinebilirsiniz. Program kurulduğunda, çalıştırmak için varsayılan seçenekleri kabul edin ve veritabanını güncelleyin. Ücretli sürümün deneme sürümünü kullanmak istemiyorsanız (Tarama için ihtiyacınız yok.) teklifi reddedin ve arabirimin açılmasını bekleyin.

Derin taramayı seçin ve başlatmak için Tara'ya tıklayın. Derin bir tarama bir saat aşabilse de şüphesiz ki daha etkilidir. Bu program, diğer programların genelde gözden kaçırdığı şüpheli kayıt defteri girdilerini ve dosyaları ayıklamada çoğu zaman bizi şaşırtmıştır.

Malwarebytes' Anti-Malware, tarama esnasında şüpheli işletim sistemi öğelerinin bir kaydını tutar. Tarama işlemi tamamlandığında bir rapor dosyası üretilir ve size bulunan sonuçlar üzerinde uygulayabileceğiniz, karantınaya alma veya silme gibi eylem seçenekleri sunulur. Bu aşamada tüm satırların seçili olduğundan emin olun ve "Seçilenleri sil" düğmesine tıklayın.

hırbazı çalıştırın. Söz konusu kurulum öncesine ait bir geri yükleme noktası seçerek bilgisayarınızın yeniden başlamasını ve geri yüklemenin tamamlanmasını bekleyin. Windows'u geri yüklemek faydalı olmadıysa, üreticiye ait kurtarma diskini veya bir Windows kurulum DVD'sini kullanarak bilgisayarı silip süpürmenin ve her şeyi sıfırlamanın zamanı gelmiştir. ❖

Bir gün herkes 15 dakikalığına soyunacak

Andy Warhol bugünleri görseydi söyledikleriyle bir kez daha gurur duyardı.

Ömür İklim DEMİR
omur@PCnet.com.tr
twitter.com/TimeStain

TELEVİZYON, evlerin başköşesinde parıldayan siyah beyaz sihirli bir kutuyken ve Beat Kuşağı dünyaya rengârenk dağılırken, Pop Art akımının babası Andy Warhol, “Bir gün herkes on beş dakikalığına ünlü olacak.” dedi. O yıllarda, 1968’de, çoğu insan bu cümleyi anlamsız bulmuş olsa da günümüzde herkes onun haklı olduğunu anladı. Warhol, televizyonun ve dolayısıyla medyanın dönüşeceği gücü çok çok önceden görmüştü.

İlk başlarda televizyonun içindeki insanlar, dantelli örtülerin ve şirin bibloların içinden bizlere bakan ulaşılmaz kişilerdi. Onlar bir başka yer, bir başka konuşur, hatta bir başka ölürdü. Zamanla salonlara saçılan mavi ışıklı görüntüler, gerçek hayatı ağır ağır televizyondaki gibileştirdiler. İnsanlar televizyondaki gibi yemeye, televizyondaki gibi konuşmaya, televizyondaki gibi sevişmeye ve ölmeye başladı. Sonunda bütün dünya televizyonda kayboldu.

16. dakikaya doğru

Dünya gözetlenen evleri, tartışmalı yemek sofraları, emekli maaşın varsa hemen evlenelim programları, bin lira versem sümküklü böcek yer misin yarışmaları ve mozaigi hafiften kayan kanlı cesetleriyle koca bir reality show’a dönüştü; ve şöhret, 15 dakikalığına bizlerin oldu. Spot ışıklarının altında medya maymunlarına fıstık attık. Peki ya on altıncı dakika? Her şey sustu. Birçoğu sessizliği kabullenemedi. Erimiş plastikte doldurdıkları mimiksiz dudaklarıyla gülümsemeye çalıştılar. Yer çekimine yenik düşmüş göğüslerini, dökülmüş saçlarını, çatallaşmış ses tellerini, kıvraklığını yitirmiş zekâlarını görmek istemediler. Bazıları otel odalarında ölümü seçti. Manşetten girdikleri şöhret dünyasını üçüncü sayfadan terk ettiler. Günümüzde internet, parça parça konvansiyonel medyanın yerini almaya başladı. Artık çoğu insan gazeteleri internet üzerinden okuyor, dizileri internet üzerinden izliyor ve son dakika haberlerini Twitter gibi sosyal medya siteleri üzerinden takip ediyor. Medyanın yaşadığı köklü değişim, gazetecilik, televizyonculuk, reklam ve halkla ilişkiler anlayışlarının değişmesine yol açtı. Doğal olarak “15 dakikalık şöhretler” de bu değişimden payını aldı. İnternet, en geniş kitleye, en kısa sürede, en az maliyet-

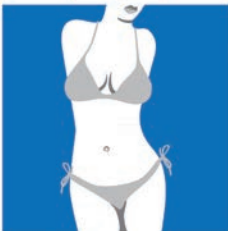
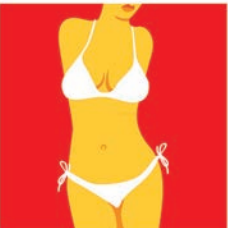
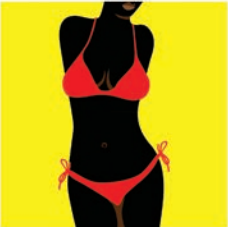
le ulaşmayı sağlıyor. Bugün herkes bir anda “ünlü” olma potansiyeline sahip. İnsanlar, sosyal medyada paylaşılan yazılarıyla, videolarıyla veya şarkılarıyla bir anda milyonlarca insana ulaşabiliyor. Mesela yıllar önce “Sütü Seven Kamyoncu” şarkısıyla ünlenenler bugün büyük markalara viral reklamlar çekiyor. Müzik dünyasına baktığımızdaysa pek çok yeteneğin artık internet üzerinden keşfedildiğini görüyoruz. MySpace üstünden keşfedilen Lilly Allen ve Katy Perry’yi buna örnek olarak verebiliriz. Milyonlarca hayranı olan Justin Bieber’ın ünlü olma öyküsüne baktığımızdaysa, annesinin YouTube’a yüklediği videoları görüyoruz. Justin sayesinde “Müzik dünyası yasta! Justin Bieber evinde canlı bulundu.” gibi espriler yapıp gülüp eğlenebiliyoruz. Ne güzel...

Ülkemizdeki örneklerle baktığımızdaysa “Hayal Et Sevgilim” isimli şarkısıyla küçük bir şehir efsanesine dönüşen İrem’i ve “Evlerinin Önü Boyalı Direk” türküsünü Flamenko tarzında yorumlayan Öykü ve Berk kardeşleri örnek olarak verebiliriz.

Üzerimde hiçbir şey yok Twitter

Bugünlerde, on beş dakikalık ünlülerin dışında, ününü pekiştirmek veya gündeme gelmek isteyen ünlüler, Twitter’ı bir PR ajansı niyetine kullanıyorlar. İşlem basit: Soyun!

Bunun en başarılı örneğini Hilal Cebeci gerçekleştirdi. Panpişlerine yolladığı iç çamaşırılı pozlarla bir gecede 5.000 takipçiden 180.000’e, göğüslerine “for mes-si” yazarak verdiği çıplak pozla da 690.000 takipçiye ulaştı. Bu hareket Hilal’e dergi kapağı olma, televizyon programlarına katılma ve bol bol popülerite olarak geri döndü. Belki de hayatı boyunca hiç bu kadar ilgi odağı olamamıştı. Hilal panpişlerine böyle yapınca Esra ve Ceyda kardeşler de cicişleri için soyundular. Kısa sürede 193.000 takipçileri oldu. Ardından da bir erkek dergisine kapak oldular. Twitter boğazına kadar göğüs ve kalça dolmuşken, bacaklarının arasında tuttuğu saksıyla verdiği çıplak pozla Doğuş boy gösterdi. Küçük bir internet fenomenine dönen saksılı poz, Doğuş’a 48.000 takipçi, onlarca röportaj, televizyon programlarına konuk olma ve bol bol şarkı tanıtımı olarak geri döndü. Şarkı demişken... Şarkının adı Hadi Çiçeğim’di. On altıncı dakikayı yaşamamanız dileğiyle...

SOSYAL KÖŞE

Sosyal medyada geçen ay neler konuşuldu?

Türkücü Nihat Doğan'ın yorumlarıyla fişek gibi başladık yeni aya. Otelde grup seks iddialarıyla gündeme gelen Nihat Doğan, başına gelenlerin İsrail komplosu olduğunu söyledi. Buna güldük. Sonrasında İsrail açıklama yaptı: Komik. Daha da güldük. Bu konuyla ilgili yapılan en güzel yorumlardan birisi "Otel mağduru İzzet Yıldızhan İzmir'de otel açıyormuş. Mossad mağduru Nihat Doğan da kendi istihbarat örgütünü kurabilir." oldu. 7 Aralık'a geldiğimizde bütün dünyanın konusu aynıydı: Illuminati! Illuminati, 7 Aralık'ta çok kötü şeyler olacağını, dünyanın karanlığa gömüleceğini söylüyordu. Herkes geri sayımın bitmesini bekledi, hiçbir şey olmadı. Sadece siteye başka bir cümle yazıldı. Onlarla alakası var mı bilinmez ama o gün Şekip Mosturoğ-

lu hapishanede intihar girişiminde bulundu. Haluk Ulusoy'un bindiği asansör üçüncü kattan düştü. Sonraki günlerde İçişleri Bakanı, "Ordu'nun adı Altınordu olsun." dedi. Sosyal medya; Hacı Konya, Birbuçuk Adana, 70'lik Tekirdağ gibi eğlence- li önerilerle doldu taşı. 11 Aralık'ta en çok konuştuğumuz, ölüm yıldönümü zedeniyle Adile Naşit oldu. O günün en akılda kalan yorumu "Bize veda edeli 24 yıl oldu. Bu arada kuzucukların büyüdü dana gibi oldu ama seni hiç unutmadı, unutmayacak." idi. Bir gün sonra ünlü oyuncu Sönmez Atasoy geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti. Çoğu insan onu Kurtlar Vadisi'ndeki Halo Dayı rolüyle tanıyordu. Ölüm- ler, ölüm- ler ve yine ölüm-

ler... Bu sefer gündemi Beyoğlu Polis Merkezi'nde polis kurşunuyla hayatını kaybeden Nijeryalı Festus Okey meşgul etti. Yıllardır süren dava sonuçlanmış, olayın faili 4 yıl hapis cezası almıştı. Doğal olarak bütün yazılıp çizilenler "Bir Nijeryalı öldürünce 4 yıl, bir tepsi baklava çalınca 6 yıl hapse giriliyorsa bir Nijeryalı kaç kilo baklava eder?" minvalindeydi. İnsanların adalet duygusu bu kararla birlikte bir kez daha darbe almıştı. İkimiz daralırken Real Madrid'de oynayan Hamit Altıntop'un Sevilla'ya attığı golden bahsettik. Sonrasında futbol iyice gündemi işgal etmeye başladı. Fenerbahçe Trabzon Spor Maçı öncesi TT'de #Fenerinmacıvar, #bugungunlerdenintikam ve #BEKLIYORUZ vardı. Maçı 1-0 Fener aldı.

MOBİL KÖŞE

SOUNDHOUND

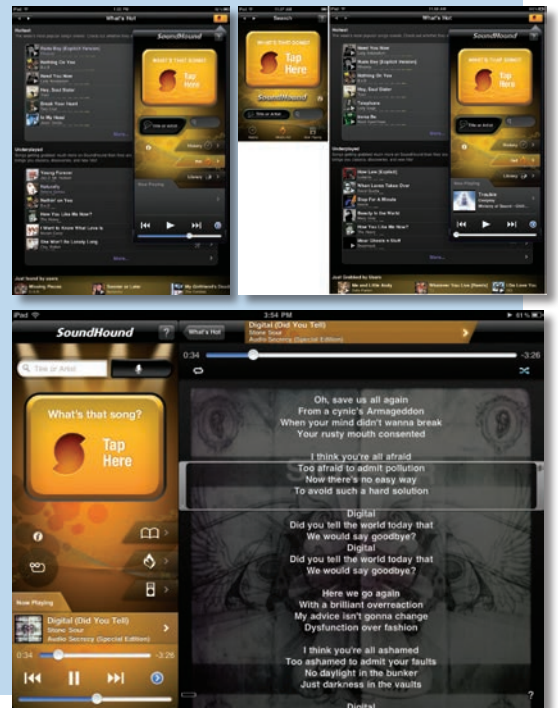
Kapı gıcırtsını bile tanıyan uygulama!

www.soundhound.com

Platform: iPhone, iPad, Android, Windows Mobile

Bazı şarkılar melodisiyle hayatınızın bir dönemine damgasını vurabilir ve siz bütün çabalarınıza rağmen isimlendiremediğiniz bir melodiyle baş başa kalabilirsiniz. İcinizden kilometrelerce uzunlukta "Neydi bu şarkı?", "Kim söylüyordu bunu?" ve "Dilimin ucunda!"lar geçer. Sonra her şeyi unutursunuz. Neyse ki artık Shazam ve SoundHound gibi uygulamalar var. Eğer Shazam kullandıysanız, SoundHound'un da onun en büyük rakibi olduğunu söyleyebiliriz. Merak ettiğiniz şarkı çalarken SoundHound'daki "Tap Here" tuşuna dokunarak şarkıyı 10 saniye kadar dinletiyorsunuz. Uygulama bir süre sonra size çalan müzik hakkında bütün önemli bilgileri veriyor. Böylece şarkıyı kimin söylediğini, şarkının ismini ve sözlerini hemen öğrenmiş oluyorsunuz. Uygulama ayrıca çalan şarkının video klibini, telefon melodilerini, sanatçının biyografisini, bütün albümlerini

ve yaklaşan turnelerini de görüntüleyor. İş Türkçe şarkılara geldiğinde maalesef bu kadar detaylı bilgilere ulaşamıyoruz. Demet Akalın, Serdar Ortaç, Cem Karaca, Zeki Müren ve Müslüm Gürses gibi popüler sanatçıların şarkılarıyla yaptığımız denemelerde, uygulama şarkı ismi, sanatçı ismi ve albüm isimlerinde başarılı olurken, aynı başarıyı şarkı sözleri ve biyografiler konusunda pek gösteremedi. Tabii asıl amacımızın şarkıyı kimin söylediğini ve şarkı ismini öğrenmek olduğunu düşünürsek uygulamanın Türkçe içerikte de gayet yeterli olduğunu söyleyebiliriz. SoundHound'un rakibi Shazam'a göre daha hızlı olduğunu ve daha doğru tespitlerde bulunduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Eğer müzik dinlemeyi çok seviyorsanız ve sık sık kendinizi "Neydi yahu bu şarkının adı?" derken buluyorsanız bu uygulamayı mutlaka telefonunuza yükleyin, uykusuz geceler geçirmeyin.

ONLINE ANTİVİRÜS HİZMETLERİ

Virüslerden online ortamlarda kurtulmanızı sağlayacak 10 aracı bir araya getirdik.

Y. Emre ŞAHİN / yunus@yunusemresahin.com

BitDefender QuickScan

<http://quickscan.bitdefender.com/tr/>

Ücretsiz olarak sunulan servisler arasında yer alan BitDefender QuickScan, sisteminizdeki herhangi bir sorunu tespit etmek için bir dakikadan daha kısa bir süreye ihtiyaç duyuyor. Aktif virüs tehditlerine karşı sisteminizde tarama yapılırken sadece problem olan kısımları düzelttiğinden ve diğer kısımları dikkate almadığından dolayı tarama ve işlem yapma hızı artıyor. Tarama online ortamda web sayfası üzerinde gerçekleştirildiğinden dolayı bilgisayarda yavaşlama ve benzeri problemlerin de önüne geçilmiş oluyor. BitDefender'ın çevrimiçi sürümünü kullanıp tarama yapabilmek için bilgisayarınızın elbette internete bağlı olması gerekiyor. Ayrıca firmanın özel olarak hazırladığı tarayıcı eklentileri sayesinde internet üzerinden antivirüs taramasını daha hızlı ve kolay ulaşılabilir bir hâle getirilmesi mümkün. Tarama yapıldıktan sonra

detaylı bir rapor seçeneği de ekranda açılan pencere karşısında size "View report" başlığı altında sunuluyor. En önemli avantaj kısa sürede tarama yapılması.

Kaspersky Online Virus Scanner

www.kaspersky.com/virusscanner

Başarılı bir sistem güvenlik yazılımı olan Kaspersky'nin online tarafının da "tarama" bakımından başarılı özellikler sunduğunu belirtebiliriz. Hazırlanan sistem sadece tarama üzerine kurulu, yani tarama sonrasında zararlı dosyaların silinmesi gibi bir hizmet yok. İlerleyen dönemlerde bu tarz seçeneklerin de ekleneceği konusunda bilgiler var. Şu an için tarama sonrasında şüpheli bir dosya veya zararlı bir yazılım tespit edildiğinde doğrudan Kaspersky Anti-Virus 2011 veya Internet Security 2011 seçeneklerinden birinden yararlanabileceğiniz bildiriliyor. Çevrimiçi tarama Microsoft ActiveX teknolojisi sayesinde

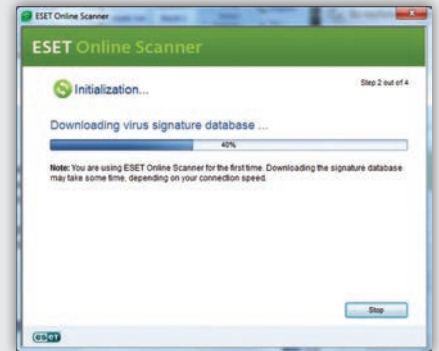

yapılıyor ve bilgisayarınızda şüphelendiğiniz herhangi bir yazılım veya dosyayı seçtiğinizde tarama işlemi gerçekleşiyor. Ayrıca tarama için web sayfasına yükleyeceğiniz dosyanın boyutunun 1 MB'den daha büyük olması gerekiyor. Daha büyük dosya yüklemeye çalışırsanız hata mesajıyla karşılaşırsınız. ZIP, RAR gibi arşiv dosyaları da genişletilmeye gerek duyulmadan taratılabilir.

ESET Online Scanner

www.eset.com/us/online-scanner/

ESET, çevrimiçi tarama işlemini en başarılı yapan seçeneklerden biri. Daha doğrusu taramanın ardından sunduğu zararlı verileri kaldırma işlemi sayesinde diğer bazı -sa-

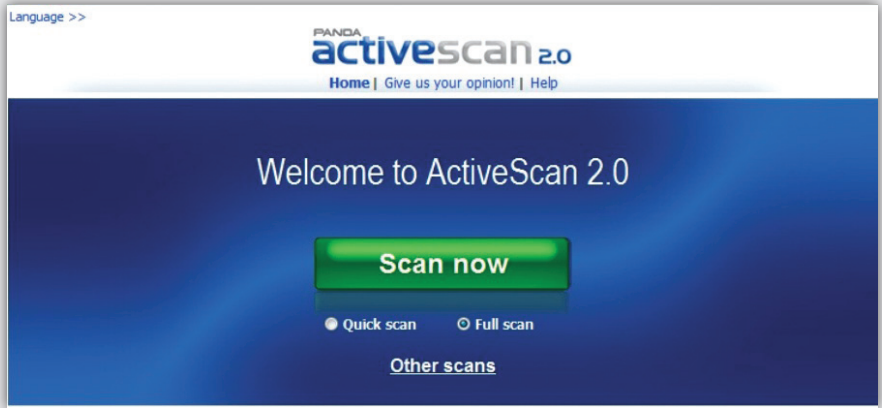
dece tarama yapabilen- hizmetlerden sıyrıl- mayı başarıyor. Hızlı olması sebebiyle ter- cih sebebi olabilecek ESET Online Scanner, aynı zamanda ücretsiz bir araç. Virüslere göre sık sık güncellenerek sisteminize bu- laşan zararlı yazılımları temizlemeyi sağla- yan hizmet sadece virüslere değil, truva atı gibi zararlı yazılımlara karşı da geçit verme- nizi önüyor. Tarama için öncelikle paylaştı- mış olduğumuz adres üzerinden küçük bo- yutlu bir dosya indirmeniz gerekiyor. Ardın- dan dört kademeli adımlardan ilki karşınıza geliyor. Bunda tarama yapacağınız bölümleri seçme şansı sunuluyor. Ardından güncel zararlı yazılımların imzaları tarama sis- temi için bilgisayarınıza indiriliyor. Üçüncü adımda tarama yapılıyor ve son olarak da eğer karşınıza zararlı yazılımlar çıkarsa on- ları bilgisayarınızdan kaldırmanıza imkân ta- nınarak temizleme işlemi gerçekleştiriliyor.

VirusTotal

www.virustotal.com

Şüpheli dosyaları, virüsleri, truva atlarını ve çeşitli diğer zararlı yazılımları tespit eden bir sistemin yer verildiği VirusTotal'da aynı anda birden fazla antivirüs motoru ve dosya tarama sistemi çalıştığından dolayı hız önemli bir oranda artıyor. Güncel virüslere ve tehditlere karşı kısa süre içinde yenilenen bir mekanizmanın kullanıldığı serviste web sayfasına 20 MB'ye kadar dosya yükleyip taranmasını sağlayabiliyorsunuz. Diğer bazı firmaların tarama sistemi de bu şekilde çalışıyor, ancak dosya boyutunun büyüklüğü VirusTotal'da gerçekten önemli bir seviyede. Virüs tarama hizmetinin yanı sıra sorunlu veya tehdit oluşturduğunu düşündüğünüz bir web sayfasının bağlantısını "Submit a URL" kısmına yapııştırarak tarama yapılabilir ve karşınıza gelen sonuçları görüntüleyebilirsiniz. Öte yandan sitede "Stats" altında verilen istatistikler sayesinde zararlı yazılımlara karşı güncellenme sıklığını ve günün gününe alınan önlemleri görüntüleyebilirsiniz. Tarama yapmadan önce yüklediğiniz dosyanın boyutuna bağlı olarak sağ üstte "Service load" da değişiyor.

Panda ActiveScan 2.0

www.pandasecurity.com/activescan

Kullanılan son nesil teknolojiler sayesinde Panda ActiveScan 2.0 geniş bir tarama hazinesine sahip. Çevrimiçi olarak birçok kötü amaçlı yazılımın ve virüsün taranıp bulunduğu sistemde sürekli olarak güncellenen bir yapı mevcut. Daha doğrusu sürekli bir şekilde güncellenen virüs tehditlerine karşı önlem çok geçmeden alınmış oluyor. Sisteminizde tespit edilen sorunlar ve kötü amaçlı yazılımların detaylı bir raporu da size otomatik olarak sunuluyor. Son nesil birçok tarayıcıyla uyumlu olarak çalışan Panda ActiveScan 2.0'da hızlı tarama, tam tarama ve seçime göre tarama gibi farklı seçenekler sunuluyor. Hızlı tarama zamanı kısıtlı olanlar için, tam tarama sistemdeki en ufak zararlı yazılımın bile gözden kaçmasını isteyenler için ve son olarak da seçime bağlı olarak tarama özelliği sayesinde şüphelendiğiniz dosyaları veya e-postaları taramanıza imkân tanınıyor. Ücretsiz seçenekler yalnızca bazı zararlı yazılımlar için etkili. Farklı virüslerin temizlenmesi ücrete tabi.

TrendMicro HouseCall

<http://housecall.trendmicro.com>

7.1 sürümünde ek bazı özelliklerin dâhil edildiği TrendMicro HouseCall sayesinde tam tarama, hızlı tarama ve özel tarama olmak üzere üç farklı tarama seçeneği sunuluyor. Bunlar arasında yer alan özel tarama sayesinde sadece bilgisayar üzerinden belirttiğiniz dizindeki dosyalara ait bir tarama işlemi gerçekleştiriliyor. Eğer bir dosya da veya herhangi bir yazılımda tehdit seziyorsanız bunu özel seçenikle taratmak zaman kazanmak açısından mantıklı olacaktır. Şu an Beta aşamasında olan 7.2 sürümünde de yine tüm tarayıcılarla tam uyum, 64 bit desteği gibi detaylar bulunuyor. Online virüs tarama sistemi truva atlarını, çeşitli zararlı eklentileri ve kötü amaçlı yazı-

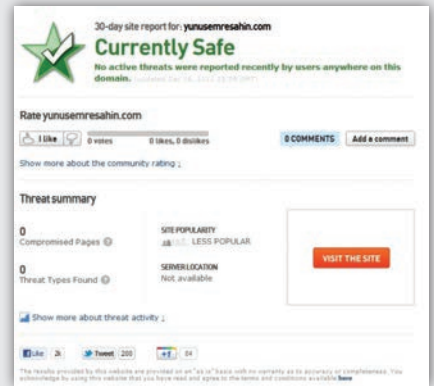

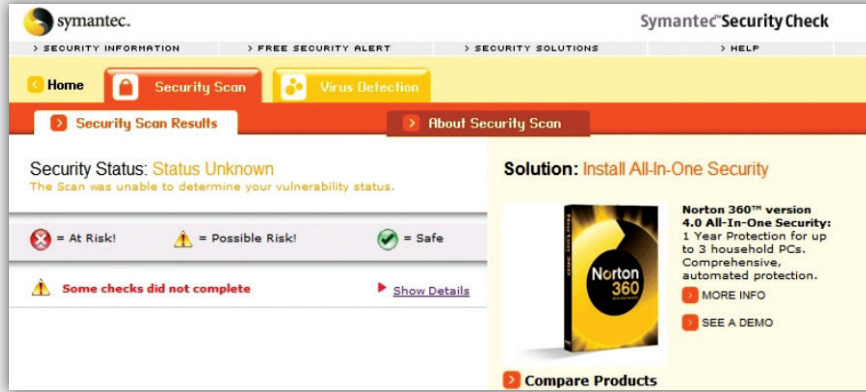
lımları da kapsıyor. Taramanın yapılabilmesi için sisteminize ufak bir yazılım indirmeniz gerekiyor. Siz işlerinizi hallederken arka planda tarama sistemi çalışarak zararlı yazılımlar bulunuyor. Tarama yaptıktan sonra önceden yaptığınız taramaları da aynı pencere'deki "Previous Scan" seçeneğiyle görebiliyorsunuz.

AVG Online Web Page Scanner

www.avg.com.au/resources/web-page-scanner/

AVG'nin çevrimiçi tarama sistemi sadece web sayfalarından ibaret, yani bilgisayarınızdaki dosyaları ve verileri kapsamıyor. Bit web sayfasını tehlikelere karşı taramak için karşınıza gelen tek satırlık kutucuğa taratacağınız sayfanın adresini yazıp "Check" düğmesine tıklamanız yeterli oluyor. Tarama sonrasında karşınıza gelen raporda web say-

fasının güvenliğini ve aktif tehdit içerip içermediğini görüntüleyebilirsiniz. Eğer sayfada bir tehlike sezildiyse tehlikeli kaç adet sayfa yer aldığı ve tehdit türleri de listelenerek karşınıza getiriliyor.

Symantec Security Check

<http://security.symantec.com>

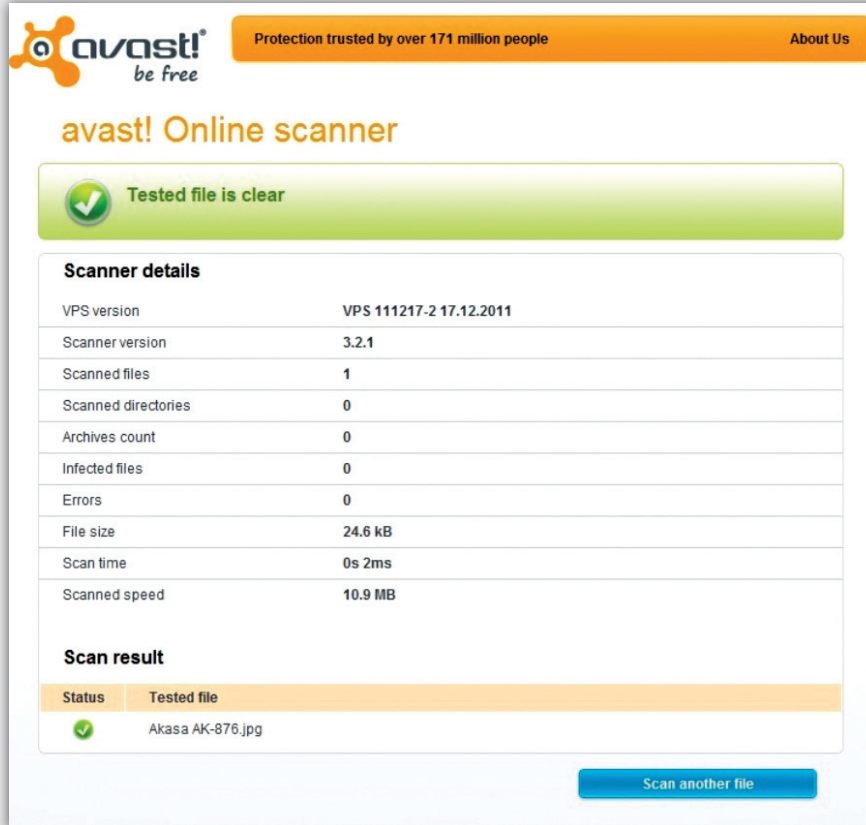
Bu serviste güvenlik taraması ve virüs algılama olarak iki seçenek sunuluyor. Bunlardan ilki olan Security Scan sayesinde taramayı gerçekleştiriyorsunuz. Bu kısımda riskli, uyarı ve güvenli olmak üzere üç adet tarama verisi size gösteriliyor. Taramayı yaptıktan sonra az önce belirttiğimiz veriler otomatik olarak raporla birlikte karşınıza getiriliyor. Gerek güvenlik taraması gerekse virüs algılama servisini kullanabilmeniz için

ActiveX'in etkin olması gerekiyor, aksi hâlde herhangi bir şekilde işlem yapılmıyor ve ekrana "Unable to run Virus Detection" uyarısı geliyor. Zararlı yazılımlar, truva atları ve diğer birçok virüs tehdidine karşı tarama sistemi sayesinde tespit edebilen Symantec Security Check'in web sayfasında eğer tam bir koruma istiyorsanız size Norton 360'ın 4.0 versiyonunu öneriyor ve bu sayede masaüstü bilgisayarınız üzerinden hepsi bir arada özellikler sunan bir güvenlik yazılımına sahip olmanız sağlanıyor.

avast! Online Scanner

<http://onlinescan.avast.com>

Antivirüs yazılımı avast! da yine online tarafta rakiplerine benzer bir çözüm sunuyor. Servise girdiğinizde karşınıza sade ve oldukça

ça işlevsel bir ekran çıkıyor. Bu ekran üzerinden taranacak dosyayı seçtikten hemen sonra alt kısımdaki resimde verilen güvenlik kodunu uygun kutucuğa girmeniz isteniyor. Daha sonra "Scan file" seçeneğini kullanarak taranmasını istediğiniz dosyanın zararlı olup olmadığını anlayabiliyorsunuz. Dosya boyutuna bağlı olarak belirli bir zaman alan işlem sonucunda eğer dosyada herhangi bir problem yoksa yeşil bir simge sizi karşılıyor ve "Test file is clear" (Test edilen dosya temiz) mesajı belirliyor. Ayrıca bu ekranda taramaya dair bazı detaylar da listeleniyor. Bu detaylar arasında tarayıcı sürümü, taranan dosya sayısı, hatalar, dosya boyutu, tarama süresi, tarama hızı gibi bilgiler de var. Yeni bir tarama yapmak için "Scan another file" seçeneğine tıklamanız yeterli. Karşınıza az önce bahsettiğimiz ekran çıkıyor ve tarama için yine aynı adımları izliyorsunuz.

F-Secure Online Scanner

www.f-secure.com/en/web/labs_global/removal-tools

F-Secure'nin çevrimiçi tarama hizmeti Java ile çalışıyor. Bazı rakiplerinin aksine tamamen ücretsiz bir servis olarak dikkat çeken araç, bilgisayardaki sorunları buluyor ve çözmek için gerekli adımları atarak sizi zararlı yazılımlardan kurtarıyor. Vermiş olduğumuz bağlantıdaki web sayfasını açtığınızda karşınıza gelen pencerede "Run Online Scanner" düğmesine tıklayarak taramayı gerçekleştirebiliyorsunuz. Ancak Java eskiyse veya kurulu değilse size indirme bağlantısı da aynı küçük pencere içerisinde veriliyor. Tarama seçeneklerinin oldukça çeşitli olarak sunulduğu F-Secure Online Scanner böylece tam olarak sistemi taratma desteği sunduğu gibi belirleyebileceğiniz özel dosyaları ve klasörleri de tarayabiliyor. Çevrimiçi tarama haricinde sunulan bazı araçlar da var. Bunlardan biri Easy Clean. Bu sayede bilgisayarınıza indirebileceğiniz program yardımıyla zararlı yazılımları aktif bir şekilde sisteminizden uzaklaştırabilirsiniz. ❖

HTML5 yeni kral mı?

Yeni nesil HTML web ve mobil dünyayı değiştirmeye başladı, ancak beklendiği gibi Adobe Flash'ın rakibi olacak kadar yeterli mi dersiniz?

Daron DEDEOĞLU
daron@PCnet.com.tr

MOBİL dünya geliştikçe cihazların üzerinde koşan işletim sistemleri ve yazılım teknolojileri de eş zamanlı olarak gelişiyor. Şimdilerde mobil geliştiricilerin gözü yeni nesil HTML'e kaymış durumda. Apple'ın eski CEO'su Steve Jobs tarafından Adobe Flash'ın tahtına aday gösterilen HTML5 aslen bu kadar yetenekli mi diye ben de çok merak etmiştim. Adobe Flash ve HTML5'i tepeden tırnağa mercek altına almak bu aya kısmet oldu. Ancak sonuç, sektörde yaratılmak istenenden oldukça farklı çıktı. Bana göre, HTML5 sahip olduğu yeni nesil yeteneklere rağmen, Flash'ı tahtından edebilecek düzeyde değil. Zaten bir işaretleme dili olan HTML'i, animasyon alanında kendisini defalarca ispat etmiş AIR ve Flex ile bütünleşerek bir platform hâlini almış Flash'la mukayese etmek çok da mantıklı gelmiyor bana. En azından masaüstü dünyası için şimdilik HTML5'i Flash'a denk tutmak mümkün değil, çünkü Flash özellikle animasyon ve video konularında HTML5'in oldukça önünde yer alıyor. Benzer şekilde oyun ve 3D alanlarında da HTML5'in bir hayli yolu var gibi görünüyor. Ancak mobil dünyada durum çok farklı. O tarafta eziçi bir HTML5 üstünlüğü yer alıyor. Peki, bunun temel nedeni ne dersiniz? İlk neden kuşkusuz Apple'ın Adobe Flash'ı iOS'ten çıkarıp HTML5'i desteklemeye başlaması diyebiliriz. Piyasa hakimiyeti bir hayli yüksek olan iOS (yani iPhone ve iPad) dünyasında olmayan Flash, bu defa Android için bir "artı" hâlini aldı. Sonuçta en yakın ve en güçlü rakibinden web alanında bir adım önde olacaktı. Ancak geride de olmamak adına HTML5'i desteklemek durumundaydı. Sonuçta HTML de bir web standardıydı ve son sürümüne ayak uydurulmak gerekiyordu. Bu arada Flash, mobil dünyada donanım segmentlerine de takılıp kalmıştı. Uygun fiyatlı cihazlar üretme derdinde olan üreticiler düşük işlemcili ve bellek kapasiteli cihazlarla karşımıza gelince, Flash'ın çalışması için gereken sistem kaynakları yaratılamamış oldu. Yani Android'in desteklemesine rağmen Flash her cihazda çalışmıyordu, bu da ikinci temel nedendi. BlackBerry tarafında da sıkıntılar benzer yapıdaydı. Flash ve HTML5 BlackBerry PlayBook tablet üzerinde sıkıntısız çalışırken telefon tarafında sadece HTML5 destekleniyordu. Uzun la-

HTML

fın kısası mobil dünyada HTML5, Flash'ın uzak ara önünde bitiş çizgisini geçti. Adobe de bu durumu kabullenmiş olacak ki Flash Player'ın mobil sürümü artık geliştirmeyeceğini açıkladı. Bu noktada şunu kabul etmek gerekir ki, mobil dünyanın dikenlerine takılmamış bir Flash'ı HTML5'in geçmesi söz konusu olamazdı. HTML5, JavaScript ve CSS'ten aldığı güçle Flash'ın yapabildiği bir çok şeyi yapabilir hâle geldi; ama bunları Flash'tan daha iyi yapabilecek bir noktaya henüz gelemedi. Yani HTML5, mobil dünyada Flash'ı yenerek tahta oturmadı. Bunu hepimiz biliyoruz.

Masaüstünde benzer bir senaryo yaşanır mı?

Masaüstü tarafında da Flash'ın benzer bir senaryonun beklediği görüşüne sahip olan gurular var, ancak ben onlara katılmıyorum. Sonuçta Flash bütünleşik bir yapı hâlinde karşımıza geliyor. Onunla bir animasyon yapmak veya video oluşturmak bir hayli kolay. Oluşturduğunuz animasyon ve videoları birkaç tıklamayla web ögesi hâline getirebiliyorsunuz, ancak HTML5 için benzer bir uygulama gerçekleştirebileceğiniz dâhili araçlar bulunmuyor. Hatta bunu yapmak için herhangi bir etiket de yok. HTML5 ata sürümlerinden farksız olarak videolarınızı çağırma veya animasyonlarınızı oynatmaya yetecek kadar gelişti. Elbette ki JavaScript'in gücü yadsınmaz, zaten bunu oyunlarda kolayca görüyoruz. Ayrıca reklamcılık dünyası da Flash'takine benzer sonuçlar veren banner'lar hazırlayarak Flash'ın olmadığı ortamlarda alternatifler yaratabiliyorlar. Fakat hepsi o kadar...

HTML5'in artıları çok

Her şey bir yana HTML5'in, sahip olduğu bir dolu artısı da var. Bunların başında kolay kodlanabilmesi geliyor. Sonrasında, yorumlanabilmesi için tarayıcınıza herhangi bir eklenti kurmanıza gerek kalmaması veya arama motoru uyumluluğu sayılabilir. Ayrıca herhangi bir metin editörünü geliştirme yapmak için kullanabiliyor olmanız ve her cihazda kod yazıp çalıştırabilmeniz de bu artılar arasına katılabilir. Uygulamanızı hazırladıktan sonra HTML5 destekli hemen her platforma aktarabiliyorsunuz. HTML5

tarayıcıya ek bir uygulama yüklemeye gerek kalmadan çalışabildiğinden Flash'a göre bir artı daha kazanmış durumda. En azından şimdilik...

Bana göre Flash ve HTML kıyaslanmaktan ziyade beraberce kullanılmalı. Flash'ın giremediği alanlarda HTML5 iş görebilir ancak Flash'ın çalışabildiği her yerde sunduklarından faydalanılmalı diye düşünüyorum.

Mobil dünya karışıyor!

HTML5'in mobil ve masaüstü dünyasına yön verme çabaları sürerken RIM tarafında şok bir hamle yapıldı. RIM'in tablet dünyasındaki oyuncusu BlackBerry PlayBook üzerinde Android uygulamalarının kullanılabilmesini sağlayacak bir altyapı hazırlandı. Şimdilik test aşamasında olan altyapı "Android App Player" adını taşıyor. Sanılanın aksine bir emülatör olmayan Android App Player, Android için hazırlanmış uygulamaların çalışabilmesi için PlayBook üzerinde özel bir katman yaratıyor. Android App Player, yeni nesil PlayBook OS ile birlikte kullanıma açılacak. 2.0 adıyla anılan yeni işletim sistemi, şu an kararlı sürümü 1.0.8 olan BlackBerry Tablet OS'ten tamamen farklı olacak.

RIM'in QNX'i satın almasının ardından bu güçlü sistemi kendi mobil işletim sistemleriyle harmanlayarak ortaya çıkardığı BBX adlı yeni işletim sistemi, PlayBook için 2.0

sürüm numarasını taşıyacak. UNIX altyapısının hatırı sayılır bir şekilde nüfuz ettiği BBX'te yine bir UNIX türevi olan Android uygulamalarının çalışabilmesi pek de sürpriz bir gelişme olmasa gerek. Hâlihazırda HTML5, Flash ve JavaScript gibi eski-yeni

birçok web teknolojisini ön tanımlı olarak destekleyen PlayBook, Android uygulamalarını da çalıştırmaya başlayınca mobil yazılım sektörü ciddi anlamda sarsılacak diyebilirim.

Bu duruma Google tarafından bir engelleme gelecek mi veya Android bu hamleyle kan kaybedecek mi bilemem, ancak on binlerce yazılımın bir anda rakip bir firmanın kullanıcılarıyla buluşması Android ekosistemi tarafında pek mutluluk yaratmayacak gibi geliyor bana.

Microsoft'un web'deki kalesi düştü

Web dünyasında bitmek tükenmek bilmeyen tarayıcı savaşlarında bu defa bir ilk yaşandı ve Google Chrome, Microsoft'un IE kalesini yıkıp, dünyada en çok kullanılan tarayıcı unvanını aldı.

Genellikle Internet Explorer hâkimiyetinde olan tarayıcı cephesinden böylesi bir değişiklik çıkması web geliştiricilerinin de alışkanlıklarını değiştirmesini sağlayacak gibi görünüyor. Artık WebKit odaklı hazırlanacak olan web dünyasında, ilk defa Microsoft'a ait olmayan bir tarayıcının hakimiyetini görüyoruz.

İrlanda kökenli StatCounter şirketinin yaptığı araştırmaya göre Chrome yüzde 24'lük kullanım payına ulaşmış durumda. Onu yüzde 22,9'luk kullanım payıyla IE 8 izliyor. Üçüncü sıradaysa yüzde 14'le Mozilla Firefox yer alıyor. Firefox'un yapamadığını yapan Chrome, aynı zamanda kullanıcı alışkanlıklarının da değişebileceğini kanıtlamış oldu. Benzer şekilde işletim sistemi dünyasında da kan kaybeden bir Microsoft görüyoruz. iPhone ve iPad ile yakaladığı karizmayı Mac bilgisayarlara da kaydırmayı başaran Apple, Microsoft tarafından kullanıcı kapmayı başardı. Ubuntu da kullanım yüzdesini artırarak yerini pekiştirdi. Microsoft Windows ise direnmeye devam ediyor ve kullanıcı kaybetmesine rağmen halen dünyada en çok kullanılan işletim sistemi durumunda, ancak bu unvanı daha ne kadar elinde tutabilir bilemiyorum. Şimdi merakla Windows 8'in yaratacağı dalgayı bekliyorum. ❖

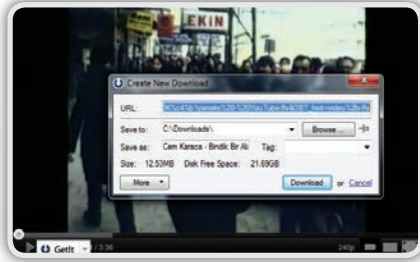
İnternetteki içerikleri indirin

İnternetin en zengin tarafını sesli ve görüntülü içerikler oluşturuyor. Bu yazımızda video ve ses sitelerindeki içerikleri diskinize nasıl kaydedebileceğinizi anlatacağız.

Ayberk KİMSESİZ / ayberk@pckoloji.com

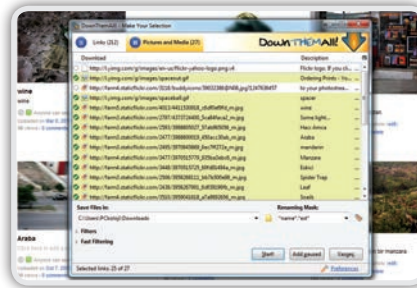
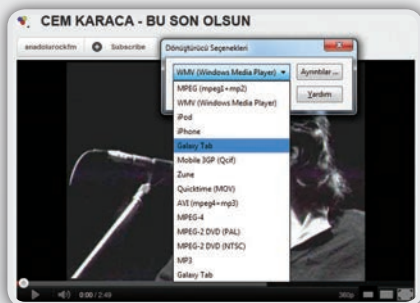
Orbit Downloader'ı deneyin

Orbit Downloader (www.orbitdownloader.com) yazılımı ülkemizde yaygın olarak kullanılıyor. Temelde bir dosya indirme yöneticisi olsa da, video sitelerindeki içerikleri indirmek için de kullanılabilir. YouTube, MySpace ve Last.fm gibi siteleri destekliyor. Yapmanız gereken, indirmek istediğiniz videoyu başlatmak ve Orbit'in karşınıza çıkaracağı GetIt düğmesine tıklamak.

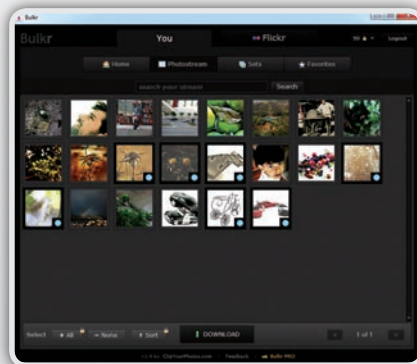
Firefox'u kullanın

Mozilla Firefox'un eklenti desteğini şu an hiçbir web tarayıcısında göremezsiniz. Kullanıcılarına önemli kolaylıklar sunuyor. Örneğin Download Helper (<http://git.pcnet.com.tr/j8>) eklentisinden yararlanarak YouTube, Dailymotion, Metacafe, Vimeo, Google Video ve FunnyOrDie gibi sitelerden istediğiniz formatta, hatta varsa kullandığınız taşınabilir cihazın ekran çözünürlüğüne uygun şekilde videoları indirebilirsiniz.

Flickr için ne yapabiliriz?

Flickr'ı severek kullanıyoruz. Hatta bazen o kadar güzel albümlere denk geliyoruz ki, tek tek tüm fotoğrafları kaydetmek resmen ecel terleri döktürebiliyor. Oysa bu süreci çok daha pratik ve basit bir hâle sokabiliriz. İlk önce online bir servis olan FlickAndShare'den (www.flickandshare.com) bahsedelim. Hizmetten yararlanabilmemiz için Yahoo!, Facebook veya Google hesabına sahip olmalıyız. Daha doğru Flickr hesabınızda kayıtlı olan e-posta bilgilerini kullanmanız gerekiyor. İkinci yol olarak DownThemAll! (www.downthemall.net) eklentisini öneriyoruz. DownThemAll! ünlü bir Firefox eklentisi ve dolaştığınız sitelerdeki görselleri tespit edip indirme konusunda oldukça başarılı. İndirmek istediğiniz Flickr albümüne girin ve o sayfa-

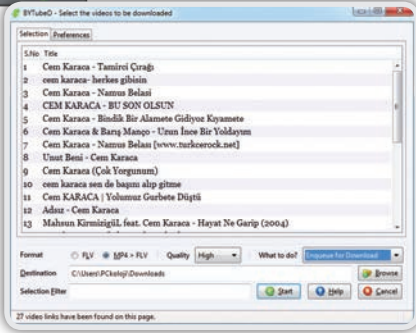
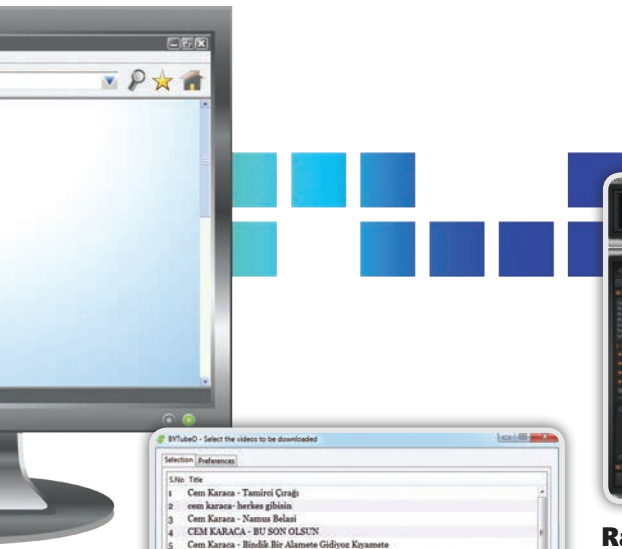
da sağ tıklayarak "DownThemAll!" öğesini seçin. Açılan pencerede "Pictures and Media" sekmesine geçerek tüm fotoğrafları indirebilirsiniz.

Son yöntemimiz Bulkr (<http://clipyourphotos.com/bulkr>). Bulkr yalnızca Flickr fotoğraflarını indirebiliyor. Kullanımı çok kolay ve aynı zamanda harika! Yazılımla isterse- niz kendi albümlerinizi indirebilir isterseniz de herhangi bir anahtar kelimeyi aratarak beğendiğiniz fotoğrafları indirebilirsiniz.

iPad ve iPhone için Meteoric

Apple'ın mobil işletim sistemi iOS, yaklaşık 4 senelik yolculuğunda çok önemli aşamalar kaydetti. Artık pek çok yönden kullanıcılarına geniş imkânlar sunuyor. Özellikle bazı uygulamaların yaşattığı deneyim gerçekten bambaşka olabilir. Bunlardan birisi olan Meteoric Video Downloader (<http://git.pcnet.com.tr/j9>) adlı uygulama, iPad veya iPhone üzerinden video indirmenize imkân tanıyor. Uygulamanın sizden istediği tek şey videoları Safari üzerinden izlemeniz. Siz herhangi bir videoyu izlediğinizde Meteoric Video Downloader devreye giriyor ve videoyu indirebilmeniz için gerekli olan bağlantıyı hazırlıyor. Ücretsiz sürüm yalnızca 2 MB'ye kadar içerik indiriyor. Ücretli sürümlerde bu sınır yok. iPhone ve iPad uyumlu uygulamanın lisans ücreti 0,99 \$.

Toplu video indirin

Bazı zamanlar bir sanatçıya ait tüm videoları aynı anda indirmek isteyebilirsiniz. Aynı senaryo sürekli takip ettiğiniz profiller için de geçerli. Tek tek videoları indirmek ne kadar mantıklı? Tabii hiç değil. Oysa tek hamlede bu arzuunuza kavuşmanız mümkün. İhtiyacınız olan eklentinin ismi BYTubeD (<http://git.pcnet.com.tr/ja>). Mozilla Firefox'a yükleyin ve YouTube'a girerek örneğin "Cem Karaca" şeklinde bir arama yapın. Sonuç sayfasına sağ tıklayarak "BYTubeD" ögesine tıklayın. Açılan pencerede videoların hangi formatta ve hangi klasöre kaydedilmesi gerektiğini ayarlayabilirsiniz.

ClipConverter

ClipConverter (www.clipconverter.cc) online hizmet sunuyor. Tabii aynı görevi üstlenen onlarca site var ama ClipConverter'ın en önemli avantajı yalnızca YouTube'la sınırlı kalmamasında saklı. YouTube dışında Dailymotion, Metacafe, Sevenload ve Vimeo siteleri destekleniyor. ClipConverter'a indirmek istediğiniz videonun linkini yapıştırdığınız zaman, karşınıza çok geniş bir format sayısı çıkıyor. Burada videoyu dönüştürmek istediğiniz görüntü veya ses formatını seçerek üzerinde özelleştirmeler yapabiliyorsunuz.

Radyo kaydı yapın

Genellikle internet üzerindeki birçok görüntülü içeriği bilgisayarınıza indirme şansınız bulunuyor, fakat dinlediğiniz bir radyo yayını kaydedebilmeye yönelik olanaklar pek fazla değil. Biz bu konuda Nexus Radio (www.nexusradio.com) programını öneriyoruz. Program beraberinde 11.000'den fazla radyo kanalıyla geliyor. Zaten kayıt yapabilmeye için radyo yayını Nexus Radio üzerinden dinlemelisiniz.

StationRipper (www.stationripper.com) yazılımı sayesinde de dinlediğiniz bir radyoyu eş zamanlı olarak kaydedebiliyorsunuz. Burada Winamp'ın SHOUTcast radyo dizininden güç alınıyor. Aynı zamanda iTunes Radio, Last.fm, Turntable.fm desteği de var. Yazılımın ücretsiz sürümü 25 kayda kadar izin veriyor. 25 kaydın ardından programı yeniden başlatmanız istenecek. Ayrıca aynı anda iki adet radyo kaydı yapabileceksiniz. Lisanslı sürümde bu sayı 600. Eğer bu kısıtlamalardan kurtulmak istiyorsanız 19,99 \$ ödemelisiniz.

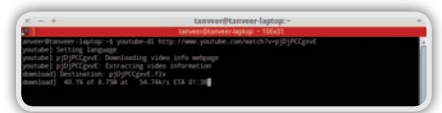
Freemake Video Downloader

Freemake (www.freemake.com) firmasının hem ücretsiz hem de harika yazılımları var. Özellikle görüntü/ses dönüştürme yazılımıyla büyük bir ilgi toplayan firma, bu defa video indirme yazılımı olan Freemake Video Down-

loader ile aynı etkiyi yaratmaya başardı. Desteklenen siteler arasında YouTube, Facebook, Flickr, Dailymotion, Megavideo, Vimeo, Photobucket ve ülkemizde pek yaygın olmayan daha birçok video sitesi yer alıyor. Yapmanız gereken çok basit. İndirmek istediğiniz videoya ait URL bağlantısını kopyalayın ve yazılımın "Paste URL" düğmesine tıklayın. Freemake Video Downloader aynı zamanda yetişkin içerikli siteleri de destekliyor, fakat "Options" alanına giderek bu sitelerden video indirilmesinin önüne geçebilirsiniz. Açılan pencerede "Lock adult sites" bölümünü göreceksiniz. Tıklayın ve şifrenizi yazın.

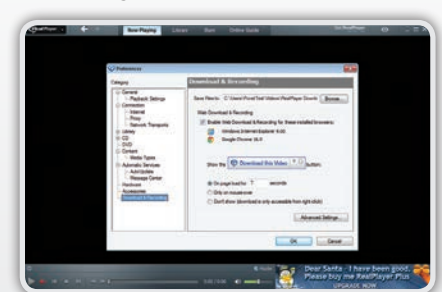
Linux'u unutmadık

Linux bu konuda farklı alternatifler sunuyor. Eğer web tarayıcı tabanlı çözümler arıyorsanız KeepVid (www.keepvid.com) ve biraz önce bahsettiğimiz Firefox eklentilerinden yararlanabilirsiniz. Üçüncü yol olarak bir betikten yararlanabilirsiniz. Yalnızca YouTube için hazırlanan bu betik (<http://rg3.github.com/youtube-dl>), komut satırı üzerinden istediğiniz videoları indirmenize imkân tanıyor. Kullanmanız gereken komut:

`youtube-dl http://www.youtube.com/watch?v=D1R-JKKp3NA`

Real Player 11'i denediniz mi?

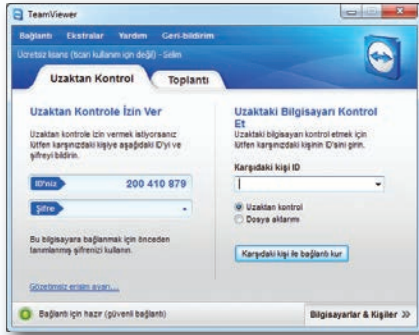
Real Player (<http://europe.real.com/realplayer>) bir zamanlar ülkemizde ciddi şekilde kullanılıyordu. Belki de hâlâ bir kitlesi vardır. Bu yazılım aynı zamanda video sitelerinden içerik indirebilmenize yardımcı oluyor. Internet Explorer ve Google Chrome üzerinde rahatlıkla kullanabilirsiniz. Facebook veya YouTube üzerinde video izlediğiniz sırada yazılım birkaç saniye içinde devreye giriyor. Ardından izlediğiniz videonun ön belleğe alındığı esnadaki geçici bağlantısını tespit ederek indirme işlemini başlatıyor. ❖

BİLGİSAYARINIZA HER YERDEN ERİŞİN

Uzaktan erişim araçları sayesinde ev bilgisayarınızdan ayrı olduğunuz zamanlarda dosyalarınıza ulaşın, kaybolan programları geri yükleyin, arkadaşlarınızın bilgisayar problemlerini koltuğunuzdan çözün.

TeamViewer ile yolda dosya kopyalayın

Popüler uzaktan erişim aracı TeamViewer (www.teamviewer.com), LogMein Free (secure.logmein.com/products/free) gibi benzer ücretsiz yazılımlara nazaran bir avantaja sahip: Bu program, uzaktan erişim sağlamanın yanı sıra karşılıklı dosya transferi imkânı da sunuyor. Kısacası, ev bilgisayarınız yakında olmasa bile arkanızda bıraktığınız önemli belgelere her an ulaşabiliyorsunuz. Güvenlik duvarı etkin olsa bile istediğiniz dosyayı sabit diskten kopyalayabilirsiniz.

Bu programın taşınabilir bir sürüm de mevcut. Bu yolla USB belleğinize veya bir CD'ye kopyalayarak istediğiniz yerden çalıştırabiliyorsunuz. Ayrıca programın Android, iPhone ve iPad için ücretsiz mobil uygulamaları bulunuyor (git.pcnet.com.tr/jn). Söz konusu bilgisayara uzak erişim sağlamak için tek ihtiyacınız olan bir parola. Ayrılmadan önce isterseniz işletmensiz bir erişim de kurabiliyorsunuz.

CrossLoop ile arkadaşlarınızın bilgisayar problemlerini çözün

Bir arkadaşınız veya akrabanızın bilgisayar problemi yaşıyorsa onlara ücretsiz CrossLoop (www.crossloop.com/download.htm) ile yardımcı olabilirsiniz. Ekran paylaşımı

sağlayan bu yardımcı programla bir başkasının masaüstüne erişebilir, söz konusu bilgisayarın sistem ayarlarını denetleyebilir, güvenlik yazılımı indirip kurabilir ve daha pek çok şeyi yerine getirebilirsiniz. Bunun için iki tarafın da kendi bilgisayarında programı kurması gerekiyor. Daha sonra 12 haneli erişim kodunu bağlamak istediğiniz bilgisayarı kullanan kişiye veriyorsunuz. Kişi bu kod sayesinde size kontrol imkânı sağlıyor. CrossLoop programının kullanımı oldukça basit ve hızlı. Üstelik üçüncü şahısların yetkisiz erişimini karşı güvenli bir şifreli kanal kullanıyor.

Tonido ile dosyalara her yerden erişin

Tonido (www.tonido.com) ile bilgisayarınızı bir web sunucusuna dönüştürerek dosyalarınıza her yerden güvenli bir şekilde erişebilirsiniz. Ayrıca belgeleri ve büyük dosyaları dostlarınızla paylaşabilir, internetten MP3'lerinizi dinleyebilirsiniz. Programı yükledikten sonra ücretsiz olarak bir Tonido hesabı açarak dosyalarınıza uzaktan erişiminizi kolaylaştıracak bir web adresi sahibi olacaksınız. Program kurulup çalışmaya başladıktan sonra özelliklerini genişletecek BitTorrent istemcisi ve yedekleme aracı gibi eklentiler de kurabilirsiniz. Ayrıca PC'nize akıllı telefonunuzdan erişmenizi sağlayan iPhone, BlackBerry, Android ve Windows Phone 7 için (www.tonido.com/mobile.html) ücretsiz mobil uygulamalar da mevcut.

Prey ile çalınan bilgisayarınızın izini sürün

Prey (<http://preyproject.com>) isimli programı kullanarak çalınan veya kaybolan dizüstü bilgisayarınızın izini sürebilirsiniz. Windows, Linux, Mac OS veya Android aygıtınıza kurabileceğiniz programla

çevrimiçi yönetim panelinden bilgisayarı kaybolmuş olarak işaretleyerek bilgisayara bir sinyal gönderilmesini sağlıyor ve Prey'in uzaktan etkinleştirilmesiyle aygıtın güncel konumu hakkında bilgi edinebiliyorsunuz. Bu, en yakın Wi-Fi erişim noktası kullanılarak tespit ediliyor, bu yüzden fikrin işe yaraması için kablosuz ağın etkinleştirilmesi gerekiyor. Prey, hırsızın farkına varmaması için sistemde gizli bir şekilde çalışıyor. Webcam kullanarak fotoğraf çekmenizi de sağlayan Prey'in bu özelliği sayesinde hırsız korkutabilir veya polisi bilgilendirebilirsiniz.

Kaybolan telefondan kişisel bilgileri silin

Cep telefonunuz kaybolduğunda yabancı kişilerin kısa mesajlarınızı ve fotoğraflarınızı görmesini istemiyorsanız, telefonunuzu kimse erişmeden önce kilitleyebilir ve kişisel bilgileri alâkasız gözlerden saklayabilirsiniz. Android telefonunuz varsa, ücretsiz Android Lost (www.androidlost.com) ile kaybolan aygıtınızı web üzerinden kontrol edebilirsiniz. Ekranı kilitleyebilir ve açabilir; rehberi, mesajları ve SD kartınızdaki veriyi silebilir; GPS aracılığıyla telefonun konumunu takip edebilirsiniz.

Find My iPhone (git.pcnet.com.tr/jo) uygulaması ise iPhone ve iPad kullanıcılarına uzaktan kilitleme ve veri silme özelliklerinin yanı sıra alarm çalma ve ekranda mesaj görüntüleme gibi ekstra yetenekler de sunuyor. BlackBerry kullanıcısıysanız, BlackBerry Protect (git.pcnet.com.tr/jp) isimli uygulamayı kullanarak aygıtınızı kilitleyebilir ve bilgileri silebilir veya BlackBerry sunucunuzun yöneticisini haberdar edebilirsiniz.

HTML5 sayesinde ThinVNC ile bilgisayarınızı kontrol edin

Çoğu uzaktan erişim programı iki tarafta da yükleme gerektirirken, tamamen web tabanlı olan ThinVNC (www.thinvnc.com) ile oturum açma derdi yok. (Gerçi güvenlik nedenlerinden dolayı kullanıcı adı ve parola kurmanız tavsiye ediyoruz.) Bu

program ve HTML5 teknolojisi sayesinde uzak bir bilgisayarla içerik paylaşabiliyorsunuz. Bu yüzden Firefox, Chrome veya IE 9 gibi HTML5 uyumlu bir tarayıcı kullanmanız gerekiyor.

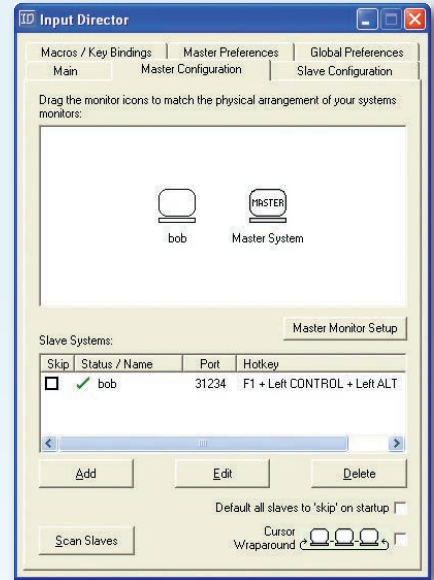
ThinVNC'yi uzaktan erişmek istediğiniz bilgisayara indirdikten sonra, bilgisayarın IP adresini ve port numarasını girerek web üzerinden bağlanabilirsiniz. Uzaktaki bilgisayarı kontrol etmek için Connect düğmesine tıklayın. İki masaüstü arasında kolayca geçiş yapabileceğinizi göreceksiniz. ThinVNC programını kurduğunuzda, Pro sürümünün yazıcı desteği ve dosya transferi dâhil tüm özelliklerini 30 gün boyunca kullanabiliyorsunuz. Bu süre sonunda 20 dolar ödemediğiniz takdirde program kendini ücretsiz sürüme döndürecek.

Birden fazla PC'de aynı klavye ve fareyi kullanın

Daha çok ofisler düşünülerek hazırlanmış olsa da, Input Director (www.inputdirector.com) mevcut bilgisayarlar için yeterli sayıda klavye veya fare bulunmadığında çok faydalı olan bir program. Program sayesinde bilgisayarlar arasında ekrandan ekrana geçiş yapabiliyor, tek tıklamayla öğeleri seçebiliyor, tek bir klavyeden metin girebiliyor, bilgisayarı kilitleyebiliyor ve isterseniz aynı anda tüm sistemleri kapatabiliyorsunuz. Program sayesinde ayrıca panodaki verileri bilgisayarlar arasında paylaşabiliyor ve hangisinin "ana" hangisinin "uydu" olacağını belirleyebiliyorsunuz.

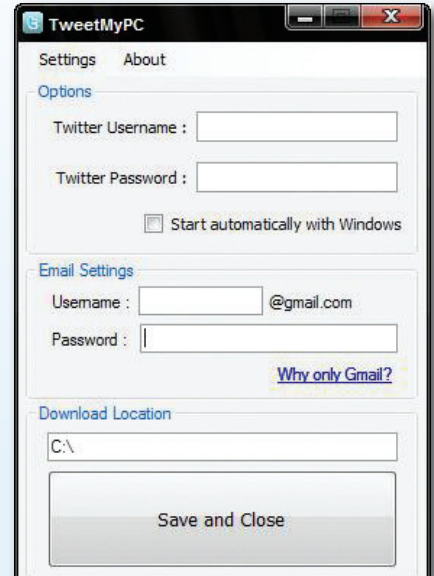
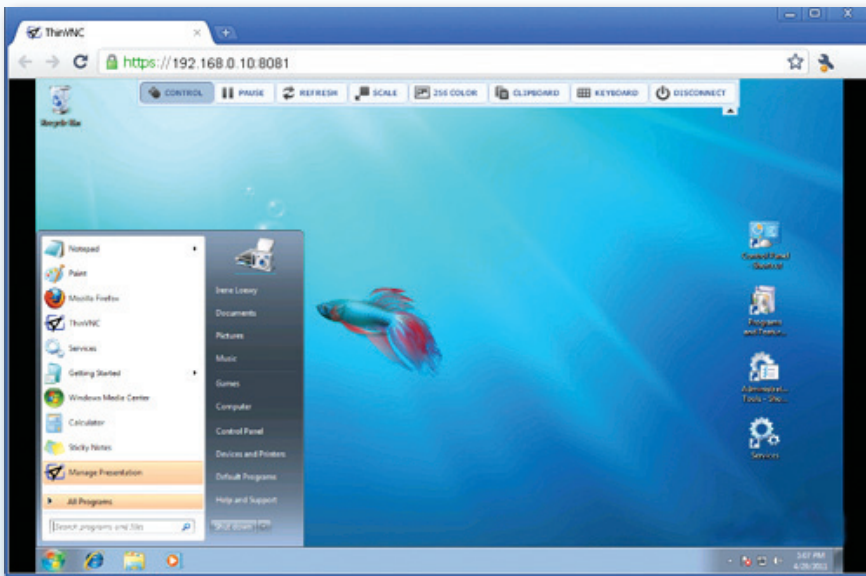
Twitter'dan bilgisayarınızı kontrol edin ve kapatın

Twitter'ın hiçbir pratik değer taşımadığını

düşünüyorsanız, TweetMyPC (tweetmypc.codeplex.com) aklınızı çekebilir. Bu ücretsiz program ve özel olarak kuracağınız bir Twitter hesabı sayesinde basit tweet'lerle uzaktaki bilgisayarınıza çeşitli komutlar gönderebiliyorsunuz. Asıl hesabınızla karıştırmayın demeyin, takipçilerinizin aklı karışabilir! Örneğin, tek kelimelik bir komutla bilgisayarı yeniden başlatabilir, uykuya alabilir ve oturumu kapatabilirsiniz. Ayrıca hareket hâlindeyken veya işteyken dosya indirebilir, masaüstünüzün ekran görüntüsünü yakalayabilirsiniz.

TweetMyPC ile ayrıca size özel komutlar da oluşturabiliyorsunuz. Bu sayede komut atadığınız antivirüs yazılımı gibi bir programı basit bir şekilde uzaktan çalıştırabilirsiniz. TweetMyMac (themacbox.co.uk/tweetmymac) ise programın Mac'ler için tasarlanmış sürümü. ❖

MOBİL PROGRAMLAMAYA TIKLAYIN!

Hemen herkesi cezbeden mobil programlama alanında tek satır kod yazmadan, bir geliştirme dili bilmeden uygulama geliştirebilirsiniz.

Daron DEDEOĞLU / daron@PCnet.com.tr

ÇAĞIMIZ birçok guru ve blog yazarı tarafından “mobil çağı” olarak adlandırılıyor. Günden güne daha da gelişen akıllı telefonlar ve netbook’ların halefi tabletler, iş ve eğlence dünyasının gözlerini kamaştırıyor. Hemen her web sitesinin, servisin veya işletmenin bir mobil uygulaması olmaya başladı. Blog yazları blog’larının RSS kaynaklarını içeren mobil uygulamaları okurlarıyla paylaşırken, medya devleri ünlü gazete ve dergi markalarını tabletlere taşımaya başladı bile. Bizim halkımız internette alışveriş yapmaya yeni alışmaya başlarken, birçok kişi mobil uygulamalar üzerinden alışveriş yapmaya başladı bile. Peki ama nasıl oluyor da mobil uygulamalar bu kadar hızlı bir şekilde gün yüzüne çıkabiliyor? Mobil uygulama geliştirmenin bedeli çok mu ucuz? Aslında sorunun cevabı “hayır”. Mobil uygulamalar da masaüstü uygulamalar gibi geliştiriliyor. Yani kurgulama, ağaç çıkarma, dizayn etme, kodlama ve test süreçleri aynen işliyor. Dolayısıyla süresi platforma bağlı olmaktan çok uygulamaya bağlı olarak değişiyor. Benzer şekilde mobil uygulama geliştirmenin bedeli masaüstü uygulama geliştirme bedellerinden daha yüksek, çünkü kullanılan dil Java ve hem Java’nın hem de mobil platformların uzmanı olan geliştirici sayısı çok az. Dolayısıyla bedel de yüksek oluyor.

Mobil platformlar

Şu an piyasada satılan akıllı telefon ve tabletlerin donanımsal özellikleri birbi-

rinden çok farklı olsa da, kullanılan işletim sistemleri bir elin parmak sayısını geçmiyor. iOS, Android, BlackBerry OS, bada, Symbian ve Windows Phone 7 üreticilerin en çok tercih ettikleri sistemler. Zaten en gelişmiş olanlar da bu işletim sistemleri. Diğer sistemler iOS, Android ve BlackBerry’nin gölgesinde kaldılar. Samsung’un büyük umutlarla ortaya koyduğu bada bile umulanı vermedi. Bu işletim sistemlerinin temelinde (Windows Phone 7 hariç) Java yatıyor ve “Unix-like” diye tabir ettiğimiz Linux/Unix türevi mimari yapısına sahipler. Dolayısıyla uygulama geliştirmek çok zor olmamakla birlikte bir sistem için geliştirdiğiniz mobil uygulama, küçük değişikliklerle diğer sistemlere de kurulabilir hâle getirilebiliyor. Ancak oyun tarafında işler biraz karışık. Oyun geliştirmek için kullanılan kütüphaneler birbirinden oldukça farklı olmakla birlikte iOS ve Android tarafında da ciddi kütüphane farklılıkları bulunuyor. Dolayısıyla geliştirilen bir oyunun diğer sistemlere port edilmesi oldukça meşakkatli bir hâl alıyor.

Herkes açık oynuyor

Facebook, Twitter, YouTube, Google... İnternetteki tüm popüler servisler geliştiricilere kapılarını ardına kadar açmayı tercih ediyor. Bu nedenle hemen her servisin geliştiricilerin kullanımına sunulmak üzere hazırlanmış API’leri mevcut. Durum bu olunca mobil işletim sistemleri üzerinde koşturacak birçok sosyal ağ uygulaması veya yazılım bulmak mümkün oluyor. Bu API’leri kullana-

rak daha özerk uygulamalar ortaya çıkarmak elbette zaman ve bilgi birikimi istiyor. Ancak zamanınız bol olmasına rağmen uygulama geliştirme adına fazlaca bilgi birikiminiz bulunmuyorsa ne olacak?

Her şeyin cevabı internette

Bu aşamada iki seçeneğiniz var: ya uzun ve meşakkatli bir yolu seçmek ya da kestirme yolları kullanarak kendinizi geliştirmeden dilediğiniz uygulamayı geliştirmek. Tercihiniz az çok belli de olsa, ilk yolu seçmeniz hâlinde kullanımı tamamen ücretsiz ve lisansı GPL olan geliştirme ortamlarından birisini indirip (mesela Eclipse), internetteki Java ve mobil işletim sistemi kaynaklarını kurcalayarak kendi mobil uygulamanızı geliştirebilirsiniz. Bu şekilde kendinizi de geliştirmiş olursunuz. Ancak kolay yolu seçecek olursanız, mobil uygulama geliştirmek için bir web tarayıcı ve bir de fare işinizi görecektir. Tek yapmanız gereken web tabanlı uygulama geliştirme servislerinden birisini seçip birkaç tıklama yapmaktan ibaret.

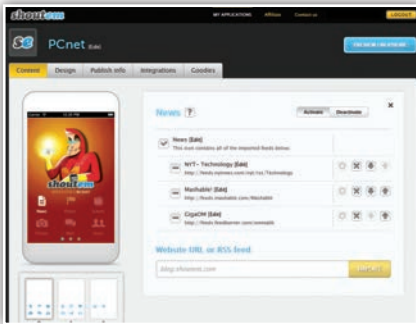
Hangi servisi seçsek?

Web tabanlı uygulama geliştirme servisleri oldukça çeşitli. Mobil işletim sistemlerine yönelik özelleşmiş olan servisler de bulunuyor. Biz yazımıza bu servisleri konuk edeceğiz. Genel olarak oldukça kolay bir kullanıcı arabirimi sunan servisler, hazırladığınız uygulamayı tüm mobil işletim sistemleri için hazır hâle getiriyorlar. Benzer şekilde uygulamanızı kolayca uygulama marketlerine koyabiliyorsunuz.

Shout'Em

İlk servisimiz www.shoutem.com adresinden hizmet veren Shout'Em. Oldukça basit bir kullanıcı arayüzü sunan serviste kolayca iPhone ve Android uygulamaları hazırlayabiliyorsunuz. Genel olarak web site akışları, haber nitelikli içerikler ve organizasyon temelli uygulamalar hazırlanması düşünülerek geliştirilen serviste, Google Maps, Twitter veya Facebook gibi sosyal yapıları da kullanabiliyorsunuz. Bu sayede kolayca iş yerinizin adresini harita üzerinde gösteren, ulaşım bilgilerini içeren, web sitenizden referanslarınızı çekip kullanıcıya sunan ve dilerseniz Twitter akışınızı takip etmelerini sağlayan bir uygulamayı dakikalar içinde hazırlayıp paylaşma açabiliyorsunuz. Benzer şekilde YouTube üzerinde bir kanal oluşturup, bu kanala attığınız videoların izlenmesini sağlayacak bir uygulama da hazırlayabilirsiniz. Servisin ücretli olduğunu hatırlatmakta fayda var. Uygulamanızı ücretsiz olarak hazırlayıp arabirimi test edebilirsiniz ama yayımlamanız mümkün değil. Servisi kullanmak oldukça kolay. Siteye giriş yaptıktan sonra hemen uygulama geliştirme aşamasına geçiş yapabiliyorsunuz. Üç aşamadan oluşan bu süreç, sizi dakikalar içinde uygulamanıza kavuşturuyor. "Content", "Design" ve "Publish" başlıklarından oluşan bu süreçte önce uygulamanızın içeriğini oluşturuyorsunuz. Şablon temelli olduğundan servisle yapılan uygulamalar genel olarak birbirine çok benziyor. Ancak telefon

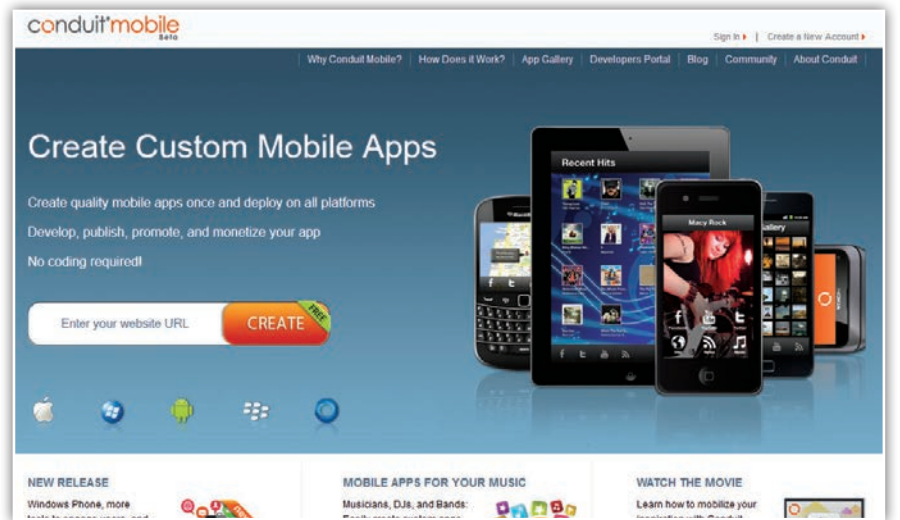
görünümlü content alanında uygulamanıza katmayı düşündüğünüz özellikleri sürükleyip bırakmanız yeterli oluyor. Temel olarak bu aşamayı bitirdiğinizde uygulamanız tamamlanıyor. Ardından design aşamasına geçip, uygulamanızı özelleştiriyorsunuz. Bu aşamada kendinize özel splash ekranları, arka planlar ya da renk temaları seçip, uygulamanız için bir simge oluşturabiliyorsunuz. İşiniz bittiğindeyse Publish aşamasına geçip, uygulamanızı yayınlamaya başlıyorsunuz. Bu aşamada uygulamanızı iTunes (yani iOS) ve Android uyumlu olarak dağıtılmaya başlanıyor. Servisi denediğinizde ne kadar kolay ve hızlı olduğunu göreceksiniz. Sadece Android ve iOS'u destekleyen Shout'Em, uyumluluk konusunda rakiplerinin gerisinde kalıyor. En azından BlackBerry OS ve Windows Phone 7'ye de destek verebilirdi. Bu durum, servisi kurumsal nitelikte uygulamalar hazırlamak için fazlasıyla eksik bırakıyor. Ancak başta söylediğimiz gibi blog yazarları ya da amatör kullanımlar için denenebilir.

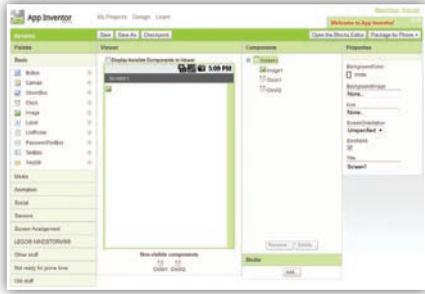
Conduit

<http://mobile.conduit.com> adresinden hizmet veren serviste, yine tarayıcınız ve fareniz aracılığıyla dilediğiniz amaca hizmet eden bir uygulama geliştirebiliyorsunuz. Ustalıkla hazırlanmış kullanıcı arabiriminde servisin sunduğu birbirinden farklı modülleri sürükle-bırak yöntemini kullanarak mobil uygulamanıza katabiliyorsunuz. Bu özelliğiyle oldukça hızlı bir şekilde kafanızdaki uygulamayı hazırlayabilirsiniz. Conduit, iOS, Android, Symbian ve BlackBerry OS gibi birçok popüler platformu destekliyor. Dolayısıyla hazırladığınız uygulama aynı anda tüm popüler platformlara sunulmuş oluyor. Bu noktada özellik-

le Shout'Em'in bir adım önüne geçmeyi başaran Conduit, uygulamalarınızı kendi altındaki bir market alanından kullanıma açıyor. Dilerseniz premium üyelik seçeneklerinden birisini tercih ederek, uygulamalarınızı Google, Apple, BlackBerry, Nokia ve Microsoft'un marketlerine yükleyebiliyorsunuz. Bu bakımdan oldukça esnek bir yapı sunan Conduit, ücretsiz üyeliklerle oluşturulan mobil uygulamaların açılış ekranlarına kendi logosunu yerleştiriyor. Benzer şekilde dilerseniz uygulamanızın ilgili alanlarına yine Conduit reklam ağının yayımladığı reklamları gösterebiliyorsunuz. Ücretli üyeliklerde bu iki seçenek de kaldırılıyor, ancak dilerseniz kendiniz reklam yayımlayabiliyorsunuz. Google AdSense gibi bir ağı reklamlarını yayımlayarak uygulamanız üzerinden gelir elde edebilirsiniz.

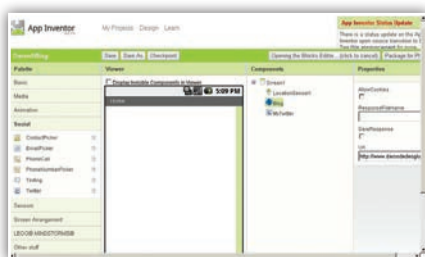
Sürükle-bırak mantığıyla kullanılabileceğiniz modüller arasında Twitter, YouTube, Facebook, LinkedIn, Google Maps ve daha birçok hizmet hazır olarak sunuluyor. Ayrıca dilerseniz içeriğini kendinizin belirleyeceğiniz bir "boş modül" de kullanabiliyorsunuz. Sitenizden (veya sitelerinizden) haber ve RSS akışlarını da rahatlıkla aktarabileceğiniz mobil uygulamanızın görünümünü, renk paletini ve açılış ekranını kendi zevkinize göre düzenlemeniz mümkün. Daha fazla mobil platforma ulaşmanızı sağlayan kolay kullanımlı bu servisi denemenizi şiddetle tavsiye ediyoruz.

App Inventor

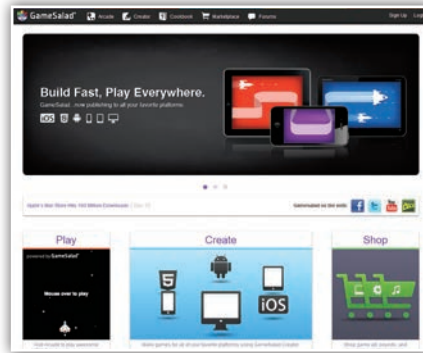
Mobil dünyayı günümüzdeki popülaritesi-ne kavuşturan şirketlerden birisi kuşkusuz Google'dır. Android ile adeta piyasada lider konuma oturan Google'ın bilgisayar ve Android kullanıcılarının hiçbir programlama dili bilmeye ihtiyaç duymadan mobil uygulama geliştirmesini sağlayan bir servisi de var. App Inventor adlı servise www.appinventorbeta.com adresinden ulaşabilirsiniz. Kullanımı oldukça basit olan servis, muadillerinden farklı olarak sadece APK uzantılı uygulamalar hazırlamanıza olanak veriyor. Yani bu servisi kullanarak sadece Android uygulamaları hazırlayabiliyorsunuz. Bu durum, servisi biraz yavan bıraksa da, Google'ın elinden çıkma bir servisin Android dışında kalan bir mobil işletim sistemini desteklemesi beklenemezdi. Ancak servisin bu eksisinin yanında bir de artışı mevcut. App Inventor gelir amacı güden bir servis olmadığından hazırladığınız uygulamalarda reklam gösterme ya da kendi reklamını yapma gibi bir durumu yok. Servisi kullanabilmek için bir Google hesabı yeterli. Giriş yaptıktan sonra yine sürük-le-bırak mantığıyla projelerinizi hayata geçirmeye başlıyorsunuz. Hazırladığınız uygulamalar Google'ın size sunduğu o devasa alanda saklanıyor. Dilediğiniz zaman yarım bıraktığınız uygulamalara devam edebilirsiniz. Ancak tahmin edersiniz ki bu servisi kullanmak için sürekli internete bağlı olmanız gerekiyor. Bu durum web tabanlı tüm servisler için geçerli ancak Google bu noktada bir adım daha atıp, App Inventor için küçük bir uygulama yüklemenizi istiyor. Bu uygulama sayesinde çalışmalarınıza inter-

netsiz olduğunuz ortamlarda da rahatça devam edebilirsiniz. İnternete bağlandığınız an, çevrim dışı çalışmalarınız App Inventor hesabınızla senkronize edilerek alanınıza yüklenmiş oluyor.

Android üzerine çalışmanın size yeterli geleceğine inanıyorsanız App Inventor'ı deneyebilirsiniz. MIT bünyesinde geliştirilmeye devam eden servis, 31 Aralık 2011'sw askıya alınacak ama 2012'nin ilk çeyreğinde yeni yüzü ve özellikleriyle hizmete devam edecek.

GameSalad

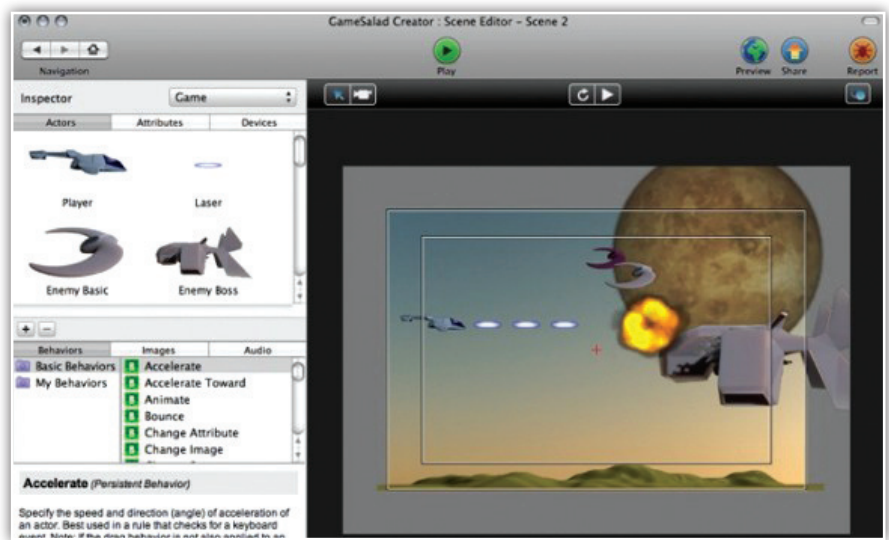

Yazımızda bahsi geçen servislerin hemen hepsi iş ve organizasyon bazlı, sosyal ağ destekli uygulamalar hazırlamak için yola çıkmış sitelerden oluşuyor. Fark ettiyseniz oyun ve benzeri eğlenceli uygulamalar hazırlamaya yönelik bir servisten henüz bahsetmedik, çünkü bu servislerden çok fazla yok. Ancak hayata geçenlerden bir tanesi var ki iOS tarafında birçok eğlenceli oyunun geliştirilmesine imza atmış: GameSalad. www.gamesalad.com adresinden ulaşabileceğiniz servis, ücretli ve ücretsiz olarak iki ayrı üyelik sistemine sahip. Elbette ki ücretli üyelik tarafında farklı birçok seçe-

nek ve fiyat mevcut, ancak ücretsiz üyelik seçeneğinde oyununuza GameSalad logosu ve reklamları yerleşiyor. Bu durum canınızı sıkmazsa hemen bir uygulama hazırlamaya başlayabilirsiniz.

Serviste hedef iOS olduğundan tahmin edebileceğiniz gibi iOS'in grafik kütüphaneleri kullanılıyor. Sonuç olarak hazırladığınız oyunlar da sadece iPhone, iPod touch ve iPad üzerinde çalışıyor. Ancak iOS tarafında HTML5 desteği had safhada olduğundan HTML5 kullanımına da izin veriliyor, yani kolayca HTML5 tabanlı oyunlar da hazırlayabiliyorsunuz. Bu noktada hazırlayacağınız oyun tarayıcı tabanlı olacağından küçük modifikasyonlarla HTML5 destekli diğer ortamlara da adapte edebilirsiniz.

Oyun hazırlamak elbette ki bir blog sitesini mobil ortama taşımak kadar basit değil. Dolayısıyla hızlı ve kararlı bir şekilde çalışabilmek için belli kütüphanelerin sisteminizde kurulu olması gerekiyor. Bunun için GameSalad küçük bir uygulama yüklemenizi istiyor. Creator adlı bu uygulama sayesinde çok daha hızlı oyun hazırlayabiliyorsunuz, çünkü birçok şeyi indirmek yerine sabit diskinizden çağırıyorsunuz. Oyunları yine sürük-le-bırak mantığıyla oluşturuyorsunuz. Yüzde 100 özgün bir uygulama ortaya çıkarmayı beklemeyin, çünkü ücretsiz sürümde sunulan seçenekler oldukça sınırlı. Ancak ücretli sürüme geçiş yaparsanız kendi grafiklerinizi de rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Benzer şekilde Marketplace adlı satış ortamından hazır şablonlar veya grafikler de satın alıp kullanmanıza izin verilmiş. Eğer oyun dünyasına adım atmayı düşünüyorsanız GameSalad sizin için biçilmiş kaftan. ❖

Etkili sosyal medya yönetimi için gereken araçlar

Sizler için derlediğimiz araçlarla sosyal medyanın tozunu attırın!

Ömür İklim DEMİR / omur@PCnet.com.tr

SOSYAL medyayı ister bireysel ister kurumsal kullanalım, mutlaka daha çok insana ulaşmak istiyoruz. Daha çok insana ulaşmanın yoluysa sosyal medyayı etkin kullanmaktan geçiyor. Çok kaliteli içerik sunmak veya çok komik tespitlerde bulunmak tek başına yeterli olmuyor. Biz de dosya konumuzda iyi bir sosyal medya kullanıcısının nelere dikkat etmesi gerektiğine ve etkin sosyal medya yönetimi için hangi araçları kullanabileceğine değindik.

ManageFlitter

Kim ne derse desin, son zamanlarda çoğu insan Twitter'daki takipçi sayısını ve takipçi takip edilen oranını fazlasıyla önemsiyor. Eğer çok ünlü biri değilseniz, yatak sırlarınızı fotoğraflarla ifşa etmiyorsanız veya insanları gülmekten öldüren müthiş tespitlerde bulunmuyorsanız takipçi sayınızı art-

tırmanın en klasik yolunun "takip et - karşı takip al" olduğunu söyleyebiliriz. Bunu iyi uygulayabilmek için sizi kimler tekrar takip etti, kimler etmedi, kimler aylardır tek kelime yazmadı, bunların hepsini bilmeniz lazım. İşte ManageFlitter (<http://manageflitter.com>) isimli site, Twitter hesabınızı kolayca yönetebilmenizi sağlıyor.

Siteye Twitter hesabınızla bağlanıyorsunuz. Burada, sol taraftaki sekmeleri kullanarak sizi takip etmeyenleri, profil resmi kullanmayanları, en az bir aydır hiçbir şey yazmamış pasif kullanıcıları, çok konuşanları, az konuşanları görüntüleyebilir ve seçtiklerinizi takip etmeyi bırakabilirsiniz. Sekiz aydır tek kelime yazmamış birini takip etmenin mantığı da yok zaten. İsterseniz seçtiğiniz kullanıcıları "unfollow" etmeden önce, sağ taraftaki sekmeleri kullanarak popüler olanları ve onaylanmış (verified) kullanıcıları seçim dışında tutabilirsiniz. Bir kullanıcı hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğunuzda, kullanıcı resminin üstünde bekleyerek kullanıcının hesabını ne zaman açtığını, kaç kişiyi takip ettiğini, kaç takipçisi olduğunu, kaç defa listelendiğini, şimdiye kadar kaç mesaj attığını ve günlük mesaj ortalamasını görebiliyorsunuz.

Kategorileri kullanmadan bütün kullanıcıları listelemeyi seçtiğinizdeyse sitedeki simgeler sayesinde her kullanıcı hakkında hızlıca fikir sahibi olabiliyorsunuz. Asık

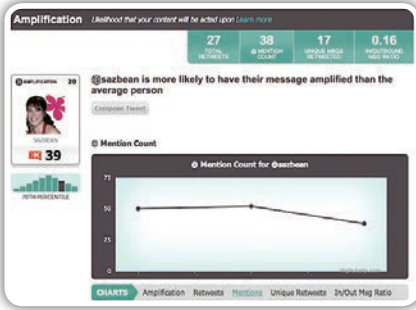
surat sizi takip etmeyenleri, Facebook'un "beğen" simgesine benzeyen başparmak popüler kullanıcıları, yukarı doğru mavi ok konuşkanları, aşağı doğru yeşil ok az konuşanları, kırmızı içindeki X ise aktif olmayan kullanıcıları temsil ediyor.

ManageFlitter ile aynı zamanda kullanıcı profillerinin biyografi bölümünde ve atılan mesajlarda kelimeye göre arama yapabiliyorsunuz. Böylece "gazeteci" yazarak, biyografi bölümünde gazeteci olduğunu belirten kullanıcılara ulaşabilirsiniz. Mesajlar içinde aramaysa marka takibi, konu takibi gibi daha başka amaçlarla kullanılabilir. Takip etmeyi bıraktığınız kişi sayısını veya takip ettiğiniz hâlde sizi takip etmeyen kişi sayısını "Tweet This"i seçerek takipçilerinize duyurabilir ve onlara inceden inceye "Acayip donanımlıyım, çaktırmadan kaçırım sanmayın!" mesajını verebilirsiniz. Twitter'ı etkin kullanmak ve takipçi sayısını kontrollü şekilde artırmak isteyen her kullanıcının ManageFlitter'ı mutlaka denemesi gerek.

Klout

Klout (www.klout.com), sosyal medya siteleri üzerinde bir kişinin veya markanın ne kadar popüler olduğunu ve en çok kimleri etkilediğini gösteren popüler bir sosyal medya ölçüm aracıdır. İlk çıktığında sadece Twitter üzerinden değerlendirme yapan

site, zamanla listesine Facebook, Google+, LinkedIn, Foursquare, YouTube, Instagram, Tumblr, Blogger, WordPress, Last.fm ve Flickr'ı da dahil ederek tam donanımlı bir ölçümleme merkezine dönüştü. Siteye Twitter veya Facebook hesabınızla giriş yapabiliyor, isterseniz kullandığınız diğer sosyal medya sitelerini de Klout hesabınıza bağlayabiliyorsunuz. Klout, takip edilen kişi sayısı, takipçi sayısı, paylaşımların beğenilme oranı, alınan yorum sayısı, mention ve retweet edilme sıklığı gibi verileri değerlendirerek size 1 ile 100 arasında bir Klout Puanı veriyor. Tabi Klout'u sadece bir puan olarak değerlendirmek yanlış olur. Skor analizlerinizi inceleyerek aynı zamanda sosyal medyada kimleri etkilediğinizi, kimlerden etkilendiğinizi, hangi kelimeler ve konularda etkili olduğunuzu da öğrenebilirsiniz. Böylece sizinle sosyal medyada sıklıkla iletişim kuran kişileri belirleyip daha sonra gireceğiniz içerikleri bu bilgiler ışığında şekillendirebilirsiniz. Klout ile sadece kendinizi değil rakiplerinizi de analiz edebilir, onların sosyal medyadaki konumunu daha sağlıklı şekilde gözlemleyebilirsiniz.

Sosyal medyadaki hareketlerinizin matematiksel bir karşılığı olması, motivasyon açısından da etkili oluyor. Bu skorları Facebook, Twitter ve LinkedIn üzerinden paylaşabilmek de aynı şekilde motivasyona katkı sağlıyor. Site şu anda son 90 günlük Twitter ve Google+ aktivitelerinizi gösterebiliyor, yakında Facebook aktivitelerine de aynı şekilde yer verecek. Klout'un sunduğu en güzel verilerden biri de "gerçekten" kaç kişiye ulaştığınız. Bin takipçiniz olması bin kişiye gerçekten ulaştığınız anlamına gelmiyor. Puanlama haricinde site, aldı-

ğınız puana göre sizi kanaat önderi, ünlü, gözlemci, uzman, aktivist gibi unvanların bulunduğu bir tablolarlamaya dâhil ediyor. Son zamanlarda oyunlardan sosyal medyaya neredeyse her alanda karşımıza çıkan "achievement" sistemi Klout'ta da mevcut. Alınan puanlara göre Foursquare'deki gibi küçük nişanlarımız oluyor. Sonuç olarak Klout, sosyal medyada etkilediğiniz ve etkilendiğiniz kişileri görüp daha etkili hamleler yapabilmek için önemli bir araç. Sosyal medyayı bu kadar profesyonelce kullanmıyorsanız, sırf eğlence olsun diye de deneyebilirsiniz.

TwitLonger

Eminiz Twitter'da 140 karakterden daha fazlasına ihtiyaç duyduğunuz anlar olmuştur. İşte TwitLonger (www.twitlonger.com) böylesi anlarda yardımınıza koşan bir site. Siteye Twitter hesabınızla bağlanıyor ve mesajınızı oraya yazıyorsunuz. Yazdıklarınız ne kadar uzun olursa olsun Twitter'da tek mesaj altında bir link olarak görünüyor. Mesajın devamını merak edenler link üzerinden TwitLonger'a yönlendiriliyor. TwitLonger, TwitPic isimli sitenin uzun metinler için olan hâlidir diyebiliriz.

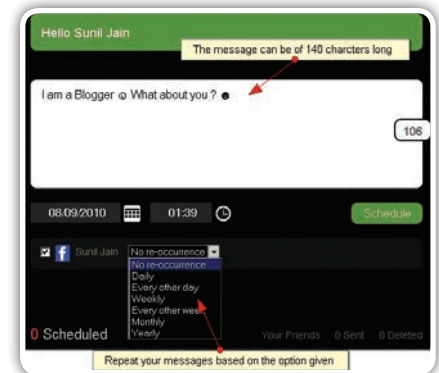
Uzun bir mesajı Facebook veya e-posta yoluyla Twitter'daki kadar çok insana ulaştıramayacağınız düşünülürse sitenin faydası daha iyi anlaşılabilecektir. Uzun bir mesajı sekiz parça hâlinde atmak, hesabınızı takip edenlerde bir çeşit "spam" veya "flood" hissi yaratacaktır, o nedenle uzun mesajlarınızı bölerek takipçilerinizde antipati yaratmayın; onun yerine TwitLonger'ı kul-

lanmayı tercih edin. Parçalar hâlinde atılan mesajların en yenisi en sonda olacak şekilde görüldüğünü, aralarda başkalarının mesajlarının olacağını ve metnin bölüneceğini unutmayın. İçerik kalitesi kadar içeriğin sunuluş şeklinin de önemli olduğunu sakın aklınızdan çıkartmayın.

Later Bro ve SocialOomph

Twitter'da kazandığınız takipçileri korumanın ve yeni takipçiler kazanmanın en doğru yolu sürekli paylaşımda bulunmaktır. Günün belli bir dilimine sıkışmış onlarca mesaj, sadece o zaman diliminde Twitter kullananlar tarafından görülebilir. Eğer on dakikada yirmi mesaj gönderiyorsanız, alacağınız tepkiler de pek olumlu olmaz. İçerik akışının "flood" hissi yaratmaması, kontrollü bir akış içinde olması gerekir. Günümüzde büyük şirketler, özellikle sosyal medya üzerinden pazarlama yapanlar, her günü sekiz saatlik dilimlere bölüp kullanıyor; böylece her dilimin kendine has kullanıcılarına aynı homojenlikte ulaşabiliyor. Örneğin bir kahve firmasıysanız ve mesajlarınızı 9-6'cılara göre atıyorsanız, Twitter'ın can damarı olan "gececi"leri büyük bir talihsizlikle ısıkalyorsunuz demektir. Daha çok insana ulaşmak ve marka görünürliğini arttırmak için günün her saatinde mesaj atmak gerekir. Yapılan araş-

tırmalar, günün farklı saatlerinde görünür olmanın retweet, mention, like ve yorum alma gibi kullanıcı etkileşimini arttırdığını gösteriyor. Bu noktada SocialOomph, LaterBro, FutureTweets ve Tfuffer gibi siteler yardıma koşuyor.

Kolay kullanımı ve sade arayüzüyle göze çarpan LaterBro (<http://laterbro.com>), Twitter ve Facebook'taki mesaj güncellemelerinizi kolaylıkla planlamanızı sağlıyor. Daha önce yazmış olduğunuz mesajları ve durum güncellemelerini silebiliyor veya daha sonra tekrar kullanmak için tutabiliyorsunuz. LaterBro, kurumsal amaçlar haricinde, kişisel kullanım için de ideal bir site. Later Bro ile arkadaşlarınızın aylar sonraki doğum günü tebriklerini bile şimdiden yazabilirsiniz.

SocialOomph (www.socialoomph.com) da işleyiş mantığı olarak Later Bro'ya benziyor ama küçük bir farkla: SocialOomph'ta sizi takip edenleri "Beni takip ettiğiniz için teşekkür ederim, bu da benim blogum..." tarzı bir mesajla otomatik olarak takibe alabiliyorsunuz. İçeriğin kral olduğu bu devirde, etkin sosyal medya yönetimi için mesaj zamanlayıcıların şart olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

TwitterCounter

TwitterCounter (<http://twittercounter.com>), adından da anlaşılacağı üzere bir sayaç sitesi. Twitter takipçi sayınızı bir sayaçla sitenizde göstermek istiyorsanız Twitter hesabınızla TwitterCounter'a bağlanmanız gerekiyor. Blogunuza veya sitenize ekleyeceğiniz bu sayaç sayesinde ziyaretçilerinizi Twitter hesabınızdan da kolayca haberdar etmiş oluyorsunuz.

Site ayrıca takipçi artışınızı size bir grafikte sunuyor. Bunun dışında genel artış oranınıza göre 30 gün sonra kaç takipçiniz olabileceğini ve 2000, 4000, 5000 gibi belli sayıda takipçiye kaç gün içinde ulaşabileceğinizi de söylüyor. İsterseniz TwitterCounter'dan Twitter'daki dünya sıralamasına da göz atabiliyorsunuz. Merak

edenler için, 16,7 milyon takipçisiyle birincilik şu anda Lady Gaga'da. Onu Justin Bieber, Katy Perry, Kim Kardashian ve Britney Spears izliyor.

TwitTurk

TwitTurk (www.twitturk.com), Twitter'daki Türk kullanıcıları bir araya toplamayı amaçlayan bir site. Türkçe içeriği ve Türkiye gündemini daha kolay takip edebilmeyi sağlıyor. Türkiye'de hangi saatte en çok kim hakkında konuşulmuş, en çok kimin takipçisi var gibi bilgileri bu siteden elde edebilirsiniz. Ayrıca siteye Twitter hesabınızla girerek Türkiye sıralamasındaki yerinizi de görebilirsiniz. Sitenin sunduğu en ilginç özellik, Türk kullanıcıların tamamını gerçek zamanlı olarak takip edebilme olanağı vermesi. Listenizde olsun olmasın, o anda Türkiye'de kim, ne yazıyorsa görebiliyorsunuz. Bu özelliğin, anlık nabız tutmak için harika bir yöntem olduğunu söyleyebiliriz.

Bit.ly, Tinyurl, Goo.gl

Google+ ve Facebook verilen linkleri ayrıca gösterdiği için bir sorun olmasa da iş Twitter'a geldiğinde 100 karakter uzunluğunda bir link paylaşmak içerik açısından dert olabiliyor. Uzun bir linki kısaltmadan paylaşmak, Twitter'daki mesajın istemez özensiz, mavi bir harf yığını şeklinde görünmesine neden olabilir. Bu ne-

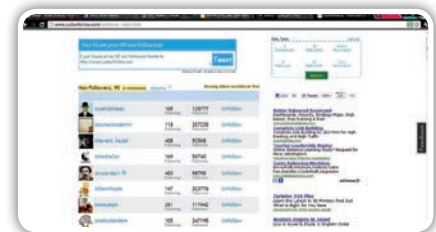
denle mesaj, açıklamasıyla 140 karaktere sığsa bile kısaltarak kullanmaya özen gösterin. Kısaltmak için Bit.ly, Tinyurl ve Goo.gl gibi siteleri kullanabilirsiniz. Bu sitelerin link bölümüne URL'yi kopyalayıp yapıştırmanız ve kısaltma tuşuna basmanız yeterli. Küçük bir hatırlatma: Twitter bazı linkleri artık otomatik olarak kısaltıyor ama bahsi geçen servisler, linkinize kaç kez tıklandığını gösterme gibi avantajlara da sahip.

Just Unfollow

Just Unfollow (www.justunfollow.com), adından da anlaşılacağı gibi Twitter'da sizi takip etmeyenleri kolayca takip listenizden çıkartmanızı sağlıyor. Siteyi kullanabilmek için önce Twitter hesabınızla bağlanmak gerekiyor. Ana ekrandaki tuşlara basarak sizi takip etmeyenleri, takip etmediğiniz hâlde sizi takip edenleri, sizi takip eden pasif kullanıcıları ve bütün takip edenleri görüntüleyebilirsiniz. Sitenin en iyi özelliği hızlı olması ama günde sadece 50 kişiyi takip listenizden çıkarmanıza izin veriliyor.

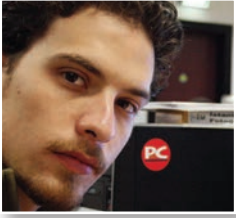

Sizi takip etmeyen ünlüleri veya şirketleri her seferinde "unfollow" listesinde görmek istemiyorsanız, bu tarz kullanıcı hesaplarını whitelist'e almanız gerekiyor. Böylece her seferinde aynı düşünme ve ayıklama sürecinden geçmemiş oluyorsunuz. Just Unfollow'da yaptıklarınızı tek tıklamayla Twitter üzerinden paylaşabilir, deyim yerindeyse onları afişe edebilirsiniz. Eğer çok kalabalık bir listeniz yoksa günde 50 kişilik limit sizi pek etkilemeyecektir. Kolay anlaşılır arayüzü ve hızıyla Just Unfollow, "Beni bırakıp gitmek öyle kolay mı?" diyen her kullanıcının en azından bir defa denemesi gereken bir site. ❖

Zaman tüneli ve acı-tatlı gerçekler

Facebook'taki zaman tünelinizle karşılaştığınızda siz ne hissettiniz bilmem ama bu yeni özellik çoğu kişiye garip duygular yaşattı.

A. Kivanç TANRIKULU
kivanc@PCnet.com.tr

KİMİ şişmanlamış, kimi zayıflamış... Bebekler doğmuş, göçüp gidenler olmuş... Acı, tatlı, komik, düşündürücü birçok şey aşağılara doğru uzanıyor Facebook kullanıcılarının zaman tünellerinde. Hayattan damlayanlar Facebook'ta birikmiş. Ne kadar damladığı önemli elbette. Yani ne kadar damlattığınız! Fark etmeseniz de, damlaya damlaya göl olabiliyor Facebook'ta hayatınızdan kesitler, veya siz hayatınızı Facebook'un üzerinde akıtarak yaşıyor olabilirsiniz.

Birçok arkadaşımın zaman tüneli uygulaması devreye girdiğinde "Bunlar da nereden çıktı?" gibi şaşkın tepkiler verdiğine şahit oldum. Şahsen pek fazla şaşkınlık yaşamadım zaman tünelim ilk gördüğümde. Çünkü en başından beri -belki de aşırı- kontrollü davranıyorum Facebook'u kullanırken. Kolay kolay medya paylaşmam; yazdığım durum güncellemelerini, yorumları göndermeden önce bir kez daha düşünürüm. Aslında pek yoğun kullandığım da söylenemez dünyanın en popüler sosyal ağını. Tabii bunu söyledikten sonra Facebook'lu dönemin fırtınalı gençlik zamanlarıma gelmediğinin altını çizmem gerek. :) Şimdi gençlerin duvarlarında neler olup bitiyor...

Zaman tüneli, öncelikle çok güzel bir fikir. Yakın zamanda kullanıcıyı Facebook'a daha da bağlamak konusunda etkilerini göstereceğinden eminim. Özelliği etkinleştiren arkadaşlarımdan zaman kaybetmeden geçmiş yıllardaki olayları zaman tünellerine eklemeye başladıklarını fark ettim: "Şu tarihte kolumu kırdım." gibi.

Zaman tünelinin en güzel yanı, doğal birikimleri (geçmişteki aktiviteleri) kullanışlı şekilde sergiliyor olması. Tünelinizin şu anki görünümü çok da önemli değil bu açıdan bakınca. Altı üstü birkaç yıldır kullanıyor olmalısınız Facebook'u. Bir de onlar-

ca yıl kullandıktan sonra dönüp zaman tüneline baktığınızı düşünün. Artık sizin hayatınızın da bir belgeseli olmuş olacak!

Yaşı 30'u geçmiş olanların pek fazla çocukluk fotoğrafı bulunmaz. Anne baba sanatçı değilse, fotoğraf özel bir merak yoksa, az sayıda sararmış fotoğraf kalmıştır çocukluk zamanlarından. Aileden bir hayırsever üşenmeyip çoğu siyah beyaz olan bu fotoğrafları bilgisayara aktarmamışsa, yok olup gitmeye mahkûmdur geçmiş belgeleri.

Bugünlerde arkadaşlarımdan çocukları Facebook'a doğuyor sanki. Facebook 40-50 sene sonra ölmez sağ kalırsa, bu çocukların zaman tünelleri gerçek birer belgesel olacak. Böyle düşününce heyecan verici. Zaman tüneli meselesi, çevremdekilerin Facebook'u nasıl kullandıklarına bir kez daha dikkatimi çekti. İlginç bulduğum çıkarımları sizlerle paylaşmak isterim.

Facebook'ta yaşayanlar

Arkadaşılarımdan bazıları Facebook'u gün boyu açık tutuyor. Bunlar genellikle yoğun dikkat gerektirmeyen işlerde çalışanlar, emekliler, öğrenciler. Ne zaman uğrasam vaziyet belirten ikonları yemyeşil. Matrix tarzı bir yaşama geçişin kıyısında ama farkında değil! Hareketsizleşip kilo alıyor olma ihtimalleri çok yüksek. Sosyal an-

ONLARCA YIL SONRA DÖNÜP FACEBOOK'TAKİ ZAMAN TÜNELİNİZE BAKTIĞINIZI DÜŞÜNÜN. ARTIK SİZİN HAYATINIZIN DA BİR BELGESELİ OLMUŞ OLACAK!

FACEBOOK'A YALNIZCA OYUN OYNAMAK İÇİN UĞRARSANIZ, ZAMAN TÜNELİNİZ CILIZ KALABİLİR.

İlamda tatmin olduklarından eminim; fakat eş-dostla gerçek dünyada karşı karşıya oturmanın, yüz yüze bakmanın tadını unutmalarından korkuyorum. Yine de bir avantajları var: Bu insanların zaman tüelleri hayli zengin olacak.

Oyunlara gömülenler

Eşi dostu yazmadan kendi itiraflarımı yapıyorum. Bejeweled Blitz hayatımdan toplamda bir iki günü çalmış olabilir. Bir de arada bir uğrayıp Poker oynuyor olabilirim. :) Oyun işinin suyunu çıkaran çok arkadaşım var. Daha iyi oynayamazdım dediğim bir oyunda ben birkaç yüz puan alabilirken on binlerde gezenler... Yetenek mi? Güçlü refleksler mi? Tabii ki oyuna harcanan zaman konuşuyor burada. Bilgisayar oyunları ile büyüyen bendim sonuçta, emeklilik dönemlerini yaşayan akrabalarım değil! Reflekslerimin de daha iyi olduğuna bahse girerim. Oyun sektöründeki firmaların yaptığı açıklamalara bakılırsa Türkiye'deki Facebook kullanıcılarının %70'i sosyal ağda oyun oynuyor. Oyun oynamak Facebook'a girmek için hatırı sayılır bir sebep; fakat şimdiden uyarayım, sosyalleşmek yerine oyunlara gömülenlerin elması pek kızarmayacak. Zaman tüelleri cılız kalacak.

Arada bir uğrayanlar

İşte kendimi en çok yakın hissettiğim grup. Hatta bu gruptayım diyebilirim. İş haya-

tım zaman zaman Facebook üzerinde bir şeyler yapmamı gerektirdiğinden ziyaretlerimi sıklaştırdığım oluyor ama bunları saymazsak ben de arada bir uğrayanlardanım. Benim uğrama sebebim genellikle aile özlemi oluyor. Tanıdıklardan birinin yeni doğan bebeğinin ilk fotoğraflarını görmek, gerçek dünyada yapılan buluşmadan Facebook'a yansıyan kareleri incelemek bence Facebook'a uğramak için iyi sebeplerden. Ne yazık ki, ben ve benim gibilerin de zaman tüneli pek renkli olmayacak. Zenginleştirmek için pek bir şey yapmıyoruz çünkü.

Zaman tünelinin bana hatırlattığı son şeyden, ama önemli bir şeyden bahsederek kapatayım bu konuyu. Yaşamın online ortamda bıraktığı izleri incelerken insan biraşının da zaten o ortamda yaşandığını görüyor. Yukarıda bahsettiğim gibi herkes için değişiyor bunun oranı. Kimisi hareketsizleşip şişmanlamaya başladı bile. Teknolojiye mesafeli duranların korktuğu gibi, Matrix'in, Suretler'in (Surrogates) anlattığı öyküler geliyor akla. Sanki Facebook büyüyüp büyüyüp hepimizi, her şeyi yutacakmış gibi. Ama merak etmesinler; ne kadar iyi bir deneyim sunarsa sunsun, gözle görmenin elle dokunmanın hazzını veremeyecek hiçbir teknoloji, hiçbir zaman. Hem en kötüsü dahi olsa, içimizden birileri buna dur deyip gerçek dünyayı seçecek. Bir düşünün, şu dünyada yalnızca gerçek dünyayı seçenlerle yaşamak istemez miydiniz, sanal dünyacılar ayakaltından çekildikten sonra?

Yıllar sonra Twitter

2007 yılının Eylül sayısı için yazdığım köşe yazımın başlığı "Twitter benim neyime gerek?" şeklindeydi. O günlerde ülkemizde neredeyse kimsecikler tarafından kullanılmayan Twitter, monolog yapısıyla beni çekmeyi başaramamıştı. Aradan geçen yıllar Twitter'ı değiştirdi. Aslında aradan geçen yıllarda Twitter'ı kullanmaya başlayan değerli insanlar bu online servis konusundaki fikrimi değiştirdi. Bir şeyleri kaçırdığımdan emin olduğumda ben de açtım kendi hesabımı: twitter.com/kivancoco ❖

AĞA TAKILANLAR

HEM UÇAK HEM OTOBÜS

www.bavul.com

Yapmak istediğiniz seyahat için uçak bileti bulmanıza olanak tanıyan, hatta en uygun fiyatlı uçuşları gösterenizi sağlayan web sitelerini çokça yazdık çizdik. Bavul.com, uçağın yanında otobüs yolculuğu alternatiflerini de parmaklarınızın altına seren bir web sitesi.

BİLGİYE BAĞIŞ ZAMANI

tr.wikipedia.org

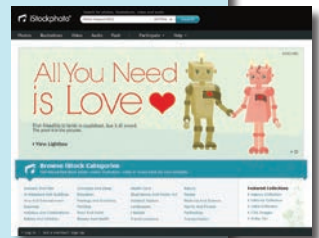
Yıllardır gönüllü yazarlarıyla dünyanın bilgisini bir araya toplamak için çalışan Wikipedia'nın bağışlarınıza ihtiyacı var. Milyonlarca internet kullanıcısının faydalandığı bir online servis olan Wikipedia'ya 5 dolar da olsa, gönülünüzden koparı bağışlayabilirsiniz.

SANATINIZI PARAYA DÖNÜŞTÜRÜN

www.istockphoto.com

Dünyanın en popüler stok fotoğraf servislerinden biri olan iStockphoto sayesinde, çektiğiniz fotoğrafların kullanım hakkını satarak para kazanabileceğinizi biliyor muydunuz? İyi gelir elde etmek için en önemli püf noktası, sitede çokça yer almayan konularda fotoğraflar çekmek.

Piri Reis'in Seyir Defteri

Piri Reis, 16. yüzyılda yaşamış ünlü bir Türk amiralidir. Piri Reis haritaları, 1929 yılında Topkapı Sarayı'nda yapılan araştırmalar sırasında bulunmuştur. 1818 yılında keşfedilen Antarktika kıtasının detaylı anlatımının 1513 yılında yapıldığı sanılan bu haritalarda bulunması, pek çok tarihçiye şaşırtmıştır. Daha da şaşırtıcı olanıysa, Grönland Adası'nın iki ayrı adacık halinde gösterilmesidir. 1966 yılının Ocak ayında yapılan sismik araştırmalarda bu ada parçacığının gerçekte iki parça olduğu anlaşılmıştır. Bu haritalar, yapıldığı dönem dikkate alındığında hayret verici bir doğruluğa sahip olup, günümüzde bile sırlarını korumaktadır.

Biz de bu sayfalarda interneti keşfetmeye çıkıyoruz. Bu sayfalarda yer almasını istediğiniz web sitesi ve blog adreslerini PiriReis@PCnet.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

www.sanalplanet.com

Dergimizin sıkı takipçilerinden Özkan Poyrazoğlu'nun kurduğu teknoloji portalı Sanal Planet, zengin içeriği ve başarılı tasarımıyla oldukça dikkat çekici bir web projesi olarak kendini belli ediyor. Sitede teknoloji haberleri, donanım incelemeleri, sosyal medya ve fotoğrafçılık gibi onlarca farklı kategori yer alıyor.

www.sihirbazhileleri.com

Basit malzemelerle yapabileceğiniz ufak sihirbazlık numaralarıyla ailenizi ve arkadaşlarınızı etkilemek ister misiniz? Sihirbaz Hileleri sayesinde bardakta para kaybetme, yırtılan kâğıdı birleştirme ve kapalı halkaları birbirine geçirme gibi birbirinden farklı onlarca hileyi öğrenebilirsiniz.

www.gitardersim.org

Gitara yeni başlıyor veya mevcut gitar bilginizi ilerletmek istiyorsanız, birçok anlatımlı kılavuzun ve yüzlerce şarkının akorlarının bulunduğu Gitar Dersim ilginizi çekebilir. Şemalarla anlatılan teknik geliştirici derslerin yanında, sesli örnekler ve gitar enstrümanı hakkında verilen bilgiler de oldukça faydalı.

BLOG

www.yavuzselimatalay.com.tr

Okurlarımızdan Yavuz Selim Atalay, ağırlıklı olarak oyunlar ve spor dünyası hakkında yazdığı blog'unda teknoloji ve bilişim dünyasından gelişmelere de yer veriyor. Atalay, WordPress altyapısını kullandığı blog'unu şık bir temayla desteklemiş ve okunaklı bir site oluşturmayı başarmış.

BLOG

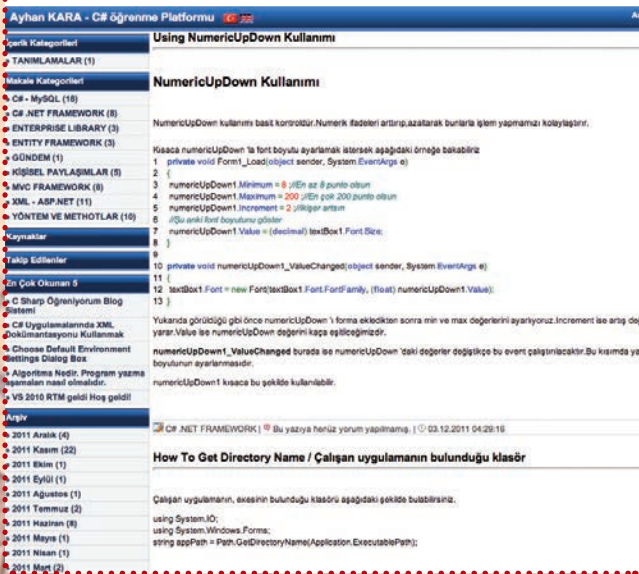
www.fuuy.net

Bir başka bilişim ağırlıklı blog da okurumuz Muhammet Çelik'ten. Çelik, blog'unda internet dünyasındaki gelişmelerin yanında özellikle sitesine daha fazla ziyaretçi çekmek isteyen webmaster'lar için faydalı olabilecek SEO (arama motoru optimizasyonu) konusunda yazılmış makalelere yer veriyor.

www.csharpogreniyorum.com

Kendisini "PCnet'in en sıkı takipçilerinden biri" olarak tanımlayan Ayhan Kara, sitesinde C Sharp programlama dilini öğrenmekte olan kişilerin işine yarayabilecek birçok faydalı makaleyi bir araya getiriyor. Siz de yakın zamanda bu programlama diline merak saldıysanız, siteye göz atmadan geçmeyin.

www.sporsun.com

Futbol, basketbol ve diğer sporları takip etmek istiyor fakat bilgisayar başında fazla vakit harcamaktan çekiniyor musunuz? "Türkiye'nin özet sitesi" sloganıyla yola çıkan Sporsun, spor dünyasındaki gelişmeleri kısa kısa haberler ve özet görüntülerle sunarak size zaman kazandırmayı hedefliyor.

BLOG

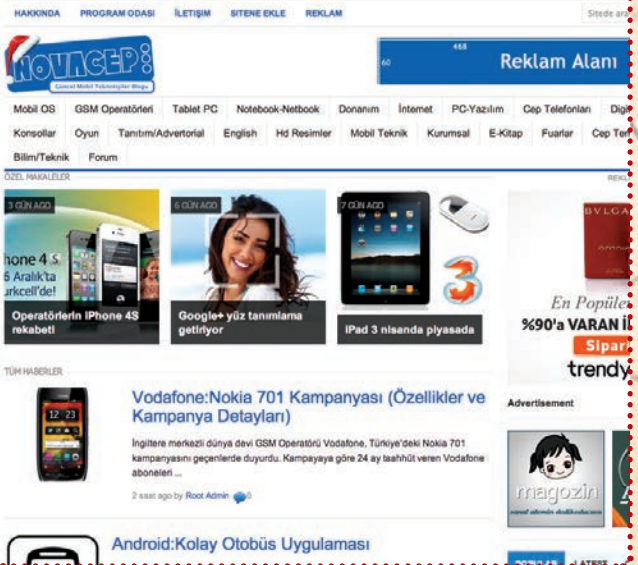
www.yazarkafe.com

İnternetin nabzını tutan ve her türlü ilgi alanına hitap edebilecek zengin bir içerik sunan Yazarkafe, yemek tariflerinden iş dünyasına yönelik ipuçlarına, bilgisayar, oyun konsolu ve oyun incelemelerinden kitap, müzik ve film tanıtımlarına kadar uzanan geniş bir skalaya sahip.

www.novacep.com

Mobil aygıtların ve yazılımların dünyasından en taze haberlerin takip edilebileceği Nova Cep'te mobil işletim sistemleri, GSM operatörleri, cep telefonları, konsollar ve daha birçok alanla ilgili gelişmelere rastlamak mümkün. Siteyi paylaşan okurumuz Sezer Şahin'e teşekkür ediyoruz.

www.lokuf.com

Güncel gelişmeleri kendilerine has bir üslupla okurlarına aktaran Lokuf.com ekibi, aslında her telden çalan bir blog oluşturmuş diyebiliriz. Okurlarımızdan Metin Yılmaz'ın öncülüğünü yaptığı bir ekip tarafından yönetilen sitede spor, sanat ve siyaset dünyasından gelişmeleri takip edebilirsiniz.

www.sanalbeyin.net

Genç okurlarımızdan Tolga Çetinkaya'nın kuruculuğunu yaptığı ve Aygün Görmüş, Furkan Erdoğan ve Mert Sülük'ün de katkıda bulunduğu ortak bir teknoloji blog'u olan Sanal Beyin, hem web programlama konusunda faydalı bilgiler veriyor hem de internet dünyasındaki gelişmelere ev sahipliği yapıyor.

BLOG

www.nurcinozer.com

Henüz 13 yaşında olmasına rağmen kişisel sitesini kuran ve böylelikle hayatla ilgili merceğine takılan ayrıntıları ziyaretçileriyle paylaşmaya başlayan okurumuz Nurçin Özer, yaşlılarına ve hatta büyüklerine örnek teşkil edebilecek bir projeye imza atmış. PCnet ekibi olarak biz de Nurçin'i kutluyoruz.

appleseverler.blogspot.com

Okurumuz Mehmet Karaköse'nin Apple severler için oluşturduğu blog'da Apple ürünleri olan iPad, iPhone ve iPod gibi mobil donanımlarla ilgili bilgiler sunulduğu gibi, Apple dünyasındaki son gelişmelere ve mobil uygulama oluşturma konusunda yol gösterici makalelere de yer veriliyor.

Apple Severler Sizin için Apple Severler için.....

www.kousozluk.net

Kocaeli Üniversitesi öğrencileri tarafından kurulan yepyeni bir sözlük klonu olan sitede henüz 2300 civarı girdi bulunuyor olmasına karşın, her geçen gün siteye katılan yeni kullanıcılar sayesinde bu sayı hızla artıyor. Farklı bir sosyal medya deneyimi yaşamak isteyenler Kou Sözlük'ü deneyebilir.

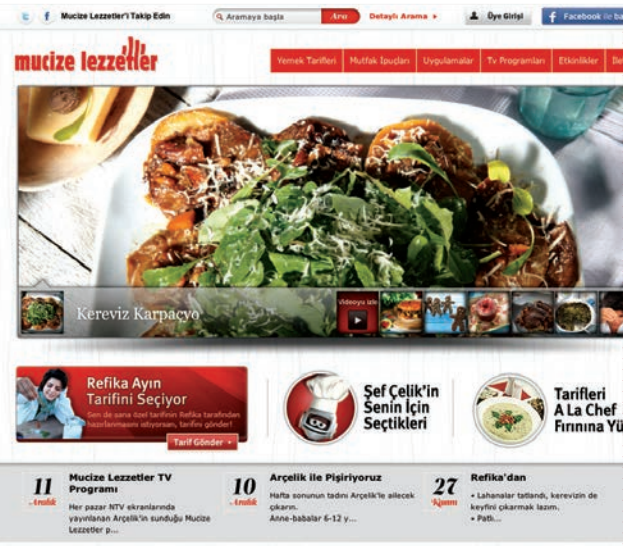
uzaktanorta.blogspot.com

Futbola daha çok spor psikolojisini öne çıkaran bir bakış açısıyla yaklaşan ve Emre Selçuk tarafından yönetilen bir blog olan Uzaktan Orta, "Ofsayt karında görsel yanılgılar", "Ağustos sıcakları ve spor psikolojisi", "Taraftarız biz çekeriz ceza... ama hatırlamayız" gibi ilginç başlıklı yazılara ev sahipliği yapıyor.

www.mucizelezzetler.com

Refika Birgül'ün ustalıkla hazırladığı yemek, tatlı ve kokteyllerin tariflerine yer verdiği Mucize Lezzetler, hem zengin içeriği hem de başarılı tasarımıyla mutfağına yeni tatlar kazandırmak ve yemekten zevk almak isteyenler için faydalanılabilecek en iyi yemek sitelerinden biri olarak öne çıkıyor.

www.raptiye.org

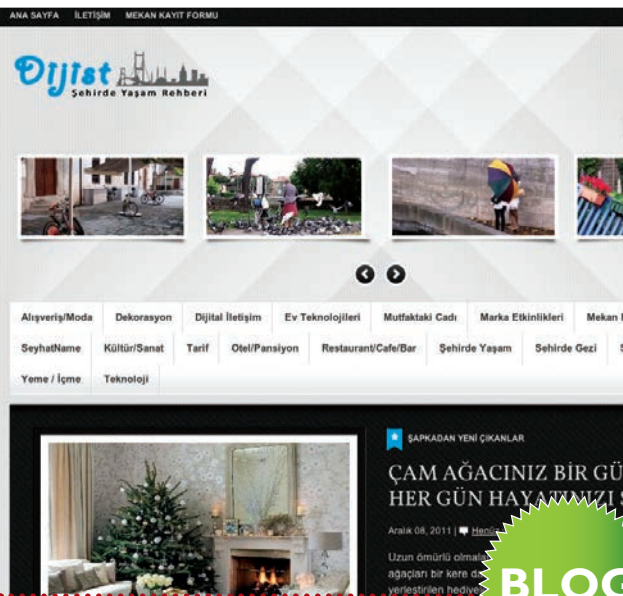
Açık kaynak dünyasıyla bir hayli haşır neşir bir yazılım geliştiricisi olan Alper Kanat, web sitesinde programlama, Linux, Mac OS X ve mobil platformlar hakkında ilgi çekici bir içeriğe yer veriyor. Kanat, aynı zamanda Python ve Django ile oluşturduğu sitesinin kodlarını da ziyaretçileriyle paylaşıyor.

BLOG

www.dijist.com

İstanbul'da yaşayanlar için oldukça geniş içerikli bir şehir rehberi sunan Dijist, alışveriş-moda, dekorasyon, ev teknolojileri, restoranlar, otel-pansiyon ve sinema-tiyatro gibi farklı alanlarda yüzlerce tanıtım yazısına ev sahipliği yapıyor. Yeni mekânlar keşfetmek isteyenlere tavsiye edilir.

BLOG

www.muhaber.net

"İnsanlı haber aracı" sloganıyla yola çıkan sitede Türkiye'nin önemli bir açığı amatör bir ruhla da olsa kapatılmaya çalışılıyor: Her sene dünya ve ülke gündemini işgal eden önemli olaylar birer almanak hâline getirilerek ziyaretçilerle paylaşıyor. Sitenin konsepti geliştirilmeye açık.

EKRAN/MONİTÖR SEÇİMİNDE NELERE DİKKAT EDİYORSUNUZ?

PCnet editörleri ve yazarları her ay ortak bir soruya kendilerine has yanıtlarını veriyor.

Erdal KAPLANSEREN / Yayın Yönetmeni

Çalışırken büyük ekran gibisi yok

Evde masaüstü bilgisayar kullanmayı geçen sene bıraktım. Şüphesiz bunda 3,5 yaşındaki oğlum Çınar'ın etkisi büyük. Evde dizüstü bilgisayar kullanmak sosyal olma konusunda da daha anlamlı. Bu sayede salonda ev halkıyla vakit geçirirken bir yandan da rutin işlerimi yapabiliyorum. Bu sebepten evde 17 inç ekranlı bir dizüstü bilgisayarım var. Evde kullanmak üzere aldığım 27'er inçlik LCD monitörlerimi iş yerinde kullanıyorum. Çift ekranla çalışmanın konforu bambaşka! Üstelik bu ekranların boyutu hem web'deki etkinliklerim hem okumalarım hem de bir yandan yazmam için avantajlı. Mobil durumda genellikle iPad ve iPhone'um bana yetiyor. Seyahatte yanıma netbook bilgisayarımı alıyorum. Hem hafif hem de uçakta ve toplantıda küçük ekranıyla sayesinde yabancı gözlerden korunuyorum.

Selim ŞUMLU / Editör

Büyük monitör, büyük hayaller

Aynı anda çok sayıda programla çalıştığım ve bilgisayarda film de izlediğim için ekran boyutuna ve çözünürlüğe oldukça fazla önem veriyorum. Evimde uzun süredir kullandığım 23 inç Full HD LCD'yi 24 veya 27 inç bir LED ekranla değiştirme planları bir süredir kafamı kurcalıyor ama gönül verdiğim monitörler biraz pahalı olduğundan henüz girişimde bulunmadım. PCnet ofisindeyse biri 21,5 inç Full HD ve biri 17 inç 4:3 oranlı olmak üzere iki monitör kullanıyorum. Doğrusu 21,5 inçte Full HD pek tavsiye edeceğim bir deneyim değil, çünkü biraz yorucu olduğunu düşünüyorum. 15 inç ekranlı dizüstü bilgisayarım da gerektiğinde evde ikinci monitör olarak imdadıma yetişiyor. Sanal çalışma alanım ne kadar geniş olursa, ben de zihinsel olarak o kadar rahatlıyorum. O yüzden küçük ekranları hiçbir zaman sevimli bulmamışımdır.

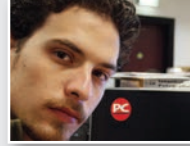
Pamir KIZILTUĞ / Donanım Editörü

Öncelikle Full HD

Monitör tercihimde hiç şüphesiz ilk önceliğim Full HD çözünürlüğün desteklenmesi. Böylece çalışma alanı kayda değer şekilde artıyor. Çoğu zaman ikinci monitörü de kullanıyorum. İkinci kıstasım ise LED aydınlatma teknolojisi. LED arka aydınlatma sayesinde görüntüler daha parlak ve kontrastlar daha anlaşılabilir düzeye ulaşıyor. Görüntüyü belirleyen unsurların arasında panel tipinin de önemi büyük. IPS panelin tercih edildiği monitörler her zaman önceliğim. Böylece gerçeğe en yakın renk değerlerini ekrandan görebilmek mümkün olabiliyor. Boyut konusu pek önemli değil ancak multimedya amacıyla kullanacağım bir bilgisayar monitörünün büyük olmasını isterim. Taşınabilir bilgisayarda ise Full HD çözünürlük desteklediği sürece boyutun pek bir anlamı yok.

A. Kıvanç TANRIKULU / Yazar

Doğru yoğunluk, doğru büyüklük

Ekrana seçimi aslında hayli meşakkatli bir konu; fakat seri üretimin gereği olarak, piyasada bulunan ürünler ne yazık ki bize ince bir seçim yapma şansı tanımıyor. Örneğin, ofiste, sık rastlanan bir standart olan 1920x1080 piksel çözünürlükte 22 inçlik bir monitör kullanıyorum. Oysaki karşısında uzun zaman geçirip detay gerektiren işlere odaklandığım bu monitörün piksel yoğunluğunun daha yüksek olmasını isterdim. Yoğunluğu artırmak için 22 inçten daha küçük bir monitörü Full HD çözünürlükle kullanmak bir seçim olabilir elbette ama Apple'ın iPhone 4 ve sonrasında kullandığı Retina Ekran'larda olduğu gibi 326 PPI yoğunluğu 22 inçte kullanabilsem hiç fena olmazdı! Buna da şükretmek gerektiğinin farkındayım, zira 14 inçlik monitörlerde 640x480 çözünürlükle çalıştığımız günleri unutmış değilim. :)

Serdar CEVHER / Yazar

E-mürekkepli monitörü dört gözle bekliyorum

Masamda çalışırken mutlaka en az iki ekrana ihtiyaç duyuyorum. Bunlardan biri MacBook'umda bulunan 13" 1280x800'lük dahili LED ekran, diğeryse 21,5" 1920x1080'lik Philips 221EL LED monitör. Geçtiğimiz seneye kadar kullandığım 23 inçlik Acer LCD monitörü çalışma ortamındaki sessizliği bozduğu için Philips 221EL ile değiştirdim. Sanırım Acer'ın fazla ısınan LCD panelini soğutmak için ufak bir fan çalışıyor ve konsantre olduğum anlarda dikkatimi dağıtıyordu. Kısacası, monitörün sessiz olması da benim için önemli. Bu arada sürekli sabit belgelere bakmam gereken işlerde ikinci monitör yerine Amazon Kindle Touch kullanıyorum ve bir üreticinin e-mürekkep teknolojisini kullanabilen bir monitör üretmesini de heyecanla bekliyorum, çünkü her gün saatlerce ekrana bakmaktan artık "iki gözüm iki çeşme."

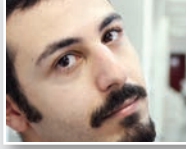
Kavel ULUDOĞAN / Yazar

**Optimum
büyüklük,
minimum
tepki süresi**

Konu monitörler olduğunda, ekran çözünürlüğü ve tepki süresi tercihim belirliyor. Dizüstü bilgisayar söz konusu olduğunda ise neredeyse masaüstünü aratmayacak genişlikte ekranlar tercihim oluyor. Tabi bu da taşınabilir bilgisayarın artık taşınamaz olmasına yol açıyor ama zararı yok. Çok fazla mobilize biri olmadığım için, dışarıdayken bilgisayara ihtiyacım da yok. Bu arada, ekran üzerinde parmak izi kalması beni çıldırtan bir konu olduğu için, canlı renkler uzmanı (ve parmak izi mknatısı olan) parlak ekranlar yerine mat ekranların kullanımının daha kolay olduğunu düşünüyorum. Masaüstü bilgisayarım da ise 19 inç monitör kullanıyorum. Bu monitörü seçmemdeki en büyük sebeplerden biri, tepki süresinin 2 ms olmasıydı. Bu tepki süresine sahip bir monitör bulmak da açıkçası pek kolay olmadı.

Daron DEDEOĞLU / Yazar

**Monitörden
TV'ye geçiş**

Genel olarak iki farklı amaç için iki farklı monitör kullanmayı tercih ediyorum. Çalışırken, kod yazmak ve tasarım yapmak için çözünürlüğü yüksek ve mümkün olduğunca geniş bir ekran boyutu tercih etmeye çalışıyorum. Bu bakımdan 15,4 inç boyutundaki dizüstü ekranımı 22 inç boyutunda ve 1080p çözünürlüğündeki masaüstü monitörümle beraber kullanmayı tercih ediyorum. Bu şekilde geliştirme IDE'lerinin parça pinçik pencerelerini bir ekranda toparlayıp, asıl kodlama ve tasarım işlemlerini büyük ekranda kolayca yürütebiliyorum. Bazen buna emektar 15 inçlik bir başka monitörümü daha bağlayıp, yazı yazmak ve internette gezmek gibi küçük işleri onun tarafına yıkabiliyorum. İkinci amacım olan oyun oynama kısmında monitörlerden medet ummayı 1080p LED TV'ler çıktığından beri bıraktım. Bilgisayarımı veya oyun konsolumu TV'ye bağlamayı tercih ediyorum.

Ayberk KİMSESİZ / Yazar

Çift monitör

24 inç ve LED aydınlatmalı olmak üzere iki monitör kullanıyorum. Yüksek kontrast sayesinde gözüm daha uzun sürede yoruluyor. Ayrıca aynı anda birden fazla işle uğraşmak hoşuma gidiyor. Yani bir yandan yazı yazarken diğer yandan bir şeyler izleyebiliyor veya biraz daha abarttımda en az 1 kişiyle sohbete dalabiliyorum. Tabii yazıların teslimine az bir zaman kala bu rahatlığı üzerimden atarım :). Dizüstü bilgisayarım 13 inç ve elbette LED aydınlatma kullanıyor. Şimdi yeni bir dizüstü satın almak istesem 14 inç üzerine çıkmam. Benim için dizüstü bilgisayarda yalnızca hafiflik ve pil ömrü önemli. O nedenle 15,6 inç ve daha büyük ekranlı dizüstü bilgisayarları hiç düşünmeden eliyorum. İlerleyen günlerde AIO yapısındaki bir bilgisayara geçiş yaparak, masaüstü bilgisayarın tüm gürültüsünden ve karmaşasından kurtulacağım.

Y. Emre ŞAHİN / Yazar

**Çözünürlük,
boyut ve
esnek kullanım
imkânı**

Monitör seçimi yaparken birçok unsurun dikkate alınması gerekiyor. Bunlardan ilki elbette boyutun ve çözünürlüğün yüksek olması. Bilgisayarda film de izlediğimden dolayı yeni bir monitör alacak olsam tercihim 24 inç boyutunda ve Full HD çözünürlük destekli bir üründen yana yaparım. Şu anda da 1920x1080 piksel destekli 24 inçlik bir model kullanıyorum ve gayet memnunum. Öte yandan monitör seçimindeki diğer önemli kavramlardan biri de bence esneklik. Bazı üreticiler monitörlerin ayağında kullandıkları esnek yapı sayesinde kullanıcıya monitörü farklı açılara çevirebilme fırsatı sunuyor. Bu da bilgisayar karşısında uzun zaman geçiren kişiler için ergonomi anlamında büyük önem taşıyor. Aynı zamanda HDMI bağlantısının sunulduğu bir monitör tercih etmek standart VGA'lara göre çok daha iyi sonuçlar veriyor.

Ömür İklim DEMİR / Yazar

**Az enerji
tüketimi,
az göz yorma**

Ben evde dizüstü bilgisayar kullanıyorum, o nedenle de çok fazla tercih şansım yok. Dizüstü alırken düşük enerji tüketimi nedeniyle LED ekran almaya özen gösterdim. Bunun dışında 1280x800 çözünürlüğe sahip 15,6 inç yerine 1366x768 ekran çözünürlüğüne sahip 14,1 inç ekranı tercih ettim. Böylece piksel yoğunluğu açısından daha tatminkâr bir sonuç elde ediyorum. Video izlemem gerektiğinde ise görüntüyü HDMI üzerinden 82 ekran LCD TV'ye aktarıyorum. Bunun dışında dizüstü veya masaüstü olsun, monitörleri daha az göz yorması için en düşük parlaklık seviyesinde kullanıyorum. Eskiden kullandığım tüplü monitörler, onların önüne takılan bütün o low-radiation ibareli güneş gözlüğünden bozma camlar... Ah ah, iyi ki de artık yoklar.

Görkem YILDIRIM / Yazar

**İlle de yüksek
çözünürlük**

1999 sonunda ilk monitörümü alırken 17 inç olması için ısrar etmiş ve kocaman boyutlu, 16,5 kilogram Samsung SyncMaster 753DF için bir ton para vermişim. 14 ve 15 inç modellerin revaçta olduğu o dönemde 17 inç belirgin boyut farkı sunuyor ve daha da önemlisi 753DF ile 1280x1024 piksel (65 Hz) destekleniyordu. Daha verimli bir çalışma ortamı sağladı ve 7 sene kadar işimi gördü. Bu sayede tek CRT kullandıktan sonra LCD'ye geçiş yaptım ve bir kez daha aynı taktikle 2007 için üst model sayılan 20 inç geniş ekran LCD monitöre terfi ettim. Şu anda hâlâ aynı monitör olan Samsung 205BW ile devam ediyorum ama 24 inç Full HD destekli ek bir LCD monitörüm daha var. Onu genelde film izlemek için kullanıyorum. 3D monitörleri denediğimden algılama özüllüsü kişilerden biri olduğumu fark ettim, yani 3D monitör terfisi benim için anlamsız. Dizüstü bilgisayarım 15 inç geniş format ekrana sahip.

BİLGİSAYARINIZA HER YERDEN ERİŞMENİN YOLLARI

PCnet

bilgisayar ve internet dergisi

Ekim 2012 Sayı 173 Fiyat 7,99 TL www.PCnet.com.tr

**SON 5 YILIN
PCnet ARŞİVİ
DVD'DE!**

Tam 60 sayıık dev
lerik arşivi dijital
olarak kilitinde

İNTERNETTEN PARA KAZANIN

Sahip olduğunuz becerileri ve boş vakitlerinizi kullanarak internet üzerinden para kazanmanızı sağlayacak onlarca yöntem

- Farklı platformlara satış
- Ücretsiz rapor
- Ücretsiz reklam alda
- Gaf delerinin
- Tazminat alda
- Çeviri alda
- E-konu alda
- Eki sayıların alda
- Kizi emip alda
- Oyun oynatıyarak kazanın
- Reklamdan alda alda
- ve çok daha fazlası...

OYUNCU DİZÜSTÜLERİ

Oyun
sahipleri
yönelik
en güçlü dizüstü
bilgisayarlar

SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ

Etkili
araçlarla
sosyal
medyanın
kazanı atırın

47 KÜÇÜK KAZANIM

Yer kaplamayan,
bedava
ve bazılarını
yazılabilir

ULTRABOOK ATAĞI ONLINE ANTİVİRÜSLER

1. SEÇENEK: 9 sayı fiyatına 12 sayı, kargoyla imza karşılığı evinize gelsin!

2. SEÇENEK:

Avira AntiVir Premium
(35 TL değerinde)

**Hediyeli
abonelik
66 TL**

3. SEÇENEK:

**Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting
(35 TL değerinde)**

ontek

**Hediyeli
abonelik
64 TL**

SÜPER ABONELİK PAKETİ

ANTİVİRÜS VE HOSTING HEDİYELİ 1 YILLIK ABONELİK: 70 TL

70_{TL}

ABONE FORMU OCAK 2012

adi / soyadı:.....

firma adı:.....

mesleği / görevi:..... doğum tarihi:...../...../.....

dergi teslim adresi:.....

posta kodu:..... semt:.....

şehir:..... e-posta:.....

tel: faks:

ÖDEME ŞEKLİ

☐ havale gönderiyorum: Türkiye İş Bankası
İstanbul Kurumsal şubesi
IBAN : TR13 000 64 00000 11111 00 39936

***dekontunuzu bize ulaştırmayı unutmayınız**

☐ abonelik bedelini kredi kartımdan çekiniz.

☐ visa ☐ master ☐ eurocard

ABONELİK TİPİ

☐ 9 sayı fiyatına 12 sayı: 63 TL

☐ **Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting hediyesi: 64 TL**

☐ **Avira AntiVir Premium hediye: 66 TL**

☐ **Antivirüs ve hosting hediye: 70 TL**

kart sahibinin adı / soyadı:

kredi kartı no: son kullanma tarihi:

	/		
--	---	--	--

_____/_____/_____

fatura bilgileri: ☐ adıma düzenleyiniz

☐ firma adına düzenleyiniz

imza:

fatura adresi:.....

posta kodu: semt:

şehir:..... vergi no:..... vergi dairesi:

Merkezimize her ayın 20'sine kadar ulaşan abone müracatları ilk çıkacak sayıdan itibaren, 20'sinden sonraki kayıtlar ise bir sonraki ay için geçerlidir.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli - İstanbul
tel: (212) 478 0 300 faks: (212) 410 35 12-13

web: **PCnet.com.tr**

e-posta: **abone@doganburda.com**